AZ ELMÚLT ÉV LEGJOBB

MISZTIKUS és BŰNÜGYI meséi

Szerkesztette Edward D. Hoch

New York

AZ ELMÚLT ÉV LEGJOBB MISZTIKUS ÉS BŰNÜGYI MESÉI

Szerkesztette Edward D. Hoch

BUDAPEST 1991

A kötetben szereplő detektívtörténetek a legjobbaknak bizonyultak 1990-ben az angol nyelven publikált hasonló témájú írások között. Ez már önmagában is jó ajánlólevél a magyar olvasó számára is, hiszen a műfaj az észak-amerikai kontinensen igen gazdag hagyományokra tekinthet vissza, és nem kevésbé virágzik ma is.

Az írások, novellák, elbeszélések a legkülönfélébb érdeklődést és igényeket képesek kielégíteni. Mégis szoros szál, a sajátos szemlélet- és látásmód köti össze őket. Mindegyik a krimi legjobb és legklasszikusabb hagyományaira épít, bár egyetlen itt szereplő mű sem tekinthető igazi kriminek, de a sejtelmesség, a rejtély, a bűnügy, az valódi!

Minden bizonnyal emlékezetes lesz a magyar olvasó számára Doug Allyn: Sztártanuló című elbeszélésének két főszereplője, a tehetséget mindenáron fölfedezni kívánó író-tanár, valamint a tehetséges írónak mutatkozó megrögzött bűnöző. Nehezen fogja elfelejteni Brendan DuBois: Fennen lobogó tűz című novellájának sajátos hangulatát, egy gyújtogató megrázó történetét, az amerikai kisvárosi emberek saját erkölcsű, zárt közösségét. Különleges izgalommal szolgál Peter Lovesly: A Kísértetköz című írása, amelyben a felügyelő olyan „állhatatosan" nyomoz a ház kísértete után…

Edward D. Hoch, maga is számos kitűnő kaland és detektívtörténet szerzője, nagyszerű válogatását el kell olvasni, mert önmagáért beszél!

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:
The Year's Best Mystery and Suspense Stories 1990
© 1990 by Edward D. Hoch
Published by arrangement with Walker and Company

Fordította: Molnár Éva

Fedélterv és tipográfia: Haisch Károly

Minden jog fenntartva. E könyv egyetlen részlete sem sokszorosítható, illetve terjeszthető, semmilyen formában, illetve eszközzel, legyen az elektronikus vagy mechanikus, beleértve a fénymásolást, rögzítést, illetve semmiféle információtároló- valamint visszakereső rendszerrel sem, a kiadótól szerzett írásos engedély nélkül.
A jelen műben szereplő összes figura és esemény képzeletbeli.

Első kiadás az Egyesült Államokban 1990-ben
Walker Publishing Company, Inc.
Egyidejűleg kiadta Kanadában a Thomas Allen & Son
és a Canada, Limited, Markham, Ontário

ELŐSZÓ

Tizennégy szerző és tizennégy novella. Mindegyik valóságos kis gyöngyszem, érdekes, izgalmas, szórakoztató és elgondolkodtató olvasmány. Valamennyi sajátosan amerikai és mégis internacionális. Az esetek történhetnének bárhol a világon…

Ezt kínálja Edward D. Hoch, az amerikai író, aki évről-évre jelentkezik egy kitűnő válogatással, ezennel a tizenötödikkel.

A kötetben szereplő detektívtörténetek a legjobbaknak bizonyultak 1990-ben az angol nyelven publikált hasonló témájú írások között. Ez már önmagában is jó ajánlólevél a magyar olvasó számára is, hiszen a műfaj az észak-amerikai kontinensen igen gazdag hagyományokra tekinthet vissza, és nem kevésbé virágzik ma is.

Az írások, novellák, elbeszélések a legkülönfélébb érdeklődést és igényeket képesek kielégíteni. Mégis szoros szál, a sajátos szemléletés látásmód köti össze őket. Mindegyik a krimi legjobb és legklasszikusabb hagyományaira épít, bár egyetlen itt szereplő mű sem tekinthető igazi kriminek, de a sejtelmesség, a rejtély, a bűnügy, az valódi!

Minden bizonnyal emlékezetes lesz a magyar olvasó számára Doug Allyn: Sztártanuló című elbeszélésének két főszereplője, a tehetséget mindenáron fölfedezni kívánó író-tanár, valamint a tehetséges írónak mutatkozó megrögzött bűnöző. Nehezen fogja elfelejteni Brendan DuBois: Fennen lobogó tűz című novellájának sajátos hangulatát, egy gyújtogató megrázó történetét, az amerikai kisvárosi emberek sajáterkölcsű, zárt közösségét. Különleges izgalommal szolgál Peter Lovesly: A Kísértetköz című írása, amelyben a felügyelő olyan „állhatatosan” nyomoz a ház kísértete után…

Edward D. Hoch, maga is számos kitűnő kaland- és detektívtörténet szerzője, nagyszerű válogatását el kell olvasni, mert önmagáért beszél!

A rejtélyek kedvelőinek jó szórakozást kíván

a kiadó

JACK ADRIAN

A FANTOM PISZTOLY

Jack Adrian, angol író a „Sexton Blake” és Edgar Wallace könyvek hosszú sorozatával, valamint olyan krimihősökkel kapcsolatosan vált ismertté, mint Sapper Bulldog Drummond-ja és Dornford Yates Barry & Company-ja. Szakértője a lehetetlen bűnügyi történeteknek. Ez a mostani elbeszélés, melynek helyszíne az 1912-es London, egy híres mágus meggyilkolásával foglalkozik. Sajátos humora, a zavarbaejtő rejtély és az érdekes, meghökkentő megoldás, vagy Mr. H., a mesterdetektív kedvéért mindenképpen élvezetes mesét tart az olvasó a kezében.

*

Ezen a hűvös novemberi reggelen örvénylő köd gomolygott a Temze felől. Befurakodott London központjának szurtos utcáiba. Lüktetett, mintha élne. Nagy csomókban hömpölygött át a városon, és százezer kémény füstje tette még sötétebbé. Egy óra leforgása alatt a köd piszkos-sárga takaróként gyűrte maga alá a várost.

Itt, a metropolisz szívében, High Holborn-ban letompult a bricskák kerekeinek zörgése, az újmódi, benzinmeghajtású taxik rekedt köhögése, az araszoló forgalom robaja puhább lett, az utcai lámpák tompa sárga fénye pedig méginkább bizonytalanná tett mindent. A nyálkás, csúszós járdákon alig kivehető, összegörnyedt alakok tapogatóztak, csoszogtak a homályban. Ők voltak a „frissiben

megvakultak”, akik egyre csak szipákoltak és krákogtak a maró és fojtogató szmogban.

Csupán ötven yardnyira a főútvonaltól, egy keskeny mellékutcában, ami nemigen változott Dr. Johnson óta, nátriumfáklyák sisteregtek, erőteljes fényű villanylámpák lökték újra meg újra vissza ezt a zavaros kigőzölést. Pár lábnyi hosszúságban csak, de ez elegendő volt ahhoz, hogy felfedje az Empire Palace of Varieties patinás, aranyozott oszlopcsarnokát. Odakünn nagyméretű hirdetőtábla közölte vérvörös színű, két hüvelyk magas, vastagon szedett betűkkel, hogy itt és csakis itt lehetnek tanúi a rendkívüli illuzionista, a Nagy Golconda meghökkentő mutatványainak!

Benn, a színházban, a levegő alig különbözött a kintitől, de itt a füst a bűzös, filléres cigaretták és szivarok, valamint a drága és különleges szívnivalók sajátos keverékéből állt, mivelhogy a Nagy Golconda zavarbaejtő szemfényvesztései egyformán nyűgöztek le gazdagot és szegényt.

A Nagy Golconda bizonyos fokig demokratának számított. Makacsul visszautasította, hogy olyan, gazdagon aranyozott palotákban lépjen fel, melyek a Haymarket-et és a Shaftesbury Avenue-t szegélyezik. Előnyben részesítette inkább a külső színházak kisebb termeit. Így aztán, bármikor és bárhol is jelent meg, a gazdagok, hercegek, grófok, előkelő hölgyek, sőt, azt suttogták, hogy még a királyi család tagjai is, arra kényszerültek, hogy a londoni West End csillogásából megtegyék az utat ezekhez a kevésbé mutatós törzshelyekhez, és itt az alsóbbrendűekkel keveredjenek. Nem beszélve arról az élvezetről, hogy ezért a ,,dupla szórakozásért” eléggé szokatlan módon csak a fele árat kellett fizetniük!

A Nagy Golconda mágus és illuzionista volt a javából, – meglehetősen rendkívüli képességekkel megáldva. Még azt is pletykálták, hogy a világhírű Maskelyne és Devant ügynökei mesébe illő pénzösszegekkel próbálták meg kicsikarni a titkait; és amikor

visszautasításra találtak, sokkal kevésbé finom és körültekintő módszerekhez is folyamodtak.

Akár így, akár úgy, a Nagy Golconda makacsul ragaszkodott ahhoz, hogy csak a gyengébb kis varieték színpadain lépjen fel.

A mai este azonban igazán különlegesnek ígérkezett. A Nagy Golcondáról elterjedt, hogy visszavonul a színpadról. Ez volt az utolsó fellépése. Az volt a szokás, hogy a Nagy Golconda és segédje, Mephisto, az első rész utolsó félórájában és a második rész utolsó félórájában jön csak be. Fő attrakcióként ő zárja a műsort. Most azonban a műsor az ő mutatványával indult. A közönség mohó várakozással dőlt hátra, amikor a függöny végre felemelkedett. Kitárulkozott a teljesen csupasz színpad és a fekete háttérfüggöny, melynek közepéből két óriási, zöldből és aranyból szőtt szem bámult rájuk.

Pár másodpercig teljes volt a csend, senki sem moccant. Majd kialudtak a fények, és magának a Nagy Golconda-nak a fénylő alakja lett látható, fekete selyem-kalapban, hosszú, lobogó köpenyben, mellén összefont karokkal. Lassan ereszkedett le a színpad fölötti sötétségből. Látszatra csupán lebegett. Ezzel egyidejűleg, két további, pontosan ugyanúgy öltözött *Golconda* masírozott balról és jobbról a színpad közepe felé. Mielőtt találkoztak volna, fehér fény lobbant, hangos csattanás hallatszott, vörös füst gomolygott, és úgy tűnt, a három alak egyesült.

Ott állt ő, a Nagy Golconda, és mosolygott. A nézőtér tombolt.

Ettől kezdve, húsz percen át szakadatlanul a csodák birodalma következett.

Fehér lovak vágtattak a deszkákon, hogy aztán sistergő tűzijáték keretében tűnjenek el. Galambok, pávák, paradicsommadarak szálltak fel és lépkedtek peckesen. Látszatra mind egy kicsiny, lakkozott szekrényből tűntek elő. Flitteres trikójú lány piruettezett a levegőben, fejét a Nagy Golconda segédje, Mephisto fűrészelte le,

majd a fejet kezében körbehordta, felmászott egy kötélen, és lassan eltűnt, mintegy harminc lábnyival a színpad fölött.

Az előadásnak része volt az is, ami egyébként szakadatlan küzdelemnek látszott a Nagy Golconda és segédje, Mephisto között. Mephisto nyilvánvalóvá tette, hogy csinálni akar valamit, de mint a mágus inasa, egyre csak kudarcot vallott. A Nagy Golconda pedig simán és szenzációsan, de mindig a legeslegutolsó pillanatban megmentette a trükköt, bármi legyen is az. Végül Mephisto annyira feldühödött a Nagy Golconda sikerein, hogy leütötte, majd begyömöszölte és bezárta őt egy négy láb magas, tölgyfából készült sherry-s hordóba, majd hozzálátott, hogy hosszú nyelű baltájával összezúzza és darabokra törje.

Győzedelmesen fordult a közönség felé, krétafehér, bohócarca kajánul vigyorgott. Aztán elsöprő nevetésben tört ki, amint maga a Nagy Golconda előtűnt mögötte, – és vállon veregette.

Végül a színpadot megtisztították az utolsó jelenethez, amelyben Mephistónak fegyvert kellett elsütnie a Nagy Golcondára, aki fogaival kapta el a golyót.

A hallgatóságból többeket odainvitáltak a színpadhoz, hogy megvizsgálják a 0,45-ös szolgálati pisztolyt, valamint a hat lövedéket, és erősítsék meg azok igazi voltát. Köztük volt egy mackós külsejű, bajuszos férfi, aki negyvenes éveinek végén járt, szalonkabátot és keménykalapot viselt. Tudhatott egyet s mást a tűzfegyverekről. Ez nyilvánvalóvá vált abból, ahogyan a pisztollyal bánt. Felpattintotta a tölténytárat, kivette a golyókat, megvizsgálta őket a fogai között. A Nagy Golconda mindezt észrevette.

– Ön uram!

A mackós külsejű figura biccentéssel nyugtázta a megszólítást.

– Ön, úgy tűnik, elég jól ismeri a kézifegyvereket, uram.

– Kell is – ismerte be a férfi.

– Megtudhatnám a foglalkozását, uram?

– Megtudhatná. A Scotland Yard felügyelője vagyok.

A Nagy Golcondának nyilvánvalóan kedvére volt a dolog. Így, közelről fiatalabbnak látszott, mint amennyinek a Scotland Yard-os feltételezte volna. Harmincas éveinek derekán járhatott talán. És volt még valami, amit észrevett: a szembetűnő hasonlatosságot a Nagy Golconda és segédje, Mephisto között, aki rezzenéstelen, tésztaszínű, fehér arccal állt a mágus oldalán.

– És az ön neve, uram?

– Hopkins. Stanley Hopkins.

A Nagy Golconda meghajolt.

– Egy név, ami nem ismeretlen számomra az újságok jóvoltából, uram. Valójában olyan név, aminek varázsereje van. Ha-ha! És mi az ön szakmai véleménye a revolverről, felügyelő úr?

Hopkins, aki még mindig markában tartotta a golyókat, üresen elsütötte a pisztolyt. Az elsütőszeg hangos „kattanással” csapott le, a tölténytár pedig egyet fordult.

– Tökéletesen eredeti.

– Pontosan!

A Nagy Golconda, köpenyét suhogtatva, most a pisztolyt segédjének, Mephistónak nyújtotta át, és a már vagy féltucatnyi nézőt leterelte a színpadról. Kialudtak a fények. A két férfi ikerreflektorok fényében fürdött, két külön fénynyalábtól megvilágítva. A színpad végében álltak, a fekete háttérfüggöny előtt, egymástól körülbelül tíz yardnyira. Körülöttük mindenütt a legteljesebb sötétség. Hopkins a helyéről éberen figyelt.

Mephisto, aki most fekete kesztyűt viselt, és két kézre fogta a fegyvert, lassan a levegőbe emelte karját, magasan a feje fölé. Hopkins, aki követte a mozdulatot, éppen csak láthatta a pisztolyt, ami most már a Mephistót környező fénykör fölött helyezkedett el. Majd fény villant a cső mentén, amikor a segéd visszahúzta kezét a

reflektor fényébe, karját pedig kinyújtotta. A revolver egyenesen a Nagy Golcondára irányult.

Hopkinsnak úgy tűnt, hogy a Nagy Golconda arckifejezése, amely idáig fölényt és lezserséget tükrözött, hirtelen megváltozott. Arcán enyhe megrökönyödés látszott.

Hopkins a színpad jobb oldalára pillantott, de ott semmi egyebet nem látott, csupán a sötétséget. Abban a pillanatban a lövés furcsán, tompán csattant, és Hopkins, akinek szeme már újra a Nagy Golcondán volt, látta, hogy az illuzionista felkiált, az égnek löki karját, majd a padlóra zuhan.

Mindenütt döbbent csend feszült.

A Scotland Yard embere tisztán látta, hogy a Nagy Golconda szája körül vérvörös tócsák gyűlnek.

Aztán a nézősereg sikoltozni kezdett.

*

Mr. Robert Adey, az Empire Music Hall menedzsere úgy nézett ki, mint akit a gutaütés kerülget. Arca bíborvörös volt, a szája tátogott, pofaszakálla pedig reszketett. Azt motyogta:

– Ilyesmi… ilyesmi nem eshet meg… ilyesminek nem szabad megesnie…

– Mégis megesett – mondta nyersen Stanley Hopkins felügyelő.

A már kiürült színház színpadán álltak. Mivel az összes színpadi világítás égve maradt, és a kristálycsillárok ott ragyogtak a nézőtér felett, a hely meglehetősen „magányosnak” tűnt. Az árnyékok továbbra is ott sűrűsödtek a színfalak mögött, és odafenn éppen meg lehetett pillantani a gerendákat, a merevítőelemeket és a szarufákat.

A Nagy Golconda teste most már letakarva feküdt. Halála óta közel egy óra telt el. Ezalatt kiderült, hogy bár a Nagy Golcondát

lelőtték, de segéde, Mephisto, aki a fegyvert elsütötte, nem lehetett a tettes. Erre nézve úgy tűnt, semmi kétség nincs.

Mindazonáltal, senki más sem tehette.

Adey, enyhe West Mindlands-i orrhanggal morogta:

– Ez… egyszerűen megmagyarázhatatlan!

– 1912-t írunk – mondta mögötte egy éles hang. – Semmi sem megmagyarázhatatlan.

Adey megfordult. A férfi, aki közbeszólt, körülbelül hatvanas, magas, vékony, szinte keszeg férfi volt, magas homlokkal, őszbevegyülő, sötét hajjal, sasorral és olyan szemekkel, amilyen áthatol, letapogat és felboncol mindenkit, akire csak pillantást vet. Amikor kiürült a színház, Hopkins kísérte fel a színpadra, Adey-nek fogalma sem volt róla, ki lehet.

– Kolléga? – motyogta a Scotland Yard-osnak.

– Csupán jóbarát – mondta Hopkins –, már nagyon régen. Mindkettőnket a lehetetlen érdekel, ezért jöttünk ide ma este. A Nagy Golconda illúzióinak voltak bizonyos… – barátjára pillantott – … érdekes vonatkozásai.

– Bár azt hiszem, sokat ezek közül bizonyos kinematikai eszközök segítségével valósított meg – mondta az idősebbik. – A flitteres trikójú lány, például, csupán életnagyságú kép, lefogadom.

Adey bizonytalanul bólintott rá:

– Természetesen, nagyon keveset tudok arra nézve, hogyan irányította a trükkjeit. A mágusok nagyon szófukarok. Ő aztán különösen az volt! Ragaszkodott hozzá, hogy fellépése alatt a színpad mindkét végét zárjuk le. Így aztán senki, még a díszletezők sem láthatták, mit csinál. Mindig is aggódott, hogy megpróbálják ellopni a trükköket. Természetesen, szüksége volt némi segítségre bizonyos daraboknak a színpadon való elhelyezésekor, de az összes, előzetes építési munkát ő és testvére végezte.

– Mephisto – jegyezte meg Hopkins.

– Igen. Valódi neve Forbes-Sempill volt. Rupert lett Golconda, Ernest pedig Mephisto. Ikrek, Rupert volt az idősebb, tizenöt perccel… – Adey hangja aggódó motyogássá fajult. – Ez volt a probléma egyik fele.

– Ezért vonult vissza a Nagy Golconda a színpadtól? – kérdezte a keszeg férfi. – A baroneti[1] cím és a kétszázezer font?

Adey tátott szájjal bámult rá.

– Honnan az ördögből tud erről?

– Ah – szólalt meg huncutul Hopkins itteni jó-barátom igencsak figyeli a jelesebb eseményeket, igaz, Mr. H.?

Az idősebbik férfi engedélyezett magának egy halvány mosolyt.

– Most pedig szépen elmond nekünk mindent a baroneti címről, meg arról a sok pénzről – szólalt meg a Scotland Yard detektívje.

Adey vállat vont.

– Mind Rupertnek, mind pedig Ernestnek volt valami családi perpatvara évekkel ezelőtt. Elhagyták az atyai házat, ami valahol Skóciában található, azt hiszem – mondta erőtlenül. Aztán soha nem mentek vissza oda. De apjuk nemrégiben meghalt, és Rupert-re szállott a cím, a birtok meg a pénz. Ilyen egyszerű az egész, bár nem volt közismert.

– Feltételezem – szólalt meg erre a keszeg, idősebbik férfi –, hogy Ernest nem kedvelte a bátyját.

– Ernest gyűlölte Rupert-t. Nem is csinált belőle titkot. Fellépésük sikerének egyik oka ez volt. Ernest ezt a gyűlöletet közvetíteni tudta a közönség felé. Rupert pedig nem kifogásolta. Azt mondta, ez adja meg a fellépés sava-borsát. Én magam nem látom be, de úgy tűnt, hogy a dolog működik.

---

[1] Angol nemes, jelentése: „kis báró” A legalacsonyabb, csak férfiágon öröklődő nemesi cím birtokosa.

– Kétségtelen, a pszichoanalízis új, bécsi iskolája meg tudná mindezt magyarázni – közölte szárazon az idősebbik –, de egyelőre engem sokkal jobban érdekel, hogy milyen, egyáltalán nem nyilvánvaló okból kifolyólag kellett Mephistónak ma este a fegyver elsütéséhez fekete kesztyűt húznia.

– Fel is húzta – mondta Adey, eléggé meglepetten. – De honnan…?

– Nem ez az első alkalom, hogy megtekintjük a Nagy Golconda előadását. Mint azt már Mr. Hopkins megjegyezte, ez a műsor eléggé szokatlan volt. – A sovány ember szeme a távolba révedt, vagy inkább valahova befelé. – Az előző alkalmakkor, Mephisto csupasz kézzel sütötte el a pisztolyt. Hogy ezúttal nem így járt el, az számomra jelentőséggel bír.

– De a fegyver, Mr. H.! – szólalt meg Hopkins, szinte már felkiáltva. – Már tudjuk, minek kellett volna bekövetkeznie. Az igazi revolvert felmutatják a közönségnek. Amikor azonban Golconda átadja a pisztolyt Mephistónak, széles mozdulatokkal suhogtatva a köpenyét, meg minden, már fel is cserélte azt egy másikra. Arra, ami csak vaktöltényt tartalmaz. Az igazi pisztoly már a köpenyében rejtőzik. Mephisto a nem igazi fegyvert süti rá, ő pedig úgy csinál, mint aki elkapja a golyót, ami persze már eleve a szájában van, a fogai között. Egyszerű!

– Kivéve, hogy ezúttal golyóval a fejében, holtan bukott fel.

– *Ami fantom pisztolyból származik!* – tört ki Hopkinsből. – A pisztolyból, amit Mephisto a kezében tartott, nem kerülhetett ki az a golyó. Ez egyszerűen lehetetlen! Az igazi pisztoly akkor még mindig a Nagy Golconda köpenyének redői között rejtőzött! Nem ölhette meg olyasvalaki sem, aki a színfalak mögött volt, mivel mind a két oldalon lezártunk mindent! És a háttérfüggönyön keresztül sem, mivel nincs rajta lyuk! Sem pedig fentről, vagy a közönség soraiból, mivel a golyó egyenes vonalban, a szájon át hatolt be a fejbe!

Adey izgatottan vágott közbe:

– Ezt mondtam én is. Megmagyarázhatatlan! Igen, az ami történt, valójában *lehetetlen!*

A keszeg öregember szórakozott pillantást vetett rá:

– Tapasztalatom szerint, Mr. Adey, minél bizarrabb és lehetetlenebb egy esemény, annál kevésbé bizonyul a végén titokzatosnak.

– Ez idáig rendben van, uram – mondta a menedzser kissé ingerülten –, de hát a tények! Az egész hallgatóság meredten figyelte Mephistót. Amikor Golconda holtan a földre zuhant, Mephisto semmi egyebet nem tett, csupán elejtette a revolvert, amit addig a kezében tartott, és ott állt tátott szájjal. Mondjuk, hogy volt másik fegyvere is. De mit csinált vele? Az ördögbe is, uram, egy centiméternyit sem lépett el onnan, ahol addig állt, és még csak nem is tett semmiféle nagyobb mozdulatot. Átkutattuk az egész színpadot. Még őt magát is megmotoztuk… nem mintha egyáltalán szükség lett volna erre, hiszen a kosztüm annyira feszült rajta, hogy még egy gombot sem lehetett volna elrejteni alatta anélkül, hogy az ki ne dudorodjon.

– Talán – szólalt meg lassan az idősebbik – nem is kellett eldobnia.

– Nem kellett? – Adey hangja egészen furcsa színezetűvé vált. – Legközelebb már azt fogja mondani, hogy behajította a szájába és megette!

– Messze nem olyan megdöbbentő ötlet, mint gondolná – közölte zordan a szikár öregember. A Scotland Yard detektívjéhez fordult. – Hopkins, ugye emlékszik annak a visszataszító olasz vendettásnak, Pronzininak az esetére, aki pontosan ezt csinálta.

Hopkins megfontoltan bólintott rá. Az idősebbik fel s alá kezdett járkálni a színpadon, és a fekete háttérfüggönyre pillantgatott.

– Figyeljék csak meg, mennyire fekete – mormolta, a függöny felé mutatva. – Milyen nagyon fekete… – Ismét Adey-hez fordult. –

Eltekintve a kesztyűvel kapcsolatos incidenstől, van-e bármi más, amire esetleg fel kívánná hívni a figyelmünket?

– Bármi másra?

– Bármire, ami szokatlan.

Adey becsületes arca zavart kifejezést tükrözött.

– Nos… nem, nem hinném

– A Nagy Golconda számának a színpadi elhelyezése, például?

– Óh. Nos, igen! Rögtön az elején, úgy érti? Az tényleg szokatlan volt. Ezzel kapcsolatban támadt egy kis vita is köztük. Mephisto ötlete volt. – Indítsd el a mutatványt és fejezd is be – mondta. – Golconda végül beleegyezett.

– Semmi egyéb?

– Semmi, amit én…

– Észrevettem, hogy ma este mindketten a színpad végében álltak. Általában nem elöl szoktak állni?

– Nos, igen. Most, hogy jobban belegondolok…

– Már megbocsásson, Mr. Adey – az öregember hangjában némi szigorúság érződött de hát az ön megfigyelőképessége kissé korlátozott.

– Úgy hiszi, Mephisto ölte meg Golcondát? – kérdezte Hopkins.

– Meg vagyok győződve róla.

– Akkor jobb, ha elbeszélgetünk vele.

Az öregember fagyosan elmosolyodott.

– Erre nem lesz szükség. Van egy kis állólétrájuk? – érdeklődött Adey-től. – Hozza ide!

– Állólétra? – mormogta Hopkins. – Úgy hiszi, van valami odafenn?

– Természetesen, lennie kell. Egy másik pisztolynak. Golcondát golyó ölte meg. A golyókat pedig többnyire fegyverekből lövik ki. Golconda revolvere képtelen volt bármit is kilőni, csupán zajt keltett. Így aztán…

A Scotland Yard embere közbeszólt:

– Ah! Mégis csak! Várjunk csöppet, Mr. H. Itt két illúziómesterről van szó, igazam van?

– Bizonyára.

– De, ha a lényegre összpontosítunk, illúziók, mint minden illúzió, hamisak. Kreáltak. Megkonstruáltak.

– Minden bizonnyal.

– Szóval, itt ennek a Mephistónak egyáltalán nem kellett fegyvert használnia. Okos fickóról van szó. Nem lehet, hogy épített valamifajta fegyvert, ami kilőtt egy golyót, azután pedig… – Itt megállt, amint eszébe ötlött egy gondolat. – Nos, emlékezzen csak a hajcihőre, ami egyszer azzal a tigrisvadász ezredessel kapcsolatban bekövetkezett. Neki például különleges lövésze volt.

– Tulajdonképpen egy vak német műszerész által készített légpisztolyról van szó. A feltaláló igazi zseni volt!

– Az öregember egy csontváz mosolyával vigyorgott. – De ön teljesen megkerüli a lényeget, kedves Hopkins-om. Nem az számít, hogy mi a fegyver, hanem, hogy hol van. Ez a probléma lényege! Ezen a szinten mindent átkutattunk. Mivel elkerülhetetlenül ki kell maradnia a vizsgálatból még a mágia gondolatának is, a kérlelhetetlen következtetés az, hogy a fegyvernek, bármi legyen az, felettünk kell lennie!

Hopkins összeszorított öklével másik kezének tenyerébe csapott.

– De, hát ez lehetetlen! Mephisto egész idő alatt állt, mint a cövek. Tudjuk, hogy nem dobott semmit sem a levegőbe.

– Mint már megjegyeztem, talán nem is kellett neki…

Ekkorra a nehéz, kerekes létrát a színpadra húzták, és beállították a közepére. Az egyik díszletező fel is kapaszkodott már rajta a fenti homályba.

– Csupán olyasvalamit keressen, ami úgy tűnik, eltér a szokásostól – adta ki az utasításait az öreg.

Egy perc sem telt bele, a díszletező izgatottan kiáltott fel.

– Van itt valami… rátekerve az egyik szarufára… azt hiszem, gumírozott zsineg!

– Tekerje le! Dobja ide!

Másodpercekkel később kis tárgy zuhant lefelé, majd újból felfelé szökkent, amikor a zsineg mélypontjához ért. Az öregember érte nyúlt, és megfogta.

– Mit lát?

Hopkins a homlokát ráncolta.

– Semmit sem.

Az öreg most szétnyitotta az ujjait.

– Jöjjön közelebb!

A Scotland Yard detektívje előre lépett, arckifejezése csodálkozást tükrözött. Az öreg markában, tisztán látszott, egy miniatűr, tölténytár nélküli pisztoly lapult. Talán öt hüvelyk hosszú lehetett, és teljes egészében mattfeketére festették. Az öreg most megnyomta az agy alját. A cső előresiklott, és két hüvelyknyi üreget tárt fel.

– Williamson-féle, rövid csövű pisztoly, ami csupán egyetlen lövésre képes, de az éppen elég arra, hogy megöljön valakit – közölte szárazon az öreg. – Adja csak ide nekem a műpisztolyt!

A vaktölténnyel működő fegyvert bal kezébe fogta, miközben a másikat jobbjában tartotta, mindkettőt egy képzeletbeli célpontra irányítva. Oldalról nézve semmi egyebet nem lehetett látni, csupán a szolgálati fegyver testét. Majd meghúzta mindkét fegyver ravaszát, és kinyitotta a jobb kezét. A kisebbik, a feszes, gumírozott zsineg végén, a fekete háttérfüggöny előtt teljesen láthatatlanul felrepült be a sötétbe, körbe-körbe csapkodva a fenti szarufa körül, melyre felerősítették.

Adey teljesen tanácstalan volt.

– De hát hogyan… mitől jött rá…? – dadogta.

– Amikor három, szokatlan változás áll elő; a fekete kesztyűk, az elfoglalt pozíció megváltoztatása a szám és a főszereplők esetében is – szólalt meg mogorván az öreg – az embert szinte vonzza, hogy gyanakodni kezdjen. Ezután, már csupán egyszerű következtetés kérdése az egész. Higgye el nekem, tulajdonképpen nincs is olyan kombinációja az eseményeknek, bármennyire is megmagyarázhatatlannak látszódjon, melyre nézve az emberi értelem el ne tudna képzelni valamiféle magyarázatot.

Ismét fel s alá kezdett járkálni a színpadon, kezét a háta mögött szorosan összekulcsolva.

– Mephisto a fegyvert a szarufához kötötte, úgy, hogy kinyújtott karral éppen elérhesse. Látni nem lehetett, mivel feketére festette és a függönyhöz közel függesztette fel. Mindenesetre, a megvilágítás tompított volt. Még így is fennállt azonban a kockázata, hogy valaki észreveheti, így hát rávette bátyját, hogy az ő számukkal induljon a műsor. Eljött a fellépés fénypontja. A két reflektor csupán az iker-gerendák közti térséget világította meg. Mephisto felemelte a karját, benne a nem igazi fegyverrel, miközben mindkét keze kicsivel fölötte volt a lámpák adta megvilágításnak. Tökéletesen helyezkedett. Kétségtelen, alaposan kipróbálhatta az egész műveletsort, és a levegőben lógó pisztoly már csak pár hüvelyknyire volt jobb kezétől. Ha a keze csupasz lett volna, esetleg valaki észrevehette volna, hogy mást is tart benne, de volt annyira óvatos, hogy fekete kesztyűt viselt, ezáltal kétszeresen bebiztosította magát. Miután megragadta a kisebbik pisztolyt, gumírozott zsinegjén magához húzta, odanyomta a sokkal nagyobb fegyver oldalához, és mindkét karját vízszintesen tartotta. És akkor már nem-egy, hanem két pisztolyt fogott! Az egyik rejtve maradt a hallgatóság elől, láthatatlan maradt. Kivéve azt, akire ráirányította őket.

– Igen! – csapott a homlokára Hopkins. – Ezért látszott olyan meglepettnek Golconda. Azt hittem, lát valamit Mephisto mögött.

– Mephisto elsütötte a fegyvert, elengedte annak markolatát, ami így felrepült a levegőbe. Minden szem a földre zuhanó Golcondára irányult. A kis pisztoly pedig magától felcsavarodott a szarufára, amire zsinegjét rögzítették. Az azt követő zűrzavarban, eziránt nincs kétség, Mephisto úgy gondolta, meg tud majd szabadulni a bizonyítéktól. Azzal viszont nem számolt, hogy a Scotland Yard detektívje jelen van. Az egész olyannak tűnt – fejezte be vállat vonva az öregember mintha a Nagy Golcondát fantompisztollyal lőtték volna le.

– És, miután rangsorban ő következett – közölte Hopkins – Mephistóé lett volna a baroneti cím, és a vagyon! Szép munka volt, *Mr. H.* Szép munka, tényleg!

DOUG ALLYN

SZTÁRTANULÓ

Doug Allyn-nak, aki az elmúlt öt év során több, kitűnő novella szerzője volt, talán már az első regénye is napvilágot lát, mire ez a könyv megjelenik. Az ígéretes, új íróknak adományozott Robert L. Fish Emlékdíj harmadik évi nyertese. Allyn rendkívül sokféle háttérrel rajzolt meg minden detektívtörténetet, és misztikus novellát. Talán egyik sem volt még annyira erőteljes, mint ez, ami egy börtöniskolában dolgozó tanító meséje. Második helyezést kapott az ez évi EQMM Readers Díj odaítélésekor.

*

– Az igazi tehetség forrása – mondtam csendben – a szenvedély. Őszintén szólva, a saját érzéseink képesek átalakítani az egyszerű történetet, óriási érzelmi hatás mellett, irodalmivá. Ez pedig írásunknak kölcsönözhet akár… – itt megálltam. Valaki zokogott az osztályterem végében. Túlkoros mexikói kölyök volt, húsz év körüli, kifakult farmerban, akárcsak a többiek. A könnyek csak úgy görögtek borostás arcán! Új hallgató ebben a tanévben. Martinez? Vagy valami hasonló.

– Értéket kölcsönözhet a munkánknak – folytattam –, még mielőtt kialakulhat írási készségünk. Ha az ember képes világosan kifejezni érzelmeit, akkor akár…

Az elöl ülők közül páran fészkelődni kezdtek, egyesek hátrafordultak, hogy megnézzék, mi ez a zaj. Úgy döntöttem, tovább erőltetem, lehetőséget adok a fickónak, hogy összeszedje magát, és ne kelljen az óra megszakításával zavarba hoznom.

– A szenvedély… – kezdtem újra… Ez így nem fog összejönni. Martinez most már nyilvánvalóan zokogott, a többiek pedig egymásra vigyorogtak, meg a szomszédjukat lökdösték. Legtöbbjük azonban nem is titkolt kíváncsisággal rám függesztette szemét: vajon hogyan tudom megoldani a helyzetet. Börtönbeli macska-egér játék. Az ajtó fölötti óra szerint még húsz perc volt hátra, és mivel a büntetőintézményekben minden órának pontosan kell kezdődnie és végződnie, még csak nem is engedhettem el őket korábban. Borzalmas!

Könyörgő pillantást vetettem Zamorára, a Gusanók főnökére. Ez a mexikóiakból álló, legnagyobb itteni banda WaCoCo-ban, a Wayne Megyei Javítóintézetben. Indio pillantása egy másodpercig találkozott az enyémmel, sötét szemében olvasni lehetett, majd alig észrevehetően bólintott, és helyettesére, Segundóra pillantott. Tényleg csak egy pillantás volt, semmi egyéb. Segundo, ez a csapott vállú, „neandervölgyi” ősember, akinek a haja elvékonyodó lófarokban volt hátrakötve, kicsúszott a padból, és a terem végébe sietett. Lehajolt, és valamit suttogott Martinez fülébe. A kölyök abban a pillanatban abbahagyta a sírást. Azonnal.

Segundo leereszkedett mellé, és Martinez vállára tette tömpe ujjú mancsát, vigasztalásul vagy talán fenyegetésként. Martinez az óra hátralevő részében csendben maradt, mintha ott sem lett volna.

A körülbelül hat hónap során, amióta a börtönben íráskreativitást tanítok, volt alkalmam már eddig is ilyesmit tapasztalni. Detroit utcai bandái aktívak a WaCoCo-nál is, és egy olyan főnök, mint amilyen Indio Zamora, a többi életének és halálának az ura lehet. Mégis, mint

író, gyakran tűnődtem azon, mit mondhatnak ilyenkor. Valamilyen erő van az üzenetben? Vagy az üzenetvivőben?

Az óra végén a közös megbeszélés során a katasztrofális érzéketlenség és a meglepően éleslátás szokásos keverékére került sor. Amikor elvállaltam ezt a munkát, őszintén azt vártam, hogy írástudatlan félhülyéket kell majd tanítanom, de, bár az elítéltek többsége nyelvileg visszamaradott és tanulatlan, úgy hiszem, az én börtönosztályomban az intelligenciahányados szintje nem sokkal alacsonyabb, mint annak a detroiti egyetemnek az előadásain, ahol a hét hátralevő részében tanítok. És páran az itteni hallgatók közül, mint például Indio Zamora, vagy Ahmad Clark, a Fekete Fáraók ítéletvégrehajtója, lenyűgözően értelmesek.

– Mr. Zamora – mondtam, miközben az elítéltek kisereglettek, hogy a folyosó ellenőrző kameráinak figyelő tekintete alatt visszatérjenek celláikba –, van egy perce?

– Hogyne – közölte Indio akár tíz évem is. – Segundo egy pillanatig tétovázott, de aztán Indio fejmozdulatára, a többiekkel együtt kiment. Kíváncsi voltam rá, vajon ezek ketten beszélnek-e egyáltalán valaha, vagy egyszerűen csak a farkascsorda egyfajta, érzékszerveken túli rendszerével kommunikálnak. Zamora az elülső asztal szélére telepedett, sötéten, karvaly-arccal, vékonyan, mint általában a bőrruhás motoros népség. Rabruhája szépen vasalt volt, méretes, tökéletesen rászabott.

– Köszönöm, hogy kisegített Martineznél – mondtam.

– Semmiség, Mr. Devlin – vont vállat Indio. – Ő is az én emberem, így hát nyilvánosan nem szabad sírnia. Rosszat tesz az image-omnak.

– Mégis, nagyon méltányolom. Kár, hogy az egyetemi órákon nem tud segíteni a rend fenntartásában.

– Talán majd tudok – válaszolt felegyenesedve – valamikor a következő században. Ennyi?

– Nem, még más is van – mondtam bosszankodva. – Egyáltalán nem is kíváncsi rá, mit mondott az ügynököm a novellájáról?

– Úgy hiszem, ha bármi érdekeset mondott, maga majd tudatja velem.

– Ugyanannyira tetszett neki, mint nekem. Valójában már át is adtam az egyik nagyobb kiadónak.

– És mi a véleményük? Jó?

– Hogy jó-e? Óriási. Bárcsak feleennyire lenne lelkes az én munkámat illetően. Közölte velem: mondjam meg, hogy a maga könyvének nagyobb kereskedelmi lehetősége van, mint bárminek, ami az utóbbi években a kezébe került.

– Elég jól hangzik. – Indio megint felegyenesedett. – Szóval? Mennyi időbe telik, hogy valami történjen?

– Nem vagyok biztos benne, de amennyire Rudolph fel volt villanyozva, úgy egy hónap.

– Vagy még több?

– Igen, talán – ismertem be. – De a lényeg az, hogy Rudolph Herzelnek tetszik a munkája, és őt aztán nem egyszerű lenyűgözni. A fenébe is, Indio! Maga nem érti, mit jelent ez az egész. Egy dolog az, hogy szerintem maga tehetséges, de hogy Rudolph mondja, és hogy a maga könyvének megkülönböztetetten tolja a szekerét, az valami egészen más. Azt jelenti ez, hogy maga tényleg tud írni! Biztos megélhetése lehet, ha innen kikerül.

– Vagy jelentheti csupán azt is, hogy maguknak, kettőjüknek hasonló az ízlésük, a könyv pedig egyáltalán nem különös. Nézze, Mr. Devlin, én tudom, hogy jót akar, de hát a remény túl kockázatos fogalom ahhoz, hogy bevegye az ember a bőre alá. Utána úgy sétál körbe, hogy a feje a felhők között van, fejest tud ugrani akár a kanálisba is. Szóval, ha az ügynökének tetszik a könyvem, az finom, de talán megvárom a népünnepéllyel a csekket, tudja?

– A könyvet kapkodni fogják – mondtam. – Lehet, hogy nem én vagyok a világ legnagyobb szaktekintélye, de felismerem a tehetséget. Látom, maga az! Semmi miatt nem kell aggódnia, kivéve, hogy mit írjon ezután.

– Tévedés – mondta kertelés nélkül Indio. – Nekem jó pár dolog miatt aggódnom kell, tanár úr. Például az életben maradás és a trágyadombon kaparás, egészen holnapig, aztán pedig a rákövetkező napig. Szégyen, ha a könyvem bestseller lesz, én meg Forest Lawn-ban szívom a port, nemde?

– Én is úgy hiszem – közöltem. – Mégis, talán egyik este, későn, lámpaoltás után, amikor mindent bezártak, el kellene gondolkodnia rajta, milyen is lehetne az élete íróként. Mert el fogja érni, akár hiszi, akár nem!

– Oké, Mr. Devlin – biccentett rá Indio, halvány vigyorral az arcán. Ez volt az első eddig, amit láttam. – Talán majd megpróbálok elgondolkodni rajta. Csak egy kicsit, egyik este, takarodó után. Viszlát a következő csütörtökön, és mindenesetre kösz. Nem fogom elfelejteni.

– Nincs miért – válaszoltam. – Kiérdemelte.

– Talán – mondta rá. Nyelt egyet, majd megfordult, és anélkül, hogy visszanézett volna, kisétált. Mégis, szinte bizonyos voltam benne, látni lehetett egyfajta felvillanást azokban a sötét szemekben. Remény? Biztos nem lehettem benne. De ha az volt, akkor kárpótolta mindazt a fejfájást, amit a tanítás ezen a lepratelepen okozott nekem.

*

A rákövetkező héten gyakran gondoltam Indióra, különösen míg az egyetem alsó évfolyamosainak zagyva dolgozatait olvasgattam. Azt hiszem, néhányban megvolt az a bizonyos tehetség és nyelvismeret,

ami ahhoz szükséges, hogy jó írókká váljanak, de nem volt karakterük. Egyszerűen nem láttak vagy tettek eleget, amivel aztán saját nézőpontot alakíthattak volna ki. Az első szerelemről és a szülők cserbenhagyásáról szóló történetek pontosan olyan homogénok voltak, mint a popzene, amit hallgatnak. Persze, ez nem teljesen az *ő* hibájuk volt. Egy generációval ezelőtt igencsak kevés olvasott szerepmodell sétált ezen a földön. Kije, mije van tulajdonképpen ezeknek a kölyköknek?

És mégis, Indio Zamora, ez a kelet-detroiti származású, fiatal, önerőből tanult bandafőnök, a tőlem kapott kevéske utasítással össze tudott állítani egy kegyetlenül becsületes első novellát. Annyira jó könyvet, aminek azzal a legnagyobb írói bókkal áldoztam, bárcsak én magam írtam volna.

Valójában nem is vártam, hogy azonnal hírt kapok az ügynökömtől – egy könyv eladásának folyamata hónapokba telhet, vagy inkább évekbe. Mégis, a rákövetkező csütörtök délután, felhívtam Rudolph irodáját.

– Dev, jó hogy telefonáltál. Éppen tegnap írtam neked.

– Írtál nekem?

– Arról a hallgatódról, Zamoráról? Dee Grossman a Burke Edwards-tól telefonált, és közölte: együltő helyében végigolvasta az egészet, le sem tudta tenni. Szerdán terjeszti a bizottság elé. A hónap végére meg kell kapnunk az ajánlatot.

– Hát ez olyan, mintha már el is adták volna, és te nem tudatod velem?

– Mondtam már, hogy írtam neked…

– Nem tudtál volna telefonálni?

Csend volt a vonal másik végén.

– Igen – szólalt meg Rudolph –, azt hiszem, telefonálhattam volna, bár általában nem így szoktam. Különösen nem akkor, ha valami még nem végleges.

– Egyszerűen csak arról van szó… azt hiszem, mindez fontosabb Zamorának, mint másoknak, olyanoknak, akik szabadok.

– Értem már. Nos, sajnálom, Dev, de a könyvkiadás egyfajta üzlet, és a türelem hozzátartozik a dolgok menetéhez. És ha Mr. Zamora még nem tett szert erre a tulajdonságra jelenlegi környezetében, kétlem, hogy valaha is megszerzi. Hogy haladsz az új könyveddel?

– Hát, megyeget. Lassacskán, és nem olyan folyamatosan, mint szeretném.

– Tudod, Dev, hogy én nemigen erőltetem, de hát már eltelt egy kis idő. Nem feszíted túl a húrt ezzel a tanítással, például?

– Jól vagyok – csattantam föl. – Be fogom fejezni, időben!

*

A Rudolph-nak lenyomott duma dacára, nem közöltem Indióval a jó hírt azon az estén, az óra előtt. Helyette időről időre rápillantottam, miközben beszéltem, abban a reményben, hogy az izgatott várakozás vagy a kíváncsiság valamilyen jelét pillanthatom meg rajta. De semmi. Talán csak kevésbé volt élénk, mint szokott, csak a teste tartózkodott ott. Képtelen voltam felfogni. Amikor első novellámat bírálták, csak keringtem a postaládám körül. Egyszerűen irritált, hogy Indio látszatra ennyire érdektelen. Mindez arra csábított, hogy ne mondjam meg neki a jó hírt. Várjam ki, amíg ő kérdez rá… Végül én adtam fel, és megkértem, óra után maradjon ott egy pillanatra.

– Beszéltem ma az ügynökömmel – mondtam neki. – Úgy gondolja, nemsokára meglesz az ajánlat.

Bambán nézett rám.

– Mi az a nemsokára?

– Nem vagyok biztos benne… feltehetőleg a hónap végére. A lényeg, hogy…

– Nem számít. Már nem leszek itt.

– Miért nem? Hová megy?

– A pokolba, feltehetőleg – mondta egyenesen. – Ha csak egy könyv megírása ki nem egyenlíti a csökkentést, amit éppen most töltök.

– Miről beszél?

– A reményről és arról, hogyan keverheti meg mindez a maga fejét. Ne felejtse el, amit múlt héten mondott, hogy gondolkozzak el kicsit lámpaoltás után? Arról beszélek, hogyan hozhatna bármiféle változást az életemben a könyv eladása? Nos, hát elgondolkoztam róla, és úgy döntöttem, magának igaza van. Megkísérlem megváltoztatni a dolgokat. – Tétovázott, nyugtalanul pillantott a nyitott ajtó felé, odament, kitekintett a folyosóra, majd bezárta az ajtót, és háttal nekidőlt. – Nézzen rám – mondta végül. – Mit gondol, mennyit nyomok?

– Mennyit nyom? Nem látom be, miért…

– Százhetven a súlyom, vizes ruhában – közölte. – Tudja, mit jelent ez? Azt jelenti, nem vagyok elég erős hozzá, hogy magamban túlélhessek idebenn. Ha nem támogat a banda, szabad prédája vagyok az első pszichopatának, aki begurul rám.

– Még mindig nem…

– Életben vagyok, mert Gusano vagyok – folytatta, felemelve öklét, és megmutatta nekem a kukac alakú tetoválást, ami jobb alkarján a csuklótól a bicepszig kanyargott. – Méghozzá nem valami egyszerű bandatagként… nagykutya vagyok, főnök. És nem azért, mert erős vagyok. Sok fickó felett uralkodom, aki könnyedén kettőbe tudna törni. Például Segundo. Viszont okosabb vagyok náluk, és ők ezt tudják. Egyszóval, követnek és bíznak bennem. Meg én hallok is dolgokat. Nem csak Gusano ügyekre gondolok, mindenfélére. Könyvet írhatnék róla – mondta szárazon. – Akárhogy is van, rájöttem, hogy talán éppen azzal megvásárolhatnám a

szabadulásomat. Emlékszik arra, amikor pár hónappal ezelőtt két szövetségis a szervezett bűnüldöző csoporttól kivonszolt egy kis beszélgetésre az osztályból?

Bólintottam.

– Emlékszem. Amennyire fel tudom idézni, rövid beszélgetés volt.

– Annak kellett lennie. Azokkal a fickókkal együtt mutatkozni veszélyes. Az emberek eltűnődnek rajta, vajon nem dobják-e fel őket. A helyzet az, üzletet ajánlottak nekem… ha elegendő információt szolgáltatok nekik a bandákról, kimehetek. Lecsökkentenék a büntetésem a már letöltött időre, ha együttműködök.

– És nem fogadta el?

– Nem – válaszolta. – Nem láttam be, hogyan adhatnék fel bárkit is, amikor végül mindannyian ugyanazokra az utcákra kerülünk vissza. Az életem egy köpést nem érne. Tudja, jobb, ha csak kiegyenesedek és letöltöm az időm? Csak most kínálkozik lehetőségem valami jobbra, mint csupán egy bunkónak maradni a sok hülye között. Szóval, ráköltöttem tíz centet, és felhívtam a szövetségieket, hogy lássam, vajon az ajánlatuk még mindig áll-e.

– És áll?

– Hogyne. Az üzlet az volna, hogy én szépen köpök nekik, ők meg kiagyalnak valamit, hogy kiemelhessenek a többiek közül, aztán elkülönítenek, amíg ellenőrzik mit is adtam nekik. Ha megerősítést nyer, akkor pár hónapon belül az utcán lehetek.

– Csak van valami hátulütője?

– Valahogy úgy. Itt ez az őr, Magruder. Ismeri?

– Láttam már. Magas? Kefehajú?

– És elég csavaros észjárású… Azt akarja, hogy lefizessem. Öt lepedő. Vagy pedig kitálal, mi készül. És nekem akkor annyi…

– Nem kérhet védelmet?

– Semmiképpen. Még ha hinnének is nekem a szövetségiek, életben tartani nem tudnak. Vagy megpörkölnének a cellámban

lángszóróval, vagy megmérgeznének… Úgyis elkapnának a bandatagok. És így jutottam el magához.

– Gondolom – mondtam óvatosan. – Csakhogy én magam nem szállhatok ki a csónakból, Indio, egy ideje itt dolgozom, és láttam már jó pár itteni játékot.

– Nem hisz nekem?

– Nem számít, hiszek-e vagy sem. A gyerektartás és a kocsirészletek között szorongatva, én magam…

– Nem válaszolt a kérdésemre. Hisz nekem vagy sem?

– Őszintén szólva, nem tudom – válaszoltam rá de ha volna megtakarított pénzem, gondolja, ezen a helyen tanítanék?

Indio rámbámult, aztán vállat vont.

– Nézze meg ezeket – mondta, és pár fényképet lökött az asztalra.

Felvettem a fotókat, és hirtelen csomót kezdtem érezni a gyomromban. A volt feleségemről és a hétéves lányomról készített felvételek voltak, amiket a kislány iskolájának játszóterén készítettek.

– Maga szarházi – mondtam csendben.

– Nem érti. Nézze meg ezeket. Mikor lettek felvéve?

Most tüzetesebben vizsgálgattam őket. A napsütésből és a ruhákból, amit viseltek, úgy ítéltem meg…

– Múlt ősszel, azt hiszem. Valamikor szeptemberben. Nos?

– Szeptember tizennegyedikén – közölte –, pár nappal azután hogy itt tanítani kezdett. Tudja, milyen nagyok a Gusanók, hányan vannak? Talán háromszázan, meglehet, hogy többen. És én vagyok *El Hombre,* köztük az első. Hatalmam van. Igazi hatalmam. És nem fogadások kötésével szereztem. Valami fogódzkodót kezdtem keresni magán az első nap, amikor összejöttünk. Már hónapok óta őrizgetem ezeket a képeket. Bármikor felhasználhattam volna őket, hogy kényszerítsem, de nem tettem.

– Egész mostanáig.

– Most sem fogom. Átadom őket. És az életem a kezébe teszem. Ha Segundo vagy a többiek rájönnek, hogy a szövetségiekkel üzletelek, egy hetem sincs hátra. Segítsen, Mr. Devlin.

– Még ha segíteni is akarnék, nincs öt…

– Jézusom, nem pénzt kérek, tanár úr! Nekem megvan ez a pénz! De el kell juttatnom Magruderhoz, és ő pedig senki mástól nem fogadja el a lefizetést, csupán tőlem. Így aztán nincsenek zavaró tanúk. A saját embereimet nem vehetem rá, hogy hozzák ide, anélkül, hogy el ne tűnődnének rajta, miért van szükségem rá. Maga az egyetlen lehetőség.

– De még ha segítenék is, magát átkutatják, mielőtt visszamegy a saját blokkjába, igaz?

– Igen, de először dolgozni megyek, a könyvtárba. Ott pedig le tudom rakni addig, amíg össze nem jövök Magruderrel. Csak hozza ide nekem! Túl sokat kérek?

– Nem volna az, ha hinnék önnek.

– Olvasta a könyvem, Mr. Devlin, beleláthatott hát a szívembe. Ha még most sem ismer, semmi többet nem tudok mondani. Nincs semmi baj. Talán még látjuk egymást.

– Indio – szóltam utána. Megállt az ajtóban. – Nézze… – nagyot nyeltem. – Mit kellene tennem.

*

A Wayne Megyei Jogi Segítségnyújtó Szövetkezeti Iroda messze nem volt olyan grandiózus, mint a neve. Egyszintes üzlethelyiség, ablakok helyett nyers, összefirkált furnérlapokkal a Montcalm Avenue rosszabbik oldalán, a Motown-tól lefelé. A várószoba zsúfolt volt, egymáshoz rosszul illeszkedő PVC-pamlagokkal, amiken feketék és hispániaiak üldögéltek. Utcai emberek. A levegőt pedig az ázott ruha,

a cigarettafüst és az elkeseredés aromája töltötte be. Közöltem a fekete matrónával a pultnál, hogy találkozóm van Lia Alvarezzel, ő pedig a hátsó iroda felé bökött. Végigcammogtam a keskeny folyosón, lapockáim között a sértődöttség tűszúrásait érezve.

Lia Alvarez felpillantott rám félig-keretes olvasószemüvege mögül, de meglepően sötét és intelligens szemekkel. Alacsony volt, konzervatív irodai kosztümben. Olajos bőr, göndör, csillogó haj… nem a hagyományos címlap-lány, és mégis furcsán vonzónak találtam. Szinte ismerősnek, bár biztos voltam benne, hogy még nem találkoztunk.

– Segíthetek? – kérdezte. Még a hangja is ismerősnek tűnt… fátyolos, bársonyos, mint Bacall-é, a *Key Largóban.*

– Remélem – közöltem. – Egyik kliensünk kért meg rá, hogy felkeressem önt. Indio Zamora.

A szoba hőmérséklete legalább tíz fokot hűlt.

– Mr. Zamora nem az ügyfelem – szólalt meg végül. – És mit kíván?

– Nem vagyok biztos benne – mondtam. – Megkért rá, hogy keressem fel önt…

– Maga Devlin, igaz? – fintorgott. – Thomas Devlin? Az író? *Költők és ígéretek?*

– Pontosan – mondtam, meglepődve, hogy felismert.

– Indio azt mondta, íróképző tanfolyamot vesz öntől WaCoCo-ban – vágta rá. – Most meg küldöncöt játszik neki?

– Na, azért nem egészen vagyok küldönc – válaszoltam. – Egyike a hallgatóimnak. Megpróbálok segíteni, ez minden.

– Értem. – Elgondolkozva függesztette rám a szemét.

– Nos, távol álljon tőlem, hogy gátoljam az oktatás folyamatát, Mr. Devlin. Az övét vagy az önét. – Kis borítékot húzott elő az íróasztal felső fiókjából, és felém tolta.

– Mi ez?

– Kulcs. Egy megőrzőhöz a Metro Airporton.

– A repülőtér?

– Meglepettnek tűnik.

– Nos, azt hiszem, valahogy úgy gondoltam, felkeresem önt és…

– Mr. Devlin, Indio Zamora a mostohatestvérem. Ő volt az egyetlen támogatóm amíg a jogi karra jártam, és mivel részben engem lehet hibáztatni a bebörtönzéséért, megpróbálok…

És hirtelen rájöttem, miért tűnt olyan ismerősnek. Természetesen csak halvány volt a rokonság miatti egyezés, de itt sokkal többről volt szó.

– Maga Rena, igaz? – kérdeztem.

– Tessék?

– Indio könyvében, a hősnek van egy lánytestvére, akit… megerőszakolnak. A fiút pedig börtönbe küldik, mert megbosszulja. Nagyon pontosan írja le magát. Tulajdonképpen tökéletesen.

– Értem már – mondta, állva a tekintetem. – Nos, azt hiszem, ez hízelgő. Vagy valami ilyesmi.

– Számomra nagyon furcsa, hogy így találkozom önnel. Olyan, mintha egy novellából lépett volna ki. Vagy egy álomból.

– Ha ez bók, elfogadom – mondta nyersen de biztosítom róla, hogy hús-vér vagyok. És ha kíváncsi rá, a történet többi része is igaz.

– Sajnálom – mondtam –, nem szándékoztam…

– Nincs semmi baj – mondta. – Már többé-kevésbé hozzászoktam ahhoz, ami történt. Nos, amit viszont ennek következtében Indio tett, az már nehezebb dió. Mivel egyáltalában nem kellene börtönben lennie. Az egész dolog már a rendőrségre tartozott, vagy talán a Gusanókra. Csak Indio érezte úgy, hogy neki személy szerint kell elrendeznie. Éspedig nyilvánosan. A becsületem kedvéért. Vagy az övéért. E tekintetben sosem volt egészen tiszta a dolog. Tényleg írt egy könyvet? Beszélt róla, de hát Indiónál… – vállat vont.

– Nem csak hogy írt egyet, hanem valószínűleg egy éven belül ki is adják. A maga testvérbátyjának komoly írói tehetsége van, Miss Alvarez. Ő a legjobb hallgatóm, aki csak volt.

– Indiónak sokféle tehetsége van… – bólintott rá hűvösen – … és közülük bármelyik révbe juttathatta volna, ha engem nem ér ez a dolog. Csodálatra méltó tulajdonságai is vannak, Mr. Devlin, de ő valahogy bonyolult ember. Ha önnek lennék, egy kicsit körültekintőbb volnék, ami Indiót illeti.

– És mégis megpróbál segíteni rajta – mondtam, és felvettem a borítékot.

– Az én testvéremről van szó – válaszolta nem az önéről. És ennek a borítéknak az átadásával már ki is merítettem a számomra kínálkozó lehetőségeket. Jó napot kívánok, Mr. Devlin. – Figyelmét újra az asztalán felhalmozódó papírokra fordította. Vége volt a megbeszélésnek. Vállat vontam és elfordultam.

– Mr. Devlin? – mondta, amikor kinyitottam az iroda ajtaját. – Nagyon élveztem a *Költők és ígéreteket.* Csodálatos könyv. Mikor jelenik meg a következő?

– Nemsokára – mondtam. – Volt vele egy kis problémám, de nemsokára befejezem.

– Remélem is – mondta. – Már alig várom, hogy olvashassam.

– Köszönöm – válaszoltam. – Én is.

*

A Detroit Metropolitan-en a repülőtér biztosítása rendkívül szoros, fémérzékelők, őrök, mindenféle olyasmi, ami valószínűleg közrejátszhatott benne, miért választotta Indio ezt a helyet a pénz elrejtésére. Egyike Motown-ban annak a kevés helynek, ahol pénzt vihet az ember, és mégsem kell állandóan körbe-körbe nézegetnie.

A kulcs, amit Lia adott, rögtön a központi csarnok melletti egyik csomagmegőrzőt nyitotta. Műbőr aktatáska rejtőzködött benne, amire még mindig rá volt ragasztva a K-Mart árcédulája. Körbenéztem, de senki sem volt a közelemben, tehát fölpattintottam a zárakat. Belül szépen összehajtogatott pénztartó öv lapult. Kinyitottam, és átpörgettem a pénzt, hogy megbizonyosodjak róla, mind ott van-e. Ötezer volt, régi bankjegyekben. Egy pillanatig azon tűnődtem, honnan származhat a pénz, vajon Lia tette-e le ide vagy valaki más. Egy bandatag talán? És hirtelen eszembe ötlött, ha csak annyi eszem volna, amennyit a jóisten egy libának adott, itt hagynám a táskát, ahol most van, és elmennék.

De valahogy képtelen voltam. Nem csak az egyik hallgatómnak adott ígéretről volt szó, vagy arról, hogy Lia Alvarez rendkívül érdekes hölgy. Azt hiszem, inkább a büszkeség miatt… Bezártam az aktatáskát, és magamhoz vettem.

*

Bejutni Wayne megye Büntetésvégrehajtási Intézményébe majdnem olyan nehéz, mint onnan kitörni. Három külön ellenőrzőpont van az alkalmazottak bejáratánál. Az elsőnél fémdetektor, majd két további elektronikus kapu, melyet tévékamerák figyelnek. Cofer, az első ellenőrzőponton dolgozó őr, úgy tűnt, szinte azonnal megszagolja, ha valami nincs rendjén. Nagydarab férfi volt, negyvenes, őszes csíkokkal afro-frizurájában és a bajuszán, kék egyenruhájának öve felett pedig párna nagyságú pocak terebélyesedett. Rendszerint a sportról szoktunk beszélgetni, miközben a táskám tartalmát vizsgálgatja, de most nem válaszolt, amikor megkérdeztem, hogy áll a bajnokságban a Pistons, és úgy tűnt, most szokatlan alapossággal keresgélt a táskámban. Végül szó nélkül intett, de addigra már

megizzadtam, és ha az első elektronikus kapu nem nyílt volna ki, amikor felé közelítek, még az is lehet, hogy megfordulok, és hazarohanok. A második kapunál már nem volt ilyen egyszerű a dolog. Úgy durván másfél évig álldogáltam, szemben a kamerával, míg végre az az átkozott relé kattant egyet, és az acél ajtó kinyílt.

Az osztály élénk volt. A hallgatók jóindulatúan kötözködtek. Az egyik kétszeres életfogytiglanis összehozott egy novellát, ami egészen jól nézett ki. Mégis, a második óra végére, a derekam körüli pénztartó öv több száz fontot nyomott. Vagy még többet.

Óra után Indio bezárta Segundo mögött az ajtót, aki utoljára ment ki.

– Mr. Devlin, rémesen néz ki. – Indio szárazon vigyorgott, és csak a fejét rázta. – Egyáltalán nincs semmi érzéke a bűnözéshez.

– Köszönöm, én is azt hiszem – mondtam. Lefejtettem az övet az ingem alól, és átadtam neki. – Amikor megkapja kiadójától az első előleget, tartozik nekem egy jó kis vacsorával.

– Ennél sokkal többel tartozom – válaszolta. Kinyitotta az öv cipzárját, és íróasztalomra tette a bankjegyköteget. – De ez egyelőre megteszi előlegnek. – Felhúzta kék vászoningét, és az övet saját dereka köré csúsztatta, a pénzt pedig az asztalon hagyta.

– Mit csinál? – mondtam.

– Átvételkor fizetendő, mint az utánvét, Mr. Devlin, egy öv, öt ezres. És egyik emberem másik ötezret helyezett el ma az ön bankszámláján. Tíz lepedő egy ilyen munkáért… nem rossz, igaz? A következő héten kap még tízezret, és további tízet az azutáni héten. Még két öv, ez minden, amit kérek, aztán lejöhet a horogról.

– Mi a pokolról beszél?

– A hatalomról, Mr. Devlin. Arról, hogyan képes egy ilyen helyen a magamfajta fickó életben maradni. A kokainnal, amit az öv bélése alá rejtettek el, gazdagabb leszek, mint akárki. Többet ér idebenn, mint a gyémánt. Többet, mint az élet.

Rárontottam, de úgy fordult el, mint valami matador. Bal kezébe fogta a csuklómat, és hét hüvelyknyi ezüstös acél villant fel tenyerében hirtelen, centikre a szememtől.

– Higgadjon le, tanár úr… botrányt csinál, és maga lesz az, aki lebukik, nem én. Tudni fogják, hogy maga hozta be az árut. És azt is, hogy megfizették érte. A zsaruk pedig gyűlölik, ha a becsületes emberek rossz útra térnek, szíves-örömest látják el majd a baját. Most pedig üljön le, értettem?

– Nem értem – mondtam, az íróasztal peremének dőlve. – Kijuthatna innen, tehetsége van…

– Hogy író legyek, úgy érti? Olyasvalaki, mint maga? Hogy két munkám legyen, amivel nagy nehezen eleget teszek a kötelezettségeimnek? Hogy valami hülye szerkesztő szavára várjak, mint a kivert kutya?

– Talán tényleg nem annyira szenzációs az egész – egyeztem bele keserűen –, de legalább nem vagyok börtönben.

– Még nem, ami azt illeti… – mosolyodott el Indio – … és legjobb, ha azt reméli, soha nem is lesz. Nem hiszem, hogy birtokában lenne annak, amire idebenn szüksége lenne. Figyelmesebben kellett volna olvasnia a könyvemet. *„Én vagyok az Invictus féreg, akit a világ eltemetett, mégis erősödöm, táplálkozom, gyarapodok a gödörben”* Vagy talán újra el kellene olvasnia Miltont …jobb a pokolban uralkodni, mint a mennyországban szolgálni.

– Az, aki ezt mondta, a pokolban maradt.

– De én nem fogok – mondta Indio, ingét hátul visszatűrve nadrágjába. – Majd üzletet kötök rá, hogy kijuthassak, *miután* tényleg valami kemény dohányt össze tudtam hozni. Ez a felállás pedig egyelőre megteszi nekem. És magának is, ha ésszerűen gondolkodik. Még két öv, harminc ezres a bankban, ez nem annyira rossz. Több, mint amit az utolsó könyvéért kapott, igaz?

– Nem csinálom meg – mondtam felegyenesedve, és megpróbáltam összeszedni magam.

– Dehogynem, meg fogja csinálni! – közölte, visszacsúsztatva ingujjába a kést, majd kinyitotta az ajtót. – Nem azért használtam műanyag övet, mert olcsó. Azért használtam, mert nagyon jól felfogja az ujjlenyomatokat, a magáé pedig most már mindenütt rajta van. Ha úgy találja, hogy az egészet ki tudná magyarázni, de remélem, nem próbálja meg. Maga intelligens fickó, Mr. Devlin, túlságosan is okos! Nem kockáztatja meg, hogy itt végezze. A hozzám hasonlókkal. A következő kulcsot postán kapja meg, és a számláján akkor már ott lesz az újabb öt ezres. Viszlát a következő héten. És ne csináljon semmi ostobaságot, oké?

Kiugrott a folyosóra és elment. Én meg annyira feldühödtem ezen az áruláson, hogy már szinte őrért kiabáltam, és a pokolba kívántam az összes következményt.

De nem tettem. Indio nagyon is jól olvasott a gondolataimban. Vagy túl okos vagyok, vagy ami valószínűbb, túl gyáva hozzá, hogy megkockáztassam a börtönbe jutást. Szóval, nem kiáltottam… Nem tudtam.

*

Megmondta az igazat. Minden ott volt a könyvében. Azon az éjszakán főztem egy egész kannányi kávét, leültem apró lakásom konyhaasztalához, és újra elolvastam kéziratának eredeti vázlatát. Az elejétől a végéig. Indio egyáltalán nem rejtette véka alá, hogy kicsoda ő. Anélkül írta le bandák közti életét a Cass Corridor-on, hogy istenítette volna, vagy önmagának ürügyeket keresett volna. Nem volt szó semmiféle szociológiai dumáról, a „rasszista társadalom áldozatáról”, az utcán megeszesedett, gettólakó bűnözőről, aki saját

kemény munkája segítségével lett sikeres… sötét tükörképeként az Amerikai Álomnak. Tévedtem, mert azt feltételeztem, hogy életének érzéketlen vizsgálata maga után vonta annak visszautasítását is; hogy intelligenciája és tehetsége valahogy átalakította őt magát is. Beugrattak azzal, hogy egy sztár-tanulót fedezhettem fel, és segítségével érvényre juttathattam a tanításomat. És az egészben az volt a legpokolibb, hogy még ezután is nehéz volt elhinnem, hogy ekkorát tévedtem vele kapcsolatban.

Órákon át ültem az asztalnál. Kortyolgattam a feketekávét, és egyfolytában cigarettáztam, bár már évekkel azelőtt leszoktam róla. Megpróbáltam logikusan átgondolni a helyzetet. Semmi sem jutott az eszembe. Érzelmileg túlságosan kimerített. Mégis, nem pazaroltam hiába az időm. Könyvének újbóli átolvasása két dologról győzött meg: *egy,* hogy Indio még annál is jobb író, mint azt elsőre gondoltam: *kettő,* hogy én magam nagyon-nagyon nagy bajban vagyok. A könyvében megrajzolt férfi tökéletesen alkalmas rá, hogy a legnagyobb lelki nyugalommal megsemmisítsen.

Az éjszaka hátralevő részében úgy dobáltam magam az ágyban, mint a partra vetett hal. Rémlátomások gyötörtek. Körülbelül reggel ötkor feladtam. Felvettem a köpenyem, feltettem a kávét, és nyugtalanul járkáltam a szobában. A kiutat kerestem. Soványka kis történetemet előadhatnám a hatóságoknak, de még ha hinnének is nekem, valószínűleg börtönben végezném. Azzal, hogy a WaCoCo-ban dolgoztam, minden illúzióm elszállt a bűnüldöző-végrehajtási intézmények vonatkozásában. Az egész, profiknak való, számomra misztikus játék, és Indio sokkal jobban ismerte nálam a lépéseket meg a játékosokat is. Ki tudná eszközölni, hogy ellenem tanúskodjanak.

Tűnődésem alatt egy ponton félrehúztam kicsit a függönyt, és kipillantottam az üres utcára a hall ablakán. Illetve, nem volt egészen üres. Lassan elhúzott odalenn egy kocsi, tinédzserek használnak ilyet,

fekete volt, sárga csíkokkal, alacsonyan fekvő, sárhányós, üvegbetétes kipufogói a kora reggeli csendben tompán morogtak.

Utánabámultam. Amint eltűnt a sarkon, megpróbálva emlékezni rá, vajon láttam-e már. De valahogy nem is voltam meglepve, amikor vagy tíz perccel később újra arra jött. Én pedig hirtelen felvillanyozódtam. Becsületes dolgot próbáltam cselekedni, és mégis elárultak. És meglehet, hogy számomra nincs kiút, de Istenemre, a játszmának még nincs vége. Egyáltalán nincs.

*

Csak mindent a maga sorjában. Indio konkrétan nem fenyegette meg a családomat, de nyilvánvalóan tudta, hol tartózkodnak. El akartam őket tehát távolítani, amíg kidolgozom a részleteket. Telefonáltam volt feleségemnek, és közöltem vele, hogy nyertem egy ingyenes, kéthetes hawaii nyaralást, és javasoltam neki, hogy vigye a lányát is, én magam pedig minden egyébnek állom a költségét. Ez volt az első alkalom válásunk óta, hogy vitatkozás nélkül elintéztünk valamit. Gondolkoztam rajta, hogy én is velük megyek, vagy tovább utazom Tahiti-be vagy Ausztráliába vagy bárhová, de aztán elhessegettem magamtól a gondolatot, Indiónak ott a kezében az öv, benne a kokainmaradékkal, és rajta az ujjlenyomatommal. Még ha meg is szököm, akkor is feladhatna, büntetésének csökkentése fejében.

Mégis az ötletnek megvolt a maga vonzereje. Vagy arról van szó, hogy megfutamodom, vagy pedig, hogy fogom a lefizetésre szánt pénzt és leszállítom az öveket. És kinek ártok vele, ha megteszem? Nem arról van szó, hogy iskolásoknak adja el az árut, odabenn ügyfelei mind elítéltek. És ami a pénzt illeti, abban is igaza volt. Harmincezer több, mint amit az utolsó könyvemért kaptam.

Könyvek! Mindig ide lyukadok ki. Betekinthettem a szívébe. És igaza volt. De vajon láttam-e bármi egyebet az írásában? A gyengeségnek bármi jelét? Kicsi a remény rá! Végtére is, Indio nem azért volt a börtönben, mert eredendően gengszter, hanem azért, mert túlságosan is értékelte a saját becsületét. És… szerette a húgát.

*

A délelőtti órákat robotként adtam le. Agyam összevissza cikázott. És mindig ugyanott kötött ki, ugyanannál a képnél. Lia Alvareznél. Ha lenne számomra kiút, Indio iránta tanúsított érzelmei jelentenék számomra a kulcsot. Délre összeállt már egy nyers terv. Nem tetszett különösebben, de legalább volt valami elfoglaltságom, és jó ürügyem, hogy ismét láthassam Indio testvérét. Vagy legalábbis megpróbáljam.

– Wayne Megyei Jogi Tanácsadás, Alvarez. – Hangja a telefonban kurta volt, nagyon hivatalos, és a szívem egy pillanatra összeszorult. Lehet, hogy nemet mond?

– Jó napot, itt Tom Devlin, a péntek délutáni író látogatója… emlékszik rám?

– Hogyne, Mr. Devlin – mondta hűvösen –, Indio tanára és barátja. Máris ügyvédre van szüksége?

– Meglehet – ismertem be –, de nem ezért hívom. Hanem vacsora ügyben. Pontosabban szólva valahová, ahol gyertyák égnek, és ahonnan látni az egész várost. Vajon a Reneszánsz Központ tetején a Sky Room elég jól hangzik?

– A Sky Room – visszhangozta. – Nocsak, nocsak. Nagyon flancos. És rendkívül drága. Na és, vajon miről beszélgetnénk? A bátyámról talán?

– Beszélhetünk bármiről, amiről csak akar, macskákról és királyokról, akármiről. Vagy átengedhetjük magunkat egyszerűen az étkezésnek meg a kilátásnak is. Semmi kötelezettség.

– Néha azt hiszem, az íróasztalom mellől egész tisztán látom Detroitot.

– Ami csak engem igazol. Perspektívaváltásra van szüksége. Megér vagy hatvan sztorit. No, mi a válasza?

– Bajban van? – kérdezte hirtelen.

– Nem – hazudtam –, miért kérdi?

– Ha még nem tudja, akkor majd én felvilágosítom – mondta nyersen –, és a Sky Room ugyanolyan jó, mint bármi más. A ma este nyolc megfelel önnek?

– Ma este? – kérdeztem meglepetten. – Nos, igen, ma este jó lesz.

– Valahogy előre tudtam – sóhajtotta. – Nyolc körül ott találkozunk. Addig is…

Még mindig kutyaszorítóban voltam, de legalább elébe nézhettem egy érdekes nővel, magasan a város fölött elköltött vacsorának. És ha úgy tűnik, hogy a dolgok nem működnek, még mindig fejest ugorhatok a tetőről, a desszert után.

Utolsó órámat lemondtam, áthajtottam a Cass Corridor-ra és vagy féltucatnyi zálogházat néztem végig, mire rátaláltam arra, amit kerestem… annak a műanyag pénztartó övnek a másolatára, amit a WaCoCo-ba becsempésztem. Leálltam a Reneszánsz Központnál, ennél az üzletekből, éttermekből és irodákból álló öttornyú, hatvanemeletes komplexumnál, ami mint valami zsetonhegy emelkedik a Detroit folyó mentén.

A magasföldszintről a legfelső szintre gyorsliften mentem, a Sky Room-ban asztalt foglaltam, kilátással a folyóra, és intézkedtem a különleges kiszolgálásról, amit kérésre az étterem kínál: a fényképészről.

*

Estére egy kicsit alábbhagyott a feldobottságom. Egyrészt tudtam, ha az én kis társasjátékom megbukik, kifogyok az ötletekből. Másrészt minél többet gondolkodtam az ötletem felől, annál kevésbé tetszett. Felvettem a legjobb öltönyöm, és jóval nyolc előtt odamentem, hogy jelentkezhessek az asztalért. Gondoskodtam róla, hogy a fényképész pontosan értse az utasításaimat, majd helyet foglaltam a bárban, miközben a nőre vártam. Vagy a sorsomra. Vagy mindkettőre…

A Sky Room-nak érzéki, kifinomult a légköre, csipkések az asztalterítők, gyertyafény táncol az ezüst vizeskancsókon, Detroitnak és a folyó kanadai oldalának fényei úgy nyúlnak el egészen a horizontig, mintha a Tejút egy kicsit idecsöpögött volna. A pincéreken fehér szmoking, fekete nyakkendő, de semmi sznobos. Élcelődtek a vacsorázókkal meg egymással. Jellegzetes Motown-beli viselkedésmód volt ez, ahol az egyetlen határvonal, ami számított, az ember bankkimutatásának egyenlege volt.

És akkor besétált Lia. Úgy tűnt, a terem egyből felvirul. Annak a ruhának az ikerpárját viselte, amit pár nappal előtte láttam rajta. Egyszerű, sötétbarna, üzleti alkalmakra viselt ruha volt, amin csak egy skarlátvörös sál kis darabja virított. Én mégis úgy éreztem, hogy elakad a lélegzetem. Megdöbbentnek tűnt, talán úgy érezte, nem öltözött fel megfelelően, de ha lehet, ez még vonzóbbá tette. Beszélt valamit a főpincérrel, aki az asztalunkhoz kísérte. Elé mentem, és magammal vittem azt a kis csomagot, amit ide hoztam, és közben a jóistenhez fohászkodtam: bár csak más körülmények között találkoznék vele.

– Jó napot – köszöntöttem, és miközben leültem, a csomagomat a szék mellé tettem. – Örülök, hogy el tudott jönni.

– Én is – mondta. – Maga nagyon elegáns. Azt hittem, az írók egy kicsit rendetlenebbek.

– Rendszerint az is vagyok, de ez most különleges alkalom.

– Igen – tűnődött el, és végignézett a termen –, úgy is néz ki. És mégis…

– És mégis mi?

– Nézze, Mr. Devlin…

– Tom – vetettem közbe.

– Nem, ezen a ponton továbbra is Mr. Devlin és Miss Alvarez. És még az is lehet, hogy ezen nem léptünk túl. Nyersen őszinte leszek, Mr. Devlin. Soha máskor nem voltam még itt, csak üzleti alkalmakkor. Ha ez most itt munkavacsora, rendben, de akkor foglalkozhatnánk először a napirenddel? Megtakaríthatna magának egy költséges estét.

– Nincs különösebb napirend, kivéve talán, hogy jobban meg akarom ismerni.

– És ez minden? Nincs semmi konkrét, amit meg szeretne tőlem kérdezni? Például a mostohabátyámról?

– Valójában egy kérdésem volna – mondtam. – Nem gondolja, hogy amiért a Corridor-on dolgozik, attól egy picikét paranoiás lett? Vagy mindig ilyen volt?

– Ebben a városban a paranoia semmi egyéb, csupán a realitás másik elnevezése.

– Meglehet – ismertem be –, de mindenkinek szüksége van hébe-hóba elszakadni a realitástól. Hát itt az ideje. Nos, kérjem az itallapot?

– Csak még egy utolsó kérdést – válaszolt. – Miért a Sky Room? Első… randira? Ha egyáltalán arról van szó.

– Azt hiszem, ez a helyes kifejezés.

– Hát akkor rendben… és miért itt?

– Egyszerű – mondtam. – Biztos akartam benne lenni, hogy igent mond.

– Értem – mondta lassan. – Nos, igaz vagy sem, ez volt a helyes közelítés, Tom. Rendben, kérjük az itallapot. Nem feledkezve el azonban róla, hogy már így is lenyűgözött, tehát ne játssza túl azzal, hogy valami rémesen drágát választ, oké?

– Miss Alvarez – mondtam –, azt hiszem, ez akár egy szép barátság kezdete is lehetne.

Mindazonáltal számomra inkább egy barátság felújításának tűnt, mintsem kezdetének. Valahogy tényleg ismerősnek tűnt. Ott volt persze háttérként Indio róla készült leírása, de az valójában túlontúl vázlatos… Valamiféle utcai madonnának látta őt, és az is volt, de azért okos is, meg kitartó és jószívű és különös. Ahogyan az este előrehaladt, egyre inkább bizonyossá váltam, hogy nem volt része Indio életében, csak mint húga és barátja. Amitől aztán egyre kevésbé tetszett a saját tervem. Mégsem volt más választásom. És eljött a megfelelő időpont.

– Hoppá, majdnem elfelejtettem – szólaltam meg, felkapva a csomagot székem mellől. A pénztartó övet az asztalra tettem, majd kiemeltem a kicsiny, ajándékcsomagolású dobozt, és átnyújtottam Liának.

Felnyitotta.

– Egy mellcsokor? – mosolyodott el. – Maga tényleg komolyan veszi az első randikat, igaz?

– Csak ezt az egyet – vágtam rá. – Segítsem feltenni?

– Nem, azt hiszem, szeretném eltenni, ha nem bánja. Túl csinos ahhoz, hogy viselhessem. És a …pénztartó öv? Valamiféle megvesztegetés?

– Az egyik órára választottam ki – mondtam. – Elfelejtettem, hogy a táskámban van.

Tudta, hogy hazudok, vagy legalább is megérezte.

Mindazonáltal, azt hiszem, nem tért volna ki rá, ha a fényképész nem pont ezt a pillanatot választotta volna ki, hogy dolgozzon. Lia

felpillantott, megdöbbentette a vaku, majd a szememből és a lelkemből úgy olvasott, mint valami olcsó novellából.

– Része a szolgáltatásnak – mondtam sután. – Egy kép, hogy…

– Igazán? – mondta közbevágva, pillantása még mindig az enyémbe fonódott. Félrenéztem.

– Mi történik itt? – kérdezte.

– Semmi. Miért kérdezi?

– Ne is törődjön vele – mondta, de már felkelt. – Bármi legyen is, bárcsak megmondta volna. Kellemes este volt… Mr. Devlin. Köszönöm. Ez biztosan fedezni fogja a részemet. – Két húszast halászott ki a táskájából, az asztalra dobta, majd kisétált.

– Lia, várjon egy percet…

– Itt a fényképe, uram – szólalt meg a fényképész lány, elállva az utam. – Tökéletesen sikerült.

– Helyes, mindjárt visszajövök – mondtam, megpróbálva utat törni mellette, de Lia már eltűnt a folyosón.

– Uram – mondta a lány, finoman megfogva a könyököm –, mintha mondott volna valamit a borravalóról? Ötven, igaz?

Már úgyis túl késő volt. Lia elment.

– Igen – sóhajtottam, és elővettem a tárcám. – Pontosan ötven. – A lány átnyújtotta a polaroidot. Igaza volt, tényleg jól sikerült. És talán ezzel lejöhetek a horogról. Drogszállítás helyett semmi egyebet nem kell tennem, csak megmutatni Indiónak a képet, amin Lia és a pénztartó öv látható, közölni vele, hogy a lány ujjlenyomatai rajta vannak, és hogy engem nem tehet tönkre anélkül, hogy a lányt is meg ne semmisítené. Azt pedig sosem tenné meg. Patthelyzet. Megszabadultam tőle.

Felszabadultnak, megkönnyebbültnek kellett volna lennem. De nem voltam az. Talán az az átkozott pillanatfelvétel lehetett, a ragyogás Lia szemében, miközben az orchideát tartotta, éppen amint fölvillant a vaku…

*

A rákövetkező reggel felhívtam Lia irodáját, a titkárnő várakoztatott, én meg közben rájöttem, amúgy sem tudnék mit mondani. Az igazat? Újabb hazugságokat? Nem voltam biztos benne, mi lenne rosszabb, tehát letettem, mielőtt összekapcsoltak volna bennünket. A rákövetkező néhány napon gyakran gondoltam rá, és azon kaptam magam, lehetetlen pillanatokban előkapom a képet, és úgy bámulok rá, mintha valami üzenetet hordozna a számomra. És talán így is volt.

Kedd reggel, tízórai előadásom után, az irodámban az asztalon egy boríték várt. Nem a posta kézbesítette, nem volt rajta feladó, csak egyszerűen a nevem. Megkérdeztem az irodai kézbesítőt, vajon látta-e, ki tette ide, de nem vett észre senkit, és nem is voltam különösebben meglepve.

Becsuktam az ajtót, leültem a viharvert íróasztalomhoz, és kinyitottam a borítékot. Ötezer volt benne készpénzben és egy reptéri csomagmegőrző kulcsa. Egymás mellé tettem a borítékot és Lia képét. Vajon kiegyensúlyozzák-e egymást? Szinte bizonyosan. A fénykép semlegesítené Indio hatalmát fölöttem. Csupán egyetlen egy hiba volt a tervemben. Képtelen voltam végrehajtani. Egyszerűen nem vitt rá a lélek. Még egy utolsó, sóvárgó pillantást vetettem rá, majd széttéptem, és a darabokat a szemétkosárba hajítottam. Indiónak igaza volt. Nincs nekem tehetségem az ilyesfajta dolgokhoz. Visszatértem hát eredeti lehetőségeimhez… a hatóságoknál próbálkozom, ami szinte bizonyosan azt jelentette, hogy börtönbe kerülök, vagy újabb szállítmányt kézbesítek. Még akkor is Indio borítékját bámultam, amikor becsengettek a következő órára. Aktatáskámba csúsztattam, és kisétáltam az irodából.

Minden tanárnak megvan a maga saját Álma. Életszerű, visszatérő rémlátomás, ami olyankor jelenik meg, ha az ember nyomás alatt van. Fura iskolában kószálsz, tudod hogy elkésel az

óráról, de képtelen vagy megtalálni az osztályt; vagy éppen előadsz, és hirtelen rájössz, csak alsónadrág van rajtad, vagy az sem.

Az én Álom-változatomban, később, azon a délutánon az osztályhoz beszéltem, amikor észrevettem, hogy a hallgatók nagyon furcsán függesztik rám a szemüket. És rájöttem, fogalmam sincs róla, miről is beszélek, illetve hogy egyáltalán milyen óra van. Memóriám töküres volt. Törlődött. És egy pillanatig oly erős volt az Álom bűvölete, hogy félig azt vártam, ágyban ébredek. De nem így volt. Helyette, mint valami idióta, ott álltam vagy száz évig, megpróbálva emlékezni rá, hol is vagyok, majd megszólaltam:

– Az órának vége – felvettem az aktatáskám és kimentem.

Mint saját kíséretem, úsztam végig az üres folyosón, bezuhantam az első, üres osztályterembe, ami utamba került, és leroskadtam hátul, az egyik padba. Menedékre leltem, nyugodt helyre, ahol gondolkodni lehet. *Gondolkodni.*

Újból és újból végigfutottam agyamban a helyzeten, vakon meredve rá az üres táblára, és vártam, hogy valamiféle válasz realizálódjon. De nem jött semmi. És egy idő után, Charlie Volk totyogott be. Kopaszodó, háromszáz font súlyú Magoo, pecsétes, fehér laboratóriumi köpenyében. Valami készüléket kezdett összeszerelni az asztalán, elégedetten motyogva magában, majd megállt, amikor a terem végében észrevett.

– Helló, Devlin, mit csinál idebenn?

– Semmit, Charlie. Csak egy kis búvóhelyre volt szükségem. Már nem is zavarok tovább.

– Nem kell sietni, a következő órám húsz perc múlva kezdődik. Bejöttem korábban, hogy előkészítsek egy kísérletet. Hogy megy a firkálás? Még mindig a nagy amerikai novellán dolgozik?

– Ha van rá időm – mondtam.

– Nos, ha valaha szüksége lesz egy kémiatanár hősre, tudja, kit kérdezzen. Jó volna, ha valaki más is írna rólunk, nem csak Disney.

– Disney?

– Walt Disney. Vagy bárki legyen is az, aki azt a marhaságot kigondolta a mozikban. Tudja, *A szórakozott professzort, a Kontár Fiát,* mindazt a badarságot.

– Óh, az a Disney. Sajnálom, nem kapcsoltam.

– Tudja, kicsit maga is úgy néz ki, mint a szórakozott professzor, Dev. Valami jár az agyában?

– Kis probléma. Semmi olyasmi, amit ne tudnék megoldani – mondtam, elmerevedve keltem fel az íróasztal mellől.

– Már úgy érti, hogy az egyik sztorijával van baj?

– Sztori? – visszhangoztam. – Igen, azt hiszem, már jó úton vagyok.

– Nos? Mi itt pont problémamegoldást oktatunk, talán segíthetek. Mi az?

Egy pillanatig bambán bámultam rá, majd mély, szaggatott lélegzetet vettem. Már nagyon szükségem volt rá, hogy valakivel megbeszéljem.

– Éppen a cselekményen dolgozom – mondtam. – Egy tanárról van szó, aki kutyaszorítóba juttatja magát.

*

Az előadás után következő este szállítottam le a második övet Indiónak. Szinte csalódottnak látszott. Azt hiszem, várta, hogy szembeszegülök vele, de nekem nem volt számára semmi mondanivalóm. Inge alá csúsztatta az övet, óvatosan méregetve.

– Akar róla beszélni? – kérdezte.

– Miről?

– A helyzetről, amiben vagyunk. Tudom, nem lehet könnyű magának.

– Nagyon megindít az aggódása.

– Hiszi, vagy sem, igenis törődök magával, Devlin. Maga megpróbált segíteni nekem, és én ezt nem felejtem el. Plusz gondoskodni akarok róla, hogy most már nem követ el semmi ostobaságot, és nem dob fel mindkettőnket. Próbáljon úgy gondolni erre az egészre, mint oktatási gyakorlatra. Megtanított nekem egyet s mást, most pedig viszonzom a szívességét, maga pedig bölcsebben és gazdagabban kerül ki a játékból. Még az is meglehet, hogy jobb írót csinál magából, aki tudja, hogyan él a másik. Szóval, élvezze kicsit a dolgot, hogy tilosban jár, Mr. Devlin. És legyen józan. Okos dolgot cselekszik.

– Remélem is – mondtam.

– Tényleg – vágta rá. – Bízzon bennem.

– Maga bizonyára viccel.

– Csupán metafora volt – vigyorgott. – Viszlát a következő héten.

De nem így történt. Indio a rákövetkező héten hiányzott. Megkérdeztem Segundótól, hol a főnöke, és azt mondta rá, az elkülönítőben van. Tűz ütött ki a könyvtárban. Az őrök tudták, hogy gyújtogatás volt, de képtelenek voltak bárkire rábizonyítani, így aztán megbüntették mind a hat elítéltet, aki ott dolgozott… mindegyikük kapott tíz nap magánzárkát.

– Sajnálom, hogy ezt kell hallanom – mondtam.

– Van valami üzenete, amit el kíván juttatni hozzá? – kérdezte Segundo.

– Azt hiszem, azt mondta, az elkülönítőben van.

– Így igaz. De még mindig ő az El Hombre.

– Igen, gyanítom – mondtam. – Nem. Nincs üzenet.

*

– Maguknak van egy kis előnyük a kinti írókkal szemben –mondtam, amikor a rákövetkező csütörtök este odaálltam a banditákból és gonosztevőkből álló osztály elé.

– Olyasmiket láttak és csináltak, amit a legtöbb ember még nem, különben nem volnának itt. Ettől viszont egyedivé válnak szempontjaik, és mindezt a saját javukra fordíthatják. – Egy ideig még ebben az irányban folytattam, régebbi elítéltekről beszéltem, akik elismert írók lettek… Eldridge Cleaver, James Elroy és mások. A példa általi indíttatás… ebben reménykedtem. Az osztály ideges volt, nem nagyon reagált. Úgy éreztem, ismét az Álomban vagyok, és egy Diego Rivera freskónak beszélek. Indio Zamora megint velük volt, hátul ült az egyik padban, csendesen, mint valami kőbálvány, Segundo pedig, mint mindig, a jobbján.

Sikerült végigcsinálnom, kijelöltem a feladatokat a következő hétre, és elengedtem őket. Segundo kiterelte a többieket a folyosóra, és rögtön az ajtón kívül megállt. Indio kikászálódott a padból, és felém sétált. Pont úgy nézett ki, mint aki most keveredett ki a magánzárkából, beesett volt az arca, sötét szemei mélyenülők, áttetszők.

– Talán azt hiszi, hogy lejött a horogról – mondta csendben, vagy egy lábnyira megállva tőlem.

– Majdnemhogy – mondtam. Azt hiszem, maga ugyanazon a helyen rejtette el az öveket, tehát azok egyszerre váltak füstté. Ami pedig a maga pénzét illeti, a bankomban van, takarékszámlán. A maga nevén. Bármikor felveheti, amikor kijutott innen. Már ha valaha kijut.

– És ha azt mondanám, hogy még mindig birtokomban van az első öv?

– Nem hinnék magának. Az őrök tudják, hogy a tűz gyújtogatásból eredt, és biztos, hogy felforgatták az egész

könyvtárat. Ha az öv ott volt, megtalálták volna. De nem így volt. Elégett. Így kellett lennie.

– Hát igaza van – vont vállat Indio. – Mindkét öv elégett. Drága egy tűz volt. Hogy csinálta? Valami vegyszerrel, igaz?

– Sárga foszfor és koncentrált kénsav. A sav átrágta magát a burkolaton, a foszfor pedig azonnal meggyulladt, amint levegő érte.

– Maga vegyész is? Le vagyok nyűgözve.

– Nem vagyok vegyész, csak végeztem egy kis alapkutatást.

– És a kokain, ami az övében volt?

– Lehúztam a WC-n, ahová tartozik. Mellesleg, Mr. Herzel felhívott, amíg ön… távol volt. A könyve ki lesz adva. Az előleg tízezer dollár.

– Helyes, hasznát tudom venni. Éppen most készülök pályát változtatni. Kijutok innen, bekerültem a tanúvédelmi programba.

– Visszhang van itt benn, vagy mi a fene? Azt hiszem, ezt már hallottam egyszer.

– Meglehet… – mosolyodott el halványan – … csak ezúttal igaz. Előleget vettem fel, hogy leszállítom az árut, erre elég a készletem. És most az emberek azt hiszik, svindli van a dologban, és azért gyújtottam fel a könyvtárat, hogy magam fedezzem. Tudja, nekik nem nagyon van bizalmuk az emberiségben. Ha itt maradok, vagy valami istentől elrugaszkodott kábítószeres csinál ki, vagy kitör a bandák közti háború, és sok emberem megissza a levét. Szóval, üzletet kötöttem, hogy kijuthassak innen, és megpróbáltam anélkül sokat elárulni a szövetségieknek, hogy bármelyik Gusanót is feldobnám. Aztán talán majd kipróbálom a becsületes életet is.

– Meglátja, menni fog, ha maga is rajta lesz. Maga okos fickó, Indio, valószínűleg az összes közül a legjobb hallgatóm volt.

– Akkor szent a béke?

– Szó se róla – mondtam. – Egyáltalán nem szent a béke.

– Akárhogy is – vont vállat. – De, hogy én is elmondjam a magamét, én aztán elég sokat nyüzsögtem, Devlin, de eddig még sosem fordult elő, hogy egy ilyen üzletben egy zöldfülű átvert volna. Azt hiszem, így maga meg az én legjobb tanulóm lett, nem igaz?

– Tehát kvittek vagyunk, Indio, tökéletesen. Nem akarom még egyszer látni, sem itt, sem bárhol másutt.

– Ahogy a dal mondja, tanár úr, az ember nem kaphatja meg mindig, amit akar. Ha tényleg olyan jó író vagyok, mint ahogyan mondja, talán még látjuk egymást, akár tetszik, akár nem.

– Kétlem. Azt hiszem, maga otthon van a börtönben, Indio. Fél a külvilágtól. Azt hiszem, itt is fog meghalni. Vagy hasonló helyen.

– Meglehet – válaszolta puhán, még közelebb lépve hozzám, szeme csak pár centire volt az enyémtől –, de valamikor majd, Delvin, talán egyszer, késő éjszaka, amikor eloltották a lámpákat és takarodó van, visszagondol majd erre, és beismeri, hogy legalább annyit tanult tőlem, mint én magától.

– Ezt nagyon kétlem.

– Nem, azt hiszem, így lesz. És tudja még, mire fog emlékezni? Micsoda izgalmas dolog volt félrelépni. És hiányozni fog. Talán még én is.

– Nem – válaszoltam –, a pokolba is, nem.

– Meglehet, hogy nem – vont vállat az ajtó felé fordulva. – *Adios,* tanár úr. Kösz mindenért. Érdekes volt.

– Az hát – mondtam. – Sok szerencsét – tettem hozzá, magam is meglepődve.

Nem válaszolt. Segundo kinyitotta neki az ajtót, majd cammogva követte végig a folyosón. Hozzáfogtam, hogy letöröljem feljegyzéseimet a tábláról, de félúton megálltam, és elgondolkoztam arról, amit Indio mondott, hogy hiányozni fog a félrelépés. És tudtam, hogy téved. Ha bármit is tanultam volna tőle, az az, hogy bizonyos embereknek egyszerűen szükségük van az ilyesfajta életadta

adrenalin-adagokra, de én nem tartozom ezek közé. Még csak esély sincs rá, hogy valaha hiányozzon nekem. Olyan erkölcstelen szociopata, akinek semmivel sincs több lelkiismerete, mint a csuklójára tetovált féregnek. A WaCoCo, vagy bármely más börtön pontosan az a hely, ahová való.

Ennek ellenére, bárhogy is végzi, remélem, adnak neki írógépet. Mert ha nem, én magam küldök neki egyet. Egy tanárnak az életében csupán egyetlen egy sztártanulója adódik, és bármelyik oldalán legyen is a falnak, Indio Zamorából jó író lesz. És mindannak dacára, ami történt, alig várom már, hogy következő könyvét elolvashassam.

BRENDAN DUBOIS

FENNEN LOBOGÓ TŰZ

Brendan DuBois misztikus novelláinak száma az elmúlt két évben, azóta, hogy egyike lett ezen a területen a leggyakrabban publikált íróknak, észrevehetően csökkent. Reméljük, készülőben van újabb novellája. Addig pedig itt ez az újabb DuBois-féle nagyhatású elbeszélés. A gyújtogatással, mint bűncselekménnyel, akármennyire is közismert dolog, ritkán foglalkoznak a misztikus irodalomban. Negyven évvel ezelőtt Stewart Sterling novellák egész sorát írta, amelyben gyújtogatások vizsgálatáról volt szó, de azóta ez a téma csak szórványosan jelenik meg elbeszélésekben és novellákban. Ezek közül is a legjobb marad Stanley Ellinnek „Az öt előtt kilenc-perces ember”-e, de a vidéki gyújtogatásról és gyilkosságról szóló jelen mese a maga módján pontosan olyan emlékezetes.

*

Amikor megszólalt a telefon, először is ellenőriztem a világító, piros számjegyeket az ágy melletti órás rádiómon. Hajnali négy volt. Vannak emberek, akiknek eltart egy darabig, amíg felébrednek, ha álmukat erős zaj zavarja meg. Nálam nem így van. Bármiféle éjszakai, erős zaj úgy hat rám, mintha az ágy alá kézigránátot gurítottak volna. Azonnal felébredek.

Átfordultam, és felgyújtottam a lámpát. Amikor pedig harmadszorra csengett a készülék, már a kezemben volt a kagyló, a másikban pedig a tollat szorongattam. Norma Ouentin volt, Franconia megye éjszakai diszpécsere. Nem is mentegetőzött, amiért felébresztett. Nagyon jól ismert.

– Gondoltam, érdekelné – mondta, mint mindig. – A purmorti önkéntesek épp most válaszoltak, odafenn, a Timberswamp Roadon… tűznek látszik, gyanús eredetű meg minden, amit akar.

– Jézusom – mormoltam. – Tate Burnham?

Hangja tétovázott, de csak egy kicsit. Sohasem fogom elfelejteni.

– Nem tudom, Jerry. Körülbelül tíz perce elmentek… eltart egy ideig, amíg maga odaér, még akkor is, ha siet.

Csendben figyeltem, és elképzeltem, hogy a vonal másik végén beszélő nő elsötétített fülkében üldögél a megyei bíróság alagsorában, a megye többi részével rádió- és telefonkapcsolata van, a konzol fényei pedig vértelen kinézetet kölcsönöznek bőrének. Biztos voltam benne, 0,38-as kaliberű revolverével egyetemben ott van mellette két, rozsdamentes acélból készült mankója is.

Mennem kell – mondta Norma. – Jönnek a hívások.

Felöltöztem, és a Forddal a 3-as úton északnak tartottam, riporteri jegyzettömböm és kamerám pedig ott lapult mellettem a táskában, a hideg és kemény ülésen. Purmort központja elég csendesnek látszott. Az a pár üzlet és a két szervizállomás sötét volt és üres. Pár másodperc múltán újra a 3-as úton jártam, elhaladtam a kis faépület mellett, ami Justin's víz- és gázszerelési cikkeket árusító üzletének adott helyet, és a purmorti Sentinel hetilap irodáinak (főszerkesztő: Jerry Auberg).

Hideg volt, nagyon hideg. A kétsávos út mindkét oldalán, fenn a fákon és az erdőkön túl, húzódtak a purmorti hegylánc gerincei. A hegyek tömege lenyűgözőnek látszott, mintha csendben és világítás

nélkül tovaúszó, távoli csatahajók volnának. Azon tűnődtem, miféle teremtmények élhetnek odafenn éjszaka, és megborzongtam.

Eltévesztettem a Timberswamp Road-i elágazást, így aztán csinálnom kellett egy szabálytalan fordulót. A 3-as úttól, amelyet az állam tart karban, eltérően a Timberswamp egy város által karbantartott út volt. Purmort az Purmort, az út hepehupás volt és repedezett, utcai világítás egyáltalán nem létezett. Az a pár ház a fák között szétszórtan helyezkedett el, mindannyiuknak erős és fényes udvari világítása volt. A gépkocsi távolságmérője szerint egyhatod mérföldnyit hajtottam, amikor megpillantottam a tűzoltókocsik és a rendőrautók villogó fényeit. Odaálltam egy másik furgon mögé, és kiszálltam, vállamra hajítva fényképésztáskámat. A hideg mellbevágott, mintha arcomba nedves törülközőt csaptak volna. A fagyos levegőn látszott a leheletem.

Mindenütt fények villogtak, kékek a két purmorti rendőrautótól és pirosak a purmorti önkéntes tűzoltóság két kocsijától. Aztán ott volt még a járművekből kiszűrődő rádiózaj. Én az út mentén haladtam, oda-oda bólintva és rá-rá pillantva az összeverődött önkéntes tűzoltói csoportokra, akik közül sokan pizsamát viseltek, azon pedig nehéz csizmát meg zubbonyt. És akkor valami fura dolog történt.

Azidőtájt javarészük kezdett már legalább elfogadni, ha nem is egészen bíztak meg bennem. De amint elmentem mellettük, egyikük sem nézett rám. Hátat fordítottak, és egymással beszélgettek, mint a maguk közt forgolódó, egymást a külső fenyegetéstől védő állatok kisebb csoportjai.

Végigmentem az úton, jobb oldalon kisebb földes és füves töltés emelkedett, és itt éreztem meg, a füst és még valami más szagát.

*

Tavasszal kezdődött, és először ártatlannak tűnt. Pár kisebb gyeptűz pusztított néhány farmon, amelyek Purmort külső területeit tarkították. A tűzoltók és Randy Parnell, a rendőrfőnök, először a kölyköket hibáztatta, akik cigarettáznak vagy őrült felfordulást csinálnak a nyári vakáció előkészületeként. Én, mint a Sentinel főszerkesztője és kizárólagos riportere, valamint tulajdonosa, minden sztorit legfeljebb az újság második oldalán jelentettem meg. Gondoltam, nem jó, ha a kölykök túlságosan előtérbe kerülnek.

Ötödik éve voltam már Purmortban, és az ötödik nyár elejére kezdtem úgy érezni, hogy Purmort végre ráébredt jelenlétemre. Nem hibáztatom őket, amiért nehezteltek rám, hogy itt kezdtem. Én abból az óriási, déli, hedonisztikus államból származtam, és iskolázott voltam, meg újságíró is, ami mindig kétes kombináció egy ilyen kisváros esetében. De tarsolyomban nagy tartalék lapult mosolyból, és arra való hajlandóságból, hogy ne hagyjam magam ide-oda lökdösni. Egy idő után pedig a Sentinel tényleg révbe jutott. Nem hagytam figyelmen kívül a jelentéktelenebb bűnügyeket és az ittas vezetés miatti letartóztatásokat sem, viszont annak nem mentem utána, ha a városi útfelügyelő ingyen megtisztította pár család kocsifelhajtóját, amikor télen zordabbra fordult az idő.

A tűzesetek azon a tavaszon nem jelentettek semmit sem, és a városháza üléseiről szóló tudósításoknak néztem csupán elébe, amíg egy meleg, májusi hétvégén le nem égett Lake Arthur-nál egy nyári lak, Swallow Reach-en pedig egy csűr. Majd közbeszólt az állam, a maga rendőrdetektívjeivel és gyújtogatási szakértőivel. Tömören fogalmazott sajtóközleményben jelentették be, hogy a legelőtüzek, meg a nyári lak és a csűr leégése összekapcsolhatók. Gyújtogató munkálkodott Purmort-ban.

Egy pillanatig legalábbis nehezen hihetőnek találtam. Azután jöttem Purmort-ba, hogy harminc évet töltöttem Connecticut és Massachusetts pár nagyvárosában újság-írással, míg végül elértem a

szerkesztőségi állomány legmagasabb szintjére. És egy meleg, tavaszi napon, pont olyan klisészerűen, mint ahogyan hangzik, úgy döntöttem, nem kívánok főszerkesztője lenni a továbbiakban a nagy napilapok egyikének sem. Túl sok szerkesztő és írókollégám temetésére mentem már ki, úgy határoztam, nem akarom, hogy hasonló istentiszteleten emlékezzenek meg, majd feledkezzenek meg rólam. Akkorra már egymagam voltam. Feleségem, Angela, pár évvel korábban elhagyott, miután úgy döntött, fel akarja fedezni önmagát. Hébe-hóba küld nekem egy New Mexicó-i kisebb közösségből feladott, furcsán szövegezett levelezőlapot, ahol egyébként fazekaskodik. Egyetlen fiunk Kaliforniába költözött, a fizika és a számítógépek elvont területén dolgozik, amit sosem tudtam befogadni, és évente kétszer, ugyanolyan pontosan, mint a választások, üdvözlőlapot kapok tőle apák napjára meg karácsonyra, mindig mellékelve hozzá egy százdolláros csekket.

Végül döntésemmel eljutottam Purmort-ba, és megvásároltam egy haldokló hetilapot. Ma pedig, öt évvel később, bensőm két része reagált, amikor a gyújtogatóról hallottam: az újságszerkesztő, aki olyan sztorit talált, ami izgalmasabb, mint bármi más a környéken; és a purmorti lakos, aki azon tűnődik, vajon otthonom állni fog-e még, ha késő éjjel hazavetődök egy városházi gyűlésről vagy megyei vásárról.

Kedveltem Purmort-ot, és szerettem az otthonom. Kicsiny és erős felépítésű volt, két fatüzelésű kályhával meg egy aprócska csűrrel. A Sher folyó melletti, eléggé fás telken helyezkedett el. A házban és a csűrben harminc évre visszanyúló újságpapír-kivágásaimat, emlékeimet és emlékeztetőimet tartottam, több mint ezer könyvet és több évre elegendő, színes diafelvételt kanadai meg vadnyugati utazásomról, és istenem, valahogy nem akartam hiányolni őket!

A legelső alkalommal arra gyanakodtam, hogy mint szakértő, arrogáns voltam, csipkelődős sztorikat írtam a házak meg lakások

tűzeseteiről, vagy túlságosan hátratettem őket az újságban. Akkoriban nem sejtettem, milyen lehet az a gyomrotfacsaró érzés, amikor hazajössz egy csendes este minden gondolatával és reményével meg vágyával, és csak egy üszkös romhalmazt látsz, ahol addig az otthonod volt.

Miután meghallgattam a gyújtogatóról szóló híreket, három városkával arrébb találtam egy üzletet, ami nem fogyott még ki a füstérzékelőkből. Én is felszereltem egyet az alagsorban, egyet-egyet a ház mindegyik szintjén, egyet pedig a csűrben. Kezdtem úgy lefeküdni, hogy égve hagytam a külső világítást, és töltött fegyvert tettem magam mellé az ágyba. Bőröndnyi ruhával az oldalamon aludtam, és éjszaka – függetlenül attól, milyen hideg volt nyitva tartottam a hálószoba ablakát, hogy meghalljam, ha jármű vagy léptek közelednek a füvön.

Mint olyan sokan Purmort-ban, azon a nyáron én sem aludtam egyszer sem édesdeden.

A tűzesetekről szóló első hírözön után egy hétig nem történt semmi, amíg egy éjjel, istentisztelet után, a Mast Road-ról származó Olson család arra ért haza, hogy kétszáz éves tanyaházuk fényesen lángolva ég, mint valami világítótorony. Tíz percbe tellett Kerry Olson-nak, amíg elhajtott a legközelebbi szomszédhoz, hogy telefonhoz jusson, és amikor a purmorti önkéntes tűzoltóság két kocsija odaért, a ház már összeroskadt. Nem maradt számukra más feladat, csupán a parázs locsolása.

Amikor kezdtünk túllenni ezen a megrázkódtatáson is, egy nappal később, Mr. Corinne Everett háza égett le félig, mire a purmorti meg a tannoni tűzoltók megérkeztek. Mrs. Everett soha többet nem jött haza, átköltözött a megyei szanatóriumba. Egyszer meg is látogattam, hogy egy kis anyagot szedjek össze a sztorimhoz. Egy székben üldögélt, kibámult az ablakon, és semmi egyébről nem tudott beszélni, csak a házáról meg az ott elpusztult papagájáról.

Mennyire megváltozott azon a nyáron a város. Tartotta magát a mondás, hogy Purmort az a hely, ahol úgy lehet lefeküdni, hogy az ajtót nem kell bezárni. De a gyújtogató ezt a hírnevet is elvette tőlünk. Egy-két hétig az emberek, akik a Common Coffeeshop-ban vagy Táy's Tire-nál üldögéltek, pletykálkodtak és panaszkodtak meg nagyokat bólogattak, azt mondták, hogy biztosan kívülálló, valami átkozott alföldi, aki ezt csinálja. Aztán ez a vélekedés is megváltozott, amikor nyilvánvalóvá vált, hogy a gyújtogató jól ismeri a várost, az embereket. Méghozzá nagyon is jól! Amikor ez az álláspont általánossá vált, a purmortiak egymást kezdték méregetni.

A városi választmány egyik tagja, Jeff Tamworth, egy este erről beszélt velem. Bőrszerű és ráncos arca egyszerre volt tanácstalan és ijedt.

– Jerry – mondta, amint ott ültünk a Ruby's Diner egyik boxában, és a sültön osztoztunk –, egész istenverte életemben itt éltem, és képtelen vagyok elhinni, amit látok. Az emberek egyre csak pusmognak, meg egymást méregetik. Mert senki sem tudja, ki ez a szarházi! Lehet, hogy a mellettünk ülő fickó, aki füstöt ereget, és elüldögél egy csésze kávé mellett. Az holtbiztos, hogy az ember nem mer olyasmit mondani hangosan, hogy a következő hétvégén elmegyek meglátogatni a mamát, mivel akkor köztudottan a ház üres lenne. Az ember nem mer már szabadságról, utazásról sem beszélni. Krisztusom, ha az ember már ilyesmiről sem fecseghet a saját szomszédjával, akkor itt legalább olyan rossz, mint a nagyvárosokban.

Nem akartam vitatkozni vele, de két nappal később Jeff Tamworth meg én teljesen egyetértettünk.

Azon az éjszakán úton voltam, hogy Bob Reardon-ról írjak meg egy sztorit, aki éppen visszajött egy alaszkai útjáról, ahol valami nagy vadra vadászott. Kedves kis cikknek készült, amely az embereket

minden bizonnyal érdekelni fogja! Végre olyan valami, ami felvidítja a tűzesetek óta a Sentinel megkeseredett lapjait.

Szóval, azon kaptam magam, hogy oda-vissza hajtok a Blueberry Hill Road-on, a fehérzsalus és földutas zöld házat keresgélve. Amikor körülbelül harmadszor tettem meg a fordulót, odaálltam egy kihajtóhoz, hogy pillantást vethessek jegyzeteimre. Mielőtt bekapcsolhattam volna a belső világítást, a valaha látott legnagyobb és legfeketébb sörétes puska csöve meredt rám a lehúzott ablakon át. Isten bizony, nem volt messzebb a csöve a fejemtől hat hüvelyknél. Megdermedtem, mindkét kezem félúton volt a levegőben.

Hang szólalt meg a sötétből: Na, ki a franc maga, és mit csinál itt? Jerry Auberg, a Sentineltől – mondtam, megpróbálva rendesen beszélni. – Bob Reardon házát keresem.

A fegyver csöve megmozdult, majd lassan visszahúzódott. Megfordultam, és egy nagydarab, keménykötésű férfit pillantottam meg, sűrű, kócos szakállal, aki, miközben alsó ajkát beharapta, befelé bámult. Piros-fekete kockás vadászfelsőt viselt.

– Van valami papírja is? – kérdezte.

Szerencsére bőven volt nálam az újságpéldányokból, plusz a vezetői engedélyem. Pár másodperc múlva a fegyver lekerült a lábához. Ő maga kezet nyújtott, amit persze megráztam. Inkább csak azért, hogy megszűnjön a remegésem.

Tyler Whitney – mondta, vállával is nyomatékosítva. Odafenn élek a hegyekben. Ma éjjel én álltam őrt. Testvérem, Ray reggel vált fel. Láttam, hogy a maga kocsija jó párszor oda-vissza poroszkál. Sajnálom, ha megijesztettem, de jómagam és a testvérem odafenn házat építünk. Nem akarjuk elveszíteni.

– Nincs semmi baj – mondtam, bár biztos voltam benne, hogy egyáltalán nem érzem jól magam. De úgy döntöttem, a fegyver jelenlétében az udvarias beszéd a legjobb közelítésmód.

– Maga újságíró – mondta. – Vajon fikarcnyival is közelebb jutottak-e már ahhoz, hogy elkapják azt a gyújtogató fickót?

– Nem, már amennyire én tudom, és ha úgy is volna, biztos vagyok benne, a rendőrök nem mondanák meg nekem. A gyújtogatás nagyon nehezen bizonyítható bűncselekmény, majdnemhogy akkor kell elkapni a fickót, amikor felgyújt valamit – válaszoltam.

– Meglehet – mondta Tyler Whitney, és közben felvette puskáját. – De jobb, ha az a fickó abban reménykedik, hogy a zsaruk kapják el. Mert ha az egyik éjszaka nem a megfelelő helyet választja ki, akkor átkozottul csodálkozni fog, hogy lerobbantják az istenverte fejét, zsaruk ide, zsaruk oda. És, haver, ezt akár ki is nyomtathatja az újságjában.

Amikor távozott, pár méterrel arrébb gurultam, megálltam és kiszálltam, és ott rögtön, az út mentén rosszul lettem. Ha akár csak egy kicsivel is aljasabb lett volna, ha ivott volna… Élénken emlékeztem még a puskacső közelségére, hogyan szívtam be a fegyverolaj és a puskapor szagát…

Azon az éjszakán nem csináltam meg az interjút Bob Reardon-nal.

Ezután nyolc napig nem gyulladt föl semmi, és azon kezdtek tűnődni az emberek, hogy vajon a gyújtogató elfáradt-e, vagy megijedt.

De a kilencedik éjszakán leégett a városi garázs.

Purmort-ban a hangulat egyre romlott. Az emberek szeme alatt sötét karikák kezdtek megjelenni a virrasztástól. Vitákra, sőt, még verekedésre is sor került, hétköznapi dolgok miatt. Pár gyerek összeszedte kedvenc játékait vagy babáit, és elküldte megőrzés végett más város- vagy állambeli barátainak.

Az egyik legkeményebb éjszaka volt, amikor jótékonysági vacsorát rendeztek a kongregációs egyháznál, hogy pénzt gyűjthessenek a tűz áldozatainak. Négy olyan családnak, akik a templom alagsorának egyik sarkában csendben és zavartan

üldögéltek. Az este rendben telt, a szokásos sonka, vagdalt meg főtt bab, amíg egy csoport purmorti önkéntes tűzoltó be nem jött, kékszínű zubbonyában. Ennek láttán, Mrs. Olson, aki százegynéhány éves babagyűjteményét veszítette el otthonában, felállt, és elkiáltotta magát:

– Fogadok, hogy közülük való, az önkéntesek közül. Miért ne? Tudják, hogyan kell tüzet oltani… fogadok, azt is tudják, hogyan kell gyújtani! – Majd páran az önkéntesek feleségei közül visszakiabáltak neki, és az egész közönség megvadult.

És mindemellett ott volt a tömegkommunikáció.

Egy rövid ideig a purmorti gyújtogatásokról történetek kizárólag a Sentinelben jelentek meg, vagy az egész államban terjesztett Union Leader-ben. Miután azonban kigyulladt a városi garázs, és sor került arra a tűzesetre a Keefes családnál (ahol a nyolcvanhét éves nagymama csak úgy élte túl, hogy hálószobaablakán kimászott), a hírügynökségek felkapták a sztorikat. Ezzel elindult a lavina.

Bostoni újságok és TV-állomások. Négy hálózat operatőrei. A Time és a Newsweek. Csuda ruhákban díszelgő riporterek és írók meg producerek. Ott őgyelegtek, és arról érdeklődtek, hol a „belváros” hol vannak a taxi-drosztok…

Beszéltem Parnell rendőrfőnökkel, akit alagsori irodájában találtam meg a városházán. Sokat fogyott. Szokásos, zöldszínű, fényes rendőruniformisa önmaga lötyögő és zsíros hatású karikatúrája lett. A szeme véraláfutásos és színe élettelen volt, mint azoké, akik láthatatlan és gyűlöletes ellenséggel harcolnak.

– Rendőrfőnök, ha ideérnek ezek a hírügynökségiek, legjobb, ha nagyon összeszedi magát, és megpróbál viselkedni.

Ettől aztán fölemelkedett kicsit székéből, és nekitámaszkodott a papírral megrakott íróasztalnak.

Mit ért ezalatt?

– Azt értem, hogy ezek profik! Azért küldik ide őket, hogy sztorit csináljanak. Fikarcnyit sem törődnek magával vagy Purmort-tal. Haverkodva idejönnek és megszólalnak: „Ne aggódjon, bármit is mond, azért az nem hivatalos”, aztán pedig még aznap este benne lesz a határás hírekben. Egyszerűen itt vannak, mert sztorira van szükségük, de aztán elmennek, és sosem látjuk őket újból. Nemigen törődnek vele, mi történik, ha egyszer odébbálltak.

Úgy tűnt, hogy a rendőrfőnök mindezt nagyon megfogadja, de nem úgy Ryan Duffy, az önkéntes tűzoltófőnök. Szinte minden sztoriban idézték, és kövér, szakállas arca ott volt jó pár híradóban. Ez természetesen visszafelé sült el, először pár embere morogni kezdett rá, és végül az állam rendőrsége rátelepedett. Közölték vele, hogy foga be a száját. Sajnálatos módon azonban, még ezt megelőzően, két forgatócsoport ott volt azon az estén, amikor Mrs. Olson üvöltözni kezdett a kongregációs egyház rendezvényén a tűzoltókra. Ezzel aztán összehozták az esti híreket, jó sokat elemezgetve a „kisvárosi feszültségeket” meg a „megbirkózás mechanizmusát”, és az egészet nyakonöntötték a tévések hamis szimpátiájával.

Egyik délután a Sentinel irodájában unalmamban éppen valami átruházási okiratot gépeltem, amikor ismerős férfi jött be. Lezserül volt öltözve, divattervezőtől kikerült farmerban és sportingben, ami olyannak bizonyult, mintha árcédulát nyomnának az ember orra alá. Körülbelül korombeli lehetett, tagbaszakadt külsejű és vigyorgós, sötét, sűrű hajjal. Vastag csuklóján aranyóra volt, és amikor felém közelített, felálltam, kinyújtottam a kezem, és így szólaltam meg:

– Nos, a fenébe is. Harmon Kirk. Harmon, azt hiszem nem láttalak vagy öt éve már.

Szorítása erős volt.

– Ebben igazad van, Jerry.

– Még mindig a Courant-nál vagy? – folytattam.

– Nem, az két újsággal előbb volt. Saját rovatom van, szindikátust hoztunk létre elég sok napilap bevonásával Észak-keleten. Remélem, hogy jövőre országosak leszünk.

Nos, nagyon jól tudtam, mivégett van nálunk, de hát, legalábbis egy ideig udvariasak voltunk egymással, háborús történeteket meséltünk, meg a régebbi szerkesztőkkel kapcsolatos hazugságokat és történeteket. Közben pedig beismerem, körülnéztem az irodámban, és meg-megakadt szemem a három, egymáshoz nem illő íróasztalon, az egész halom újságon meg a kézi írógépeken. Fényévnyire van ez azoktól a számítógépesített szerkesztői helyiségektől, ahol korábban dolgoztam.

Végül Harmon megszólalt: Úgy sejtem, már kitaláltad, miért vagyok itt, Jerry. Ezekkel a tűzesetekkel kapcsolatosan, és amikor rájöttem, te vagy itt, tudtam, át kell jönnöm.

Nem az én tüzeim – mondtam, és megpróbáltam mosolyogni. – És örömemre szolgál, ha elmondhatok mindent, amit tudok, de csak addig, amíg nem idézel.

Harmon mosolya úgy villant fel egy pillanatra, mint valami régi izzó.

– Még egy öreg ivócimbora kedvéért sem?

Párat doboltam a szék karfáján.

– Harmon, ivócimbora vagy sem, már vagy tucatnyi kollégád interjúvolt meg újra és újra, én pedig…

– A te kollégáid is – szólt közbe.

– Igaz, de én itt is élek. Ez az otthonom.

Egy pillanatig semmit sem szólt, én meg azt gondoltam, elmegy majd, de nem…

– Oké… hát akkor nem hivatalosan… olyan híreket hallottam, hogy odafenn a hegyekben polgárőrség próbál a gyújtogató nyomára akadni. Igaz ez?

Én is hallottam már ugyanezt, de nem akartam, hogy Harmon többszázezer olvasója azt higgye, mi itt fenn mindannyian bolondok vagyunk, fegyverrel meg ilyesmivel felszerelve. Így hát megráztam a fejem.

Eléggé hangulattalan interjú volt. Pár perc elteltével Harmon összecsapta a noteszát, és közölte:

– Sajnálom, hogy ezt kell mondanom, Jerry, de az egyszer holtbiztos, hogy megváltoztál azóta, amióta ugyanabban a helyiségben dolgoztunk. Nem hiszem, hogy a régi Jerry ilyen időhúzásra játszott volna, mint te most.

– A régi Jerry-nek sosem volt otthona… csak bérleti megállapodásai – válaszoltam rá. – Képzeld csak el, nekem itt még felelősségérzetem is van.

– És mi van az olvasóid iránti felelősségérzettel?

Megint mosolyogni próbáltam. Láttatni akartam vele, hogy mi lett belőlem.

– Az én olvasóim mind tízmérföldes körzeten belül laknak… ők az én szomszédaim. És mindannyian, még én is, attól rettegünk, hogy elveszítjük az otthonainkat. Aztán látják, hogy a hozzád hasonlók idejönnek, viccet csinálnak belőlük, és tragédiájukat a saját előnyükre használják fel. Harmon, én szeretem ezt a várost, nagyon szeretem, és büszke vagyok rá, hogy itt élhetek.

Pár nappal később, miután leégett az unitárius templom, az egyik nagyobb napilapban megakadt a szemem Harmon Kirk rovatán, aki természetesen idézett engem, de legalább nem fedte fel kilétemet, és csak úgy hivatkozott rám, mint „helyi újságíróra”. Miután Purmortban én voltam az egyetlen helyi újságíró, különösen sok jót nem tett velem.

A tömegkommunikáció össztüzének másik hatása az volt, hogy földijeim az ellenérzésük egy részét rám összpontosították. Bár én birtokoltam és írtam a helyi újságot, és mindezt már vagy öt éve, ezek

a tűzesetek gyorsan lefejtették az elfogadhatóság vékony rétegét, amit olyan sok hónapon keresztül szorgalmasan növesztettem. Alig beszélt valaki velem az utcán, és ha leültem ebédelni vagy reggelizni a Ruby's Diner-nél vagy a Common Coffeeshop-nál, ez azt is jelentette, hogy a mellettem ülők csendben felveszik tányérjukat, és átülnek máshová.

Csökkenni kezdett a Sentinel előfizetése, ami sosem volt túl nagy, és azon kaptam magam, hogy kétfajta vélemény közé szorultam. Néhányan Purmort-ban úgy vélték, sztorijaim csak bátorítják a gyújtogatót, és egyáltalán nem volna szabad semmit sem (semmit!) közölnöm a tüzekről. Az emberek egy másik csoportja, de még az állami rendőrség és a rendőrfőnök is azt érezte, hogy híreket és információkat hallgatok el.

Ami az első szempontot illeti, soha nem próbáltam szájkosarat tenni a Sentinelre arra vonatkozóan, hogy mi történik Purmont-ban. A második vonatkozásban valóban bűnösnek kellett vallanom magam, hiszen sosem nyomtattam ki mindent, amit tudok.

Egyrészről véletlenül megtudtam az állam rendőrségéhez tartozó fiú gondatlanul elejtett megjegyzéséből, hogyan okozzák a tüzet. Pár olajos rongyot zsúfolnak egy sarokba vagy farakásba, utána pedig három gyufával meggyújtják. Ez ismétlődik minden alkalommal. Másodpercekkel azután, hogy erre rájöttem, Parnell rendőrfőnök gyakorlatilag térden csúszott, és úgy könyörgött nekem, nehogy felhasználjam.

– Jerry, ez az egyetlen dolog, amivel kezdhetünk valamit azzal a szarházival kapcsolatban – mondta a rendőrfőnök. – Az egyetlen. Megírod a Sentinelben, és az meg átáll valami másra. Akkor mi soha nem tudjuk összekapcsolni az összes tűzesettel, még ha el is kapjuk.

– E tekintetben hosszan és keményen el kellett gondolkodnom, de végül beadtam a derekam. A híreket meg akartam írni, de mindenekelőtt, mint bárki más Purmort-ban, azt akartam, hogy

kapják el a gyújtogatót. Ha ettől rossz újságíró lesz belőlem, nos, ezzel még együtt tudok élni. Meg akartam menteni a saját otthonom.

Szeptember vége felé sikerült visszaszerezni a purmortiak elismerését.

A délutánt otthon töltöttem. Ebéd után egy kicsit dolgoztam, majd pedig behajtottam a városba. Már vagy egy mérföldet megtettem, amikor rájöttem, hogy a konyhában hagytam néhány jegyzetemet. Nagy hirtelenjében és szabálytalanul megfordultam az úton. A háztól pár száz méternyire fekete füstfelhőt vettem észre a fák fölött. Gyorsítottam, arra gondolva, talán egy kocsi ég vagy a fű, esetleg néhány kölyök kempingezik a hátsó udvaromon.

Nem nagyon törődtem vele, hogy a kocsit letegyem a felhajtónál, áthajtottam a gyepen, be a hátsó udvarba, hogy aztán ott láthassam, hogyan harapóznak el a lángok. A füst csak úgy ömlött a csűrből!

Egy örökkévalóságnak tűnt, amint a kocsi mellett álltam, és figyeltem, hogyan nőnek a lángok, és miként hólyagosodik fel a festék, meg feketedik el házam déli fala. Az agyamban gyors, rettenetes vita dúlt: hívjam-e ki a tűzoltókat, vagy kapjam fel a kerti slagot. Mit is csináljak inkább?

Bár úgy tűnt, hogy a vita örökké tart, valószínűleg csak pár másodperc volt. A garázshoz futottam, félrelöktem a gereblyéket meg ásókat, és fölkaptam az összetekert kerti locsolót. Ujjaim és mindkét kezem remegett, amikor letekertem a tömlőt, bele is törött két körmöm, mire egyik végét sikerült rácsavarni a külső csapra. Miközben dolgoztam, egyre csak azon imádkoztam, hogy valaki, bárki, de lássa meg a füstöt, és hívja fel a megyei diszpécsert.

A füst és a lángok egyre magasabbra csaptak, a hő elviselhetetlen lett. Bekormozta és összezsugorította a füvet, a ház déli fala pedig egyre hólyagosodott. Bekapcsoltam a slagot, és a víz sugárban tört elő, de amikor a csűrre irányítottam, akkor jöttem csak rá, micsoda nyomorúságos kis vízmennyiség az valójában. A tömlőt pár,

hosszúnak tűnő percig odairányítottam, de tudtam, hogy a csűr már odavan. Akkor meghallottam az éles reccsenést, amikor a hőtől a ház déli falán az egyik ablak megrepedt. Összerezzentem, és a tömlőt a déli falra irányítottam, hogy legalább valami nedvességet kapjon.

A tűzoltók pár perc múlva érkeztek, de akkorra már az egész déli fal elszenesedett, két ablak összetört, a házat azonban meg lehetett menteni. Ez némi vigaszt nyújtott az összeroskadt csűr ellenére.

Odalett, legalább kétszáz könyvemmel, gyerekkori képeimmel és szüleim esküvői albumával, téli ruháimmal, a kanadai utamról készített diafelvételekkel és azzal a két kézirattal együtt, amit mindig szerettem volna befejezni.

Nem is turkáltam a hulladékban. Helyette adtam ötven dolcsit Burke Farnsworth-nek, hogy jöjjön át a kotrójával, és takarítson el mindent.

Hét napra rá letartóztatták Tate Burnham-et, és megvádolták gyújtogatással.

*

Hitelt kellett adnom Parnell rendőrfőnöknek meg az állami rendőrségnek, merthogy Tate Burnham neve egyetlen egyszer sem merült fel beszélgetéseink során. Viszont megtudtam, hogy egyike volt, kezdettől fogva, a maroknyi gyanúsítottnak, főként pedig a már gyakorlatilag elfelejtett nyárilak tűzesete miatt, ami ott Lake Arthur-nál elindította az egészet. A nyárilak a Maynard családé volt, és Tate Burnham, aki az egyik tannoni üzemben dolgozott, randizgatott a tizenhét éves Cindy Maynarddal. A lány kiadta az útját, az pedig bosszúból talán, leégette a hétvégi házat. A nyomok eltüntetésére pedig ugyanazon a napon lángok martaléka lett a Swallow Reach-i csűr is.

Tate Burnham a mostohaapjával és a szülőanyjával élt a Purmont-Tannon közti út mentén, egy lakókocsiban. Egyszer, körülbelül egy éve, önkéntes tűzoltó lett Purmont-ban, amíg az elmúlt nyáron valami, egyáltalán nem nyilvánvaló okból kifolyólag, ki nem maradt onnan.

Természetesen a legtöbbször feltett kérdés az volt, hogy miért? És a Parnell rendőrfőnökkel eltöltött pár, négyszemközti percben, amikor Tate Burnham bírósági kihallgatására várakoztunk a rendőrfőnök vállat vont, és azt mondta:

– Úgy véljük, kezdte megkedvelni. Ez minden. Ilyen egyszerű! Először csak felgyújtotta a házakat, aztán megszerette a tüzet.

Egyszerű motívum, és egyszerű az elfogása is. Egyik szerdai napon, a Purmort és környéke madárklub tagjai a Garrison Hillen az óriásrigót vagy valami mást figyelték, és megpillantották Tate Burnhamet, amint átvág a mezőn, be a fák közé. Pár perccel később azt is látták, hogy füst száll fel a távolból, azt követően pedig Tate, mint a nyúl, fut ki az erdőből. Az egyik ornitológus felismerte Tate-et, meg is mondta az állami rendőrségnek meg a rendőrfőnöknek. Azok házkutatási parancsot szereztek, és a használtakkal azonos rongyok egész gyűjteményét meg egy doboz gyufát találtak, továbbá egy térképet, ami feltüntetett pár tűzesetet, meg további bizonyítékot is.

Boldog voltam, hogy végre elkapták, azért azt kívántam, bár csak korábban került volna erre sor. De a sors nem így hozta! Az azon a napon felszálló füst, amikor az ornitológusok megpillantották Tate Burnham-et, az én csűrömből származott.

*

Pár nappal később tudósítást írtam Tate Burnham szabadlábra helyezési kihallgatásáról, és itt került sor az ügynevezett purmorti csodára.

A városháza alagsorában, rögtön a rendőrség mellett, van a kerületi bíróság. Tate Burnham meghallgatásának napján teljesen megteltek a padok, és csak állóhely volt a cementfalak mentén. Nekem sikerült elöl ülőhelyet szereznem. Természetesen visszatért az újságírók hordája is, beleértve Harmon Kirk-öt, akit nem túl nagy örömmel fedeztem fel. Úgy ahogy odaintett nekem, én is halvány mosollyal válaszoltam neki. Aztán kijött Temple bíró, lobogó, hosszú, fekete köpenyében. Kis jogi halandzsa után Parnell rendőrfőnök meg egy állami rendőr lépett be, közrefogva Tate Burnhamet.

Tate alig húszéves és legalább hat láb magas volt. Afféle nyakigláb figura. Arcát pattanások ékteleníttették el, meg a kócos szakáll. Ő maga terepszínű katonanadrágot és fekete trikót viselt, amire az egyik rockzenekar színes jelvényét nyomtatták. A terem egy emberként sóhajtott fel, amikor bejött, én meg hirtelen azon tűnődtem, miért nem motozta meg a tömeget Parnell rendőrfőnök vagy valamelyik megyei seriff, a bejövetelkor. Igencsak könnyű lett volna pisztolyt vagy lefűrészelt csövű puskát becsempészni. El is kaptam Harmon Kirk pillantását, aki újból mosolygott, és tudtam, ugyanaz jár az ő agyában is, meg másokéban. Nincs kétség, a többi újságíró azért jött, hogy tudósítson a meghallgatásról, de biztos vagyok benne, néhányan titokban remélték, hogy kitör valami botrány vagy legalább hasonló.

Újabb kis jogi hercehurca után Temple bíró ötvenezer dollárban állapította meg a kauciót, legyen az készpénz vagy biztosíték, ami lehet vagyontárgy vagy egyéb, amit a kaució összegével egyezőnek ítélnek meg. Jobb oldalon, az elülső padból elnyomott nyögések hallatszottak, és nagydarab asszonyságot pillanthattam meg fekete, poliészter stretch nadrágban, meg egy könnyes szemű férfit, aki a

karját felesége válla köré fonta. Arra gondoltam, hogy ezek Tate Burnham szülei. Az említett összeg feltehetőleg akár millió dollárt is jelenthetett nekik. Tate megfordult, és a szüleire vigyorgott, jómagam pedig ebben a pillanatban éreztem, hogy összeszorul az állkapcsom. Miután eszembe jutott, hogy ez a vigyorgó barom, a rongyaival meg gyufáival, gyökerestül szakította ki életem egy részét.

Aztán páran kezdtek előre jönni vagy csekkekkel vagy valamilyen papírral a kézben. A bírósági törvényszolga kicsit zavarba jött, és odament a bíróhoz. Nemsokára pedig egész sor álldogált a pulpitus előtt, mindenki szorongatott valamit a kezében. A terem zsibongani kezdett, én pedig a noteszomban körmöltem, amint Temple bíró kalapácsával kopogott és azt mondta:

– Tate Burnham, maga igazán szerencsés fickó. Körülbelül húsz szomszédjuk jött ide eddig, hogy kifizesse az óvadékot.

A szülei felől kis kiabálás meg sírás-rívás zaja hallatszott, de pár másodperc múltán levették a bilincseket Tate Burnhamről, őt magát pedig sietve kituszkolták a teremből.

A hely egyszeriben zsúfoltabbá vált. Én azon kaptam magam, hogy pár riporter közé ékelődtem, Wayne Ferguson szomszédságában, aki a város útjainak felügyelője, és aki kopasz fejét vakargatta, miközben azt magyarázta, honnan teremtett elő ezer dollárt Tate Burnham szabadon engedéséhez:

– Nos, a fiú zavart, bárki láthatja. Nem látom be, mi a célja annak, vagy mi jó van abban, ha a tárgyalásig börtönbe vetik. Nincs semmi értelme. Végtére is, Purmortból való, szomszédunk.

Ezzel aztán félretolt néhányunkat, én pedig Harmon Kirk mellett találtam magam, aki egy japán gyártmányú kézimagnót szorongatott. Meg is szólalt:

– Pokoli jó sztori volt, Jerry.

– Az hát. De csalódni fogsz, nincsenek polgárőrök.

Harmon ezen csak mosolygott.

– Helyes. Nincsenek polgárőrök. A szerkesztők csalódottak lesznek. Úgy sejtem, meg kell dobnom őket valamivel erről a nagyszívű, de őrült városról.

– Én is úgy vélem – mondtam, és még sohasem voltam annyira büszke arra, hogy purmorti lakos vagyok.

Azon az estén, vacsora után, földszinti, fatüzelésű kályhám előtt üldögéltem, és csendben figyeltem, hogyan villódznak meg táncolnak a megzabolázott lángok, annak tudatában, hogy otthonom végre biztonságban van.

*

De most odafenn voltam a Timberswamp Road-on, dideregve a késő éjszakai hidegben. Csendben figyeltem, hogy keleten hogyan jelzi a kemény szürkeség a hajnal lassú közeledtét. Emlékeztem rá, mit beszéltem a megyei diszpécserrel. Norma Quentin-nel, és mennyire tétovázott, amikor erről a tűzről meg Tate Burnham-ről kérdeztem. A füst szaga összekeveredett valami mással, orrfacsaró, nehéz szag volt, de én azért tovább törtettem felfelé a hegyoldalon, elég könnyen törve utat magamnak a tűzoltókocsik meg a rendőrautók reflektorának fényében. Parnell rendőrfőnök már ott volt, két beosztottjával, mentemben súroltam is őket, majd végre megpillantottam azt a részt, ahol a fű teljesen leégett.

Nem volt ott semmiféle üszkös maradvány, sem a házakból vagy csűrökből visszamaradó, elszenesedett faanyag. A kiégett füves rész közepén csak egy tölgyfa állt, törzsét megperzselték a lángok. A törzs közelében pedig egy benzineskanna állt, oldalára fordulva, rajta a festék felhólyagosodott és elkenődött. A fa törzse köré láncot csavartak, az pedig kicsivel arrébb egy elszenesedett tetem lába köré

tekeredett, ami első pillantásra tehénnek vagy kecskének nézett ki, vagy pedig…

Csak úgy tudtam elkerülni a rosszullétet, hogy fejem gyorsan elfordítottam, és arrébb léptem. A számon át lélegeztem, nem akarván ismét beszívni azt a rettenetes nehéz, zsíros szagot. Parnell rendőrfőnök odajött hozzám, megragadta a karom, sétáltunk egy kicsit, amíg a fejem ki nem tisztult. Aztán megszólalt:

– Elég gyorsan ideért.

– Tudja, a forrásaim. – Felpillantottam a hegyoldalon, és ugyanolyan gyorsan ő is. – Ki az?

Vállat vont.

– Nincs még hivatalos eredmény, de abból kiindulva, amit tudok, és hogy kit jelentettek eltűntnek előző éjszaka, azt kell mondanom, Tate Burnham.

– Tate Burnham… – Megfordultam és újból megpillantottam a láncot. Elképzeltem, milyen lehetett, ahogy odaláncolják, és végül elnyeli a tűz, miközben képtelen rá, hogy elmeneküljön vagy akár csak arrébb menjen. Újra a rendőrfőnökre pillantottam, és akkor vettem észre a tűzoltókat, meg két további purmorti rendőrt, akik laza körben álltak, és mind rám bámult.

Megszólaltam:

– Mit gondol, ki tehette ezt?

Megint csak vállvonogatás volt a válasz, és bár a Nap egyre magasabbra kezdett hágni, igencsak hűvösnek éreztem a levegőt.

– Azt hiszem, saját maga tette – válaszolta a rendőrfőnök. A hangja kiegyensúlyozott volt.

– Saját maga? – csodálkoztam el, a hangomat felemelve. – Rendőrfőnök úr, azt mondja, hogy ezt tette magával?

A rendőrfőnök szeme beszűkült, és azt mondta:

– Pontosan ezt mondtam, Jerry. Nagyon jól tudta, hogy elkapjuk a frakkját, tudta, hogy nem fogja elkerülni az ítéletet, és végül tudta,

hogy ezen a környéken soha nem élhetne már. Ami engem illet, úgy gondolom, és ezt meg fogom mondani az állami rendőrségnek is, feljött ide, pokolian depressziós lehetett, és öngyilkos lett. Pontosan úgy, mint a hatvanas években azok a vietnami szerzetesek.

– Rendőrfőnök úr, a lánc…

Amaz megint csak felhúzta a szemöldökét.

– Valószínűleg öngyilkos lett, egyszerűen csak biztosra ment, hogy ne tudjon visszakozni az utolsó pillanatban. Jerry, ennek így már van értelme, igaz?

Megpróbáltam levegőhöz jutni, de nem sikerült. A fejem olyan volt, mint ami azonnal szétrobban, és úgy éreztem, hogy valamilyen okból meg kell ragadnom a rendőrfőnök vállát. A tűzoltók meg a rendőrök közelebb léptek, még mindig laza körben álldogáltak ugyan körülöttem, de mindegyikük rám bámult, mindnek a szemében ugyanaz a kifejezés ült, rendkívül hideg kifejezés, egy olyan csoporté vagy törzsé, ami veszélyes kívülállóval néz farkasszemet. Egy pillanatig szinte úgy éreztem, nevetnem kell, miután eszembe jutott, mennyire palira vettek mindannyiunkat annál az úgynevezett csodánál, amikor a városbeliek szinte sorban álltak, hogy kifizethessék Tate Burnham kaucióját. Hogyne, saját jószívüktől vezérelve, hogy kiszabadítsák Tate Burnhamet az állam karmaiból, és visszahozzák a városba, ahová tartozik. Eszembe ötlött, mit is mondott Wayne Ferguson, az útfelügyelő: „Mi itt gondoskodunk a mieinkről.”

Biztosan így is van. A tűzoltók meg rendőrök csoportja még közelebb jött, és ismét úgy éreztem, hangosan fel kell nevetnem ezen az egész retteneten. Élhetnék itt akár tíz vagy húsz vagy harminc évig, mégsem tartoznék ide, soha nem lennék része annak, ami itt, Purmort-ban, a felszín alatt és a szalagcímek mögött folyik. Rápillantottam minden arcra, öregre és fiatalra, mind úgy nézett ki, mintha egymásnak a testvére volna.

Hangosan szólaltam meg, elég hangosan ahhoz, hogy mindenki hallhassa.

– Ha maga mondja… de nagy kár, rendőrfőnök úr. Tényleg nagy kár, hogy így halt meg.

Ezután a csoport engedélyezett felém egy kis mosolygást, és egy perc múltán gyorsan visszavonultam a kocsimhoz. Amikor magam mögé pillantottam, örömmel láttam, hogy egyedül vagyok. Beszálltam, lezártam mindkét ajtót, és mielőtt indítottam volna, fejem a kormánykerékre hajtottam, és elsírtam magam.

Elvesztettem az otthonom.

ANTONIA FRASER

A HOLD VOLT A HIBÁS

Lady Antonia Fraser, aki közismert történész és szociális munkás, valahogyan mindig időt tud szakítani misztikus novellák és elbeszélések írására is. Novelláinak és néhány elbeszélésének Jemima Shore, a detektívnő a főszereplője, míg máskor, mint például az itt következő írásban is, a szorongás és az emberi gyengeség területére kalandozik. Bármi legyen is a téma, ha Antonia Fraser neve van a borítón vagy egy elbeszélés elején, az szinte garanciát jelent az izgalmas és élvezetes olvasmányra.

*

Isabel utóbb azt mondta, hogy tulajdonképpen túl öregnek kezdünk lenni az ilyesmihez. Meglehet, ez a legjobb összegzés az egész, szomorú ügyre nézve. Ha csak azt nem fogadjuk el… ahogy feleségem teszi… hogy a Hold volt a hibás.

Sosem tudtak rájönni, ki tette. Ronda kis incidens maradt a seregnyi részeg kempingező körében. Mivel nyilvánvalóan egyikünk sem vett részt benne, elengedtek bennünket, vissza oda, ahonnan mindannyian jöttünk, Angliába. No, nem azonnal… furán nézett volna ki, mivel drága villát béreltünk ott… de egy kicsivel korábban, mint terveztük. Aligha lehet azonban hibáztatni bennünket érte, hogy pár nappal megrövidítettük a szabadságunkat. Hiszen haláleset történt az alattunk fekvő parton, a környéken mindenütt rendőrök

mászkáltak, mi több, görög rendőrök! Nem mintha ezt így tálaltuk volna a villát bérbeadó iroda elbűvölő fiatalasszonyának is, lévén ő maga is görög. Mindenesetre a lehető legmegértőbb volt. Különösen, mert semmi jelét sem mutattuk annak, hogy visszakérnénk a bérleti díjból.

Nyilvánvaló, hogy négyünk közül senki sem volt benne. Hogyan is lehetett volna, ott *fenn,* abban a sziklára épített, óriási villában? Hogyan lehetne a házas és tehetős londoniak finom kis partija részese a *lenti* vadkempingezők kis ügyeinek? Más világ. Kifejezetten más világ. Nemsokára a rendőrség is ezt vallotta…

A kempingezők világa nemcsak más volt, hanem eléggé rettenetes is. Zsúfoltság, közel ötven kempingező, és természetesen mocsok. Semmiféle egészségügyi létesítmény sem található ott, túl a természetes árnyékon, amit az olajfák nyújtanak, ezek a hálás fák, amiknek a levelei érkezésünk napján olyan pompásan zizegtek. De akkor a part még üres volt.

– Fel tudod fogni, hogy minden egyébtől eltekintve, például a zajtól, amitől a múlt éjszaka alig aludtunk egy szemhunyásnyit, ez az egész illegális? – szólt Nick.

Isabel élénken bólogatott, mivel mindig teljesen egyetértett mindennel, amit Nick nyilvánosan mondott. (Négyszemközt azonban, mivel a villa falai nem voltak teljesen hangszigeteltek, nagyon is tudtuk, hogy a dolgok nem egészen így állnak!) De feleségem, Dinah, odamormolta utána nekem, a maga könnyed hangján, azon a hangon, amit igazán álnok megjegyzéseinél használ, hogy csodálatos volt látni, Nick hogyan áll ki a törvény mellett itt, ezen az aprócska szigeten, Bexin. Tulajdonképpen meglehet, hogy az egész csak a Nap hatása, mert azon a sokkal nagyobb szigeten, Angliában, Nick néha meglehetősen máshogyan vélekedik a törvényről.

De a legjobb, ha az elején kezdem. No, nem a legeslegelején, nem is a legelső üzleti vállalkozásunktól. Elég, ha annyit mondok, hogy mi négyen, Dinah és jómagam, Nick meg Isabel, az elmúlt évek során eléggé közel kerültünk egymáshoz, hogy huzamosabb időre naposabb külföldi partokon együtt béreljünk ki egy villát. Algarve, Olaszország, Görögország (Korfu, amelyet Paxos követett) mind bőviben van a kényelmes villáknak, és így nyugodt nyaralást biztosítanak. Őszintén szólva, egy többé-kevésbé kielégítő nyaralás jóval felülmúlja a legtöbb ugyanilyet, amit az ember eltölt. Azt hiszem, ezért van az, hogy mindannyian makacsul kitartunk emellett a felállás mellett!

Említettem-e már, hogy valami egyéb is egyesít minket, túl a közös munkaterületen meg azon, hogy mostanság Londonnak ugyanazon a részén lakunk? Mindannyian gyermektelenek vagyunk, vagyis lényegében véve gyermektelenek. Úgy hiszem, Nicknek van egy fia az első házasságából, de vagy az anyja magánál tartja, vagy Isabel dobta ki. A sztori erre nézve változó. Mindenesetre, a mi életünkben nem játszik szerepet. Ami bennünket illet, az bizonyos, sosem akartunk gyereket. Tökéletesen meg vagyunk elégedve egymással, mindig is meg voltunk. Ahogy kedvtelve mondogatjuk, én gondoskodom Dinah-ról, ő gondoskodik rólam, így aztán abban a korban, amikor a velünk egyidősek egész idejüket azzal töltik, hogy hálátlan, huszonéves gyermekeik miatt aggódnak, pénzük nagy részét pedig arra kell fordítaniuk, hogy azokat ettől, attól meg amattól megóvják, de ebben sincs valami sok köszönet, nekünk négyünknek az a luxus jutott osztályrészül, hogy időnket magunkra fordíthatjuk. És a pénzünket is, ha jobban belegondolok.

Az *édes élet,* ez a mi mottónk. Mi négyen sokkal nagyobb örömünket leljük e luxus élvezetében, mint az átlag házaspárok, akik az *édes életet* dicsőítik.

Ez évben úgy döntöttünk, kisebb szigetekkel kísérletezünk, ezért Bexire mentünk. A prospektus szerint szigetparadicsom. És úgy gyanítom, az is. Legalábbis bizonyos szempontból. Korfunál sokkal kevésbé tették tönkre eddig, és sokkal közelebb van egy tűrhető repülőtérhez, mint Paxos. A Villa Aglaia úgyszintén nagyon közel jár a paradicsomhoz. Első látásra. Még a feleségem is, aki általában mindig tud mondani valamit a mosási lehetőségekről vagy azok hiányáról, még ő is elismerően szólt a mindkét dupla hálószobához járó, külön zuhanyról, nem beszélve a lényegében kifogyhatatlan vízellátásról. (Ne feledkezzünk el a Portofino melletti nyaralásról!) A kilátás pedig egyenesen rendkívüli volt! A ház ott terpeszkedett a sziklákon. Éjszaka lehetett látni Albániát, és figyeltük, hogyan kel a Hold. Érkezésünkkor csak vékony sarló volt, eléggé szórakoztató ahhoz, hogy megint recinát igyunk, ha egyszer kifogyott a vámmentes pezsgő, de aztán gyorsan nőtt.

Nos, a Hold: igen. Talán, végül is, Dinah-nak igaza lehetett, és a Hold volt az oka. Már amennyiben bárki mást lehetne hibáztatni. Bizonyos, látszatra úgy is tűnik, hogy a Hold volt az oka annak, ami a parton egyszer csak elindult. Amikor megjelentek az első kempingezők, óriási szürke sátor az olajfák alatt, meg egy lány, aki az egyik régi csónak alatt aludt. Akkor még csak azt mondtuk rájuk, milyen festőiek. A lány mindenesetre az volt. Feleségem elnevezte egyszer „a helyi Samantha Fox”-nak. Az egyszer bizonyos, hogy a lehető legfantasztikusabb alakja volt. Az a fajta, aki odakívánkozik egy magazin harmadik oldalára, és ha akartuk, ha nem, észre kellett venni, mivel ritkán viselt egyebet a bikinialsójánál.

De a Samantha Fox elnevezés nem volt teljesen helyénvaló, mivel Brigitte, ez volt a lány igazi neve, történetesen mindenütt barna színt viselt. Lenyűgözően napbarnított volt, plusz még az a csodálatos alak. Valójában kora reggelente mindig kicsit elcsevegtem vele, amikor senki más nem látta, és a lány tényleg nagyon barátságosnak

meg udvariasnak bizonyult. Egyike volt azoknak a kölyköknek, aki pincérnőként dolgozza végig egész Európát, és közben ezen a parton tölti a szabadságát. Feltehetőleg német lehetett, vagy inkább svéd? Egész különleges érzelmekkel viseltetett a római Szent Péter Bazilika iránt. Erre tisztán emlékszem. Határozottan eltökélte, hogy megnézi. Egész sokat beszélgettünk róla.

Soha nem olyankor azonban, amikor a többiek is jelen voltak. Olyankor, ezt be kell vallanom, a társalgás nagyon más szinten zajlott. Nos, szabadságon voltunk. Sor került még arra a híres esetre is, amikor a felsőrész nélküli Brigitte annyira veszélyesen közel ment Nickhez, aki a köveken napfürdőzött, hogy feleségem és jómagam önkéntelenül is Isabel felé pillantottunk.

Tény, hogy Isabelnek, aki maga is néha felsőrész nélkül fürdik (de mindig diszkréten a villában), van a legbájosabb, legsudár alakja. E tekintetben mindenki egyetért. Ha egyáltalán van valami hibája, hát az, hogy akármennyire is csinos, teljesen lapos. Talán ez magyarázza meg, miért nem tetszett nekem sohasem, és talán azt is, miért töltöttük mindannyian olyan vidáman együtt a szabadságot. Akárhogy is, ez alkalommal Isabel csak mosolygott a maga nyugodt módján, és valami olyasmit mormolt: Nincs akkora szerencsém. Később azonban, a hálószobában ez a nyugodtság eléggé elfajult. Micsoda nőstény tigris! Ez a nyugodt, mosolygós asszony. Mégis, a kimenetel eléggé kielégítőnek hangzott, legalábbis Nick szemszögéből, de én feltételezem, Isabeléből is.

A Hold pedig éjszakánként csak egyre erősödött. Nagyobbat kellene mondanom, de inkább a holdfény egyre növekvő erejéről volt szó, mintsem magának a Holdnak a méretéről. El tudják hinni, hogy a holdfény lehet ennyire fehér? Még akkor is, amikor a Hold csak félhold csupán. Ez, a tengert megvilágító, furcsa, hideg, Ősi fény, és a tenger, ami alattunk a sziklákat mosta, ami fekete és ezüst örvények

végtelen sokaságában nyúlt el egészen az albán partokig. És ennek közepén helyezkedett el az a széles, fénylő híd.

Vacsora után mind később és később ültünk ki a teraszra. Könnyű görög bort iszogatva, amely annyira könnyű volt, mint az ivóvíz. Ezt második este mondta Nick, derűsen. Természetesen, nem volt azért egészen ivóvíz, különösen nem abban a mennyiségben, amiben fogyasztottuk. Talán csupán a bortól lettünk annyira nyugtalanok. Furák voltak, csipkelődősek, még azt is megkockáztatnám, vészjóslók ezek a kiülések a teraszra. Na de akkor is, hát nem ittunk mi együtt elég bort akár csak egy évvel azelőtt Algarvéban, Olaszországban és Paxoszon? Az eredmény akkor mégis csupán öröm és felengedés volt.

És az egészből az volt a legrosszabb, hogy miután a feleségemmel végre nyugovóra tértünk, és ott feküdtünk csendben és álmatlanul, a zsaluk mögött a forró hálószobánkban, Isabelt kellett hallgatnunk, ezt az éjszakai nőstény tigrist, aki a szomszéd szobában egyre jobban megvadult. Vajon a bor tette? A bor, párosulva a Hold fényével (észrevettem, hogy a zsalukat sem csukták be)? Vagy talán a partról felszűrődő zajok?

Merthogy a dagadó Hold kempingezőket hozott, méghozzá egyre többet és többet. Provokatív fénye magától adódott, a parton pedig ebben a fényben fürödni olyan volt, mintha fényárban úszó színpad volna, ahol eddig semmi más nem látszott, csak a diszkrét feketeség. Ezért alig lehetett nem észrevenni jelenlétüket. Most már értem, és feleségem is érti, hogy jóval azelőtt elindult a munkálkodás valamifajta végkifejlet irányában, mielőtt először hallottunk volna a partiról.

Mellesleg szólva, odalenn egy-két tűz kezdett villódzni: az ilyesmi nagyon veszélyes az olajfaligetekre hagyatkozó, fás szigeten, és tulajdonképpen ez az oka, hogy hivatalosan Bexin tilos a kempingezés. Amikor kora reggel lementünk úszni, a kövek között

megtaláltuk az éjszakai tüzek fekete kagylóit. Volt aztán ott még kólás- meg sörösdoboz és szétdobált üvegek. És egyéb, még visszataszítóbb jelei annak, mi történhetett odalenn az előző éjszaka. Talán a „biztonságos szex” nyomai, de, mint feleségem, orrát felhúzva meg is jegyezte: a biztonságos szex nagyon helyénvaló, de mi lesz a gyönyörű partokkal?

Brigitte elég furcsa módon nagyon magának való volt. Az egésztől kicsit elkülönült. Elég barátságosnak bizonyult a kempingezőkkel, de sosem csatlakozott hozzájuk a különböző, kellemetlen rendezvényeiken. Tudom, mert néha figyelni szoktam a fenti őrhelyemről, figyeltem, hogyan bámul ki a tengerre, fura cigarettáját szívva. Vajon mire gondolt? A római Szent Péter térre talán, valami ilyesmire… De mindezt megtartottam magamban, mint ahogyan sosem említettem reggeli beszélgetéseinket sem a kempingezők érkezte előtt.

Legalább maga a Villa Aglaia szellős maradt és távoli a lenti mocsoktól. Napközben, amikor a kempingezők aludtak vagy oda voltak a környező kis városkában, mindaddig, amíg az ember nem ment le a partra vagy nem kereste fel a kilátóhelyet, el tudott különülni a lenti szennytől. Feleségem mirtuszágakat vágott a villától a partig tartó meredek, de rövid ösvényt szegélyező bokrokról, és azokat helyezte el a nagyobb helyiségek vázáiban. De a zaj a kempingezők számával arányosan feltartóztathatatlanul nőtt. Meg is kértem rá, ne vágjon le többet a mirtuszokból, mert a bokrok legalább elrejtik a villához vezető ösvényt. Mi van, ha a részeg vagy kábítószertől bekapott kempingezők egy nap mind úgy döntenek, hogy valamelyik korai órán feljönnek rajta?

– Akkor bizony, kedvesem, te leszel maga a kemény férfiasság, és megvédesz engem – mondta csipkelődő hangján Dinah. – Valahogy nem hiszem, hogy Nick meg Isabel észrevenné.

Nick volt az, aki a parti hírét hozta, amit teleholdkor a parton fognak rendezni majd. Épp vacsora előtt szaladt be Land Rover-jével a kis kikötőbe, miközben Isabel a haját mosta, hogy készpénzre váltson pár utazási csekket. Fehéren jött vissza, vagy legalábbis majdnem olyan fehéren, ahogy valaki kinézhet, ha annyira tökéletesen rendben tartják és gondozzák, mint Nicket.

– Átkozott értesítés! – robbant ki. – Angolul, még mindennek a tetejébe! Teleholdas Parti. Az Aglaia parton, a mi partunkon. Mindenkit szívesen látunk. Tábortűz, tánc, meztelen fürdőzés. Jöhetnek csónakkal! Jöhetnek mopeddel! A telehold éjszakáján. És mindez a városon kívül, egy fára feltett értesítőn. – Megismételte: – És angolul is.

– Nick, ha nem lett volna angolul – vetette közbe eléggé ésszerűen a feleségem –, valószínűleg nem értetted volna meg. – De Isabel, akinek rövid, gondosan csíkosra festett haja csak úgy ragyogott, azzal volt elfoglalva, hogy Nick hátát megveregesse.

– Nagyon jól csináltad, Nick. Legalább figyelmeztettél bennünket.

– Figyelmeztettem mindannyiunkat! Naná, hogy megtettem. Látod, le is hajtok egy whiskyt. Maradt még valamennyi? Szégyen. Holnap elmegyek, és közlöm azzal a kis görög lánnyal az irodában, hogy azonnal állítsák le.

– De hát holnap már késő lesz, Nick – folytatta Dinah ugyanazon az érvelő hangon. – Ma este van telehold. Nem vetted észre a múlt éjjel? Már majdnem, majdnem teljesen kikerekedett, csak egy icipici hiányzik.

Meg kell mondanom, hogy engem is meglepett akkor, hogy a feleségem csak úgy, a kisujjából ilyen információt rángat elő, de aztán az egyik olyan magazinban, amit csak a repülőkön olvashat az ember, azt találtam, hogy ha megőrizzük a készséget házastársunk meghökkentésére, ez lehet a titka a boldog házasságnak is. Merem állítani, Dinah szembetűnő rendszeretete az, ami kiválthatta

érdeklődését valami olyan egyformán és szabályosan változó dolog iránt, mint amilyenek a Hold fázisai.

*

Szóval, visszatérve a partira. Be kell ismernem, van bennem bizonyos vonakodás, ha visszagondolok az egészre, még most is, hogy újra itt vagyunk gyönyörű londoni otthonunkban. Abban a házban, amiről páran nevetve jegyzik meg, túl nagy a számunkra, de valójában csodálatos megtestesülése feleségem rendkívüli, hűvös és mindenekfölött kényes ízlésének. Valaki egyszer azt mondta róla, a rend iránti érzék vitrinje.

Ha mindez igaz a házunkról, és valószínűleg igaz, akkor talán el tudják képzelni, mennyire szenvedett szegény Dinah ott, Aglaia Beach-en, a Telehold örömére rendezett rémlátomás-partin. Az elképzelhetetlen káosz, a zaj… Természetesen a zaj leírhatatlan volt, és hadd ne hagyjam ki a félelmet sem. Mi négyen, négy kifinomultabb ember, meglapultunk. Attól félek, egy idő után tényleg csak lapultunk, miközben a kocsik fénye a szikla pereme mentén eljött egészen a partig. Egész hadsereg jött felénk, és a telehold mindent megvilágított, ami ott folyt. Bizonyos szempontból engem a pokolról készített valamiféle középkori képre emlékeztetett. Az összes pár úgy vonaglott, mintha kínozták volna őket. Fehér végtagjaik, mint a motolla, jártak. Valójában természetesen táncoltak és közösültek. Maguk is pontosan ezt a kifejezést használnák, ha látták volna, amit mi.

– Feltételezzük, hogy úgy döntenek, feljönnek ide? – mondta Nick, tudom, hogy mondta. – Csak feltételezzük? – Nick nagydarab férfi, nagyon keménykötésű, mivelhogy sok testgyakorlást végez. Tulajdonképpen mindketten azok vagyunk. Ami azt illeti, két

nagydarab, erős férfi, két törékeny feleséggel. Ez megint valami, ami közös bennünk. Dinah, akár csak Isabel, csodálatosan karcsú. Jól tartósítja magát, vagy bárhogyan is hívják az ilyesmit. Természetesen, csodálatosan törődik magával. De még Nick is ijedtnek tűnt. Én legalábbis ijedt voltam.

– Tételezzük fel, hogy lementek oda? Csak tételezzük fel. – Ki mondta ezt? Ki is mondta ki ezeket a szavakat? A feleségemnek kellett lennie, mert ki más lehetett jelen, amikor elhangzottak? Nick meg Isabel végül elment lefeküdni. A zsalukat nyitva hagyták a forró, lángoló éjszaka zajainak, meg a hidegen kéjes hold fényének. És hallottuk, hogy a nőstény tigris már elfogyasztotta nagydarab, engedelmes prédáját, amikor azok a bizonyos szavak elhangzottak.

Még most is újra rám tör az izgalom, az egésztől való titkos, hátborzongató félelem, és az elsuttogott szavak, amik csak nem akartak alábbhagyni: „Kapd el, akarod őt. Odalenn van. Keresd meg, és kapd el. Akarod őt, nem? Kapd el, akarod őt.”

Kapd el, akarod őt, szemérmetlenül és meztelen… A szavak, mint valami ritmus, ott doboltak az agyamban. Szemérmetlenül és meztelen: de nem, ezeket az utóbbiakat sosem mondták ki, még a feleségem sem, de valahogy azok is egyfajta ritmussá váltak a fejemben.

Ezek voltak aztán, amik makacsul csak forogtak meg hömpölyögtek az agyamban, amikor egymagam lementem, végig a mirtuszösvényen, le az Aglaia Beach-re.

*

Nem volt nehéz megtalálni Brigitte-et, a part barna istennőjét. Még csak nem is táncolt a többiekkel a tűz körül; a felfordított csónak mellett üldögélt egymagában, a csónak vetette sötét árnyékban.

Cigarettázott, és kibámult a tengerre. Talán megint Rómára és a Szent Péter Bazilikára gondolt. Nagyon remélem. Tényleg nagyon remélem, hogy valami kellemesre gondolt. Még a csónak mellett is hihetetlennek tűnt a többiek zaja. Tranzisztoros rádiókat is beszereztek. A tánczene csak úgy harsogott a holdsütötte tengeren, megszentségtelenítve a holdfényt, az egész partot.

Elég könnyen elkaptam. Megragadtam, megfogtam azt a kerek, lesült testet. A karjaimban elég kicsinek tűnt. A teltsége ellenére is sokkal kisebbnek, mint amilyennek gondoltam. Szóval felkaptam, és magamhoz szorítottam. Nem is tudott kiabálni sem, nem mintha sokat számított volna, ha tud! A lárma annyira erős volt, a többiek pedig kellően elfoglalták magukat a tűz körül. Mindenesetre szájára szorítottam a kezem.

– Mutasd meg most nekem végre, hogy férfi vagy… igazi férfi. Kapd el! – De ezúttal nem ezt a kifejezést használta, valami sokkal durvábbat, kegyetlenebbet. Újból a feleségem hangja volt, bizonyára utánam jött a mirtuszösvényen, de ez a hang annyira kéjsóvár, annyira vad lett, hogy egy pillanatig lehetett volna akár a nőstény tigrisé, Isabelé is. Mellesleg pedig, soha nem hallottam még, hogy feleségem a házasévek alatt ehhez hasonló kifejezést használt volna.

Én elkaptam a lányt. Vagy nem? Talán csak elkaphattam volna. Ha csak egy kicsit is együttműködik…

Helyette ellenállt… méghozzá nem is kicsit.

*

Atekintetben, hogy mi történt azután, nem nagyon van értelme felidézni az eseményeket. Valójában szomorú és meglehetősen ocsmány, de úgy ahogy van, baleset volt. Még azt is mondhatnánk, félreértés. Ha nem velem esett volna meg, megeshetett volna előbb-

utóbb bármely más férfival, akivel kacérkodott, és aztán mégsem elégítette ki.

Utólag alig emlékeztem már a részletekre. Nem fura? Nagy óvatosan és csendben jöttünk fel a mirtuszösvényen, a feleségem szeme, mint a macskáé, világított, ahogyan előre tapogatóztunk. Utána az ágyban átöleltem, és nejem, aki rendszerint annyira kényeskedő, most ő is átölelt. Nick és Isabel addigra lecsendesedett. Azon az éjszakán, nagyon későn, a feleségem volt a Villa Aglaia nőstény tigrise…

Egyebet nem nagyon lehetett mondani róla. Mint már közöltem, a rendőrség sem különösebben zaklatott bennünket. Talán csak túl sok volt a kérdezősködés meg minden, de hát ez természetes. Viszont főként a leginkább nyilvánvaló kérdéseket tették fel a partiról meg a lármáról és aztán a tragédiáról: hallottunk-e valamit, láttunk-e valamit, ilyesmit. Órákon át folyt.

Hogy hallottunk-e valamit! Nick erre a kérdésre tényleg rájuk dörrent. Az egyszer biztos. Egy pillanatig azt hittem, hogy újra kezdi az egészet a lárma meg az illegális kemping miatt, meg hogy a rendőrség miért nem szólt közbe? Ami, figyelemmel a körülményekre, nemigen lett volna igazán megfelelő. De, ami azt illeti, Nick jól tud bánni a rendőrséggel, meg általában a tisztviselőkkel, ismeri az udvariasság meg miegyebek értékét. Nagyon jó benyomást is tett… kiöltözve, megborotválkozva.

Mint mi mindannyian… kiöltözve, megborotválkozva, takarosan. És a Villa is makulátlan volt. Mint bármely hely, ahol az én kimért, rendezett feleségem megjelenik.

Azzal kapcsolatban pedig, hogy Nick olyan jó benyomást tett a rendőrségre meg a tisztviselőkre általában, a feleségem utólag valami ilyesfélét mormogott: *„Nos, bizonyos gyakorlata van már benne, nem igaz?”* De, mint már említettem, a feleségemnek mindig volt egy kis csipkelődés a hangjában, ennél többet nem lehet ráfogni,

ha Nick dolgairól esett szó. Mint mindig, most is sokat lehetne beszélni az ő „szempontjairól”.

Miután a rendőrség elment, a Nickkel és Isabellel folytatott beszélgetés valóban őt igazolta.

Mindenekelőtt Isabel, kicsit ásítva, azt közölte:

– Figyeljetek, mi jól átgondoltuk az egészet. Tényleg kezdünk egy kicsit öregek lenni az ilyesmihez, már úgy értem, a négyesben nyaraláshoz. Természetesen óriási volt, ezt szükségtelen mondani, de ami minket illet, jövőre szállodába megyünk. A tengerparti villák nagyon zajosak lehetnek. Az ember mindent hallhat. Ez tény. A legkülönbözőbb dolgokat. Minél jobban benne vagyunk az éjszakában, annál különbeket. Szóval, a jövőben kettesben és luxusszállóba megyünk.

Úgy tűnt, nem is vár választ arra, amit bejelentett, és azt hiszem, nem is nagyon lehetett volna mit mondanunk. Nem nézett egyikünkre sem, amikor beszélt. Erre kifejezetten emlékszem.

Ekkor kapcsolódott be Nick. Úgy tűnt, éjszaka ő is sokat gondolkodhatott. És amiről gondolkodott, az volt a következő meglepetés, amellyel kapcsolatban aztán kis vita is kerekedett. Úgy látta, hogy a munkát elejétől végig elvégeztem, és nem vettem észre hogy annál az aprócska szeletnél neki több kellett volna, hogy jusson. Nos, ebben a konkrét ügyben, egyszerűen kijelentette, hogy fifty-fifty. Vita nélkül. Ő sem tűnt úgy, mint aki választ vár rá…

Ami azt illeti, nem nagyon hiányoznak a Nickkel és Isabellel közösen töltött szabadságok. Isabelnek igaza volt! Valahogy tényleg kinőttünk belőle már. Az ötven százalék az, ami továbbra is fáj. De valahányszor elmondom Dinah-nak, felnyögök, és megkérdezem: „Miért egyeztem bele?”, csipkelődős hangján így válaszol (amit mostanában általában sokkal kevésbé használ):

– Elvesztetted a fejed ott Bexiben, azért. – Majd hozzáteszi puhán: – A Hold volt az oka. – Még egy kis erotikus felhang is kiérződik belőle, amikor megkérdezi: – Nem érte meg?

RUTH GRAVIROS

TED BUNDY APJA

A hús-vér gyilkosokról szóló, költött beszámolók különleges vonzerőt hordoznak. Talán azért, mivel a szerző szabadon tárhatja fel a gyilkos gondolkodási folyamatait, és ugyanilyen szabadon csaponghat a gondolata arról, vajon mi késztette bűnei elkövetésére. Jelen esetben a szerző egy lépéssel tovább viszi a folyamatot, az apa lebilincselő történetével, akit a tömeggyilkos Ted Bundy sosem ismert… „Ruth Graviros" Eleanor Sullivan-nek, az EQMM nagyrabecsült főszerkesztőjének írói álneve. Mióta, mintegy húsz évvel ezelőtt, belépett a magazinhoz, mind Fred Dannay szervező szerkesztője, az EQMM alkalmanként publikálta elbeszéléseit, minden esetben különböző álnevek alatt, mivel őmaga úgy kívánta, hogy az elbeszéléseket önmagukért ítéljék meg, tekintet nélkül írói múltjára. A „Ted Bundy apjá"-val legsikerültebb próbálkozását olvashatják, amelyet az ez évi MWA Edgar Díjra is neveztek.

*

Tekintettel arra a hajlamára, hogy a visszataszító dolgokat kiiktassa, Warner Chadason képtelen volt felidézni, mikor hallott vagy olvasott először Ted Bundyról. Életének hatvannégy éve alatt vajmi kevés személyes kapcsolata volt a bűnözéssel, talán csak egy osztálytárs cserbenhagyásos elhalálozása, amikor ő maga még általános iskolába

járt, meg egy sor piti lopás a haditengerészetnél eltöltött évek során a hajón, aztán betörés a Jane és őáltala bérelt első házukba, amikor még házasok voltak, illetve annak az üzletnek a tulajdonosa ellen múlt nyáron elkövetett, nem halálos kimenetű lövöldözés, ahol a 138-as út mentén a szeszes italt vásárolták.

Az 1944-ben, az Atlanti-óceán északi részén bekövetkezett több, rövid csetepaté kivételével életében nem volt jelen a fenyegetés. A Rhode Island-i parton ugyanazon derűs kisvárosban nőtt fel, egy kényelmes, szerető családi otthonban, ahol most újból éldegél. Szülei és középső bátyja meghaltak, mindkét nővére az ország távoli részére ment férjhez, legidősebb bátyja pedig, a Rhode Island-i Filharmonikusok visszavonult hegedűse, Providence-ben élt.

Warner lelkesedése a maga módján mindig is egyszerű volt. A család felnevelésén és a tengeri biológusként végzett munkáján túl szeretett olvasni, kedvelte a zenét és a barkácsolást. Bárhol is élt, amióta tinédzser volt, a szomszédok mindig őt hívták segítségül, ha valami mechanikai probléma merült fel. Távolról sem neheztelt, de azért sajnálta, ha néha az időhiány lehetetlenné tette számára, hogy egy nagyobb javítást személyesen végignézhessen. Vacsora előtt minden este egy órácskát Jane-nek szentelt. Együtt iszogattak. Messziről elkerülte a tévét, mivel tudta, hogy passzív természete miatt könnyen a rabjává válhatna. Egy este, amikor azon kapta magát, hogy Jane-nel meg odalátogató lányukkal, Pattel, akinek a férje esti iskolán tanított, szórakozottan a *Wheel of Fortune*-t nézi, hirtelen talpraugrott és megszólalt:

– Megyek a dolgomra – és a dolgozószobája felé tartott.

*

Egyszóval, mikor kezdődhetett benne Bundy tudatosítása? A halálbüntetés kérdése mindig is vita tárgya volt közte és Jane között. Talán az egyik ilyen vita alkalmával. A férfi ellene volt a halálbüntetésnek, függetlenül attól, milyen rettenetes a bűn vagy a bűnöző.

– Nem civilizált megoldás, nem igazán célozza meg a problémákat – ez volt az egyértelmű álláspontja.

Emlékezetében fel tudott idézni egy kora őszi estét, a bárányasült ínycsiklandó illatát a sütőben, amint arra ösztökélte őket, hogy mielőtt asztalhoz ülnének, még egy utolsót igyanak. Jane pedig Ted Bundyról beszélt, mintha Warner természetesen tudná, ki az.

– Ha az ország másik részén élnénk – mondta –, az egyik lányunk, vagy akár mind a három az áldozata lehetett volna. Azt hiszem, akkor egész másként éreznél.

Pat harmincöt éves volt, Susan harminchárom, Elaine pedig huszonnyolc.

– Amikor a hetvenes években szabadon garázdálkodott, pontosan ugyanolyan korúak meg típusúak lettek volna, mint Bundy legtöbb áldozata – közölte Jane.

– Ugyanolyan típusúak?

– Intelligens, vonzó, kedves.

Warner fura arcot vágott.

– Ha tényleg a halálbüntetés mellett lennék, mert a lányok valamelyike az áldozata lett, az azért volna, mert nem tudnék pártatlan lenni.

– Nem tolhatsz el magadtól egy ilyen fontos kérdést csak azért, mert nem veled esett meg!

– Nem mondom, hogy a fickót nem kell élete hátralevő részére bezárni. Még csak nem is nagyon törődök vele, vajon él-e vagy hal. De ha megfosszuk az életétől, ezzel szörnyeteget csinálunk magunkból. És nem hozzuk vissza vele az áldozatokat.

– De hiszen már bezárták, Warner, és kétszer megszökött. Coloradóban kiugrott a bíróság épületének első emeleti ablakából, ahol éppen tárgyalni készültek az ügyét. Később pedig, amikor újra elfogták, megint csak megszökött börtöncellájának mennyezetén keresztül. Ő pedig szépen elment Floridába, megölt és megsebesített néhány fiatalasszonyt. Akik túlélték, sohasem lesznek a régiek. És még most is, hogy a siralomházban ül, állandóan cserélgetniük kell a celláját, a szökési kísérletei miatt. Neki mindez csak játék. A lányok megölése volt a kezdet. Mindenkivel csak játszadozik: a rendőrökkel, a sajtóval, a pszichiáterekkel, a bíróságokkal, az adófizetőkkel…

Jane volt a legmeggyőzőbb asszony, akit Warner ismert. Amikor a nő még 1949-ben, mint Vassar-i szigorló orvos besétált a Woods Hole-i laboratóriumba, a férfi azonnal tudta, hogy ez az asszony képes volna eltántorítani néhány makacs meggyőződésétől, amit aztán többnyire fájdalommentesen, meg is tett. Meglehet, gondolta néha, legalább annyira ezért a tulajdonságáért vette el, mint a köztük fennálló, erős fizikai vonzódásért.

Elsődleges szempont volt, hogy az asszony ragaszkodott, mintegy a házasságkötés előkövetelményeként, a családtervezéshez. Mindaddig még csak fontolóra sem akarta venni a családalapítást, amíg elegendő eszközük nincs, hogy a gyereknek egészséges életet biztosítsanak. Nem csak saját békéjük és boldogságuk szempontjából lényeges, mondogatta, hanem bármelyik, megszülető gyermek békéje és boldogsága szempontjából is… figyelemmel akár a közösség békéjére és boldogságára is. A nemkívánatos gyermek nemkívánatos állampolgár – szokta lezárni a vitát, sohasem félve tőle, hogy vakbuzgónak hat. Ez is része volt szenvedélyességének. A nyilvánosság és a gyermekek előtti visszafogott viselkedésük dacára, kettesben mélyen szenvedélyesek voltak. A férfi, házasságában, nagyon szerencsésnek mondhatta magát. Tudta is, Jane pedig az együtt töltött évek minden

napján nyilvánvalóvá tette, hogy legalább ennyire szerencsésnek tekinti magát.

A gyermekek elhúzódó házasodását Jane a változó időknek tulajdonította. Újabb olyan ítélet volt, amiről Warner belátta, hogy igaz. Ebben a tekintetben egyetemi hallgatói meg a kollégák és barátok gyermekei határozottan eltértek saját generációjától. Látszatra úgy tűnt, pontosan ugyanolyan ötletszerűen lettek szerelmesek, de messze jobban alkalmazkodtak, ha önmaguknak egy bizonytalan jövőtől való megvédéséről van szó. A nyolcvanas években nyoma sem volt annak a lámpaláznak, aminek szem- és fültanúja volt a negyvenes évek során.

Susan, egyetlen, fiatalon férjhez ment gyermekük, elvált, és New Hampshire-ben élt, kilencéves kislányával, Jess-szel; nem messze addigi férjétől, akinek életstílusa, úgy tűnt, vajmi keveset tud befogadni az ács szakmán, síelésen, a cimborákkal való iddogáláson és a kislányával alkalmanként eltöltött időn kívül. Pat harminckét éves korában ment férjhez. Ő és Bill, aki az egyetemen drámairodalmat tanított, márciusban várta első gyermekét. Elaine pedig, mint a család szépségkirálynője, nem sokat törődött magával. Ez idáig azonban úgy tűnt, egymagában is jól megvan újságíróként New Yorkban. A hálaadó ünnep hétvégéjén, ami ez évben történetesen Warner születésnapja utáni hétvége volt, Tom, negyedik gyermekük, aki a chicagói egyetemen rendkívüli tanárként humán tárgyakat tanított, egy eleven és fiatal kis holland nőt hozott haza. Az ünnepi vacsorán pedig bejelentette eljegyzésüket is. Meta pszichológusként dolgozott a fakultáson. Elaine rögtön kijelentette, hogy nagyon kedvére van Tom választása, viszont aggódott, hogy a családon belül a mérleg nyelve egyre jobban az akadémikusok irányába tér ki.

– Mi történik itt? – kérdezte.

– Mit mondhatok erre? – vette fel Tom a *Saturday Night Live*-ből Dennis Miller édes vigyorát. – A tudás hatalom.

– Így gondolják a pletykálkodók meg a zsarolók is – rázogatta fejét a nő. – Meg a kémek.

– És az újságírók – vetette közbe bátyja, a nő határozott állkapcsára lehelt csókkal zárva le a vitát.

*

Warner a hálaadó ünnep utáni nap java részét azzal töltötte, hogy Mark Ropernek segített, akinek a part közelében van csodás háza. Együtt javították ki a vezetékrendszer szivárgását, ami majdnemhogy teljesen tönkretette a Roper család ünnepét. Fél óra volt még hátra szürkületig, mikor megérkezett, és látta, hogy Jane meg a többiek javarészt a régi Adirondack székekbe telepszenek a tágas, fenyőktől óvott udvaron, vastag kabátba burkolódzva, és forró puncsot kortyolgatva. Amint kikapcsolta a gyújtást, és kikászálódott a kocsiból, Jane neki is öntött a lábánál heverő termoszokból.

– Isten hozott, zarándok – mondta, szalvétát csavarva a pohár köré, úgy nyújtotta át.

– Hello, mindenkinek. – Átvette tőle az italt, majd letelepedett az egyik üres székbe a társaság kellős közepén. Elaine beszélt éppen:

– Több nőt gyilkolt meg, mint ami valószínűleg valaha kiderül. Valószínűleg el is vétette a számolást.

– Ne higgyétek el – vetette közbe Meta.

– Amikor annak a fiatal floridai lánynak a meggyilkolása után végre elkapták, közölte a detektívekkel, hogy nem négy, hanem hat államban ölt, és hogy egy számjeggyel ki kell egészíteni az FBI becslését arra nézve, hogy harminchat gyilkosság terheli.

– Nem bánnám, ha témát váltanánk – szólalt meg Jane, felkapva a gumilabdát, amit Luther, a labrador kutya, a figyelem felkeltése végett szájában tartott, majd ügyesen az erdő felé hajította.

– Látjátok, ő a rosszindulatú nárcizmus ragyogó esete. – Meta üveg mögé rejtett szeme okosan csillogott.

Vajon tudja-e magáról, hogy milyen csinos, a szőke hajfonattal a kézi kötésű sapka alatt, ilyen gondtalanul és egészségesen meg fiatalon? – tűnődött Warner.

– És vajon van-e bármiféle elgondolásuk már, mi a genetikai és mi nem? – kérdezte tőle Jane.

– Hahaha. Csak szeretnénk azt hinni, hogy tudjuk. Mr. Bundy esetében, talán az, hogy 1946-ban az Egyesült Államokban, fehér bőrű, törvénytelen gyerekként látta meg a napvilágot, amikor még mindig tabu volt a házasságon kívüli szex; és először olyan családban nevelték, ahol azt hitte a nagyszüleiről, azok az édesszülei, az anyjáról, hogy a nővére, majd hároméves korában messze vitte nővére attól a házaspártól, akiről úgy vélte, hogy azok a szülei. Az új helyen aztán újabb , apukának' mutatták be… Nos, ez az egész több, mint elegendő traumát jelenthetett, és ez bármiféle genetikai tényezőt lényegtelenné tesz.

– Jack Nicholson ugyanezzel az anya-nővér fikcióval nőtt fel – mutatott rá Elaine –, mégis úgy tűnik, csodálatos kreativitást lehetett kovácsolni belőle.

Tom nevetett.

– Azért az biztos, nagyon tudja, hogyan kell a rosszindulatú nárcizmust eljátszani.

Elaine és Susan elgondolkodott.

– Azon tűnődök, mitől reagálnak máshogyan egyes emberek életük lehangoló indulására – szólalt meg Elaine.

– A felnőtteknek is van része benne, gondolom. – Szellő kerekedett, és Meta elgondolkodva nézett a hajladozó fák felé. – Még ha képtelenek is becsületesek lenni a gyerekhez, ami a tényeket illeti, ha tényleg szeretik, és ezt a megfelelő módon ki is mutatják, attól valahogy szükségképpen más lesz minden.

*

Warner születésnapját szombat este kedvenc Newport-i éttermükben, vacsorával ünnepelték. A nappalok és az éjszakák egészen vasárnapig szárazak és frissek maradtak. Folyamatosan égett a tűz a nappali kandallójában, a házban mindenütt rögtönzött csevegés folyt. Warner emlékezete szerint csak egyetlen egy dolog zavarta meg a hétvége nyugalmát.

Vasárnap reggel, miközben a többiek tovább aludtak, az álmatlanságban szenvedő Susan volt az egyetlen, aki fenn volt, hogy közösen költse el reggelijét Warner-ral és Jane-nel. Susan, akit egész életében többnyire depresszió terhelt, egyre inkább kedvetlen és ingerlékeny lett, amióta csak szerda este odaérkezett, ütött-kopott Volvóján.

– Alig várom már, hogy visszamenjek, és láthassam Jess-t – mondta borúsan.

– Mi is alig várjuk, hogy viszontláthassuk karácsonykor – biztosította róla Jane. – Egyél még egy kis süteményt.

– *„Egyél még egy kis süteményt”.* Végre szó kerül a lányomról a beszélgetés során, te meg azt mondod: *„egyél még egy kis süteményt”.*

– Sajnálom, drágám. Azt nem mondhatom, ugyanannyira hiányzott nekünk is ezen a hétvégén, mint neked; de hidd el, szerettük volna, ha ő is velünk van. Tudod, bár csak visszaköltöznél Rhode Islandre.

– Szüksége van az apjára is.

– Persze, természetesen. Susan, ha nem beszélünk róla ennyire gyakran, mint lehetne, ez nem azért van, hogy akit nem látunk, azt egyszerűen elfelejtjük.

– Úgy érzem, egyre jobban kiszorulok mindenből, hiába vagytok, tudjátok? – Susan pár másodpercig külön-külön is szüleire nézett,

aztán elhomályosuló szemét odakinn, a felhajtón elhelyezett tűzifarakásra függesztette. – Este a vacsoránál hányni tudtam volna a Tom és barátnője közt az asztal mellett alakuló új kötődéstől és a Pat meg Bill közti régitől… Mintha nem tudnának várni vele, amíg lefekszenek, ki-ki a maga ágyába, és ott aztán elcseveghetnek rólunk.

– Majd újra férjhez mész – válaszolta Jane, bár Warner azt kívánta, ne tette volna…

– Ez annyira jellemző rád, Mama! Nem magamról beszélek, hanem őróluk! – Pillantása újra a felhajtóra irányult. – A kedves bátyám pontosan úgy fog elvenni egy lányt, mint ahogyan az a lány egykor elvette a jó öreg papát. – Aztán, a nagy színésznők szemforgatásával, mindkettőjükkel közölte: – Most pedig pakolnom kell, úgyhogy magatokra hagylak a saját kötődésetekkel. – Felemelkedett a székből.

– Óh, fogd már be! – Jane a lány karjáért nyúlt, és visszanyomta. – Susan, tudom, hogy amikor bántasz, bántani is akarsz. És tudom, apád meg én, mint szülők, hibáztunk, és ma is hibázunk még…

– Micsoda? Azzal csupán, hogy az elégedettség mintaképei vagytok? – mondta szarkasztikusan Susan. – Ne légy ostoba. Hogyan kifogásolhatnám?

– Kifogásolhatnád, kedvesem, ha férjed bátor megválasztása nem felelne meg az elvárásaidnak. Sam jó választás volt. Jó ember. De nyilvánvaló, hogy nem készült még fel rá, hogy férj és apa legyen, és meglehet, hogy soha nem is lesz készen rá. És az egészet nagyon szépen lerendezted…

– Ugyan, hagyj békén.

– Nincs szándékomban vállveregetőnek hatni.

– Tényleg? Akkor is hagyj békén.

Warner hátratolta a székét, félig üres tányérját meg kávéscsészéjét a konyhába vitte, Luthert pedig a szokásos reggeli sétájára terelgette.

Amikor fél óra múltán visszatértek, Susan és Jane még mindig feszülten, de azért nyugodtabban beszélgettek az asztal mellett. Amikor Warner felakasztotta kabátját az előtérben, és azon tűnődött, hogyan és hová meneküljön, meg vajon érdemes-e egyáltalán, hallotta, miként panaszkodik Susan, hogy Jess szemében neki kell tartania a hátát Sam lelépéséért; hogy minden anya magával cipeli a gyermeki hibáztatás terhét, ha az apa közömbös vagy goromba, esetleg távol van és még megfelelő kifejezést sem lehet találni erre az igazságtalanságra.

*

Jane a hét két napján egy olyan helyi, használtruha-kereskedésben dolgozott, melynek bevételéből vagy féltucatnyi jótékonysági intézményt támogattak. Kielégíthetetlen olvasó volt, és minden nap, amikor bement, könyveket adományozott, kölcsönzött ki és vitt vissza. Pár héttel karácsony előtt volt, hogy felnézett vacsora után az egyik szamárfüles zsebkönyvből, amit éppen olvasgatott, kicsit elgondolkodott és azt mondta:

– Bundynak könnyű volt megnyernie a játékot, mivel nem játszott becsületesen. Áldozatai ugyanis nem tudták, hogyan kell játszani, még csak álmodni sem merték, hogy már vadásznak rájuk, amikor amaz a maga sima modorában és mankóival meg gipszkötéseivel a segítségüket kérte.

– Miért ez a megszállottság mindenkinél, ha erről a fickóról van szó? – makacskodott Warner. – Bevezetőnek elég morbid téma egy tömeggyilkos, meg hát nem is ő az egyetlen ilyen.

– Nos, egyrészről nemsokára esedékes a kivégzése. Azt gondolom, ez már érdekelhetne, akármilyen morbid is, mivel te megveszekedett ellensége van a halálbüntetésnek.

Warner összehajtogatta az újságját.

– Mi ez a könyv? – A szerző nevét, Ann Rule, látta, még ebből a távolságból is az eléggé megrepedezett kötésen, de a címet nem.

– Címe: *A mellettem ülő idegen.* A szerző írt már más, valódi bűnügyekkel kapcsolatos könyveket, és történetesen 1971 óta ismerte Ted Bundyt, amikor mindketten éjszakai önkéntesek voltak Seattle-ben, egy öngyilkosság-megelőző klinikán. Az írónő díjazást nem kapott, a férfi viszont ott dolgozó, fizetett egyetemi hallgató volt.

– A férfi Seattle-ben született?

– Nem, hanem 1946 végén a Vermont államelbeli Burlingtonban, egy leányanyák számára épített otthonban. Anyja három hónapra magára hagyta ott, majd visszatért érte, és hazavitte, hogy Philadelphiában, a nő szüleivel együtt éljenek.

– És úgy állította be, mintha a nővére volna – idézte fel Warner. – És mi van az igazi apával?

– Anyja erre nézve nem akar megszólalni, csupán annyit mond, hogy tengerész volt.

– Akkoriban elég sok volt belőlünk – mosolyodott el Warner.

– Természetesen, illegális lett volna az abortusz, mindenesetre a nő családjának vallása eleve tiltotta. Amikor a kicsit Washington államba vitte, keresztneve, az Eleanor helyett, inkább a Louise-t, második nevét kezdte el használni.

– És mikor közölte vele az igazságot?

– Sosem. A fiú tudta, hogy valami nincs rendjén. Természetes, hogy így alakult, hiszen hogy néz ki az, hogy a nővére elszakítja őt a szüleitől? Amikor huszonkét éves lett, visszament keletre, és kinyomozta, hogy Vermont-ban született. Eljutott Burlingtonba, kikérte saját születési bizonyítványát a nő azon neve szerint, amit a John Bundyval kötött washingtoni házassága előtt viselt, és máris összeállt a kép. Jó nagy megrázkódtatás lehetett.

– El tudom képzelni – mondta Warner, majd, amikor Jane folytatta az olvasást, azt gondolta: Nem. Nem, én nem.

*

Amint közeledett a karácsony este, és az egyetemen megszűntek az előadások, Warner a szokásos megbízásokkal segített Jane-nek. Tom, Metával elrepült Apeldoornba, hogy a nő családjával töltsék az ünnepeket, viszont Elaine feljön vonaton New Yorkból. Lehet, hogy új udvarlójával (de valószínűleg nem, mondta), Susan pedig Jess-szel kocsin lejön North Conway-ből.

Egy esős reggelen Oldsmobile-ja nem akart indulni. Ezért Warner vitte el a Post úton levő használtruha-kereskedésbe. Miközben a nő kikászálódott, és utána a kocsiban azokért a könyvekért nyúlt, amit oda akart ajándékozni meg visszahozott, a férfi legfelül megpillantotta a Ted Bundy könyvet.

– Hadd nézzek bele, mielőtt visszaadnád – mondta. Bensőjében az a valami kapva kapott az alkalmon, de ez őt magát is megdöbbentette.

Meglepte Jane-t is, hogy férje egyáltalán érdeklődik a könyv iránt.

– Idejössz értem négy óra harmincra? – kérdezte, és a könyvet a többi közül az ülésre tette. – Tudod, még hátravan jócskán a kajavásárlásból.

A férfi megállt kicsit a laboratóriumnál, hogy pár újságot és az esetleges postát összeszedje, aztán hazahajtott, készített magának egy sajtos szendvicset, kiöntött egy kis sört, és bevonult a dolgozószobájába.

Gyorsan tudott olvasni anélkül is, hogy egy-egy részletet kihagyott volna. A délután közepére már félig kiolvasta. Nem is egyszer megállt, és tanulmányozta a Bundyról, több áldozatáról, az

egyik bűncselekmény helyszínéről, a róla 1974-ben, a rendőrség által készített skiccről és az 1975-ös, ugyancsak rendőrségi képekről készített, nyolc oldalnyi felvételt. Még lerongyolódott állapotban is, göndör, barna hajával, széles mosolyával, vonzóbb volt az átlagnál, még megnyerő is. Warner belátta, nagyon könnyű már az első találkozáskor vonzódni hozzá, és megbízni benne.

Öt láb tíz hüvelyk magas volt, ami meglepő, mivel anyja, akiről nem készült felvétel, csak pár hüvelykkel lépte túl az öt lábat. Minél többet olvasott Warner a férfiról, arról, hogy kedvelte Mozartot, a finom borokat és étkeket, annál türelmetlenebb lett, annak felszínessége miatt. Amikor pedig az általa elkövetett és bevallott gyilkosságokhoz jutott, annál nagyobb undort érzett Bundy iránt. Majd megszólalt az óra, és jelezte: itt az ideje Jane-ért mennie. Megkönnyebbülten vette le olvasószemüvegét, és tette félre a könyvet.

Ajtó felé mentében megállt, és egy pillanatra megnézte magát a hall tükrében, ami rá nem nagyon jellemző. Magastermetű, tömött és mákos hajú férfi nézett vele farkasszemet.

Ha Bundy anyja annyira alacsony volt, tűnődött magában, miközben pár perc múlva a kocsit nyitotta, a férfi magasságát az apjától kellett, hogy örökölje.

*

Amikor vásárlás után visszajöttek,]ane megmelegítette a pizzát, amit vacsorára vásároltak, és zöld salátával meg borral szolgálta fel. Warner meg sem említette az ebédre elfogyasztott sajtos szendvicset. Sosem volt koleszterin problémája, de azért tudta, nincs messze tőle.

Kávé után Jane nekifogott a komolynak ígérkező ünnepi sütés-főzésnek. Ma este meg holnap a desszertekkel akarja kezdeni, és ahogyan mostantól vagy egy hétig egymást érik az ünnepek, elegendő előételt, vagdaltat, kenyeret, süteményt meg desszertet hűt le vagy csomagol be, hogy még az új évben is vendégeket fogadhassanak.

Amikorra rendbeszedte a hozzávalókat, és a sütő is a kellő hőmérsékletre melegedett, Warner a dolgozószobájában már a könyv 397-es oldalán járt.

„Ted jobban kedvelte a dolgokat, mint az embereket. Életet vélt felfedezni egy elhagyott kerékpárban vagy egy régi autóban, és bizonyosfajta szánalmat érzett ezek iránt az élettelen tárgyak iránt… több szánalmat, mint amit valaha érezni tudott egy másik emberi lény iránt.” Warner most első alkalommal képzelte el, hogy Bundy érdeklődést tanúsít valami iránt. Végre nem olyat, amit csak azért gondolt ki, hogy elnyomhassa magában. Ez az adottság nagyon jó szolgálatot tehetett neki szökési kísérletei során.

Még negyvenöt oldal, és befejezi. A konyhából a fólia tépésének, a sütő, a szekrény és a jégszekrény nyitásának és csukásának hangja szűrődött ki. Luther mélyen aludt a küszöbön, ahová, elég perverz módon, imádott feküdni. Warner egy kicsit gondolkodott, aztán kinyitotta a könyvet, hogy még egyszer tanulmányozhassa a fényképeket, és újból átolvashassa Ted Bundy első éveivel foglalkozó második fejezet egyes részeit.

Eleanor Louise Cowell. A vezetéknév ismerősnek tűnt, de ez távolról sem jelent bizonyosságot. A nő törvénytelen fia 1946. november 24-én született. Számolva még akár a legnagyobb szülési kiszámíthatatlansággal is, ami egy teljesen kihordott gyereknél lehet, a legvalószínűbb, hogy az év februárjában foganhatott.

1946 februárjában, Warner utolsó hétvégi eltávozásán volt, mielőtt leszerelt volna Philadelphiában a haditengerészettől, és lejött

volna a tartályhajóról, amin majdnem két évnyi katonaidejének legjavát töltötte, az egyetemi évek megszakításával. Még ugyanabban a hónapban hazament Rhode Islandre, megszerezte a diplomát, és öt évvel később megházasodott.

*

Bal kezén és alkarján vastag kötést viselt a másod- valamint harmadfokú égések miatt, amit akkor szerzett, amikor Nova Scotia mellett egy vad vihar során nekiesett egy kazánnak. De a már küszöbönálló szabadulása miatti szabadságérzete több, mint kompenzálta a fájdalmat. Ő és legjobb haverja, Alex Kessel, távozáskor együtt blokkolt és együtt láttak neki a hétvégének is. De Alex, aki már eljegyezte magát, és úgy volt, hogy májusban esküszik, azon a péntek éjszakán valahogy megvadult, és a szombat java részét szállodai szobájukban egy rettenetes másnaposság kialvásával töltötte.

Miután elintézte Alex kéréseit, Warner egyedül vágott neki, hogy megnézze a baráti szeretet városát. A szállodai kávézóban narancslét, vagdalthúsos pogácsát (ilyet még addig sosem evett) és tojást rendelt. Aztán kiment az állatkertbe, utána pedig a szépművészeti múzeumba. Ott figyelt fel arra a kis, apró testű, sötét hajú lányra, aki először egy festményt tanulmányozott, aztán pedig őt magát. A nő szólította meg, és a kezén látható kötésekről kérdezte. Azt is elmondta neki, hogyan kell ellátni az égési sebeket, és hogy milyen fontos azoknak tisztán, a kötéseknek pedig szárazon tartása. Először úgy vélte, valami ápolónőféle lehet, de az nevetett, hogy nem.

Amennyire vissza tudott emlékezni, a lány nem válaszolt az ő egyetlen, részletesen feltett, barátságos és személyes jellegű

kérdésére sem. Közölte vele, hogy a neve Ellie. Felidézve most a lány és saját érzelmeit, Warnert újból meglepte annak furcsa titokzatossága, meg kínos helyzetük szomorúsága. Egyikük sem tudta, mit kezdjen a napjával.

A férfi végül mozit javasolt, aztán pedig, ha a lánynak nem volna egyéb terve, vacsorát. Természetesen nem voltak tervei, mint közölte, és nagyon örülne a mozinak és a vacsorának is. Együtt sétáltak aztán a lány által ismert legközelebbi mozihoz. *Ki-ki magának,* ez volt a film címe, amit egyikük sem látott még, és bár a férfit egyáltalán nem érdekelte, látta, hogy a másik kíváncsi rá, tehát a férfi a tárcájáért nyúlt, és a legjobb helyre vett jegyet.

Utána megkérdezte, vajon szeretne-e a parton vacsorázni. Az igent mondott. A felfedezett halászkert tágas volt és népszerű, óriási boxokkal és fűrészporral a padlón. Mindketten cuba librét ittak, miközben a kagylóra vártak, és bár Warner nem nagyon tudta már felidézni, miről beszélgettek, jobbára ő beszélt, mégpedig a hajón szerzett tapasztalatairól, saját érdeklődési köréről, céljairól. A nő nem is annyira félénk volt, mint inkább csendes, és azt a benyomást keltette, hogy inkább szeret hallgatni és időnként megjegyzéseket tenni.

A lány olyan sokat szöszmötölt a fagylalttal és a kávéval, hogy a férfi sejtése be is igazolódott, miszerint nem nagyon akaródzott már neki hazamennie, tehát azt javasolta, mivel az időjárás enyhe volt, hogy a lány, lévén született philadelphiai, mutassa meg neki gyalog a várost.

*

Először a Market Street-i nyüzsgést nézték meg. A háború alatt, gondolta Warner, sok katona megvadult a hétvégi eltávozásokon a

veszély vagy unalom miatt, ami rájuk várt. Most viszont egészen más okból őrültek meg. A nemsokára beköszöntő, igazi szabadság kilátása talán, vagy a szüzességük, esetleg a haverok elvesztése, vagy, mint Alex esetében is, a félelem az új elkötelezettségtől. Saját tapasztalatából kiindulva képtelen volt megmondani, valójában mi hajthatta a többieket.

A nyüzsgő utcákról Ellie aztán a férfit a Franklin Fielden vezette végig, egészen egy egyetemig. Hogy melyik philadelphiai egyetem volt, ez megint csak olyan részlet, amit Warner nem tudott már felidézni. És amíg arrafelé kószáltak, azalatt lepte meg igazán a férfit valamivel. Egyedül sétáltak egy ösvényen, a sötét, kétszintes, vöröstéglás épület szomszédságában, amikor szemben állt vele az egyik, gyenge fényű utcai lámpa alatt, kezét a férfi tengerészkabátja alá csúsztatta, a téli ruha, a fehér trikó alá, és hosszan nézett rá, ami azt ígérte, hogy itt és most fog kiteljesedni majd a nap.

Az épület oldalát úgy kerülték meg, hogy a nő nyomában ment fel a két lépcsőn, egy fehér oszlopsor mögött, ami az elhagyatott betonteraszra vezetett. A nő eddigi, szinte puritán bemutatkozásából, gondosan rendezett szokásai, a fekete kardigán és a hosszú ujjú, magas nyakú fehér blúz fölött viselt szürke szövet kabát, semmi sem készítette fel arra a tűzre, amivel az a férfihez közeledett, vagy arra a kéjre, amit kiváltott benne… A kéjre, amit addig a legvadabb álmaiban, még távolról sem tapasztalt.

Szörnyű az üresség, amit a nő orgazmikus megnyilvánulása után, szinte mindenre kiterjedően most érez. Viszont emlékszik, hogy nem kísérte haza, ő maga ragaszkodott hozzá, és még azon tűnődött, vajon nem lehet-e, hogy házas, vagy, hogy egyszerűen szégyelli a férfi egyenruháját. Halványan fel tudja idézni, hogy a rá következő napon fel akarta hívni telefonon, mielőtt ő és Alex visszamennek a hajóra, de hát nem mondott magáról semmit sem, és ő sem kérdezett semmit. Mintha nem is kért volna egyáltalán védelmet.

*

1969-ben, amíg Ted Bundy rövid időre a Temple Egyetem előadásait látogatta, a könyvtár polcai között halálra szurkáltak egy fiatalasszonyt. A gyilkost sosem találták meg.

1971 júliusában a vermonti Burlingtonban saját lakásában összevertek, megerőszakoltak és megfojtottak egy huszonnégy éves fiatalasszonyt. Azon a nyáron egy út menti fogadóban dolgozott, közvetlenül a leányanyák otthona mellett, ahol Ted Bundy huszonöt évvel korábban megszületett. Az egyetlen jel, ami arra mutatott, hogy Bundy az idő tájt Burlingtonban lehetett, eltekintve a másutt is jelentkező, felelőtlen kijelentéseitől, a sintér feljegyzéseiben található rövid említés volt, miszerint valami Bundy nevű egyént azon a héten megharapott egy kutya.

Vajon Pennsylvania és Vermont az a két állam-e, amelyben Bundy, saját bevallása szerint, Washingtonon, Utah-on, Coloradón és Floridán túl tevékenykedett?

*

– Nem mondhatod azt, hogy centrifugálos csak azért, mert így akarod – közölte Jess-szel karosszékéből Elaine.

– Centrifugális, ez a helyes. Megfelelően kell ejtened a szavakat, különben nem fognak semmibe se venni. – A kilenc éves korához képest magas Jess tökéletes testtartásban ült a padlón, a még mindig illatos karácsonyfa mellett, és kétkedve méregette nagynénjét. – Mellesleg, a centrifugális kimondása is kellemesebb.

– Nem hiszem.

Elaine fejét a szék támlájának nyomta.

– Mit is mondhatnék neked, Tom? – szólt jelen nem lévő testvéréhez. – A tudás fájdalom.

– Ezért nem tanítok – szólalt meg Susan a pamlagról, ahol feküdt, fejébe sikkes-vicces nemezkalapot nyomott.

– És ezért nem tanítok én sem – bólogatott egyetértően Elaine. Jessre mosolygott. – Csak prédikálok, igaz?

Hétfő délután volt, szenteste utáni nap. Reggel, a korai vonattal visszamegy majd New Yorkba. Susan és Jess péntekig marad. Felemelkedett székéből.

– Nos, itt az utolsó alkalom, hogy megnézzem a kanadai ludakat, odalenn a szikes mocsár mentén. Akar jönni valaki?

– Én. – Jess máris talpon volt.

– Túl jól érzem magam idebenn – közölte velük Susan, a tűzbe bámulva, majd Elaine-re pillantott. – Sajnálom. – Jess már a konyhában volt, és azt kérdezgette, vajon kölcsönveheti-e nagypapa messzelátóját.

– Nézd, ami nekem kirándulás, az neked megszokott dolog.

– És fordítva.

– Szóval, mikor jössz újból New Yorkba? Van ám két hálószoba. Akkor jössz és mész, amikor csak akarsz.

– Jess-szel? – Susan úgy gondolta, ez így eléggé valószerűtlen.

– Vele vagy nélküle. Mindkettő csodálatos volna.

És komolyan gondolta, vélte magában Susan, miközben Jess és Elaine kivágta a hátsó ajtót. Nem volt nagyon ínyére visszaemlékezni rá, mennyire megkönnyebbülten fedezte fel, hogy Elaine egyedül van, amikor ő és Jess pénteken ide érkeztek, de ő akkor éppen önfeloldozós hangulatban volt, és elismerte, hogy alig keveredett ki a hálaadó ünnep hétvégéjének valóságából, amikor a családból ki-ki a maga partnerével volt, őt pedig magára hagyták. Elsőből lesznek az utolsók stb.

Apja már órák óta elment, hogy megmentsen pár hallgatót, akik úgy döntöttek, hogy itt maradnak az ünnepekre, és valami problémájuk támadt a laborban. Anyja halászlét kotyvasztott a vacsorához. A nappali merő egy kupleráj volt még az előző napról. Esetleg hasznossá tehetné magát, és csinálhatna egy kis rendet.

Legurult a pamlagról, lábra állt, levette a kalapot, Elaine putumayói ajándékát, akinek ruháit, Susan makacsul állította, kifejezetten úgy csinálják, hogy őrá is gondolnak. Először is keresett egy nagyobb dobozt a szeméthez. A legnagyobb a hordozható kandallót tartalmazta, amit apja ajándékozott anyjuknak, hogy ezzel tegye kényelmesebbé az annyira kedvelt késő délutáni és esti kiüldögéléseket. Aztán meggondolta magát, mivel lehet, meg akarják tartani a dobozt.

Tovább kutatott, és megtalálta a dobozt, ami apja ajándékait rejtette: fedeles szemétláda a konyhába, mivel hogy sok baja van az egerekkel, benne ugyanis ultrahangos készülék van, ami feltehetőleg elriasztja a rágcsálókat. Biztos így is van. Kezdte bele összegyűjteni az eldobott csomagolópapírokat, félretéve egy-egy használható hosszúságú szalagot arra az esetre, ha az anyjának kellene. Ha nem, majd kell Jess-nek.

– Itt vagyok, hadd segítsek – szólalt meg Jane, a konyhából jövet, és Susan mellé térdelt, aki a fa alá nyúlkálva próbált meg eligazítani néhány ajándékot.

– Látom, apa, mint szokta, a Payson Hardware-nél vásárolt be karácsonyra – jegyezte meg Susan.

– Jess közölte a telefonban, hogy „rettenetes egereitek” vannak.

Susan összerázkódott.

– Egészen paranoiássá tesznek. Vég nélkül valamilyen nyomukat keresem. Olyanok, mint a pirinyó Hudinik. – Megállt és anyjára pillantott. Egész hétvégén valami elvont, új tulajdonság lengett

körülötte, amit Susan zavarónak talált. – Nincs rendben minden közted és apa között?

– *Rendben!?* – nézett rá riadtan Jane. Néhány dobozt odébbcsúsztatott a szőnyegen, majd felállt. – Ki kell vennem a kenyeret – mondta, és intett a fejével, ami azt jelentette: gyere velem.

Miközben két forró veknit emelt ki a sütőből, kezén egyujjas kesztyűvel, megszólalt:

– Valami aggasztja. Nem tudom, mi lehet.

– Mióta?

– Egy hete. – Nekifogott, hogy a kenyeret vajjal megkenje, közben pedig Susan felé egy halvány mosolyt küldött. – Csak egy hete.

– Utálom beismerni – válaszolta Susan, fejét anyja kipirult arcának támasztva –, de én sokkal jobban szeretem, ha mindketten boldogok vagytok. – A konyha másik végén álló asztalhoz ment, és leült mellé. – Végtére is, miért hívták el ezek az egyetemisták?

Óh, megint csak az az autokláv. Nem szokták még meg. A kísérletekhez sterilizálták a berendezést, az meg meghibásodott. Pánikba estek, hogy fel fog robbanni.

– Ismerősen hangzik. – Hányszor hallotta már apjától Susan az évek alatt a telefonban, hogy azt mondja: – Földeljétek le jól magatokat, húzzátok ki a dugót, én meg vagy egy óra múlva átmegyek, amikor már lehűlt.

– Egyre jobb egérfogókat építenek. Mikor fognak jobb autoklávot? – kérdezte Susan. Majd hozzátette: – Soha nem tudnak valaki mást hívni, hogy megcsinálja?

– Minek? Hiszen mindig igent mond.

– Sose legyél szakember. – Susan fölkapott egy fenyőágat az asztalon álló régi vázából, és csipkedni kezdte a bogyókat. – Elképzelhetetlen lustaság tesped el mindig rajtam. Nézd meg ezt a családot. Nem tudom, hol szedhettetek össze.

– Nem tudod?

– Hozzámentem Samhez, mivel úgy gondoltam, pont olyan lusta, mint jómagam. Bizonyos szempontból az is, de azonnal készen áll bármiféle fura feladatra, akárki dugja is az orra alá. Nem volna vicces, ha valójában azért mentem volna hozzá, mert tisztára olyan, mint apa?

*

Amikor hét végén less és Susan elment, a ház nemcsak üresebbnek tűnt a szokásosnál, hanem olyannak is, ami régóta áll már így. Warner levert hangulata csak nem akart véget érni, és Jane úgy látta, a fény is kihunyt férje szeméből, és bőre egészségtelenül sötétebb lett valahogy. Javasolta is neki, hogy keresse fel az orvost. Ideális körülmények között talán azt mondja, itt az ideje mindkettőjüknek az éves kivizsgálásra menni, de hát ő maga most szeptemberben átesett már rajta.

Egy este, későn, január vége felé, lejött a hallba, miután egész estéjét azzal töltötte, hogy az adót számolgatta, ami az üzletet terheli majd, és a férjét valami unalmas tv-komédia előtt álmodozva találta.

– Mi megy? – kérdezte.

– Semmi izgalmas – válaszolta a férfi.

Rendesen a szívéhez kapott volna, és közli: Hál' istennek! De a hangulat most nem volt rá alkalmas, és ő maga sem. Helyette kiment a konyhába, és főzött egy kis teát a tizenegy órás hírekhez.

Aminek közepén Warner egy szélütött pillantásával pattant fel székéből, közölte a nejével, hogy a laborban bekapcsolva hagyott egy berendezést, és már az is lehet, hogy későn megy vissza. Felkapta kabátját, és elviharzott.

Édes Istenem, gondolta a felesége, amikor az ablakban megvillantak a reflektorok, mi lesz most? Mi az ördög hajthatja ilyen messzire tőle a férjét?

*

A labor még úgy is temetőhöz hasonlított, hogy az összes neoncső égett, mert az ablakok mögött az éjszaka koromfekete volt. Warner kinyitotta a belső zárat, és egyenesen az autoklávhoz ment, az egész hely magasnyomás alatt levő, túldolgoztatott lelkéhez. Az általa fejlesztett hő óriási volt, és a kar meg a hallgatók java része nagyon félt a sérülésektől, amit csinálni tud. Ő maga is látott már néhány csúnya, általa okozott égést, és nagyon körültekintő volt az ilyen balesetek megelőzésével, miután sok évvel ezelőtt a tengeren ő maga is póruljárt egyszer.

Negyvenkét évvel ezelőtt. Ted Bundynak reggel, negyvenkét éves korában kell meghalnia. Benne volt a hírekben, ahogyan várta. Viszont, amit nem várt, hogy videóról levetítettek este egy vele korábban készült interjút, még a maximális biztonságú floridai börtönből. Úgy tűnt, hogy a fehér, hosszú ujjú szvetter fölött vörös trikót visel, bilincsbe vert kezét a szája előtt összekulcsolta, és úgy figyelte a kérdéseket. Nem nézett ki annyinak, amennyi. De nem is tűnt arrogánsnak. Amikor a vele beszélgető férfi, azt mondták, lelkész, megkérdezte, hogy mit gondol, mit csináljanak a hozzá hasonló tömeggyilkosokkal, így válaszolt:

– Ne értsenek félre, nem akarok meghalni, de azt hiszem, a társadalomnak mindent meg kell tennie, hogy megvédje önmagát.

Warner azon tűnődött, vajon ez az utolsó pillanatban felvetett kegyelemkérés volt-e, és tényleg igaz-e, amit a kemény pornográfiával kapcsolatos mániájáról vallott, miszerint az lett volna

a gyilkosságok kiváltó oka, vagy mindezzel újabb kis játékát játssza a világgal, melyet nem szeret? Warner úgy vélte, hogy túlzott egyszerűsítés ez a magyarázat az elkövetett öldöklésre nézve. Úgy kellett éreznie, hogy olyan igazságtalanságot követtek el vele szemben valamikor élete során, hogy dühének kielégítésére nem is tud elég fájdalmat okozni.

Warnernak eszébe jutott, hogy azok, akik a halálbüntetés mellett vannak, meg azok, akik ellene, egyaránt képtelenek túllépni saját rettenetes sérelmeiken. Bizonyára maga sem volt könyörületesebb Jane-nél. Talán inkább szerencsésebb, rendelkezik egyfajta belátási készséggel, amivel vagy messzebbre tudott nézni, mint a felesége, vagy sem. Amikor együtt nézték a riportot, már tudta, hogy meg kellene majd beszélniük, ha vége lett. El nem tudta viselni annak a gondolatát, hogy végignézze, ami hátra van, és figyelje a rémületet Ted arcán, amikor gondosan megfogalmazott válaszait adta. Hogyan éli át egy elítélt fogoly az élet utolsó óráit? És hogyan élik azok, akik szerették? Miért teszik ki őket annak a vég nélküli éjszakának?

A könyvek és cikkek pedig, amiket Bundyról meg más tömeggyilkosokról olvasott, mióta befejezte a feleségétől elkért könyvet, csak tetézték Warner zavarát. Türelmetlen volt, mikor Louise Bundyra gondolt, mint a fiú kóros elváltozásának gyökerére. Bár Warnerral furcsa módon viselkedett annak idején, nem kívánt tőle semmiféle védelmet, a férfi mégsem tudott megbocsátani magának. Igaz, a nő maga mondott nemet, mégis lehetett volna erőszakosabb. Persze, lehet, hogy ezzel megijesztette volna, viszont másrészről a nőnek is, meglehet, szüksége volt egyfajta megnyugtatásra. Kötelessége is lett volna számolni a gyermek lehetőségével, sőt, védekezni ellene. Az elmúlt hetek során ki is kereste James Agee megjegyzését az ő egyik, Flye atyának, annak az episzkopális papnak írt levelében, akinek a szerzővel kapcsolatos, régi barátsága olyan messzire nyúlik vissza, amikor Agee még

Tennessee-ben, a St. Andrew's Schooll tanulója volt. Jane olvasta vissza neki, amikor a leveleket először publikálták a hatvanas években.

– Rendkívüli módon bízom a természet vak voltában – írta –, másrészről nagyon sok olyasmi van ebben a vakságban, ami visszataszító. Egy gyermek nemzése legalább olyan komoly dolog, mint egy gyilkosság.

És ugyanazon az estén még meg kellett nézniük a *Ki-ki magának* című műsort is! Olivia de Havilland Oscar díjat kapott a filmben egy törvénytelen gyermek anyjának szerepéért. Most úgy gondolta, nem egyéb szappanoperánál, és egy részét szépen végig is aludta. Ellienek, ennek a valami másik világból származó, fura teremtménynek, ahogyan azóta csak gondolni tudott rá, könnyek úsztak a szemében, amikor újra kigyulladtak a moziban a fények. De a filmben Olivia de Havilland odaadta adoptáltatni a kicsit. Miért nem tette meg ezt Ellie is? És miért hagyta magára Tedet két hónapra a vermonti otthonban, mielőtt visszatért volna, hogy igényét bejelentse rá, és elvigye magával szüleinek philadelphiai otthonába? A Warner által már elolvasott egyik könyvben az író úgy véli, minden tudásunk fele életünk első évébe van zárva. Miután a kicsi sorsa az első három hónapban bizonytalan volt, senkihez sem tudott kötődni, és Isten tudja csak, mi történhetett a fennmaradó kilenc hónap során. Ted végzete, és egyúttal áldozataié is, ezek szerint, a fiú első születésnapjára már eldöntetett.

*

– Tragédia ez a bíróságnak is, hogy az emberiesség ilyen mérvű, teljes semmibe vételével kerül szembe, amit itt, ebben a teremben tapasztalok – mondta az atyáskodó bíró, aki először ítélte Tedet

Floridában halálra. – Maga értelmes fiatalember. Jó ügyvéd lett volna magából, és szerettem volna, ha itt, előttem léphetett volna fel. De maga más utat választott, uram. Nem viseltetek önnel szemben semmiféle ellenszenvvel. Azt akarom, hogy ezt tudja.

Warner csak most ismerte fel, hogy Ellie-vel töltött órái egyfajta kétségbeesésből fakadhattak, és minden, amire csak emlékezett, és amit Louise Bundyról olvasott, azt súgta neki, hogy a nővel kötött házassága katasztrofális lett volna. Nem oldotta volna fel annak a bűne alól, hogy a kicsit formáló évek alatt nem volt jelen. Ha az alapokat biztosította volna számára, és Ted mégis szörnyeteg lesz, Warner inkább hibáztathatott volna mást, vagy magát a rendszert. Mert mostanra már látta, hogy maga is része a rendszernek. Az ember, akinek magát hitte, a megfontolt, racionális férj, atya, tanító, szomszéd, valójában nem létezik.

Ha valami kívülálló érkezése óta figyelhette volna Warnert, igencsak elcsodálkozott volna szinte katatonikus állapotán, a csendes autokláv előtt. Most viszont mégis úgy tűnt, összeszedi magát, és célba veszi a berendezés problémáját.

Amikor az egység decemberben utoljára hibásodott meg, olyan okokból, amit teljes egészében mostanáig még magának se vallott be, Warner csak annyira javította meg, hogy eleget tehessen a közvetlen működési meg biztonsági igényeknek. Több cső és a manométer inkább kicserélést, mintsem javítgatást igényelt. Meg kellett volna már rendelnie az új alkatrészeket, és be is szerelhették volna azokat, ő viszont semmit sem tett ennek érdekében. Így aztán semmi egyebet nem kellett tennie, csupán eltávolítani a hibás alkatrészeket, kicsit bütykölni a már amúgy is megkopott kábellel, hogy az veszélyesen nagy felületen váljon szabaddá, vizet önteni az egység alatti padlóra, a kiszökött gőz szimulálásához, bedugni a kábelt, megragadni a szabaddá tett részt, és követni fiát a pokolba.

*

Az ágy melletti digitális óra 5:10-et mutatott. Jane eredménytelenül hívogatta a labort és Warner irodáját az egyetemen. Tudta, férjének a laborban kell lennie, és célzatosan nem veszi fel. Ösztöne azt súgta, ne menjen utána, illetve ne hívja a gyerekeket.

Lehet, hogy Warner elveszett örökre a számára? Lehetséges, hogy tudta nélkül, anélkül, hogy a leghalványabb sejtelme lett volna, miért, így aztán semmi egyebet sem tehetett, csak várta az egyik őrszobáról befutó értesítést, vagy azt, hogy esetleg kiderül, megint egyszerűen csak egy olyan morbid rettegés kerítette hatalmába, ami hatvanadik születésnapja óta kerülgeti. Elvégre ezt is bele kellett kalkulálni Warner mostani viselkedésébe.

A gondolatain kívül semmi egyébre sem tudott koncentrálni. Amit az ágy melletti könyvespolcon Warner mindig *„a nagy el nem olvasottaknak”* nevezett, ma estére semmi vigaszt nem nyújtott.

Ezermesterkénti vállalkozásai, gondolta. Ezek meglehetősen gyakran irányultak arra, hogy a barátok és szomszédok, akik meggondolatlanul bízták egymásra a kocsikat, tévéket és fűnyírókat meg varrógépeket, családján belül fenntartsák a békét. A férfi ugyanis, amikor megpróbálkozott ezeknek olyan állapotra hozásával, amiről a tulajdonosuk hitte azokat, remélte, hogy helyre tudja állítani a közösségen belüli barátságokat is.

Luther, aki az éjszaka java részét a hátsó ajtó mellett, nyugtalanul figyelve töltötte, feljött az emeletre, és pofáját az ajtóból a vigaszt nyújtónak nyomta, már maga is vigaszt nyújtott. Őszülő pofája fölötti sötét tekintete aggodalmat és zavart tükrözött.

– Most van egy labradorom meg egy laboratóriumom – mondta neki Warner, amikor még kölyök volt de csak az egyiket hívják Luthernak.

– Nem tudom, Luther – szólalt meg a nő. – Megmondanám, ha tudnám, de nem tudom.

Azt viszont nagyon is jól tudta, hogy Warner a Ted Bundy interjú kellős közepén pattant fel székéből. És amennyire belefeledkezett, soha nem gondolta volna, hogy ennek bármiféle jelentősége van.

Lenn üldögélt egy csésze kávé mellett a hallban, Luther szorosan mellette, amikor hallotta, hogy kocsi fordul pár perccel hét után a kocsifeljáróra. Miközben Luther ugatva rohant az ajtóhoz, Jane becsukta a szemét, szinte úgy látszott, kiszalad belőle az élet az ajtócsengő hangjára. Aztán meghallotta a kulcsot a zárban, és megérkezett Warner maga. Fáradtan hajolt le, hogy megsimogassa Luthert, amikor megpillantotta a nejét. Az meg szinte repült felé a székből, és Warner szorosan köré fonta karját. A nő pedig hálásan szorongatta viszont.

A sápadt hajnalon elhessegette magától az ötletet. Nem volt képes véget vetni az életének, komolyan kételkedett abban, hogy mi haszna lenne az egészből Jane-nek. A felismerést, hogy egész életük az ő számára boldog tudatlanságban folyt, nem lehetett csak úgy leráznia. Vajon volt-e egyáltalán lelkiismerete, mielőtt találkozott vele? Vajon miért mondott le a megtervezett balesetről? Nem akart volna meghalni? Még magát sem akarta volna megölni? Nem akarta volna, hogy megöljék? Ott az az elmélet, emlékezett rá, hogy három elem szükséges az öngyilkosság elkövetéséhez. Tulajdonképpen egyikhez sem volt meg a beállítottsága. Többről van azonban szó. A megfontolt gondolkodás, ami megállította. Bizonyos volt, hogy Jane tudni fogja: nem baleset történt, akármennyire is annak tűnhetne a rendőrség, a közösség és talán a gyerekek előtt is.

A férfi arcát a nő hajába temette. Mindketten sírtak. És, miközben felesége valószínűleg sosem mondja meg, miért sírt, ő maga biztos volt benne, tudja. Egyike fog maradni annak a néhány titoknak, amit soha nem osztanak meg.

*

Pár órával később, 1989. január 24-én, egy a Niagara vízesés amerikai oldalán elhelyezkedő bárban, a figyelmes idegen felfigyelhetett volna azoknak az örökké fiatal, örökké vonzó semmittevőknek az egyikére, aki boglyas hajával, oldalán egy hangos, öntelt nővel, egy sör fölött a ragadós pultot támasztotta, és mindkettőjüket lekötötték a helyiség másik végében álló TV hírei.

A képernyőn, a hajnali fényben mozgó, kísértetszerű, fehér halottaskocsit éljenző tömeg átadta helyét az előző esti Bundy-interjú egy részének.

– Az egyszer biztos, jó kiállású fickó volt – szólalt meg a nő. – Pont az én esetem – méregette a partnerét.

– Nagyon hasonlít rád, Gus. Nézd meg, Larry – szólt oda a mixernek –, hát nem úgy néz ki, mint Gus? – Larry megtekintette mind a két arcot, és beleegyezőleg bólogatott. – Ha idősebb volnál, lehetnétek apa meg fia – mondta végül a nő Gusnak.

Gus elmosolyodott, és borostás állát simogatta. Hízelgett neki, hogy a tévében látható férfihoz hasonlít, és hogy, mint mindig, fiatalabbnak gondolják, mint amennyi.

– A fattyúnak sosem volt apja – kommentálta Larry, azon a reggelen már a harmadik csésze kávét öntve ki magának.

Istenem, nem tudom túltenni magam rajta – szólalt meg a nő, cigarettáért nyúlva. – Az ember nem lát minden nap ilyen hasonlóságot.

És, miközben a nő újra meg újra erre tért vissza, Gus elgondolkodott, a képernyőn még mindig ott beszélő férfit figyelve. És, amíg figyelte, a mosoly lefagyott az arcáról. Számító és gondterhelt pillantására pedig árnyék telepedett…

CONNIE HOLT

HÉJÁK

A legjobb elbeszélésért ebben az évben Robert L. Fish Emlékdíjjal jutalmazott nyertes írás egy temetés gyászolóinak a története, az arkansasi domb-vidékről. Bár Connie Holt ma már Kaliforniában él, nem tehetünk róla, ha az az érzésünk, tényleg nagyon jól ismeri származási helyét. Olyasfajta, emlékezetes kis történet ez, ami azt súgja, hallani fogunk még erről a szerzőről.

*

A gyászolók kis csoportokba verődtek a domboldalon. Néhányan a vöröslevelű tölgy alatt, míg mások saját halottaik sírkövei előtt, ebben a kinőtt, ír temetőben. Hattie néni újra a konyhában foglalatoskodott, és utánanézett, hogy áll a vacsorája „a temetés utáni éhes népeknek”. Sue néni, Joe bácsi felesége, odalenn maradt, hogy segítsen neki. Ugyanígy Miss Tatum Harris is, az Arkansas Bell republikánus telefonközpontosa. Miss Tatum desszertnek kettőt is hozott citromtortáiból. Szomszédja, Mrs. Loder Smith, a vegyeskereskedés tulajdonosának neje, átment Miss Tatum házába, hogy átvegye tőle a kapcsolótáblát, valahányszor valami probléma elszólítja a kedves hölgyet. Sue néni lehangoltnak tűnt, amíg a süteményeket hengergette és darabolta, de Hattie néni meg a telefonközpontos igencsak igyekezett, hogy szomorúságát elűzze.

A gyerekeket, az elhunyt férfi unokahúgait és – öccseit, Preacher öt kicsijét, és néhány, Gilbertből átjött másod-unokatestvért, keményen megdorgáltak, hogy viselkedjenek jól, és maradjanak a régi sírok között, a dombtetőn. Nemsokára a magas fűben futkostak, ami a száz éve elhunyt írek csontján sarjadt. Vidám nevetés zaja csapkodott ide-oda a málló kövek között, és az ezernyolcszázhatvanötben elhunyt Baby McDonough fölött a csupasz, döngölt földön golyózni kezdtek.

Sarah és Donald egymás mellett üldögélt, csendes méltósággal, Lough MacDougal sírjának gránitlapján, az egyetlen, makacs öreg skótén, akit ebben a Kelta temetőben helyeztek örök nyugalomra. Visszafogott hangon beszélgettek, hogy tiszteletben tartsák nagybátyjuk elföldelésének napját, és hogy a fiatalabbaknak az érettség benyomását nyújtsák.

– Preacher azt mondja, Elmo nem kerül a mennyországba, mert pogány volt – közölte Donald. Tizenhárom éves korára, máris mély ránc mutatkozott meg két szemöldöke között.

– Mi az, hogy pogány? – kérdezte Sarah.

– Attól eltekintve, hogy nem járnak templomba és vétkeznek, nem vagyok egész biztos benne – válaszolta.

– Papa szerint Hattie néni azt mondja, ő sem kerül oda, ha csak azért nem, mert képtelenek megtalálni – mondta Sarah.

– Abe bácsi sem kerül a mennyországba? – kérdezte Donald.

– Nem, te buta, nem a Papáról van szó – nevetett a lány. – Elmo bácsiról. Mivel, ha nem tudják megtalálni a testét, akkor nem kerülhet a mennyországba sem.

– És milyen jelentősége van ennek? – kérdezte Donald.

Sarah-t szórakoztatta a beszélgetés, ezért hát döntött.

– Úgy hiszem, veled kell lennie a testednek is, amikor a lelked elszáll.

– Ez nem egészen van így – mondta Donald, bölcsen bólogatva. – Az emberek a mennyországban nem használják a testüket. Jézushoz csak a lelked kerül. Senki sem vonszol magával a mennyországba valamit, ami addig egy gödörben volt.

– Egyre megy – válaszolta a lány. – Hattie néni szerint nem lehet keresztény temetés, így hát nem kerül oda.

– Talán így van – közölte Donald –, de fikarcnyit sem számít. Ha pogány volt, amúgy sem kerülhetett volna oda.

Csak ekkor rángatta meg Preacher fia, Lavon, Sarah hosszú haját. Inkább meglepetésében, mintsem fájdalmában kiáltott fel, de Donaldnak amúgy is szigorúan meg kellett ruháznia érte.

A Nap már fenn járt, és forrón sütött, amikor Sarah anyja értük jött, hogy magával vigye őket. A golyózóknak le kellett porolniuk a nadrágjukat, Lavon pedig betűrte hátul a fehér ingét.

– Csend legyen már – mondta szigorúan Mrs. Knox –, és figyeljetek jól. – Huzakodás és grimaszolás volt rá a válasz… kis lökdösődésre is sor került. – Ez itt most nem gyerekzsúr. Mindannyian lementek oda, és mindenki a mama mellett áll. Ne álljatok Abe vagy Joe mellé, hallottátok? A mama mellett álljatok. Joe gyerekei pedig álljanak mellettem.

És az imádság alatt nem lesz semmiféle szeleburdiskodás! Úgy tervezem, hogy az egyik szemem nyitva lesz az imádság alatt, és látni fogom, ha valaki nem megfelelően viselkedik. És akkor ott és rögtön imádkozni fogok, hogy annak a feneke hólyagosodjon föl. Nincs ugyan sír, de akkor is temetés, tehát egyre megy. – Végignézett a csoporton hideg, kék szemével, amit majd a kellő pillanatban nyitva tart. – Akar-e valaki bármit kérdezni? – A kis fejek mind nemet intettek. Ha volt is valakinek kérdése, az a kérdés nemigen tehetett eleget az etikett előírásainak. – Akkor szépen lesétáltok most mögöttem a dombról.

Az emberek laza körben álltak, Preacherrel a déli végén, hogy a Nap ne süssön a szemükbe. Abe és Joe Knox állottak az ő jobbján, gondosan tartva a távolságot maguk és a többi gyászoló között. A kör túloldaláról Donald figyelte őket. Látta, hogyan dolgoznak apja állkapcsán az izmok. Szemében mélyen pedig valami nyugodtságot és szenvedélyt pillantott meg. Látta, hogy Abe bácsi kiválaszt egy pontot a gaz között, arra bámul meredten, olyan nyugodtan álldogálva, mintha kifaragták volna. A gyerekek mocorogtak és forgolódtak, szemük ide-oda járt, csak úgy véletlenszerűen, néha az eget is kémlelve.

Preacher lehajtotta fejét, álla csokornyakkendőjén nyugodott, a bibliát két kezébe fogva szorította ziháló mellkasához. A kör elcsendesedett, hogy rá vártak: szóljon Jézushoz is. Csak az erdőszéli bokrok suhogása hallatszott, amíg Isten hirtelen és hangosan, mint közeli mennydörgés, meg nem érkezett. Minden gyerek és pár felnőtt is láthatóan összerezzent.

– Uram! – fogott bele hirtelen Preacher. – Hallgasd meg gyermekeidet, akik a te drága neved mondják, itt a bánat pusztaságában. Segíts ennek a szegény bűnösnek megtalálni a szavakat, melyek szívüket megnyitják feléd, hogy aztán, még ma, megérezhessék gyógyító erőd. Mutass könyörületet Elmo Knox lelkének. Imádkozom azért, Uram Jézus, hogy amikor odakinn feküdt valahol az árokparton, volt ideje rá, hogy megbánja bűneit, és kérjen téged, jelenj meg életében. Imádkozom, hogy bármi rosszat, amit valaha cselekedett, bocsássanak meg neki…

Sarah eleinte figyelt, csakúgy, mint vasárnaponként. Elmo bácsi bűneinek litániája ugyanazzal a kádenciával gördültek le a beszélő ajkáról, mint az emberiség bűnei a pulpitusról, azok a Péter könyvében sötét betűkkel leírt bűnök, melyeket az utolsó napon majd onnan kiolvas.

Elmo Knox nem járt templomba. Olyan kevéssé félte az Istent, hogy nem törődött vele, ki hallja káromkodni. Azt mondogatta, Isten a fákban meg a hegyek között él, és a madarak hangján szól. Azt mondta, a folyó vize magának Istennek a vére. Azt mondta, ő maga semmivel sem finomabb állat, mint a vadkacsa, illetve semmivel sem rosszabb, mint egy hiúz. Amikor múlt nyáron az erdőben meghalt, kiderült, nem volt eléggé előrelátó, hogy földi maradványait hátrahagyja, hogy a végítélet napjáig illatos arkansasi fenyőből készült koporsóba rakják. Egy idő után Sarah nem figyelt már Preacherre csakúgy, mint vasárnaponként, és gondolatai az elhunyt körül jártak. Visszaemlékezett arra a tiszta júniusi napra, amikor utoljára látta…

*

Az árnyékban üldögéltek, hátukat lenn a Sugarloaf felé félúton elhelyezkedő kőnek vetve. Sarah már addig is nagy örömét lelte a napsütötte zöld és kék sokféle színében, bár sosem gondolkodott el róla. Elmo figyelte, hogyan rója a köreit a Latters Run kanyarulata fölött egy vörösfarkú héja.

– A héják türelmes madarak – szólalt meg hangosan. – Naphosszat ráfekszenek a szélre, és egyre csak várják, hogy beköszöntsön a megfelelő alkalom. – Sarah is a héját kezdte figyelni. – Nem ölnek nagyon gyakran – folytatta a férfi kissé szórakozottan – , mivel nem egyszerű. Próbálj csak elpusztítani valamit, aminek jó a szeme és gyors a lába. – Egy idő után a héja kifordult az egyik körből és keletnek tartott. Távolodott a Naptól. Elmo bácsi akkor már nagyon félteérthetetlenül beszélt, Sarah-nak úgy tűnt, magához a madárhoz szólt. – De előbb, vagy utóbb ölni fog. Ebben biztos lehetsz. Muszáj neki.

Hirtelen a lányhoz fordult.

– A jó vadászok mind türelmesek. Ezt ne felejtsd el. Apád, meg Joe bácsi és én is mind jó vadászok vagyunk. És a türelem teszi. A héjákat kell figyelned.

– Nem akarok állatot ölni – szólalt meg ünnepélyesen Sarah. – El akarom fogni őket, mint te. Csak elfogni, meg közelről megnézni őket, megvizsgálni, és utána szabadon engedni.

– Nagyon helyes – bólintott rá az öreg. – így aztán adva van a vadászat öröme is, mégsem ártasz senkinek. Úgy tűnik, mindenben kárt teszel, ha valaminek ártasz. Hébe-hóba még a füvön sem szeretek járni. Gondoltál-e valaha rá, mennyi kis hernyó meg bogár lehet a lábad alatt, amikor itt mászkálsz? Vagy meglehet, maga a fű is talán üvöltene, csak hát nem halljuk? – A fejét rázta, és arrafelé nézett, ahol a héja eltűnt. Sarah biztos volt már benne, hogy a férfi gondolatai befelé fordulnak. – Tényleg nagyon körültekintőnek kell lenned – mormolta. – Vannak olyan állatok, amiket nem is lehet megfelelően elfogni.

– Indulnunk kell, Elmo bácsi – mondta fél órával később Sarah. – Mama készen lesz a vacsorával, mire odaérünk.

Együtt mentek le a Sugarloaf-ról, és fordultak rá a hazafelé vezető földútra. Elmo megmutatott neki még egy kékharkályt.

– Akármikor látsz is egy ilyen kismadarat, ami fejjel lefelé mászkál egy fa törzsén, mint egy légy teszi, biztos lehetsz benne, hogy kékharkály. – Mesélt neki az anya oposszum halvány színű hasi szőrzetén található kis rózsaszín zsebekről, meg félelmetes fogukról meg karmukról.

– Tudod, tényleg foghatnánk magunknak egy oposszumot, hogy közelebbről megnézhessük – mondta végül. – Semmi másra nem lenne szükségünk, csak egy szekrényes csapdára, ha tényleg közelebbről meg akarunk ismerkedni vele.

– Megjavíthatnánk azt a régi mosómedve ketrecet addig is, amíg arra várunk, hogy megismerkedjünk egy oposszummal – javasolta felragyogva Sarah, és máris látta, hogyan helyezkedik el a szürke kis teremtmény a drótrács mögött.

– Knoxék kezdenek türelmet tanulni, meg előre gondolkodni, amikor a pirinyó kis fiatal madaraik… – mondta Elmo bácsi. A szája nevetett, de a szemei nem.

A rákövetkező napon egyedül ment az erdőbe. Még amikor a lány apja és Joe bácsi a keresésére indult, és nélküle tértek vissza, Sarah akkor is azon volt, hogy valamilyen ládát, erős zsineget és vastag botot szedjen össze, amiből aztán az anya oposszum elfogásához szekrénycsapdát eszkábálhatnak.

*

Preacher az utolsó szóvirágoknál tartott az elhuny Knox e földről elköltözött szellemét illetően, miközben az összegyűlt gyászolók „ámeneztek”, meg Istent dicsérték. A gyermek Sarah volt az egyetlen, aki siratta őt a domboldalon.

A temetés után mindenki visszahajtatott, Hattie néni már várta őket a vacsorával: sült csirke és békacomb, pisztráng és sütemény, rizs meg mártás, zöldségfélék… mindez ott gőzölgött a nagy konyhaasztalon az edényekben. Volt még szeletelt paradicsom, gyümölcssaláta és hideg tej is egy magas korsóban.

A nők és a nagyon kicsik a konyhában ettek. A férfiak odakinn, néhányan közülük a padokon üldögéltek, mások a közelben guggoltak. A gyerekek a szürke, bedeszkázott tornácon ücsörögtek, mint az indiánok, vagy sovány bokájukat lóbálták. Sarah és Donald a tornác végét foglalta le magának.

– Gondolkodtam rajta – szólalt meg hangosan Sarah, két harapás csirkecomb között. – Úgy gondolom, Elmo bácsi nem halt meg.

– Már hogyne halt volna meg – vágta rá azon nyomban Donald. – Hiszen most voltunk a temetésén.

– Na ja, de nem temettünk el senkit, vagy igen? – mondta a lány, miközben apró, hegyes kis állával elégedetten grimaszolt. – Nem volt koporsó, mivel nem volt holttest sem, és nem volt holttest, mivel nem halt meg.

Donald úgy gondolta, az új elgondolást gondosan meg kell vizsgálnia, amíg állkapcsai a tányér fölött dolgoztak.

– Figyelj ide – folytatta ésszerűen érvelve Sarah. – Elmo bácsi sosem tévedt el az erdőben, hiszen annyira ismerte. És nem tévedhetett volna el úgy, hogy apám meg ne találja, hiszen apám meg annyira jó nyomkereső. Hé, még a te apád sem tudott a nyomára bukkanni, kivéve, ha nyomtalanul el nem tűnt. Márpedig nyomtalanul el nem tűnhetett! Látod! Ilyen egyszerű. Nem halt meg.

– Nos, akkor most hol van? – kérdezte Donald pár másodperc elteltével, miután lenyelte az utolsó falatokat is.

– Úgy gondolom, New Orleansban – mondta a lány, egy kecses vállvonogatással. – Mindig mondogatta, mennyire szeretné megnézni a Lake Ponchetrain fölötti nagy töltést.

A fiú szemöldöke redőt vetett, ajkait pedig összeszorította, miközben Sarah érvelésére összpontosított. Végül megrázta a fejét, először lassan, majd erőteljesebben.

– Ez ostobaság. Ez egyszerűen ostobaság!

– Nem, nem igaz! – kiáltotta a lány felindultan.

– Nem madár ő, hogy csak úgy elrepüljön – fortyant fel Donald, dühöt érezve, de nem tudta, miért. – Nincs New Orleansban sem! Halott, érted? – Oldalvást ugrott le a tornácról, és a ház oldala mentén elfutott.

Jócskán leszállt az alkony, mire Sarah unokatestvérét kezdte keresni. Napnyugtakor ezeken az őszi napokon a levegő gyorsan hűlt, és az este bíbor színei csak tetézték a gyermek nyárvégi emlékeit. A ház mögött talált rá a fiúra, aki az esővizes hordó mellett üldögélt.

– Hé, Donald – szólt be puhán az árnyékba Sarah.

– Akarsz dámajátékot játszani? – Válasz nem jött. – Van hozzá táblám a házban. Akarsz játszani?

Ebben a pillanatban a bíbor feketére változott. Ez az a másodperc, amikor vége a napnak. Ha látod, mikor következik be, az éjszaka nagyon hamar ott van.

– Dühös vagy rám? – kérdezte a lány. De a fiú csendes maradt. – Most dühöngsz, de ha dámázunk vagy valami mást csinálunk, biztosan felvidulsz. – Még mindig nem jött válasz az árnyékból az esővizes hordó mellől.

– Donald! – csattant fel, most már felfortyanva. – Te vagy a legnyavalyásabb kölyök, akit valaha láttam!

– Te vagy az egész világon a legnyavalyásabb – válaszolta végül a fiú. – Azt mondod, hogy a holtak nem haltak meg, csak halászni mentek a Lake Ponchetrain-hez. Ez tiszta marhaság. Ott voltam a temetésen, de nem vagyok szomorú – utánozta a lányt –, mivel Elmo bácsi nem halt meg, Párizsban van, Franciaországban.

– Hangja keménynek hatott, és dühös volt. Sarah sírni kezdett.

– Olyan aljas vagy – hüppögte –, nem is akarok itt veled lenni.

– Jól van, na – válaszolta meglágyulva a másik. – Nem vagyok dühös rád. De nagyon meglepett, amit arról mondtál, hogyan tűnt el Elmo bácsi. Azt hiszem, azt kívánom, bárcsak megszökött volna. Azt hiszem, azt kívánom, inkább megszökött volna, mint bármi más. Érted?

– Nos, hogy lehet az, hogy olyan átkozottul biztos vagy benne, ha nem így történt? – szipogott a lány.

– Oké, figyelj, és használd a fejed…

– Na? – pityergett.

– Mit vitt magával Elmo bácsi, amikor távozott? – kérdezte a fiú.

– Nádból készült botot és egy zacskó hideg süteményt – válaszolta a lány. Mindenki tudta.

– Ha elutazott volna, csak ennyit visz?

– Nem – bólintott rá a másik egyelőre kétkedve. – Úgy számolom, ennél sokkal többet.

– Naná – mondta Donald. – Mindig gondosan odafigyelt, mit visz magával vasárnaponként. Ha ott volt vele az a bot és egy kevés harapnivaló, akkor a folyóhoz készült, sehová máshová. Igaz?

– Azt hiszem – mondta szomorúan Sarah. – Csak azt nem értem, hogyan halhatott meg közben, és hogyhogy nem talált rá apám.

– Én sem értem – válaszolta a fiú, s az ajkát szorosan összeszorította –, és pontosan ez aggaszt. Mivel mindkettőnk apja legalább olyan jól kiismeri magát az erdőben, mint Elmo bácsi, hogyan lehetséges, hogy nem tudták megtalálni saját testvérüket egy kavicsúton? Az egésznek nincs számomra semmi értelme. Felfogod már, mire célzok?

– Nem egészen – válaszolta a lány.

– Nem láttad, hogy sírt az anyád? – kérdezte.

– Istenemre, igen – válaszolta. – Rémesen szomorú volt Elmo bácsi miatt. Jóbarátok voltak, igaz?

Donald most ismét elhallgatott. Egy idő után Sarah tudta már, hogy a fiú nem fog vele egyáltalán dámázni. Bement tehát a házba, ahol az összes felnőtt gyászoló Miss Tatum Harris citromtortája fölött gyülekezett. Mélyen elmerültek a Fayetteville-i ló-árverés taglalásában.

PETER LOVESEY

A KÍSÉRTET-KÖZ

Amint azt e sorozat rendszeres olvasói tudják, általában igyekszünk elkerülni a szellemekkel vagy természetfölötti erőkkel foglalkozó történeteket. De minden szabály alól van kivétel. Peter Lovesey meglehet, egyedi a modern misztikus történetek írói körében, mert az eddig napvilágot látott tizenhárom detektív-novella mindegyikét a múltba helyezi – gyakran a Viktória korabeli Angliába. Bár a „Kísértet-köz" helyszíne az angliai Bath helység, 1988 karácsony estéjén. Az írás egy ottani, 150 évvel ezelőtt elkövetett bűnesettel foglalkozik, így aztán Lovesey újból egyedi adottságát veszi igénybe, hogy megidézze annak képét, mi történhetett volna.

*

A Royal Crescenten egy bizonyos házban múlt karácsonykor szellemet láttak. Higgyék el nekem, igazit. A személyes tapasztalat szól belőlem, mint Bath város lakójából, és olyasvalakiből, aki szakértőnek számít a pszichés jelenségek terén. Készséggel elismerem, az úgynevezett kísértetjárások kilencvenkilenc százalékáról kiderül, hogy ilyen- vagy olyanfajta hallucináció volt, de ez most kivétel. Igazi kísértetjárta ház. A jelenlegi tulajdonosokra való tekintettel nem hozom nyilvánosságra a pontos címet, de ha kételkednek bennem, olvassák el, mi esett meg velem 1988 karácsonyának estéjén.

A házaspár Norfolkba utazott az ünnepekre. Pénteken, december 23-án távoztak. A híresztelések szerint a szellem karácsony este szokott kísérteni. Miután tudták, hogy érdekel, nagylelkűen rendelkezésemre bocsátották a házat. Mellesleg visszavonult rendőr vagyok, és nem egykönnyen ijedek meg.

Azok számára, akik szeretik a mindenféle körítéssel, odakinn magas hóval és üvöltő szelekkel nyakonöntött kísértettörténeteket, nem ígérhetek semmit. El kell keserítenem önöket. 1988 karácsonya nem volt fehér Bath-ban. Egész szokatlanul melegnek ígérkezett. Még köd sem mutatkozott. Semmi egyebet nem kínálhatok a légköri hatások vonatkozásában, csupán az azon az éjszakán beérő teleholdat és a baglyot, ami a közelben időnként rikoltott. Be kell ismernem, hogy nem volt valami ijesztő gyöngybagoly, csupán egy kis homokszínű példány, ami ezen az éjszakán tulajdonképpen sokkal inkább adott ki magashangú vijjogást, mintsem a megszokott huhogást. Mindazonáltal ne keseredjenek el. A házban azon az éjszakán bekövetkező események több, mint kompenzálták a farkasemberek és az Írországban annyira megszokott családi kísértetek hiányát.

Létfontosságú a történet szempontjából, hogy önök kellő tájékoztatást kapjanak az épületről, melyben az eseményekre sor került. Akár rájöttek eddig, akár nem, valószínűleg találkoztak már a Royal Crescenttel, ha nem lakóként vagy turistaként, akkor számos olyan film egyikében, ahol a cselekmény hátteréként jelentkezik. A belvárostól északnyugatra eső csendes helyen van, mintegy harminc házat ölel fel, félig elliptikus terasz formájában, amit 1774-ben ifjabb John Wood előírásai szerint fejeztek be. Kiállja az összehasonlítást bármely hazai épülettel Európában. Azt hiszem, senki sem tud ellenállni befejezetlen nagyszerűségének, a 114 ión oszlop felséges panorámájának, amit egy oszlopcsarnok meg mellvéd tetéz; és az elöl

elhelyezkedő kocsiútnak, ahol Jane Austen és Charles Dickens rótta a macskaköveket. De bizonyára azt akarják, térjek már a lényegre.

Első olyan érzésem, hogy valami kiszámíthatatlan történhet, húsz perccel tizenegy után jött. Az első emeleti társalgóban voltam. Pár órával azelőtt helyezkedtem el ott. Az ajtó félig nyitva állt, és a házra sötétség telepedett. Nem, ez így nem egészen pontos. Azt kellett volna mondanom egyszerűen, hogy a fények egyikét sem kapcsolták be; tulajdonképpen a holdfény gondoskodott bizonyos mértékű megvilágításról, ezüstkék téglalapok feküdtek a szőnyegen meg a karácsonyfa talapzatán. A bútorok is könnyen láthatók voltak, a karosszékek, az asztal és az óriási zongora. Az ember szeme gyorsan hozzászokik. Nem is érintett baljósan, hogy egyedül vagyok abban a kivilágítatlan házban. Mindenki tudja, az eltávozottak szelleme nem valószínű, hogy villanyfényben mutatkozzon.

Egyetlen ház sem csendes teljesen, és különösen igaz ez a nem központi fűtésűekre. Az elég gyakori, úgynevezett kísértetjárta házakban a táguló padlódeszkák okozta hangok bizonyára százával bolondíthattak meg kísértetvadászokat. Ez esetben, mintegy hirtelen fagy elleni óvintézkedésként, a tulajdonosok bekapcsolva hagyták a rendszert. Úgy volt időzítve, hogy tizenegykor kikapcsoljon, így aztán, az általam hallott kopogásoknak meg nyikorgásoknak kellett volna azon az éjszakán az utolsóknak lenniük.

Az események azonban más fordulatot vettek. Ami először felriasztott, nem hang volt. Az arcomat elérő hirtelen huzat és a szoba másik végében valami fehér színű suhogás. Feszült lettem. Aztán a ház elcsendesedett. Odamentem, hogy megvizsgáljam.

Az egészet a kandallópárkányról a rostélyra leesett karácsonyi üdvözlőlap idézte elő. Semmi ennél nyugtalanítóbb! Az ilyen kártyák mindig le szoktak esni. Ezért aztán vannak, akik szeretik őket zsinórra felfűzni. Lehajoltam, felvettem a kártyát és visszahelyeztem. Közben elmosolyodtam túlzottan működő képzelőerőmön.

Mindazonáltal határozottan felfigyeltem a huzatra. A ház feltételezhetően huzatmentes volt. Minden ajtó és ablak zárva és aprólékosan szigetelve. Furcsa. Lélegzetemet visszafojtva figyeltem. A társalgó, ahol álltam, elég jó elhelyezésű volt, hogy a házban bekövetkező bármely, megmagyarázhatatlan zajt elkaphassam. Az épület közepén tartózkodtam. Alattam volt a földszint és a pince, fölöttem pedig a második emelet és a padlástér.

Miután semmit sem hallottam, úgy döntöttem, elmerészkedek a lépcsőfordulóig, és ott hallgatózom. Az egész nagyon titokzatosnak tűnt, mindazonáltal a dolgok akkori állása szerint nem voltam hajlandó belenyugodni a természetfölötti magyarázatba. Hajlottam rá, hogy eltűnődjek rajta, vajon a központi fűtés kikapcsolása nem eredményezhetett-e valamilyen trükköt a hőszállításban, ami ilyen benyomást keltett, vagy pedig tényleg sor is került a levegőben valamilyen enyhe kavargásra. Önmagában a leeső üdvözlőkártya nem bírt jelentőséggel. A huzat követelt magyarázatot.

Tíz vagy tizenöt másodperc telhetett el. Áthajoltam a korláton, és végignéztem a lépcsőházon, hogy megbizonyosodjak róla, a bejárati ajtó szorosan zárva van, és így is volt. Azután hallottam meg a suhogást abból a helyiségből, amely előtt tartózkodtam. Tudtam, mi az: a kártya újból leesett, mert újabb, tisztán kivehető légmozgás kavarta meg a függönyt a lépcsőfordulóbeli ablakon, és ezzel egy kis eltolódást idéztek elő a holdfényben. Többé már nem volt kétségem az iránt, hogy az ügy érdemes a kivizsgálásra. Az egyetlen bizonytalanság abban rejlett csupán, vajon a fölöttem vagy alattam lévő szintekkel kezdjem-e.

Az utóbbi mellett döntöttem. Úgy érveltem, hogyha, mint gyanítottam, valaki kinyitott egy ablakot, az valószínűleg a földszinti vagy alagsori szinten kell legyen. Feltételezésem tévesnek bizonyult. Nem kívánom tovább rongálni az idegeiket. Csupán rögzíteni akarom, hogy ellenőriztem a pincét, a konyhát, a mosogatófülkét, az ebédlőt

meg a dolgozószobát és minden ablakot. A külső ajtót is szorosan, belülről bezárva találtam. Utánam senki sem jöhetett be. Így hát hozzáláttam, hogy odafönn folytassam a kutatást, módszeresen keresve fel minden egyes helyiséget. És a második emeletre vezető lépcsőn sóhajtást hallottam.

A Viktória korabeli novellákban alkalmanként valamelyik szereplőből felszakadt egy sóhaj. Ez a kifejezés mindig irritált. A valós életben soha nem hallottam még annyira nehéz sóhajtást, hogy úgy tűnjön, még az izmok erőfeszítésére is szükség van hozzá… eddig a pillanatig. Valaki belső énjének mélységeiből felszakadt hang volt, legalábbis én így következtettem ki. Az pedig már, hogy tényleg valakitől származott-e vagy valamitől, spekuláció dolga csupán.

A hang határozottan felülről jött. Miután most már képtelen voltam elnyomni az izgatottságomat, felmentem a második emeleti lépcsőfordulóhoz, ahol három ajtót találtam. Mindegyik zárva. Egyiktől a másikhoz mentem, gyorsan nyitva ki őket, és csak egy pillanatra kukkantva be. Két hálószoba és egy fürdő. Tétováztam. Fürdőszoba. Eltűnődtem rajta, vajon a „sóhajtást” nem okozhatta-e a vízvezeték-rendszer valamilyen elváltozása? Ezekben a régi, György-korabeli épületekben a komplikált rendszereknél gyakoriak a csőben megszoruló légbuborékok. Ezeket a házakat még nem szelepekkel és víztartályokkal építették. A csőhálózat hatékonysága a vízszerelők generációinak különböző szakképzettségétől függött.

A hangot bizonyára beszorult levegő okozta.

Az ésszerűség újból felülkerekedett. Be akartam fejezni vizsgálódásomat, és teljes megelégedésemre kívántam bebizonyítani, hogy amit hallottam, eredetét tekintve nem volt sem emberi, sem pedig kísérteties. Bezártam hát magam mögött a fürdőszoba ajtót, és átmentem az utolsó szakasznyi lépcsőhöz vezető fordulón, ami persze sokkal szűkebb volt, mint amiket eddig használtam. A régmúlt időkben, ezeken keresztül lehetett odajutni a

cselédszemélyzet lakóhelyéhez a manzárdban. Felpillantottam a lépcsősor végénél álló, fehérre festett ajtóra, és megláttam, hogy kicsit nyitva van.

Lábam már az első lépcsőn volt, a kezem pedig a korláton, amikor megmerevedtem. Az ajtó megmozdult.

Befelé húzták éppen. Mozgása lassú volt és kiszámított. Amint nőtt a rés, a holdfény halvány ragyogása rávetődött belülről a tőlem jobbra eső lambériára. Felpillantottam, és láttam, hogy egy nő alakja jelenik meg az ajtóban.

Fehér köpenyt vagy köntöst viselt, ami földig ért. Halvány színű haja le volt engedve, egészen a melléig ért. Bőre is vértelennek látszott. A szeme azonban fekete volt, mint maga az éjszaka. Szélesre tágultak, amikor észrevett. Jobb keze a torkához kapott, és hallottam, hogyan zihál.

Nehéz persze visszaadni az érzéseket, amit abban a pillanatban tapasztaltam. Meg voltam győződve róla, hogy azok alatt az órák alatt, amíg odabenn tartózkodtam, abba a házba nem juthatott be semmi, ami húsból-vérből való. Minden bejáratot bezártam. Már ellenőriztem is. Képtelen voltam elszámolni a jelenséggel, vagy bármi is legyen, ami megmutatkozott, mégis nehezen voltam meggyőzhető. Nem hajlottam rá, hogy elfogadjam, amit a szemem lát, de racionális képességeim képtelenek megmagyarázni. Szellem nem lehetett.

Megszólaltam hát:

– Ki maga?

Az alak hátrahőkölt, mintha megdöbbent volna. Egy pillanatig úgy gondoltam, be fogja csukni a padlásszoba ajtaját, de nem, ott maradt, rám bámult, és a kezét még mindig a torkához szorította. Fiatal, húsz évnél nem idősebb nő arca és alakja volt.

Megkérdeztem:

– Tud beszélni?

Úgy tűnt, bólint.

Azt mondtam:

– Mit csinál itt?

Végre levegőhöz jutott. Furcsán, félig suttogva szólalt meg, mintha visszhangozná szavaimat:

– Kicsoda maga?

Egy lépést tettem felé. Nyilvánvalóan megijesztettem vele, mert hátrálni kezdett, és majdnem láthatatlanná vált a padlásszoba árnyékos, belső terében. Pár megnyugtató szót próbáltam kinyögni.

– Nincs semmi baj. Higgyen nekem, nincs semmi baj.

Majd hirtelen összerezzentem a meglepetéstől. Odalenn megszólalt a bejárati csengő. Karácsony este, tizenegy után! Így szóltam:

– Mi az ördögöt…?

A fehérbe öltözött nő motyogott valamit, amit nem tudtam kivenni. Megpróbáltam viccesebbre fogni.

– Azt hiszem, a Mikulás lehet.

Nem reagált rá.

A csengő másodszor is megszólalt.

– A kéményt kellene használnia – szólaltam meg. Már úgy döntöttem, figyelmen kívül hagyom a látogatót, bárki legyen az. Éppen elég nekem egyetlen váratlan esemény.

A fiatalasszony most megszólalt, és a szavak tisztán hallatszottak.

– Az Isten szerelmére, küldje el!

– Tudja, ki az?

– Kérem, könyörgök önnek.

– Ha tudja, ki az – mondtam ésszerűen –, nem szeretné ön kinyitni?

– Nem tehetem.

A csengő újra szólt.

Azt mondtam:

– Olyasvalaki, akit ismer?

– Kérem. Mondja meg neki, hogy menjen el. Ha maga nyit ajtót, el fog menni.

Kezdtem ráállni, de szükségem volt az együttműködésére. Viszont a nőre is kíváncsi voltam.

– Rendben – egyeztem bele. – De itt lesz, amikor visszajövök?

– Nem megyek el.

Ösztönösen megbíztam benne. Megfordultam, és leszaladtam két lépcsőfordulót a hallig. A csengő már újra szólt. Bár a házban teljes sötétség honolt, a látogatónak esze ágában sem volt feladni.

Egy férfi állt a lépcsőn, a vaskorlátra támaszkodott. Fiatalember volt, bőrdzsekiben. Csak úgy csillogott a láncoktól meg szögektől. Feje borotvált. Mindenesetre hús-vér embernek látszott. Meg is szólalt:

– Mi tartotta vissza?

Én így szóltam:

– Mit akar?

Dühösen méregetett.

– Az istenit neki! Kicsoda maga? – Szeme oldalt siklott, és megnézte a falon a házszámot.

Hideg udvariassággal válaszoltam.

– Azt hiszem, eltéveszthette a házszámot.

– Nem – vágta rá. – Pontosan ez az a ház. Mi a hézag, haver? Mit csinálsz itt, leoltott lámpákkal?

Közöltem vele, hogy pszichikai jelenségek megfigyelésével foglalkozom éppen.

– Hallhatnám még egyszer?

– Szellemek – mondtam. – Erről a házról azt mondják, kísértetjárta. A tulajdonosok szíves örömest megengedték nekem, hogy ma este őrködjem.

– Ó, igen? – mondta komoly kétkedéssel. – Kísértetek, mi? Ezt már én is megnézem. – Ezzel aztán lökött egyet az ajtón. Nem volt rajta biztonsági lánc, én meg nem tudtam ellenállni a nyomásnak. Máris átlépett a küszöbön. – Szellemirtók vagyunk, igaz, haver? És a világ semmi kincséért sem emelnéd el a család ezüstjét is? Van még valami idebenn? Így válaszoltam:

– Nagyon zokon veszem, amit csinál. Nincs joga hozzá, hogy ide erőszakkal bejöjjön.

– Csak annyi jogom van, mint neked – válaszolta, ellépve mellettem. – Odafenn voltál, amikor csöngettem? Így szóltam:

– Hívni fogom a rendőrséget.

Engedékenyen tett egy mozdulatot a kezével.

– Legyél a vendégem. Odafenn leszek, jó?

Merő egy pánik voltam, ez mondathatta velem:

– Ha megteszi, filmre lesz véve.

– Micsoda?

– A kamerák már dolgoznak is – hazudtam. – A ház tele van mikrofonokkal meg buktató drótokkal. Így válaszolt:

– Nem hiszek neked – de a hanghordozása már másról árulkodott.

Úgy mondják, ez a kísértet karácsony este mászkál – közöltem vele. – Filmre akarom venni. – Különösen megnyomtam a „venni” szót.

– Maga nagy ügyeskedő – mondta, és amennyi méltóság még maradt benne, az ajtó felé kezdett visszavonulni, ami továbbra is nyitva állt. Nyilvánvaló volt, hogy távozni készül.

– Be kellett volna zárkóznia. Maga bolond.

Amint kilépett az ajtón, megszólaltam.

– Közöljem a tulajdonosokkal, ki kereste? Milyen nevet adhatok meg?

Káromkodott és eltűnt. Becsuktam az ajtót, és visszacsúsztattam a helyére a zárakat. Ronda, tényleg veszélyes incidens volt. Nem

vagyok már annyira képes felvenni a küzdelmet egy behatolóval, mint egykor, és hálás voltam, hogy képzelőerőm ilyen jól a segítségemre sietett.

Újból felmentem a lépcsőn, és amikor az első forduló tetejéhez értem, láttam, hogy a fehérbe öltözött fiatalasszony ott vár rám. Le kellett jönnie két emeletet, hogy kihallgathassa, mit beszélünk. A háznak ez a része jobban meg volt világítva, mint a padlásszoba lépcsői. Így én is jobban szemügyre vehettem. Most már kevésbé tűnt földöntúlinak. Megfigyelésem szerint ruhája selyem vagy szatén lehetett. Estélyi ruha volt. Sminkje olyan halvány, mint a pantomimeseké, kivéve a szeme körüli fekete kihúzást. Így szólt:

– Nem is tudom, hogyan köszönjem meg?

Kertelés nélkül válaszoltam.

– Ifjú hölgy, semmi egyebet nem várok öntől, csupán magyarázatot.

Keresztbefonta a karját. Magát próbálta melegíteni.

– Vacogok idekinn. Nem bánná, ha bemennék oda?

Miközben a társalgó felé haladtunk, észrevettem, mozdulatot sem tesz rá, hogy a világítást felkapcsolja. Az asztalon heverő pár cigaretta felé mutatott.

– Megengedni?

Találtam néhány szál gyufát a kandallónál, így hát tüzet adtam neki.

– Ki volt az ott az ajtónál?

Mélyen leszívta.

– Valami fickó, akivel egy partin futottam össze. Úgy volt, hogy valaki mással leszek, de elszakadtunk. Tudja, hogy van ez. Mire feleszméltem, ez a bőrdzsekis pali megszólított. Először úgy tűnt, minden rendben van vele. Nem tudtam, hogy ilyen gyorsan komolyra fordul a dolog. Már úgy értem, én nem bátorítottam. Megpróbáltam lehűteni. Felajánlotta nekem ezeket a tablettákat, de én

visszautasítottam. Mire azt mondta, jól el fogok engedni tőle. Akkorra már tényleg megijedtem. Gyorsan le akartam lépni. A hülyeség az volt benne, hogy felfelé mentem. Rengeteg volt ott az ember, és úgy tűnt, az a legkönnyebb haladási irány. A fickó meg követett. Állandóan jött utánam. Egészen felmentem, és bezárkóztam egy szobába. Nekinyomtam az ajtónak a szekrényt is. Ott dörömbölt. Egyre csak mondta a magáét, hogy mit fog csinálni velem. Én meg szörnyen begyulladtam. Semmi egyebet nem tehettem, mint kimásztam az ablakon. Ott találtam magam, amögött a kis kőfal mögött.

– Ami ehhez az épülethez tartozik? A fenti mellvéd?

– Nem voltam egyértelmű? A partira pár háznyival arrébb került sor. Miközben az ablakot próbálgattam, végigfutottam a tető és a fal közti keskeny átjárón. Ez a fenti volt az első, amit el tudtam tolni végre.

– A padlásszoba ablak. Most már értem. – Ez megmagyarázta a hirtelen támadt huzatot is, meg a zihálást, ahogy végre levegőt kapott az erőlködés után. Így szólt:

– Tényleg hálás vagyok.

– Hálás?

– Hálás önnek, hogy megszabadított tőle. Így válaszoltam.

– Most már ideje lenne taxit hívni. Hol lakik?

– Nem messze. Mehetek gyalog.

– Nem volna tanácsos a történtek után? Elég makacsnak látszott. Lehet, hogy várja.

– Nem hiszem. – Elnyomta a hamutartóban a cigarettát. Egy pillanatnyi tétovázás után aztán hozzátette: – Rendben. Hol a telefon?

Ott állt a dolgozószobában. Amíg a telefonnal foglalatoskodott, kicsit elgondolkodtam azon, amit mondott. Egy szót sem hittem el belőle, de valami sokkal fontosabb járt az agyamban.

Visszajött a szobába.

– Tíz perc, így számolták. Igaz az, amit odalenn mondott, hogy a házban kísértet van?

– Hm? – Még mindig mással voltam elfoglalva.

– A kísértet. Meg a rejtett kamerák. Komolyan gondolta?

– Nincs semmiféle kamera. Én amúgy is használhatatlan vagyok, ha bármiféle ilyen berendezésről van szó. Úgy gondoltam, a fickó kétszer is meggondolja, hogy bejöjjön, ha tudja, filmre lesz véve. Csak blöfföltem.

– És amit a kísértetről mondott?

– Az igaz.

– Nem fejtené ki egy kicsit részletesebben?

– Nem fél a természetfölötti dolgoktól?

– Ijesztő, hogyne. De nem annyira, mint ami már eddig történt. Ismerni akarom a történetet. A karácsony este a legmegfelelőbb alkalom egy kísértet-történethez…

– Többről van szó, mint csupán történetről.

– Kérem…

– Egy feltétellel. Mielőtt taxiba száll, elmond nekem mindent magáról. Az igazat, amiért valójában ma este ebbe a házba jött.

Tétovázott.

– Ennél több nem kell – fűztem, hozzá.

– Rendben. Meséljen nekem a kísértetről. – Újabb cigarettáért nyúlt, és egy szék karfájára telepedett.

– Mint ahogy minden kísértet-sztori, ez is visszavezethető egy haláleset és egy nyughatatlan lélek történetéig. Mintegy százötven évvel ezelőtt a ház egy katonatiszté volt, egy nyugdíjba vonult ezredesé. Név szerint Davenporté. Volt egy lánya, Rosamund, és a városban azt beszélték, szinte bálványozta az apja. Divatosan öltöztette, finom nevelésben részesült, ami azokban az időkben messze meghaladta a legtöbb fiatal nő elképzeléseit. Rosamund

élénk, intelligens és vonzó teremtés volt. Haja, ha kibontva viselte, olyan volt, mint az öné, finom és rendkívül világos. Nem is csoda, sok volt a rajongója. Neki legjobban egy bristoli fiatalember tetszett, Luke Robertson, aki ez idő tájt építészként dolgozott. Az akkori követelmények szerint érzelmi kötelék jött létre közöttük, ami persze alig jelentett többet, pár gardedámos találkozónál, néhány levélnél, verseknél, miegyéb. Szerelmesek voltak, pontosan a szó ódivatú értelmében, aminek lehet, hogy nehéz hitelt adni. Fizikai értelemben nemigen vállalkozhattak többre néhány lopott csóknál, vagy még annyira sem. Valahol ebben a házban állítólag bele is vésték a fába az összekulcsolódó L és R betűt. Megmutatni azonban nem tudom. Nem találtam rá.

Odakinn, a macskaköveken egy taxi közeledett. Figyeltem, hogyan húz oda egy pár háznyival arrébb álló épület elé. Két pár jött ki onnan, nevettek, és beszálltak a kocsiba. Nyilvánvaló volt, hogy a partiról jönnek. A zene erős üteme egészen idáig elhallatszott. Folytattam:

– Kíváncsi vagyok, vajon túl vagyunk-e már az éjfélen. Már az is meglehet, hogy karácsony napja van.

– Kérem, folytassa a történetet – válaszolta.

– Davenport ezredes magányos férfi volt. Felesége néhány évvel korábban elhalálozott. Az utóbbi időben összebarátkozott egyik szomszédjával, az érintett köz egy másik lakójával, egy özveggyel, aki ötven felé közeledett. Név szerint Mrs. Crandley. Ez a hölgy az épület túlsó végén az egyik házban élt. Zenész volt, zongorista, leckéket is adott. Rosamund is nála tanult. Amennyire meg lehet mondani, Mrs. Crandley jó tanárnak bizonyult, a lány pedig ígéretes tanulónak. Maga játszik?

– Micsoda?

Felé fordultam.

– Azt kérdeztem, maga zongorázik?

– Ó. Csak egy kicsit – válaszolta a lány.

– Nem mondta meg még a nevét.

– Inkább nem is fogom, ha nem bánná. Mi történt az ezredes és Mrs. Crandley között?

– Barátságuk kivirágzott. A férfi azt akarta, házasodjanak össze. Mrs. Crandley sem volt nagyon ellene. Tulajdonképpen bele is egyezett, egy feltétellel. Volt ugyanis egy Justinian nevű huszonhét éves fia.

– Mi volt a feltétel?

– Justinian. Egy időben divat volt a gyerekeket császárokról elnevezni. Ez a Justinian buta fickónak bizonyult, semmi érdemlegeset nem lehetett róla elmondani. Lusta volt és túlsúlyos. Alig merészkedett ki a házból. Mrs. Crandley el is keseredett miatta.

Az anyja azt szerette volna, ha a fiú megházasodik, és úgy látta, hogy ehhez Rosamund tökéletes partner. Az egyszer biztos volt, hogy egy ilyen elbűvölő, tehetséges lány csak ki tudott volna hozni valami előnyös tulajdonságot is az otromba fiából. Mrs. Crandley szorgalmasan szövögette a tervét. Mindig ragaszkodott hozzá, hogy Justinian nyisson ajtót, amikor Rosamund átjön zongoraórára. Aztán majd, úgy tervezte, leülteti a fiút a szobában, és figyelteti vele, hogyan játszik a lány. Mindent úgy is csináltak, ahogyan Mrs. Crandley kitervelte a frigy összehozására. Justinian, ami őt illeti, nagyon benne volt. Megígérték neki, ha elveszi a lányt, megkapja az anyja házát. Tehát életvitele vajmi keveset változott volna, kivéve, hogy egy csinos feleség jelentené neki a társaságot, nem pedig zsémbes, örökké elégedetlenkedő anyja. Ezért hát egyre növekvő kedvteléssel kezdte szemlélni Rosamundot. Szóval, amikor az ezredes Mrs. Crandley-nek felajánlotta a házasságot, az beleegyezett, azzal a feltétellel, hogy Justinian is ugyanakkor esküszik meg Rosamunddal.

– És mi van a lánnyal? Kapott legalább némi lehetőséget a választásra?

– Önnek tudatában kell lennie, hogy a házasságokat általában azokban az időkben a szülők rendezték el.

– De hát ön azt mondta, hogy már volt szerelme. Az pedig tökéletesen tiszteletre méltónak bizonyult, vagy nem?

Bólintottam.

– Mindenképpen. De Luke Robertson nem illett bele Mrs. Crandley terveibe. Figyelmen kívül is hagyták. Rosamund beadta a derekát, és 1838 őszén eljegyezte magát Justiniannal. A kettős esküvő, úgy volt, hogy karácsony este kerül megrendezésre az Abbey-ben.

– Ó, Istenem! Azt hiszem, a többit ki tudom találni magam is.

– Azért nem minden alakul úgy, mint várná. Ahogy közeledett az esküvő napja, Rosamund egyre jobban megrettent a kilátásoktól. Könyörgött az apjának, hogy engedje meg neki az eljegyzés felbontását. Az hallani sem akart róla. Szerette ugyanis Mrs. Crandley-t, és minden gondolata az övé volt. Rosamund elkeseredésében az egyik cseléddel üzenetet küldött Luke-nak, amiben arra kérte, hogy találkozzanak titokban az alagsori lépcsőkön. Romantikus elképzelést szövögetett. Azt, hogy Luke majd megszökik vele.

– És eljött a fiú?

– El bizony. Rosamund pedig előadta neki a történteket. Luke együttérzéssel hallgatta, de óvatos volt. Nem látta megoldásnak a szökést. Eléggé bátor módon önként vállalkozott rá, hogy beszél az ezredessel, és megpróbálja rávenni: engedje meg Rosamundnak, hogy az ő választása szerinti férfihoz menjen hozzá. Ha ez kudarcot vall, emlékeztetni fogja az ezredest, hogy Rosamundot nem lehet rákényszeríteni a szent fogadalom megtételére. A lánynak a beleegyezését a templomban szabad akaratából kellett kinyilvánítania, és joga volt rá, hogy visszatartsa azt. Így aztán sor is került egy-két nappal később erre a kényelmetlen beszélgetésre. Az ezredes természetesen magán kívül volt. Luke-ot kiutasította a

házból, sőt, azt is megtiltotta neki, hogy Rosamunddal újból beszéljen. Atyja magához hívatta a szerencsétlen lányt, és megvádolta, hogy galád módon viselkedett. Kihúzta belőle a titkos üzenet történetét, meg a lépcsőn való találkozást. A lánnyal közölte, hogy bizonyára tönkre akarta tenni atyja házasságát. Azt is mondta neki, hogy önző, meg hálátlan. Ami még rosszabb, Justinian akár bíróság elé is viheti a dolgot, ígéretszegés miatt.

– Szegény teremtés! És végül megtört?

– Nem. Meglepő módon állta a sarat. Luke támogatása adott neki bátorítást. Justinianhoz nem akart hozzámenni. Az ezredes volt, aki végül meghátrált. Elment, és felkereste Mrs. Crandley-t. Amikor visszajött, közölte Rosamunddal, hogy az ő házasságára végül is nem kerül sor. Mrs. Crandley ragaszkodott hozzá, vagy kettős esküvő, vagy semmi.

– Egymillió fontért sem lettem volna Rosamund helyében.

– Atyja még azt is megmondta neki, hogy viselkedésével bebizonyította, semmivel sem jobb egy cselédnél, mivelhogy titokban találkozott szerelmével az alagsori lépcsőkön, és visszaélt egy másik férfi érzelmeivel. Így a jövőben nem is fog vele másként bánni, mint cseléddel, így is cselekedett. Elbocsátotta a cselédlányt. Utasította Rosamundot, hogy saját dolgait vigye át a manzárd cselédszobájába, és felsorolta neki mindazon kötelezettségeket, amik aztán gondoskodtak róla, hogy minden reggel öt óra harminctól a késő éjszakába nyúlóan legyen mit csinálnia.

– Kegyetlenség.

– A férfi összes keserűségét a lány ellen fordította.

– A lány megölte magát?

– Nem – válaszoltam, egy pillanatnyi szünet után. – Megölték.

– *Megölték?*

– Karácsony este, azon a napon, amikor az esküvőknek kellett volna megtörténnie, az ágyában megfojtották.

– Rettenetes!

– Párnát nyomtak az arcába, amíg meg nem szűnt lélegezni. Karácsony reggel talált rá holtan a szakács, amikor a lány nem jelentkezett munkára. Az ezredest értesítették, és rendőrért küldtek.

– Ki ölte meg?

– Az esettel megbízott felügyelő, egy helybeli, akinek nem volt különösen nagy tapasztalata erőszakos bűncselekmények terén, fikarcnyit sem kételkedett benne, hogy a gyilkos maga Davenport ezredes. Igen csak erős indítóoka volt rá. A gyűlöletet, amit ilyen előzmények után a lánya iránt táplált, ékesszólóan mutatta az is, hogyan bánt vele. Úgy tűnt, hogy a napok múltával a dühe csak fokozódott. Azon a napon, amikor esküdnie kellett volna, egyszerűen kibírhatatlan lett.

– És igaz volt? Bevallotta a gyilkosságot?

– Visszautasította, hogy bármiféle vallomást tegyen. De az ellene szóló bizonyíték elsöprő volt. Karácsony este három hüvelyknyi hó esett. Azon az este körülbelül nyolc harminckor állt meg a havazás. A halál időpontját körülbelül este tizenegyre tették. Amikor a felügyelő és emberei a rákövetkező reggelen megérkeztek, egyetlen lábnyom sem látszott a bejárati ajtóhoz vezető úton, kivéve a szakácsét, akit rendőrért küldtek. A házban rajta kívül csak egyetlen másik személy tartózkodott, Davenport ezredes. Így aztán őt vádolták lánya meggyilkolásával. A tárgyalás is rövid volt, merthogy visszautasította a tett elkövetésének beismerését. Mindvégig csendben maradt. Bűnösnek találták, és fel is akasztották Bristolban, 1839 februárjában.

A lány eloltotta cigarettáját.

– Rettenetes.

– Igen.

– De tartozik még valami a történethez, igaz? A kísértet. Mondott valamit egy nyughatatlan szellemről.

– Az egész körül volt valami bizonytalanság abban a tekintetben, hogy az ezredes nem akarta beismerni a bűncselekményt. Miután elmarasztalták és elítélték, megpróbálták rávenni a vallomásra, hogy bűneit tegye le Teremtője lábaihoz. A gyilkosok gyakran akarnak vallomást tenni a számukra hátralévő utolsó napok során még azután is, hogy a tárgyalás alatt mindvégig ártatlannak vallották magukat. Minden tőlük telhetőt megtettek, hogy rávegyék. A börtönigazgató, az őrök, a pap és maga a hóhér is. Ezeknek egytől egyig megvolt ez a szívfacsaró kötelességük. Rajtuk segített volna, ha tudják, hogy az akasztófa alá álló férfi tényleg bűnös. A büszke öregember azonban egyetlen szót sem volt hajlandó szólni.

– Úgy tűnik, maga szinte sajnálja. De nem merült fel valójában semmi kétség. Nem igaz?

– Már másfél évszázada folyamatosan kísért ebben a házban a természetfölötti történések sora. Gondolkodjon csak el ezen. Tételezzük fel például, hogy valaki más követte el a gyilkosságot.

– De ki lehetett volna?

– Justinian Crandley.

– De hát ez lehetetlen. Nem is itt lakott. Lábnyomai látszottak volna a hóban.

– Akkor nem, ha ugyanazon az úton jutott volna be a házba, mint maga ma este: a tető mentén és a padlásszoba ablakán át. Meggyilkolhatta volna Rosamundot, és ugyanezen az úton visszamehetett volna a saját lakásába.

– Azt hiszem, ez lehetséges, de hát miért? Mi lett volna az indítéka?

– A bosszú. Házának saját ura lehetett volna, ha a házasságot vissza nem mondják. Helyette, bizonytalan jövőjével került szembe, és hozzá még az uralkodni vágyó, sőt, most már elkeseredett anyja. Mindezért a fiú Rosamundot hibáztatta. Úgy döntött, hogy ha nem lehet az ő felesége, senki másé se legyen.

– Szóval, maga így hiszi?

– Most már igen – válaszoltam rá.

– Miért nem mondta meg az ezredes, hogy ártatlan?

– Magát hibáztatta. Mély bűntudatot érzett, amiért így bánt a saját lányával. Ha ő nem önző, a gyilkosságra sosem kerülhetett volna sor.

– Gondolja, a férfi tudta az igazságot?

– Bizonyára megfejtette a rejtélyt. Túlságosan szerette ahhoz Mrs. Crandley-t, hogy további boldogtalanságot okozzon neki.

Kis csönd telepedett közéjük, amit nemsokára végül megszakított a kocsigumik zaja az utcán. A lány felállt.

– Ma este, amikor megpillantott engem ott, a padlásszoba ajtajában, azt hitte, én vagyok Rosamund szelleme.

– Nem. Rosamund nem kísért. Szelleme nyugton van. Éppen úgy nem hittem magát igazi kísértetnek, mint ahogyan nem hittem el a meséjét sem, hogy úgy szökött meg attól a bőrdzsekistől.

A lány az ablakhoz ment.

– Itt a taxim.

– Csak nem fogom hagyni elmenekülni anélkül, hogy beismerné az igazságot. Maga azért ment arra a partira két házzal odébb, mert be akart törni ide. Kimászott a tetőre, és feljött ide, azzal a szándékkal, hogy a bejárati ajtón beengedi a barátját. Arra készültek, hogy kirabolják a házat.

A lány alig kapott levegőt, amikor körbefordult.

– Hogyan találta ki mindezt?

– Amikor kinyitottam az ajtót, magát várta. Azt mondta: ,,Mi tartott ilyen soká?,, Tudta, melyik házba kell becsöngetni. Szóval, meg kellett előre tervezniük. Ha a maga története igaz lett volna, a fiú nem tudta volna, hová kell jönnie.

A lány lebámult a várakozó taxira.

Annyit mondtam még:

– Amíg nem javasoltam a taxit, maga azonnal kész lett volna kimenni az utcára, ahol az a férfi várta, aki állítólag megfenyegette.

– Most megyek.

– És azt is észrevettem, hogy nem akarta felkapcsolni a világítást.

– Maga nem zsaru, igaz? Nem adna föl engem? Hagyjon békén, jó? Ez volt az első eset. Sosem próbálom meg újból.

– Honnan tudhatnám?

– Ha akarja, megadom a nevem és a címem. Aztán ellenőrizheti.

Elég itt most csak annyit mondanom, hogy megadta az említett információkat. De azt megtartom magamnak. Többé már ugyanis nem dolgozom a szakmában. Kikísértem a kocsihoz. Megígérte, hogy többé nem találkozik a barátjával. Tálán most azt gondolhatnák, túl könnyen elengedtem. Cselekménye eltörpült, ha összehasonlítjuk az általam eszközölt felfedezéssel. És ezzel a felfedezéssel neki tartozom!

Láthatják, ezzel mentesültem a kötelezettségem alól.

Közöltem már, valamikor rendőr voltam. Tulajdonképpen felügyelő. És volt egy végzetes tévedésem. Százötven éve már, hogy az igazságot kutatom, és most, hogy rátaláltam, végre nyugalmat lelhetek. És ezzel véget ér a Royal Crescent kísértetjárása is…

MARCIA MULLER

CSENDES ÉJ

Az előzőtől meglehetősen eltérő karácsonyi történet ez a Marcia Muller magándetektívjéről, Sharon McCone-ról szóló elbeszélés, aki karácsony este San Francisco barátságtalan utcáin kószál, hogy rátaláljon egy elszökött tinédzserre, aki történetesen az unokaöccse. McCone, amikor 1977-ben a könyvpiacon megjelent, az első modern női magándetektív volt, és a legjobbak egyike is maradt. Hála elsősorban könyörületes szemléletének, és az általa felvállalt esetek kellőképpen kivizsgált hátterének.

*

– Larry, azt sem tudom, mit mondjak! Amit viszont én mondani akartam:

– És most nekem ezzel mit kéne csinálnom? – A tárgy, amit épp most szabadítottam ki vidám, vörös és arany színű karácsonyi csomagolópapírjából, egy műanyag zacskó volt, körülbelül nyolcszor tizenkét hüvelyk méretű, dugig töltve valamivel, ami gyanúsan hasonlított a fűrészporra. Ide-oda forgattam, mintha megcsodálnám, és valami azonosító jelzést kerestem rajta.

Amikor felpillantottam, láttam, hogy Karry Koslowski barna szeme várakozóan ragyog. Úgy tűnt, még kis, pödört bajuszának vége is felborzolódik.

– Tökéletes – mondtam után.

Nagy sóhajtással engedte ki visszafojtott lélegzetét. – Gondoltam, hogy az lesz. Emlékszel még, mit mondtál, hogy újabban hamar elfogy az energiád? Én meg azt válaszoltam rá, próbáld meg a reggelinél kicsit feldobni magad a proteines itallal, mire közölted, reggelente nincs idő ilyesmire.

A beszélgetés során megint rajta voltam, de hiába. Rábólintottam.

– Nos – folytatta –, egy magas pohárba tégy két kávéskanálnyit ebből a keverékből, önts hozzá vizet, keverd össze és kész.

Természetesen, instant változata volt a hírhedt proteines italának. Larry volt maga az egészség az All Souls Legal Cooperative alkalmazottai közül. Gyakran talált süket fülekre felénk intézett, vehemens korholása, hogy igazodjunk jobb táplálkozási normákhoz.

– Kösz – mondtam. – Holnap reggel első dolgom lesz, hogy kipróbálom.

Larry lehajtotta fejét, ajka félénk elégedettséggel csücsörített, zilált kis bajusza alatt.

Karácsony előestéjének késő délutánja volt, és az Ali Souls összes dolgozója az egymás közti ajándékok hagyományos kicserélésével foglalatoskodott. Az évente megismétlődő ritus a szövetkezet megalapításának idejéig nyúlik vissza, amikor a legtöbben túl szegények voltak hozzá, hogy egynél több ajándékot engedhessenek meg maguknak. Az egyetlen szabály: Mind Legyen Egyszerű.

Zsúfolásig megtelt a szövetkezet San Franciscó-i, Viktória korabeli óriási bejárati társalgója. Emberek üldögéltek a bútorokon vagy, mint Larry és jómagam is, törökülésben a padlón, mindenki ott *ó*-zott és *á*-zott az ajándéka fölött. A beugró ablakánál a karácsonyfa mellett főnököm, Hank Zahn most tette fel új sapkáját és egyujjas kesztyűjét, amit helyettesem, Rae Kelleher kötött neki, nagy eltökéltség és a színek tekintetében komoly konzultációk után. Rae viszont az általam vásárolt sálat és sapkát tette fel, és én reménykedtem, hogy ezzel

végre átadja a szemeteskosárnak a Berkeley Egyetemen eltöltött napjaiból visszamaradt relikviáit. Mások otthon készült süteményeket, meg a már egyenesen bűnnek számító karamellát majszolgatták, vagy másféle ajándékaikat nézegették: egy-egy palack különleges bort, következő évi naptárakat, válogatott játékokat, növényeket és különböző könyveket.

Nekem meg itt volt ez a leginkább fűrészporhoz hasonlító instant egészségvédő ital. Egy egész zacskóval!

A teremben olyan nagy volt a hangzavar, hogy alig hallottam meg a telefon csengését a hátam mögött levő hallban. Titkárom, Ted Smalley, aki azonnal ugrik az ilyesmire, átlépett fölöttem, és odament az asztalához, ahol a készülék pihent. Egy pillanattal később már szólt is. –

– McCone, magát hívják.

Gyomrom bukfencezett egyet, mert személyes természetű híreket vártam, ami lehet nagyon jó, de lehet nagyon rossz is. Még egyszer megköszöntem Larry-nek az ajándékot, felálltam, és átvettem a kagylót Ted-től. Ott maradt az asztal mellett állva. A hét elején már elszórakoztattam családi problémámmal, most pedig tudtam, alig várja, hogy segítséget vagy vigaszt nyújthasson.

– Shari? – Húgom, Charlene hangja nyugodt volt, de attól, hogy a Sharon becenevét használta, ahogyan apámon kívül senki más sem hív, ha csak nincs komoly baj, a gyomrom megint ugrott egyet.

– Itt vagyok – mondtam.

– Shari, valaki látta. Ricky egyik barátja látta Mike-ot!

– Hol? Mikor?

– Ma, dél körül. Odafenn, San Franciscóban.

Megkönnyebbülten sóhajtottam egyet. Tizennégy éves unokaöcsém, aki a legidősebb Charlene és Ricky hat kölyke közül, öt nappal ezelőtt megszökött szülei Pacific Palisades-i házából. Most viszont úgy tűnt, életben van, ha nem is a legnagyobb biztonságban.

Bensőmben a detektív azonban óvatosságot parancsolt.

– Biztos benne ez a barát, hogy Mike-ot látta?

– Igen. Beszélt is vele. Mike közölte, téged látogatott meg éppen. Utána viszont barátunk elgondolkodott rajta, hogy a fiú valahogy ápolatlannak és fáradtnak hatott, és hogy te valószínűleg nem hagynád ott mászkálni a városnak azon a részén. Tehát telefonált nekünk, hogy ellenőrizze a dolgot.

Jeges kéz érintette meg a lapockám.

– A város melyik részén?

– …Valahol a városháza körül, barátunk szerint rosszhírű környék.

Nagyon rosszhírű környék, gondoltam, veszélyes terület, ami gyakran odavonzza az ilyen szökevényeket, és ahol a fiúk meg lányok egyaránt prédául eshetnek striciknek és kábítószer-árusoknak…

Charlene szólalt meg előbb:

– Shari?

– Még mindig itt vagyok, csak gondolkodom.

– Nem feltételezed, hogy felkeresne téged, ugye?

– Kétlem, ha eddig nem tette meg. De ha mégis, van valaki nálam otthon, régi barátnőm, aki karácsonyra jött hozzám, és tudja hogy ott kell tartania, meg azonnal fel kell engem hívnia. Van-e még valaki, akit ismer a fiú itt a városban? Valaki, akiben megbízhatna, hogy nem küldi haza?

– …Nem jut eszembe senki.

– Mi van azzal a barátokkal, akivel jó pár karácsonyt együtt töltöttetek, azzal, akinek két kislánya van, és a Mission Dolores-szel szemben, a Tizenhatodik Utcában lakik?

– Ginny Shriber? Négy évvel ezelőtt elköltözött. –

Olyasféle zaj hallatszott, mintha Charlene feltűnő zokogást próbálna visszatartani. – Hiszen még olyan kisfiú. Annyira kicsi és olyan makacs.

De a makacs kisfiúk elég gyorsan felnőnek a város zord utcáin. Nem akartam, hogy ilyen, hirtelen felnőtté válás legyen unokaöcsém osztályrésze is.

– Nézd az egészet a jó oldaláról, Charlene – mondtam, sokkal őszintébben, mint ahogy gondoltam. – Mike pont abba a városba jött, ahol neked van saját magándetektíved. Azonnal hozzálátok, és megkeresem.

*

Minden azzal a mopeddel indult, amit Mike szeretett volna karácsonyra. Vagy meglehet, egy évvel korábban elkezdődött már, amikor Ricky Savage végre megütötte a főnyereményt.

A húgommal eltöltött házassága első tizennégy évében Ricky semmi más nem volt, csak egy az arcnélküli country- és westernzenészek közül, aki háttérzenét szolgáltatott, és néha énekelt az utazgató bandákkal, a látszatra teljesen valószínűtlen befutásról álmodozva. Ő és Charlene kidolgozott egy szaporodási sémát (és tempót) amin mindig elcsodálkoztam. Teherbe ejtette a nejét, elment koncertkörútra, és visszajött, miután megszületett a kicsi. Majd újra elment, amikor rajta volt a kétórai etetés sora, és visszajött, amikor a gyereket elválasztották. És kezdődött elölről az egész cirkusz. Végül, a hatodik gyerek után, Charlene észbekapott, és elköttette a petevezetékét. Ricky viszont továbbra is több időt töltött utazással, mint amennyit otthon volt, és még mindig csak álmodozott.

De aztán az apjától azzal az ígérettel kölcsönvett pénzzel, hogy ha egy éven belül nem sikerül befutnia, felhagy a zenéléssel és beszáll testvérem, John, festő és mázoló vállalkozásába, Ricky csinált egy demo-felvételt valami számról, amit ő maga írt, és a címe ez

volt:*„Pókhálók emlékezetem padlásszobájában”.* Egy reménytelenül szerelmes fickóról szólt, akinek a fent említett pókhálókon kívül, volt még egy *„kanálisa is, odalenn lelke pincéjében„* meg egy *„kis rövidzárlat szíve huzalozásában”.* Amikor először meghallottam, biztos voltam benne, hogy a papa pénze olyan, mintha a WC-n húzták volna le, de a sors máshogyan akarhatta. Eléggé perverz módon. A dal átütő siker volt, és további Ricky Savage slágerek követték.

Ricky és Charlene, az újgazdagok igazi stílusában, gyorsan átköltözött a belvárosba, vagyis, ez esetben feljebb a parton, Los Angeles nyugati részéből a luxusnak számító Pacific Palisades-re. Jöttek az új kocsik, az új bútor meg az új ruhák, úszómedencés ház és játékok, meg mindenféle jó a gyerekeknek. Pontosabban szólva, nagyon sok jó, bármi, amit csak akartak… eddig a karácsonyig, amikor biztonsági okokból, Charlene egyszerűen nem volt hajlandó megvásárolni a mopedot Mike-nak. Mike pedig, amilyen kis keményfejű csibész, fogta a mint egy ötvenöt dollárnyi megtakarított pénzét, és autóstoppal eltűnt otthonról a csendes-óceáni partvidéket végigkísérő autósztrádán.

Az egész az istenverte moped miatt volt! Az is, hogy le kellett mondanom karácsonyi programjaimat, és hozzá kellett látnom, hogy átfésüljem egy szökevényért a területnek, amit Polk Gulch-nak hívnak, minden hírhedt utcáját és sikátorát…

*

A város ezen a karácsony estén furcsán halk volt, a sötét utcák, bár nem hatottak elhagyatottnak, elnémultak. A legtöbben behúzódtak a család és a barátok nyújtotta melegségbe. Mások, gyanítom, azért vonultak vissza, hogy az ebben az évszakban annyira járványos magányukat ápolhassák. A megelőzött járókelők csendben

mozogtak, mintha nem nagyon akarnák felhívni a figyelmet jelenlétükre.

A Market Streeten kezdtem, és úgy haladtam északnyugatnak, a Tenderloinon keresztül a Polk Gulch felé. Mielőtt elindultam volna, odahívtam fényképész ismerősömet, aki többre becsüli a bőkezű honoráriumot, mint az ünnepeket, és csináltattam vele vagy száz példányt egy Mike-ról készült újkeletű fotóról. Azokat osztogattam aztán névjegykártyámmal együtt minden alkalmazottnak azokban a sarki élelmiszerboltokban, alkoholt is árusító helyeken, olcsó szállodákban és zsíros asztalú éttermekben, amiket csak nyitva találtam. A képek láttán senki sem reagált, eltekintve az együttérző vagy közömbös fejrázásoktól és az ígéretektől, hogy nyitva tartják majd a szemüket. Amikorra elértem a Polk Streetet, ahol tízkor találkozóm volt egy buzibárban, fáztam, fájt a lábam, és komolyan el is csüggedtem.

A Polk Gulch nevét onnan kapta, hogy völgyben van, ahol a mélyben valahol egy folyó fut, és régen ez volt San Francisco homoszexuális köreinek központi találkahelye. A hetvenes években azonban, a nyüzsgés java része áttolódott, fel a Market Streeten egészen a Castro kerületig. Egyes részei, különösen a Tenderloinnal határosak, manapság elkeserítően hírhedtek, jártomban-keltemben, miközben a megpillantott fiatalok mindegyikének arcát megvizsgáltam, hirtelen ébredtem rá az utcai prostituáltak és kokósok, meg alkoholisták és otthontalanok szemében felbukkanó reménytelenségre és lemondásra.

A megbeszélt helytől pár háztömbnyire volt egy üres telek, amit láncszemes kerítés övezett. Odabenn óriási lyukat ástak. Az épület pincéje, ami annakelőtte lehetett itt, most tárva-nyitva állt az elemek számára. Az emberek csak úgy átmásztak a kerítésen, és jó lakóhelyre találtak odalenn. Tábortüzek égtek, semmibe véve a Tilos az átjárás feliratokat. Az otthontalanok kicsit elengedhették magukat,

legalábbis ezen az egy éjszakán. Karácsony este senki sem fogja őket piszkálni.

Odamentem a kerítéshez, és ujjaimmal megmarkoltam a hideg fémet. Lebámultam a vibráló fénybe és árnyékokba, és azon tűnődtem, vajon Mike a szedett-vedett, éhes társaság között van-e. Az emberek java része középkorú és idős lehetett, de voltak gyermekes családok és elszórtan fiatalok is, bár egyértelműen nem lehetett kivenni. Végül elfordultam, miután rájöttem, alig van már időm, hogy tízre odajussak a buzibárba.

*

A transzvesztitát Normának hívták, és egyszerű, hideg szépség volt. Férfi vagy nő? Sosem tudtam, hogyan hívjam őket. Mindketten helyet foglaltunk egy sarokasztalnál, pezsgőt szürcsölgetve, mivel Norma ragaszkodott hozzá. („Végtére is, karácsony este van, kedvesem!”) A bár, karácsonyfáján elhelyezett pislogó, színes fények és a minden asztalra odatett, bogyós gyertyák dacára, félig-meddig elhagyatottnak és sivárnak tűnt. Norma merész bársonycicomája és az ékszerei több, mint patetikus jelleget kölcsönöztek az egésznek. Egymagában üldögélt, amikor beléptem, és azonnal mohón üdvözölt.

Normával Ted Smalley-n keresztül kerültem kapcsolatba, aki szintén homoszexuális és széleskörű ismeretsége van a város buzi közösségének minden rétegéből. Norma, Ted közlése szerint, mindent tudott, amit tudni érdemes arról, mi történik a Polk Gulch-on: Ha valaki segíthet, akkor ő az.

Mike, a fénykép alapján, nem tűnt ismerősnek Norma számára.

– Az évnek ebben a szakában olyan sok kis szökevény van az utcákon – közölte velem. – A kölykök mind karácsony körülre

összpontosítják reményeiket. Amikor rájönnek, hogy a Mikulás nem az az óriási fickó, akinek hinni szerették volna, egyszerűen lelépnek. Mint az ön unokaöccse is.

– És, mi történhet egy hozzá hasonló gyerekkel? Hová menne?

– Sok ilyen hely van. Van egy szálloda, a Vinton. Rengeteg szökevény húzódik meg ott eleinte, amíg ki nem fogynak a pénzükből. Ha aztán drogosokba botlik, kipróbálja valamelyik tömegszállást, kapualjat vagy sikátort. Ha pedig kerítőre akadt, hát akkor nagyon gyorsan meg kéne keresni…

Ujjaim önkéntelenül markolták meg a pezsgőspohár szárát. Norma észrevette, és együttérzéssel rázta meg fáradságosan összeállított frizuráját.

– Nem valami vidám gondolat, igaz? De hát mit lát itt, ami az volna? Kivéve engem! – Amikor az utolsó szavakat kiejtette, mosolya egyenesen önmarcangoló volt.

– Már öt napja, hogy eltűnt – mondtam –, és csak ötvenvalahány dollár volt nála. Mostanra biztos elfogyott már, valószínű, hogy nincs a szállodában vagy egyéb ilyen helyen. Droggal sosem volt dolga. Apja zenész, és annak rengeteg haverja drogos. A gyerek határozottan elítélte őket. A másikra még csak gondolni sem akarok, bár valószínűleg végül muszáj lesz.

– Szóval, most mit csinál?

– Megpróbálkozom a szállodával. Visszamegyek, és beszélek az emberekkel azon az üres telken. Megnézek minden kölyköt, aki csak elmegy mellettem.

Norma megint Mike fényképére meredt, ami az asztalon kettőnk között feküdt.

– Átkozott nagy szégyen, egy ilyen helyes kölyök!

Otthon kellene lennie a családdal, a fát díszítgetve, gesztenyét pirítva a tűzön, vagy valami más, ilyenkor szokásos dologgal foglalatoskodva.

– Az amerikai karácsonyi álom, igaz?

– Na, ja. – Vonakodva elmosolyodott, és felemelte poharát. – Igyunk az amerikai karácsonyi álomra… és mindazokra, akiket elkerült.

*

A Vinton szálló pár háznyira volt csupán, az Eddy Street sarkán. A hall egy emelettel feljebb volt, egy már bezárt szendvicses üzlet fölött, és jó ideig kellett várnom, meg újra csöngetnem, mire felmászhattam a szőnyeg nélküli lépcsőkön, ami bizony erősen bűzlött a fertőtlenítőtől, és halványan a vizelet szagára is emlékeztetett. A hall elnevezés aztán tényleg nem illett rá: inkább keskeny folyosó volt, egyik oldalán íróasztallal, amely mögött magas, afro-frizurás, fiatal néger üldögélt. Odafenn a levegő a marihuana szagától volt sűrű. Úgy sejtettem, ezt a karácsony estét kábítószerezéssel tölthette. Szeme jelezte, pánikban van, amikor táskámba nyúltam, hogy, igazoljam magam. Majd rájött, nincs még itt a világvége, és kicsit felengedett.

Elővettem Mike egy másik képét, és letettem magam elé a pultra.

– Látta ezt a kölyköt?

Alig pillantott rá.

– Nem, nem segíthetek.

Közelebb toltam hozzá.

– Nézze meg még egyszer.

Megtette, és visszatolta felém.

– Mondtam már, nem.

Volt valami a hangjában, ami azt súgta, hazudik. Már puszta perverzitásból is hazudna. Most foghatnám keményre nála a dolgot, hangoskodhatnék, hogy elbeszélgetek a szálló tulajdonosával, megemlítve, hogy az egész bűzlik a fűtől. Az utóbbi időben a város

ilyen és ehhez hasonló lebujai kicsit nagyobb figyelmet kaptak a hatóságoktól. A tulajdonos nem nagyon szeretné, ha bajt csinálnék, mivel ez egyenesen veszélyeztetné a kis aranybányát, ahol botrányosan magas összeget kért a futó-vendégektől, sőt, még el is veszíthetné ezáltal az állam által adományozott kiegészítést az erre rászorulók után. Mindazonáltal, kell legyen valami jobb módszer erre…

– Minden este itt dolgozik? – kérdeztem.

– Ja.

– Kemény lehet a karácsony este.

Vállat vont.

– Karácsony éjszaka is?

– Mit törődik vele?

– El tudom képzelni, micsoda rohadt dolog lehet. Csak nem gondolja, hogy azért rohangálok kinn a hidegben, mert ezt szeretem, igaz?

Szeme, halvány érdeklődést tükrözött.

– Nincs más választása, vagy igen?

– A pokolba is, nincs. Az ügyfél közölte, meg kell keresnem a kölyköt, így hát keresem. Nem mintha számítana. Nincs semmi jobb dolgom.

– Tudom, mire gondol. Engem se vár otthon semmi.

– Hol az az otthon?

– Az igazi otthonom, vagy ahol élek?

– Azt hiszem, mindkettő.

– Odafönn élek. – A mennyezet fölé bökött. – A munkához szoba is jár, de nem igazán az otthonom. Voltam Motown-ban már, még mielőtt a mutter meghalt volna, és a dolgok rosszra fordultak az autóiparban. Úgy jöttem ide, hogy azt hittem, találok munkát. – Ironikusan elmosolyodott. – Nos, találtam is, vagy nem?

– Itt legalább nincs olyan hideg, mint Detroit-ban.

– Nincs, de ez nem is otthon. – Szünetet tartott, majd Mike képéért nyúlt. – Hadd nézzem meg még egyszer. – Újabb szünet következett. – Oké. Volt itt. Ő és az a szőke csaj összebarátkoztak, de elmentek.

– Tudja a szőke lány nevét?

– Igen. Jane Smith. Eredeti, nem?

– Le tudná írni?

– Egyszerűen egy kis szőke volt, talán öt láb két hüvelyk magas. Hosszú hajjal. Nem volt rajta semmi különleges.

– Mikor mentek el?

– Már nem voltak itt, amikor előző éjszaka idejöttem. A tulajdonos nem tűri az olyanokat, akik nem tudnak fizetni, és még azon a napon szereti kitenni őket az utcára.

– Szemre milyennek tűnt a kölyök? Oké volt?

A férfi szeme találkozott az enyémmel, egy pillanatra rám meredt.

– Azt hittem, magának ez nem egyéb, csak munkafeladat.

– … Az unokaöcsém.

– Na ja, kitaláltam, hogy valami ilyesmiről lehet szó. Nos, ha arra gondol, hogy használt-e drogot vagy strichelt-e, azt mondom, nem. Meglehet, volt egy kis pia, de ez minden. A lány ugyanolyan. Csinos, egyenes kis kölyök. Eddig még senki sem kapta el őket.

– Hadd kérdezzek még valamit: a hozzájuk hasonlók mit szoktak csinálni azután, hogy kiteszik őket innen? Hol szoktak lógni?

Elgondolkodott.

– Van egy koszos kis hely a Polkon, az O'Farrell közelében. A tulajdonos egy öreg iráni. Sajnálja a kölyköket, eteti is őket, amikor éhezni kezdenek már, és megpróbálja rávenni őket, menjenek haza. Lehet, hogy ő látta őket.

– Ma este nyitva van?

– Hogyne. Mint mondtam, iráni. Ez neki nem ünnep. Jobban belegondolva, nekem sem az.

– Miért nem?

Megint csak ez az ironikus mosoly…

– Az ember nem ünnepelheti meg a földre szállt béke napját, amikor nem is hisz már benne, vagy igen?

A táskámba nyúltam, és kivettem egy húszdollárost, odacsúsztattam neki a pult fölött.

– Béke legyen a földön, és köszönöm.

Mohón kapta el, majd megnézte, és a fejét rázta.

– Nincs rá szükség.

– Akarom. Ettől más lesz az egész.

*

„Piszkos kis lebujnak” nevezték a Coffee Breaket. Kicsi volt, csupán öt asztallal és egy étkezőpulttal, elöregedett, zöld linóleum padlóval és fröccsöntött, műanyag bútorokkal. A pult mögött cigarettázó, kopaszodó, ősz hajú, sovány ember üldögélt. Pár öregasszony hajolt a kávéja fölé egy sarokasztalnál. Az ablak mellett mocskos hajú, szőke lány. Kifejezéstelen szemmel meredt a pohárra, ez is csak egy volt a város áldozataiból.

Megmutattam a pult mögötti férfinak Mike képét. Azt mondta rá, valahogy ismerősnek tűnik, egy percig gondolkodott, majd pattintott az ujjával, és megszólalt:

– Hé, Angie.

Az ablak mellett ülő lány megfordult. Telt arca volt, látni lehetett, hogy vörös, kialvatlan a szeme, és sokat sírhatott. Pillantásának üressége a nyomornak, és nem a drogoknak volt tulajdonítható.

– Nézd meg ezt a képet, amit a hölgy mutat. Nem láttalak én téged ezzel a kölyökkel tegnap?

A lány felkelt, és odajött a pulthoz, öntudatosan simítva végig ráncos dzsekijén és farmerjén.

– Igen – mondta, miután rápillantott –, ez Michael.

– És hol van most? A hölgy a nagynénje, segíteni akar rajta.

A lány a fejét rázta.

– Nem tudom. A Vintonban volt, de velem együtt kirúgták onnan. A múlt éjjelt együtt töltöttük a pincében, azon az üres – telken, de hideg volt és ijesztő. A részegek állandóan zaklattak bennünket. Mr. Ahmeni, mit gondol, mennyi idő alatt tud ideérni az apám?

– Csak nyugalom. Hosszú az út Oroville-től. Egy órája sincs, hogy felhívtam.

Tanulmányozni kezdtem a lányt. A mocsok alatt egy csinos, megszokott lány rejtőzött.

– Akarsz egy csésze kávét? Vagy valamit ennél? – kérdeztem tőle.

– Egy kólát nem bánnék. Már órák óta Mr. Ahmenit pumpolom. – Halványan elmosolyodott. – Azt hiszem, nagyon tudná méltányolni, ha a változatosság kedvéért most valaki mást pumpolnék.

Vettem magunknak két kólát, és odaültem mellé.

– Mikor találkoztál Mike-kal?

– Három nappal ezelőtt, azt hiszem. A szállóban volt, amikor a városba jöttem. Valahogy kinézett magának. Én meg örültem neki. Az a hely tényleg borzasztó. Odaát egy sereg narkós van. Egyikük az első éjszaka a lépcsőházban adagolta túl magát. Viszont olcsó, és nem tesznek fel kérdéseket az embernek. Amikor errefelé jöttem, a buszon találkoztam egy fickóval, az mesélt róla.

– Mit csinált Mike itt a városban, tudod?

– Főként mászkálgatott. Egyik délután kimentünk Ocean Beach-re, és jártuk a homokbuckákat.

– Mi van a drogokkal vagy…

– Michael nem drogozik. Iszik egy kis bort, ez minden. Ő… nem tudom, hogyan írjam le, de nem olyan, mint a többi kölyök az utcákon.

– Hanem milyen?

– Nos, valahogy olyan… érzékeny, elmélyültebb.

– Ez az érzékeny lélek megszökött otthonról, mert a szülei nem akartak neki karácsonyra mopedet venni.

Angie felsóhajtott.

– Maga igazából nem nagyon sokat tud róla, ugye? Még azt sem tudja, hogy azt szeretné, ha Michaelnak, nem pedig Mike-nak hívnák.

Ez egy pillanatra lecsendesített. Igaza volt: nem nagyon ismertem tulajdonképpen az unokaöcsémet, legalábbis nem úgy, mint különálló személyt.

– Mesélj róla.

– Mit akar tudni?

– Nos, ez a mopedes ügy is… hogy volt?

– Tulajdonképpen semmi köze sem volt a mopedhez. Legalábbis nem sok. Inkább az iskolatársaihoz volt.

– Milyen vonatkozásban?

– Nos, amennyire Michaeltől tudom, a család régebben szegény volt. Legalábbis voltak hónapok, amikor igencsak odavoltak, ki tudják-e fizetni a havi bért.

– Így igaz.

– És aztán az apja énekes sztár lett, átköltöztek valami borzasztó házba a Pacific Palisades-en, Michael pedig nagy hirtelen ott találta magát abban az iskolában, azzal a sok gazdag gyerekkel. De nem tudott beilleszkedni. Szerinte semmi más gondjuk nem volt, csak az, minél több dolgot megszerezzenek maguknak, meg a drogok és a partik. Egyszerűen sehogy sem tudott viszonyulni az egészhez. Azt mondja, tényleg nehéz belecsöppenni ilyesmibe, ha az ember egész életét azzal töltötte, hogy valódi gondok miatt aggódik.

– Mint például, hogy a szülei ki tudják-e fizetni a következő havi bért?

Angie rábólintott. Laza, szőke hajának frufruja eltakarta a szemét. Hátralökte és folytatta.

– Tudok róla. Az enyéimnek sincs sok pénzük, anyám pedig sokat betegeskedik. A kölykök meg megérzik, hogy az ember más, és semmiben sem akarnak közösködni vele. Michael magányos volt az új iskolában, így hát megpróbált beilleszkedni. Nagyon keményen megpróbálta, azt hiszem, mindig valahogy úgy, hogy a legújabb cuccot, a legdrágább ruhákat kapta. Hiszen tudja…

– És a moped ennek is része volt.

– Ühüm. De amikor az anyja közölte vele, hogy nem kaphatja meg, rájött, tulajdonképpen mit is csinál. És azt is felfogta, hogy a mopeddel ez a trükk amúgy se vált volna be. Michael elég okos hozzá, hogy tudja: az emberek nem esnek hasra valaki előtt csak azért, mert annak megint új játéka van. Tehát úgy döntött, sosem tudna beilleszkedni, és megszökött. Azt mondja, sokkal kényelmesebben érzi magát az utcákon, mert ott az élet igazibb. – Szünetet tartott, szeme könnyel telt meg, és kinézett az ablakon. – Istenem, hát az aztán valódi.

Követtem pillantását az ablakon túlra: az üveg túloldalán talán tizenhárom éves lány imbolygott. Teste girhes, arca kifejezéstelen, szemei beesettek. Az előrehaladott kábítószeres tipikus ábrázata. Így szóltam Angie-hez:

– Mikor láttad utoljára Mike-ot… Michaelt?

– Ma délután négy körül. Már mondtam, az üres telken, abban a pincében töltöttük az éjszakát. Akkor már tudtam, többet nem tudok elviselni, és megmondtam neki: úgy döntöttem, hazamegyek. Nagyon begurult, és otthagyott.

– Miért?

– Mégis, mit gondol? Elhagytam. Hazamehetek, ő meg nem.

– Miért nem?

– Mivel Michael… Istenem, az égvilágon semmit sem tud róla! Ő büszke. Soha nem ismerné be a szüleinek, hogy egymagában képtelen megcsinálni. Csupán annyit vallana be, hogy nem tud beilleszkedni az iskolában.

Amit a lány mondott, meglepett, és el is szégyelltem magam. Főként Charlene miatt, aki mindig makacsként vagy csökönyösként beszélt Mike-ról, de sosem mondta róla, hogy büszke lenne. És magam miatt is, mert valójában sosem ismertem meg közelebbről, nem is láttam másként, csak mint a bandavezért, akire családi körökben viccesen úgy hivatkoztak: „a kis vadóc”.

– Angie – mondtam –, van valami ötleted, hogy hová mehetett tőled?

A fejét rázta.

– Bár csak volna. Szép lenne„ ha Michaelnak is lehetne karácsonya. Sokat beszélt róla, mennyire fogja hiányolni. Egész idő alatt, amíg ott sétáltunk a homokbuckákon, egyfolytában azokról a karácsonyokról mesélt, amiket régen együtt töltöttek, bár nem volt semmi pénzük: a fa díszítéséről, az otthon készített ajándékokról, a karácsony esti gyertyafényes misékről, a cukorka díszítéséről és a pulykás vacsorákról. Michael nagyon szereti a karácsonyt.

Ezt sem tudtam. Évek óta túlságosan lekötött a saját életem, ezért hát egy kis csekknél egyebet sosem küldtem a Savage gyerekeknek. Tehát, megfelelőképpen megalázva, köszönetet mondtam Angie-nak, hogy elbeszélgetett velem. Sok szerencsét kívántam neki és a szüleinek, jómagam pedig kimentem, hogy folytassam a sötét, csendes utcák átfésülését.

*

Amikor visszafelé jöttem a Polk Streeten a Tenderloin irányában, ismét megálltam az üres telket övező kerítésnél. Majdnem biztos voltam benne, hogy Mike nincs ott. Mégis kíváncsi voltam rá, milyen az a hely, ahol meghúzódtak.

A tábortüzek még mindig égtek a pince menedékében. Itt-ott részegek és drogosok hevertek a földön. A többiek meg, akik nem érték még el ezt az állapotot, palackokat adtak körbe, és néhány csikken meg tűn osztoztak. Az egyik csoport borízű, erős hangon kórusban énekelte a,,*Rudolph, a pirosorrú rénszarvas-t.* Egy távolabbi sarokban másik csoportot pillantottam meg, két nőt, három gyereket és egy férfit, akik egy sovány kis karácsonyfa köré gyűltek.

A fa nem viselt semmiféle díszítést, tulajdonképpen nem is volt fa, csak egy favég, amit valaki levághatott, és eldobott, miután rájött, túl magasat vásárolt otthonába. Nem ragyogott a tetején csillag, nem volt alatta semmiféle ajándék, semmi cukorka vagy pattogatott kukoricából készült lánc, és az is bizonyos, hogy holnap nem lesz pulyka sem. Az emberek mégis köréje gyűltek, és csendben álldogáltak, fejüket leszegve imádkoztak.

Még egy pillanatig figyeltem a jelenetet, majd elfordultam, és az órámra pillantottam. Mutatói közölték, miért imádkoznak az emberek: már itt van karácsony napja. Ez volt nekik az éjféli mise.

Hirtelen rájöttem, hogy azok, akiknek semmijük sincs a világon, amivel karácsonyt ülhetnének; kivéve a valaki mástól eldobott fenyőfa hulladékot, itt nekem most felbecsülhetetlen ajándékot adtak. Úgy gondoltam, végre tudom, hol találom meg az unokaöcsém.

*

Amikor a Mission Dolores-hez értem, a bazilika neoklasszikus homlokzata fényárban fürdött, a dóm és a tornyok csak úgy ragyogtak az éjfél utáni égbolton. Az utcát két sorban parkoló járművek torlaszolták el, és belülről örömteli kórus hangjai hallatszottak. Az újabb, a huszadik század elején felhúzott építmény mellett, az 1700-as évek vége felé épített kicsiny, vályogtéglás templom szinte eltörpült, és mély hallgatásba látszott burkolódzni. Felsiettem a széles lépcsőkön, amik a bazilika íves faajtajához vezettek, majd egy pillanatot arra fordítottam, hogy összeszedjem magam, mielőtt belépek.

Mint generációmból olyan sokan, én is évek óta már csak névlegesen voltam katolikus, de az ájtatosság régi szokása sosem hagyott el teljesen. Egyszerűen képtelen voltam betörni oda, és belenézni minden imádkozó arcba, függetlenül attól, milyen nagy volt a sürgetés. Vártam, amíg viszonylag megnyugodtam, mielőtt kitártam a nehéz ajtót, és átléptem a küszöböt.

A mise gyertyafényes volt; a pap és a ministránsok köpenyes alakja lassan mozgott a villódzó, ide-oda imbolygó fényben. Az oltár mögötti és az oldalfalakon vágott, festett üvegablakok erősen csillogtak. Ezzel szemben viszont a masszív oszlopok felnyúltak, egészen a sötét árnyékba merülő boltívekig. Miközben lassan mozogtam a padsorok közti egyik átjáróban, a kórus hangja fenséges finálévá terebélyesedett.

A hívők kezdtek előre menni, hogy átvegyék az Úrvacsorát. Közben egy kicsit akadálytalanabbul tudtam mozogni, és végig is pásztáztam a padokban helyet foglaló fiatalok arcát. Minden alkalommal, amikor tinédzserkorú fiatalt pillantottam meg, felgyorsult a szívverésem. És minden alkalommal csak a csalódottság éles szúrását éreztem.

Elhaladtam a várakozó áldozók mögött, majd lassan végigmentem a főhajón, és elértem a túloldalra. A templom hátul

sötétebb volt, és odaát kevesebben álldogáltak. Az egyik oszlop egy pillanatra eltakarta előlem az oltárt. Megkerültem tehát.

Ott volt, az oszlop melletti padsorban, egész súlyával nekitámaszkodva. Még a halvány megvilágításban is látni lehetett, hogy arca mocskos és fáradt, rajta a farmer meg a dzseki foltos és gyűrött. Szemei félig csukva, ajka lefittyedt. Kezét a combjai közé szorította, mintha melegítené.

Mike, nem, Michael, az egyetlen biztonságos helyre jött, amit ismert a városban, a templomba, ahol már két karácsony estén családjával és a barátokkal együtt vett részt a misén, a barátokkal, a Shribers családdal, akik az utca másik oldalán laknak.

Becsúsztam a padsorba, és helyet foglaltam mellette. Fejét felém fordította, szája egészen tátva maradt a csodálkozástól, amikor rámbámult. Ami kevés arcszíne maradt, az is eltűnt rögtön. A szeme kerekre tágult, és riadt lett.

– Szia, Michael. – Karjára tettem a kezem.

Úgy nézett, mint aki le akarja rázni magáról.

– Hogyan tudott…?

– Nem számít. Most nem érdekes. Üljünk itt csendben, amíg véget ér a szentmise.

Folyamatosan csak rám bámult. Pár másodpere után aztán megszólalt:

– Fogadok, hogy a Mama és a Papa nagyon dühösek rám.

– Sokkal inkább aggódnak.

– Magát bérelték fel, hogy megtaláljon?

– Nem, önként jöttem.

– Hűha. – Másfelé nézett, az áldozók irányában.

– Még mindig jársz templomba? – kérdeztem.

– Nem sokat. Egyikünk sem jár már. Pedig valahogy hiányzik.

– Akarsz az Úrvacsorához járulni?

Először nem válaszolt.

– Nem. Nem hiszem, hogy képes lennék most ilyesmire. Az is meglehet, sosem leszek.

– Nos, akkor rendben. Mindenki másképpen fejezi ki az érzelmeit… az Isten, vagy bármi iránt. – Eszembe jutott az üres telken az otthontalanok imádkozok csoportja. – Az a fontos, hogy hiszel valamiben.

Bólintott rá, és utána már csendben ültünk és figyeltük, hogyan sorakoznak fel az emberek. Egy idő után mégis megszólalt:

– Úgy gondolom, tényleg hiszek valamiben. Máskülönben nem tudtam volna túlélni ezt a hetet. Sokat tanultam, tudja.

– Biztos vagyok benne.

– És mit fog csinálni most? Hazaküld?

– Akarsz hazamenni?

– Talán. Igen. De nem akarom, hogy küldjenek. Magamtól akarok menni.

– Nos, amúgy sem szabad senkinek sem a karácsony napját repülőn vagy buszon tölteni. Mellesleg, ma délután négykor vagy tízen hivatalosak hozzám vacsorára. Rád is számítok, és segítesz megtölteni a pulykát.

Michael tétovázott, majd félénken elmosolyodott. Kivette egyik kezét a combjai közül, és az én kezembe csúsztatta. Egy pillanat múltán a vállamra fektette fáradt fejét, és együtt ünnepeltük karácsony reggelét.

SHIZUKO NATSUKI

A SZERELEM-MOTEL

Gyakran teszik fel a kérdést íróknak, honnan veszik az ötletet elbeszéléseikhez. Én magam jó pár olyan szállodában laktam már, ahol a hűtőszekrényeket előre megrakták a vendégnek mindenféle itallal, mégsem jutott soha eszembe a jelen elbeszélést adó ötlet. Nyilvánvaló viszont, hogy eszébe jutott Shizuko Natsukinak, aki majdnem húsz éve már egyike Japán vezető misztikus íróinak. A hölgy évenkénti novelláskötetei mindig bestellerek és díjakat hoznak neki odahaza, bár ezeknek az írásoknak Amerikában mind ez idáig csak néhányuk jelent meg.

*

Shibuyának azt a részét, amit Dogenzaka 2 Chome-ként emlegetnek, bevásárló-kerületnek ismerik. Ha az ember egy kicsit tovább megy ezen az utcán, mely a Tokyo Áruház központi részlegét veszi körül, befordulhat azoknak a keskeny, kanyargós kis sikátoroknak az útvesztőjébe, melyek néha nem szélesebbek három méternél sem. Ezekbe az utcácskákba zsúfolódnak össze a szerelmi találkahelyek. Nagy és kicsi, összesen több, mint száz. Valószínűleg ez a város legnagyobb ilyen körzete.

Mivel ez Shibuya legnyüzsgőbb kerületének a szíve, rendkívül drágák a telkek. Mindezek ellenére az épületek nem különösebben magasak. Legtöbbjük csupán szorosan Összezsúfolt két- vagy

háromemeletes, gyenge építmény. A szállókban kevés a szabad szoba, tehát zsúfoltak, és jól mennek.

Van köztük egy kastélyhoz hasonlító, három emeletes épület. Külső fala fehér csempével borított, és három, bronz színű tetővel fedett, kerek tornyocska is díszíti. Egészében véve, halványan adja csak vissza azt a hatást, milyen lehetett egy arab vár. A tornyok magassága következtében, és amiatt, hogy mintegy huszonhárom vendégszobája van, a környezetéből eléggé kiemelkedik.

Egy áprilisi kedd estéjén 7 óra 15-kor csengett a házitelefon a Castle Motel recepcióján. A pislogó, vörös fény jelezte, hogy a hívás a harmadik emelet 305-ös szobájából jön. Mivel az ott tartózkodók már jó egy órája felmentek, a portás feltételezte, hogy távozni készülnek. Füléhez emelte a kagylót, amiből egy férfi egészen hisztérikus és abnormálisan magas hangja szűrődött ki.

– Jöjjön gyorsan! Valami rettenetes történt… valami tényleg rettenetes!

A harmincas éveiben járó recepciós leejtette a kagylót, és azonnal kirohant a pult mögül. Mivel az ilyesfajta moteleket főként azok használják, akik nem szeretik, ha felismerik őket, senki sem kérne segítséget, ha nem lenne tényleg komoly a dolog. A közelmúltban is két alkalommal idősebb vendégek haltak itt meg a megerőltetéstől. Egy másik esetben egy fiatal csavargó vitte fel magával a felszedett bárkisasszonyt. Aztán valami veszekedés tört ki közöttük, ami abban végződött, hogy a nő leszúrta a férfit. Még mentőt is kellett hívni.

A portás liften sietett fel a harmadikra. A 305-ös szoba ajtaja fölött kis, vörös lámpa világított, jelezve, hogy a szoba foglalt. Kopogott az ajtón, de nem jött azonnal a válasz. Makacsul folytatta tehát, és addig rázta az ajtógombot, míg valaki belülről ki nem nyitotta az ajtót. Benyomult a szobába. Majdnem meztelen nő feküdt elterülve a szőnyegen, hullámos, világosbarna hajjal. Arcának látható profilja

fehér volt, mint a pergamen. Élénkvörös melltartót viselt, testének alsó részét pedig fürdőlepedő övezte.

Miután leküzdötte a látvány kiváltotta első rémületét, jobban körülnézett. A nő szája mellett hányást vett észre, kinyújtott keze közelében pedig egy palack narancslét, ami kicsöpöghetett, mert sárga foltot hagyott a szőnyegen. A csupán hosszúszárú alsónadrágba öltözött férfi arcára kiült a merő döbbenet. Vékony, csontos mellkasa volt, haja és sűrű bajusza majdnem ezüst színű. Kicsiny, beesett szeme tágra nyílt.

– Ó, ez rettenetes, egyszerűen rettenetes – mondta remegő hangon.

– Mi történt?

– Ru, úgy értem Sato, éppen kijött a fürdőből, és elővett egy kis dzsuszt a hűtőből, amikor hirtelen vonaglani kezdett, és összeesett.

– Ő vette ki a hűtőből?

A nő a hűtő előtt esett össze, ami meg volt rakva mindenféle sörrel, ivólével és izotóniás itallal. A portás hirtelen döbbent rá: ha mindez igaz, a szálló számára meglehetősen kényelmetlen helyzetet teremt. Ezért keményen rázni kezdte a nőt.

– Mi van magával? – kérdezte. – Ébredjen fel. – De a lány mozdulatlan maradt, és nem reagált. Úgy tűnt, nem is lélegzik.

– Hívom inkább a mentőt – mondta végül, és az ágy melletti telefonért nyúlt.

*

Körülbelül öt perc múlva megérkezett a mentő. Megállapították, hogy a lány halott. Az esetet bejelentették a shibuyai rendőrségnél is. Ezután számos detektív meg egyenruhás rendőr jelent meg, valamint egy orvos, akit egy közeli kórház intenzív osztályáról küldtek ide.

Miután kellőképpen megvizsgálta a lányt, a középkorú orvos felvette a narancslét tartalmazó üveget, és beleszagolt.

– Azt mondanám, a halál oka mérgezés, talán valamiféle mezőgazdasági vegyszerrel. Valamilyen olajnak vagy kátránynak a szagát érzem benne.

– Úgy érti, mérget kevertek a narancslébe – mondta Yazawa felügyelő. Kinyitotta a hűtőt, és megvizsgálta a tartalmát, majd miután kesztyűt húzott, kivett onnan két palack narancslét. Ugyanaz a márka volt, amit a lány is fogyasztott. – Számomra úgy tűnik, mintha a kupakot eltávolították, majd újra visszahelyezték volna. – A többi detektív is tanulmányozta a zárósapkát, és egyetértőleg bólogatott.

– Ha szénsavas ital lenne, elveszítette volna a pezsgését, de a narancslénél az ember nem tudja megállapítani – mondta az egyik.

– Úgy látszott, hogy a másik palack ivólével nem csináltak semmit. Arra nézve sem találtak bizonyítékot, hogy a hűtőben fellelhető többi ital bármelyikét piszkálták volna. Yazawa felügyelő elbeszélgetett a portással és megtudta tőle, hogy a szobaszerviz alkalmazottai pótolják az előző vendég által elfogyasztott italokat, amikor a szobát rendbe rakják.

– Majd utánanézek, mikor tették ezeket ide – ígérte a portás.

*

Ebben az időben a szobáknak körülbelül hatvan százaléka, huszonháromból tizennégy, volt foglalt. Nyomozókat küldtek mindegyikbe, hogy ellenőrizzék a hűtőket, miközben Yazawa felügyelő szorgalmasan figyelt a recepciós magyarázatára: hogyan üzemeltetik a motelt.

– Van garázs, ami ugyan csak nyolc kocsit képes befogadni, de a vendégeknek több, mint fele gyalog jön. Boltíves kapun keresztül

jutnak be a nagy, bronz színű társalgóba. A társalgó jobb oldalán található a recepció, amit sötétsárga árnyalatú üveg zár el, hogy az ott megjelenő vendégek kevésbé érezzék feszélyezve magukat. Bár aki a recepción van, az a túloldalról tisztán láthatja őket. A szemközti falon, egy óriási üveglapon látható a motelben rendelkezésre álló huszonhárom szoba mindegyikének a színes képe. Ha a kép világít, azt jelenti, hogy a szoba nem foglalt. A vendégek úgy jelezhetik választásukat, hogy megnyomják a mellette lévő gombot, és a recepciós máris átadja nekik a szoba kulcsát. A pult mellett felirat tünteti fel a szobaárakat. 6800 yen egész éjszakára, 4300 yen azoknak, akik két óránál rövidebb ideig maradnak.

Amikor a vendégek megkapják a kulcsukat, liften mehetnek a megfelelő szintre. A szoba ajtaja fölötti lámpa nem világít, de ha a vendégek már bementek oda, és be is csukták az ajtót, a fény automatikusan kigyullad, nehogy rájuk törjenek. Minden szinten vészkijárat is van a társalgó végében, amit rendszerint belülről bereteszelve tartanak.

Yazawa felügyelő ellenőrizte, hogy az összes vészkijárat mind belülről van-e bezárva, majd visszatért a 305-ös szobába.

Ott találta az ősz hajú férfit, aki a kerek ágy szélén üldögélt. Most már fekete öltönyt viselt. Továbbra is teljesen a hatása alatt volt annak, ami történt. Yazawa a szomszédba vezette, ami történetesen üres volt. Itt nem volt kerek ágy, hanem helyette egy bonyolultabb kivitelű, amit meg lehetett világítani élénk, kék fényekkel. A fürdőt füstüveg lap választotta el, tehát az, aki odakint van, halványan ugyan, de képet kaphat az odabenn tartózkodó személyről. Volt még a szobában egy TV is, videó-lejátszóval a pornófilmekhez, előtte pedig néhány szék. A férfi ezek egyikében foglalt helyet, miközben Yazawa felügyelő és fiatal helyettese szemben ült vele.

– Mi a neve? – kérdezte Yazawa.

– Ogura Masaaki – válaszolta elhaló hangon a férfi. Egyidőben azzal, amikor a nevét kimondta, a tenyerében annak kínai jelét rajzolta végig. Yazawának feltűnt, hogy van valami szinte fenséges a férfi nevében, ami nagyon jól illett annak nyugodt, finom vonásaihoz. Vékony alkatához képest szokatlanul nagy volt a feje. Ez a finom nevű, méltósággal teli ember nem nagyon illett ide.

– Kora?

– Ötvenhárom vagyok.

– Úgy gondolom, a halott nő nevét is tudja.

– Igen. Sato Rumikónak hívták.

– Miféle munkát végzett?

– Egy bárban dolgozott Shinjukuban.

– Mennyi idős volt?

– Úgy hiszem, huszonhárom.

– Régóta ismerte?

– Tulajdonképpen nem. Úgy, gondolom, másfél éve.

Mintha csipetnyi sajnálatot lehetett volna felfedezni vékony orrhangjában. Lehajtotta a fejét, és nagy levegőt vett.

Sato ma hajlandó volt a Dogenzakán egy kávézóban hatkor találkozni vele, és onnan gyalog jöttek a motelhoz. Körülbelül hat óra tizenöt lehetett, amikor bejelentkeztek. A 305-ös szobát választották, és rögtön a lényegre tértek. Utána ment elsőnek a fürdőbe, majd, amíg Satón volt a sor, addig elnyújtózott az ágyon.

Miután jó sokáig áztatta magát a lány a kádban, úgy jött ki a fürdőszobából, hogy melltartó volt rajta, dereka köré pedig fürdőlepedőt csavart. Panaszkodott, hogy száraznak érzi a torkát, ezért a hűtőszekrényhez ment.

– Ru bárban dolgozott, de szinte sosem fogyasztott alkoholt – mondta Ogura. – Kivett tehát egy palack narancslét, és nagyot húzott belőle. Egyszerre megitta talán a palack tartalmának kétharmadát.

Majd felnyögött, és a torkához kapott. Az egész olyan gyorsan történt, hogy időm sem volt elsősegély nyújtására, vagy bármire.

Először döbbenten állt, de visszanyerte lélekjelenlétét, felhívta a recepciót.

– Kinyitotta-e valamelyikük a hűtőt azelőtt, hogy a lány kivette volna a narancslét?

– Nem. Egyikünk sem nyúlt hozzá.

– Szóval, ami önt illeti, semmit sem ivott?

– Ittam egyet a csapból, amíg a fürdőben voltam. Ez minden.

– Amikor először a szobába jött, nem tűnt fel valami szokatlan?

– Nem vettem észre semmi különöset.

– Volt már itt azelőtt is?

– Nem. – Ogura a fejét rázta. Egy pillanatra elcsendesedett, majd beismerte: – Igen, valójában voltunk már itt egyszer, körülbelül hat hónappal ezelőtt, de másik szobát használtunk.

Yazawa arról kezdte faggatni a férfit, milyen gyakran látogatták a szállót. Vajon ő és Sato Rumiko havonta egyszer találkoztak a szerelmi motelekben? Havonta kétszer? Rendszerint a közelben beszélték meg a találkozót?

Miközben folyt a kihallgatás, a férfi kezdte leírni, milyen volt a kapcsolatuk, és arcára meglehetősen szégyenkező kifejezés ült. Ogura általában a munkából hazafelé menet találkozott Satóval a Dogenzakán, és másfél órát szoktak eltölteni az egyik ilyen szállóban, mielőtt a lány dolgozni ment volna Shinjukuba.

– Tulajdonképpen nagyon kedves lány volt, nem az a fajta, akit az ember manapság az ilyen bárhölgyek között találna. Jó kislány volt. Valahogy mindig sajnálatot éreztem iránta. – Könnyek gyűltek a szemébe, és úgy nézett ki, mint aki nemsokára összetörik.

Azt mondja, szokás szerint munkából jövet találkozott a lánnyal. Ön hol dolgozik?

– A Chiyoda negyedben, a császári palota közelében.

– Pontosan hol?

Csak egy pillanatba tellett, amíg a férfi rá tudta venni magát a válaszra. Aztán felegyenesedett, és úgy ült már, mint a faszent. Arckifejezése összetettnek tűnt, Yazawának úgy rémlett, egyenlő részben alkotja zavar és dac. Végül felemelte mélyen ülő szemét, és higgadtan mondta:

– A Császári Udvartartás számára dolgozom.

*

Ellenőrizték az összes hűtőszekrényt, és kiderült, hogy a többi szoba egyikében sem piszkálták az italokat, csak a 305-ösben. A rendőrség, miután konzultált a portásokkal és a takarító személyzettel, megtudta, hogy az előző pár öt óra harminc körül jelentkezhetett ki a 305-ös szobából. Ezek a vendégek előre tájékoztatták a recepciót, hogy ki fognak jelentkezni. Tulajdonképpen 5 óra 20 körül lehetett, amikor telefonáltak. Akkor a recepciós meg is kérdezte, vajon fogyasztottak-e valamit a hűtőből? A válasz az volt, hogy csupán egy üdítőt meg egy palack ivólét ittak. Mivel a szállóhoz kocsival érkező vendégek többségükben nem isznak alkoholt, az üdítőital fogyasztás elég magas.

Amikor az előző vendégek lejöttek, számláikat már összeállították, azok pedig kifizették, és vissza is adták a szobakulcsot. Közben nem szólt senki egy szót sem.

Az előző vendégek kijelentkezésének és az új vendégek bejelentkezésének időpontja között a szobában csak a takarítószemélyzet egyik női tagja tartózkodott. Első dolga volt ellenőrizni a hűtőszekrény tartalmát, és tájékoztatta róla a recepciót is. A recepciós ellenőrizte, hogy mindez egyezik-e a vendégek közlésével.

Ezután a takarítószemélyzet rendbe hozta a szobát.

Helyükre állították a bútorokat, porszívóztak, kitisztították a hamutartókat és lecserélték az ágyneműt. Majd kitakarították a fürdőt is. Alaposan kisúrolták a kádat, és tiszta törülközővel felszárították. Az egész körülbelül harminc percig tarthatott, és amikor végeztek, a társalgóban a megfelelő lámpa kigyulladása jelezte, hogy a szoba készen áll a következő vendég számára.

A szobalány, aki a 305-ös szobát takarította, meglehetősen őszintén beszélt az előző vendégek által fogyasztott italokról:

– Fogyasztottak egy üdítőt meg egy palack ivólét. Ott is hagyták a két üveget meg a két poharat az asztalon. Én magam ellenőriztem a hűtőszekrényt, és közöltem a recepcióval annak tartalmát. Utána a konyhába vittem az üres üvegeket, és újakkal pótoltam. Az újak megfelelően le voltak zárva. Azokról viszont semmit sem tudok, amik még a hűtőben voltak. Azután pedig, elmostam a poharakat, és visszatettem őket a hűtőszekrény tetejére.

Az előző vendégeknek nem volt semmilyen kellemetlen élményük, tehát az általuk fogyasztott ivólé nem tartalmazhatott semmiféle idegen anyagot. Ha a szobalány vallomásának hinni lehet, akkor az új ivólé is sértetlen volt. Amikor Ogura és Sato beléptek a helyiségbe, a hűtő a három palack narancsléből álló szokásos készletet tartalmazta. Ebből kettő mérgezett volt. Nyilvánvaló, hogy Sato ezek egyikét itta meg.

*

A lány által megkezdett ivólé maradékát, és a hűtőben lévő másik két palackot egyaránt beküldték elemzésre a rendőrségi laborba. Az eredmények azt mutatták, hogy a két palack, amit piszkáltak, bizonyos mennyiségű mezőgazdasági mérget, malthiont

tartalmazott. Egy ismert rovarölőszert, amit természetesen meg lehet vásárolni bármely áruház kertészeti szaküzletében, és elég erős, hogy ivólével keverve, fél pohárnyi már halálos adag legyen.

Sato testét az egyetemi klinikán boncolták. Ott vált bizonyossá, hogy tényleg malthion-mérgezésben halt meg. A halál becsült időpontját este hét körülre tették. Úgy tűnt, azonnal meghalt, miután elfogyasztotta a mérgezett narancslét.

De ki tehette a mérget az ivólébe, és mikor?

Az esetről két elmélet látott napvilágot. Az egyik szerint egy találomra dolgozó gyilkos műve lehetett. Eszerint valaki vagy valakik azelőtt juthattak be a 305-ös-be, mielőtt Ogura és Sato megérkeztek volna. Satónak egyszerűen nem volt szerencséje azzal, hogy a mérgezett italt vette ki. Ami pedig az indítékot illeti, lehet szó akár tényleg találomra gyilkoló őrültről, vagy olyasvalakiről, akinek valami baja támadt a Castle Motellel.

A shibuyai rendőrség nekifogott, hogy ellenőrizze a motel összes alkalmazottját és vezetőjét, hogy megbizonyosodhassanak a magánkapcsolatairól. Ha viszont ez az egész egy találomra dolgozó gyilkos műve, a motelt magát is találomra választhatták ki, ami viszont nagyon megnehezítené a vizsgálatot. Hét évvel korábban volt már egy olyan eset, ahol mérget tettek üdítőitalba, és az az ügy is megoldatlan maradt. Az utóbbi időben fenyegető üzenet jelent meg az újságokban, ami közölte, hogy egy bizonyos vállalat által piacra dobott, csomagolt édességeket cianiddal itatták át. Voltak egyéb esetek is, sajnos nem ennyire ritkák, ahol utcára kitett húst mérgeztek meg, hogy a kutyák és macskák megegyék, majd elpusztuljanak tőle. Így hát nagyon is lehetséges volt, hogy valaki, aki úgy érezte, mivel a szerelmi találkahelyként szolgáló szállók, meg az azt igénybe vevők kifogásolhatók, ily módon kívánt visszaütni.

Természetesen a második elmélet abban állt, hogy a gyilkos kifejezetten Sato Rumikónak akart ártani, illetve őt akarta megölni.

A vizsgálat elején a rendőrség egyenlő esélyt adott mindkét elméletnek, de amint előbbre jutottak, és többet tudtak meg Sato Rumiko karakteréről és életviteléről egyre inkább hihetőnek kezdett látszani, hogy ő maga volt a támadás célpontja.

Sato huszonhárom évesnek mondta magát, de gyorsan kiderült, hogy tulajdonképpen huszonhat volt. Japán északi részén egy parasztcsalád gyermekeként látott napvilágot. Az első évben kimaradt a középiskolából, és feljött Tokióba. Ott pedig különböző masszázsszalonokban és bárokban váltogatta munkahelyeit. Szülővárosában rokkant apja, egymagában éldegélt, de Sato, aki több mint tíz éve távol volt már, egyszer sem tért vissza ez idő alatt az otthonába.

Egészen a múlt évig egy shinjukui masszázs-szalonban dolgozott, de aztán az egyik ügyféllel támadt pénzügyi vita miatt otthagyta. A szórakozónegyed egyik kis bárjába került. Kita Shinjukun lakott, egy piciny lakásban. Tokióban egymagában élt, tizenöt éves kora óta. Úgy tűnt, azt a filozófiát vallotta, hogy az ember bármit megcsinálhat mindaddig, amíg megfizetik érte. Valójában úgy látszott, minél idősebb lett, annál jobban eltökélte, hogy folyvást csak pénzt keres. Lévén fiatal és vonzó, testét használva minden elképzelhető módon pénzt csikart ki a férfiakból. Lakása egyik kis fülkéjében, bezárt dobozban, a rendőrség fix lejáratú letéti jegyeket és takarékkötvényeket talált, melyek összesen közel 100 000 dollárra rúgtak.

Miután ez volt a helyzet, valószínűnek látszott, hogy azon férfiak, akiknek a pénzét elvette, nehezteltek rá. Ez viszont szükségessé tette, hogy a nyomozók végignézzék azokat a helyeket, ahol dolgozott, és megpróbálják megismerni a kapcsolatait. De a jó sok mászkálás ellenére sem tudtak rábukkanni senkire, akinek elég erős indoka lett volna a lány meggyilkolására.

Valahányszor ajánlatot tett neki egy bár valamelyik törzsvendége, ahol dolgozott, mindig egy szállóban kötöttek ki. Egy ideig egyetlen, állandó törzsvendége, Ogura Masaaki volt, meglehetősen sokáig. Így, végül a rendőrségnek csak egyetlen gyanúsítottja maradt, Ogura.

*

A gyilkosság napján és a rákövetkező néhány napon, Ogurát bevitték a shibuyai rendőrőrsre, és huzamosabb ideig kérdezgették. Megismételte, hogy Rumikót körülbelül másfél éve ismerte. Először akkor találkozott vele, amikor a lány még a masszázs-szalonban dolgozott, és azonnal magával ragadta annak bájos, ártatlan arca, meg szép teste. Egy ideig a férfi gyakran kereste fel a szalont, de mivel a Császári Udvartartás számára dolgozott, hamar rájött, nem lenne jó, ha itt látnák. Tehát randevúikat kis szállodákban beszélték meg még azután is, hogy a lány otthagyta a masszázs-szalont, és dolgozni kezdett a bárban.

– Ami azt illeti – közölte a férfi –, nagy bajban lettem volna, ha egy ilyen szállodába látnak bemenni. Viszont az utcák arrafelé nem szűkek, és rendszerint elhagyatottak, így hát biztonságosabbnak tűnt ott találkozni, mint egy szalonban.

– Ön azt mondta, hogy a Császári Udvartartás könyvtárában dolgozik. Pontosan mit csinál ott?

– Főként kiadványokat küldünk szét, de én már évek óta sérült, régi könyvek javításával és restaurálásával foglalkozom.

Bár a rendőrségi kihallgatás jó ideje tartott már, úgy tűnt, Ogura hozzászokhatott. Kezdett felengedni, és kötetlenebbül is beszélt. Közölte velük, hogy apja Tokió közigazgatási tisztviselője, ő maga pedig, miután végzett az egyik helyi egyetemen, letett egy középszintű köztisztviselői vizsgát, és így nyerte el az úgynevezett

előrejutással nem kecsegtető állást a Császári Udvartartásnál. Az ilyenek esetében az jellemző, hogy bizonyos mértékű előléptetést ugyan várhatnak, de csak korlátozott mértékig. Ez okból, bár már betöltötte ötvenharmadik életévét, csak most nevezték ki a szekcióvezetői posztra. Otthonában felesége és két fia várta. Az egyik középiskolába járt, a másik egyetemre.

A kihallgatást vezető rendőrtiszt a gondosan ápolt, ősz bajuszú gyanúsítottra pillantott, és megjegyezte, hogy bár a férfi bizonyos fokú szertartásosságot mutat, van benne valami félénkség.

– Nekem úgy tűnik, hogy azoknak, akik a Császári Udvartartásnál dolgoznak, nagyobb tisztelet jár ki, mint a közönséges embereknek, és el is várják tőlük, hogy méltósággal viselkedjenek. Ön viszont fogta magát, és összejött egy masszázs-szalonbeli lánnyal, aki elég fiatal hozzá, hogy a lánya lehessen. Úgy vélem, maga ejteni akarta, de a lány nem engedte. Az önhöz hasonló férfiak sosem tudnak megszabadulni a Rumikóhoz hasonló nőktől. Fogadok, a lány jó vastag bankjegykötegnek nézte magát. Azt hiszem, végül elérték azt a pontot, ahol maga már nem bírta tovább. Fogott egy kis mérget, meghívta a lányt a motelba, és amíg az a fürdőben volt…

– Ez nem igaz! Rumiko nem az a fajta lány volt. Amikor pénzkérésre került a sor… nos, most már úgyis mindegy… Amit maguk mondanak, egyszerűen nem igaz. Jó szíve volt, mégha bárban is dolgozott. Kedves kislány volt.

– Ugyan már. Magát bepalizták.

– Nem! Ez egyáltalán nem igaz. Még mindig a hatása alatt vagyok annak, ami vele történt. Szerencsétlen, fiatal lány volt csupán, aki sosem ártott senkinek. Számára szégyent jelentett, hogy ott kellett élnie azon a szörnyű helyen. Csak azt kívánta tőlem, hogy keressek neki valami jobbat.

És ezekkel a mondatokkal, úgy tűnt, mintha most első alkalommal juttatta volna kifejezésre valódi bánatát. A rendőrök továbbra is

megpróbálták rávenni, hogy vallja be a bűncselekményt, de ő visszautasította.

– Nézzék – mondta –, egy dologról nem vesznek tudomást. Nyilvánvaló, hogy a mérget még azelőtt kellett belekeverni az ivólébe, mielőtt odamentünk volna. Mégha fel is tételezzük, hogy valamilyen okból kifolyólag meg akartam volna ölni Rumikót, miért választottam volna erre egy ilyen motelt? Egész életemben keményen dolgoztam, hogy az elért pozícióban megvethessem a lábam. Most, hogy belekeveredtem ebbe az ügybe, a karrieremnek vége. Egész életem munkája, erőfeszítései után oda a munkahelyem és minden kilátásom. Ha tényleg én követtem volna el, sokkal több értelme lett volna, ha megszököm, mintsem hogy jelentem a dolgot. Egy ilyen szerelmi találkahelyen nem nagyon nézik meg a vendégek arcát. Egyszerűen kisétálhattam volna. Én mégis a helyes dolgot cselekedtem. Hívtam a recepciót, és jelentettem a halálesetet. Micsoda bolond voltam!

*

Három nappal a gyilkosság után Ogura továbbra is makacsul ártatlannak vallotta magát. Úgy nézett ki, hogy a vizsgálat holtpontra jut. Nem keveredett elő további gyanúsított, és ez egyeseket arra késztetett, hogy felfrissítsék a találomra ölő gyilkos elméletét. Egyfajta kudarchangulat kezdett gyökeret verni a gyilkossági osztályon.

De a negyedik napon, ami vasárnapra esett, röviddel dél után, fiatal férfi jelent meg a shibuyai rendőrőrsön, és közölte: a vizsgálattal megbízott rendőrtiszttel akar beszélni. Úgy harmincasnak látszott. Közepes testalkatú és magasságú volt, kék

öltönyt viselt, és általában komoly, irodai alkalmazott benyomását keltette.

Yazawa felügyelő egy kisebb konferenciateremben találkozott vele.

– Bocsásson meg, hogy csak úgy beestem ide – mondta a férfi hivatalosan, miközben meghajolt. – Itt a névjegyem. – A kártya szerint Takei Makotónak hívták, és üzleti címét csak másodosztályú helyként lehetne meghatározni. Viszont egy elismert, értékpapírokkal foglalkozó vállalat kereskedelmi részlege számára dolgozott. Amikor a korát kérdezték, közölte, harminc éves.

– Valójában hamarabb el kellett volna jönnöm önhöz – mondta –, de nos, a tény az, hogy én vagyok az a vendég, aki kedd este a Castle Motelben, a 305-ös szobában volt. Azt hiszem, én voltam ott, mielőtt a lány meghalt.

Yazawa felügyelő meglepetten bámult a fiatalemberre.

– Ha így volna, ön az, aki narancslét ivott a hűtőből, és nem tapasztalt semmiféle mellékhatást.

– Nem, nem ez a helyzet.

Aszerint, ahogyan Takei elmondta, röviddel kedd délután négy órát követően, egy üzleti útról visszatért Tokióba. Megállt Harajukuban, hogy felvegyen egy általa ismert bárhölgyet, és egy ideig a férfi kocsijában kocsikáztak. Körülbelül 4 óra 20-kor mentek be a Castle-ba, és egész véletlenül a 305-ös szobát választották.

Miután szeretkeztek, a hűtőszekrényhez mentek, és kivettek egy üdítőt a nőnek, meg egy palack narancslét, amit Takei saját magának öntött a poharába.

– Amikor kinyitottam a palackot, azt hittem, a kupak egy kicsit laza, de nem is gondoltam semmire egészen addig, amíg nem húztam egyet a léből. Furcsa, olajos szaga volt, és rossz íze. Amit addig kiittam, a számban tartottam, és rögtön kimentem a fürdőszobába, ahol a mosdóba köptem. A többi lét a pohárba öntöttem, és

megpróbáltam azonosítani az olajos szagról. De semmi egyebet nem tudtam kivenni, csupán azt, hogy határozottan nem stimmel vele valami. Végül az egészet kiöntöttem a mosdóba.

– Mindet kiöntötte?

– Igen. Akkor még nem is jutott az eszembe, hogy valaki piszkálhatta, és mérget tehetett bele. Úgy gondoltam, hogy egy korábbi vendég nyithatta ki előttem, és ő tette vissza a hűtőbe. Egyszerűen azt hittem, megromlott.

Yazawa várt.

– Úgy tűnt, az üdítőnek nincs semmi baja, szóval, én is öntöttem magamnak egy pohárral, amivel aztán kiöblítettem a szám. Azután pedig elszívtam egy cigarettát, majd hívtam a recepciót, hogy közöljem velük, indulni készülünk.

– Megkérdezték, vajon ittak-e valamit?

– Igen. Már azon voltam, hogy tiltakozom, amiért fizetnem kell a narancsléért, de aztán meggondoltam magam…

Ez volt az a pont, amikor eszébe ötlött, hogy valamit beletehettek az italba. Úgy döntött, hogyha bármit is mond a fura ízű ivóléről, a motel kihívná a rendőrséget. Márpedig, ha erre sor kerül, akkor arra is fény derül, hogy munkaidőben szedett fel egy bárhölgyet, és ment vele szobára. Így aztán végül semmi egyebet nem mondott a recepciósnak, csak hogy fogyasztottak egy üdítőitalt meg egy palack narancslét.

Majd együtt mentek le a recepcióra, ahol visszaadták a kulcsot, és megkapták a tételes számlát.

– A rákövetkező nap, amikor az újságban olvastam, hogy egy vendég, aki utánam érkezett abba a szobába, mérgezett narancslét ivott, és meg is halt, természetesen megdöbbentem. Tulajdonképpen csak arra tudtam gondolni, milyen közel járhattam hozzá, hogy jómagam is meghaljak.

Ezután már tudta, el kellene jönnie a rendőrségre a sztorijával, de szerdán túlságosan lekötötte a munkája, estére pedig kimerült, tehát elhalasztotta az egészet a következő napra. Csütörtök reggel nem érezte jól magát, de még mindig úgy tervezte, hogy munkából hazafelé menet megáll a rendőrőrsön. Délben azonban émelygett, és gyengének érezte magát, mintha ólomból lenne a karja meg a lába. Panaszaival felkeresett egy közeli kórházat, ahol közölték vele, gyenge izombénulása van.

– Visszagondolva a történtekre, úgy határoztam, megkérdezem az egészről az orvost is. Közöltem, hogy két nappal előbb ittam egy keveset valami rossz ízű narancsléből, és megkérdeztem tőle, vajon lehet-e mindez oka a tüneteimnek. Az orvos közölte, meglehet, hogy erről van szó. Azt is mondta, hogy az elfogyasztott mennyiség függvényében a halálos méreg két-három nap után izombénulás formájában jelentkezhet.

Azon a napon és pénteken Takei otthon maradt, nem ment dolgozni, mostanra már azonban felgyógyult.

– Most jövök rá – mondta hogyha felvetem a narancslé kérdését, amikor kijelentkeztünk, a következő vendég talán nem halt volna meg. Szörnyű bűncselekmény történt, és azért vagyok most itt, hogy ha tudok, segítsek önöknek az igazság kiderítésében.

*

A bárhölgyet, aki Takeit a motelbe elkísérte, kihallgatásra behozták. Ő is megerősítette a férfi történetének minden részletét, hogy az egy kortyot szájába öntött a narancsléből, fura arcot vágott, majd kiment a fürdőbe, ahol kiköpte az egészet. Mind a motelban, mind pedig később a kocsiban, többször is panaszkodott, hogy valami nem volt

rendben a narancslével, mégis arra kérte őt, ne szóljon róla semmit, mivel nem akarja a rendőrséget is bevonni.

A motel recepciósa emlékezett Takei arcára, meg a lányéra is.

A gyilkosságiak ezután minden üres ivólés palackot ellenőriztek, amit a Castle Motelben fel lehetett lelni. A szobalányok odahozták az összes üres üveget, amit csak össze tudtak gyűjteni a különböző szobákból, és egy dobozba csomagolták. Ezek közül a rendőrségi labor egyet talált, ami nyomokban malthiont tartalmazott. Mivel a palackot még nem mosták ki, a méreg nyomai is megmaradtak. A rendőrség ujjlenyomatokat is talált a palackon, és amikor ezeket összehasonlították Takei ujjlenyomataival, azok közül kettő egyezett. Ily módon megerősítést nyert, hogy a palack tényleg a 305-ös szobából származik.

Az ügy új fordulatot vett. Hirtelen nagymértékben csökkent az Ogurára vetődő gyanú. Takei körülbelül 4 óra 20-kor jelentkezett be a motelba, és mostanra úgy tűnt, hogy a malthion már benne volt a hűtő mindhárom ivólés palackjában. Takei ivott meg egyet, amit a szobát kitakarító szobalány frissre cserélt ki. Sato Rumiko fogyasztotta el a második palackot, és meg is halt. Ezen a ponton két palack ivólé maradt a hűtőben, az egyik mérgezett volt, a másik nem.

Ismét felvetődött az a gyanú, hogy az egész egy találomra gyilkoló munkája. Az volt a legvalószínűbb, hogy bárki is volt Takei előtt a 305-ösben, feltételezhette, hogy egy későbbi vendég inni fog a hűtőben található ivóléből, és ezért méreggel keverte össze azt. Meglehetősen bonyolult feladatnak ígérkezett meghatározni, kiről van szó.

*

Ezt követően a gyilkosságiak kivizsgáltak mindenféle lehetséges kapcsolatot Takei és Ogura Masaaki, illetve Takei és Sato Rumiko között.

Eredetileg Takei a távoli északon található Yamagata városból származott. A helyi főiskola elvégzése után jutott be a tokiói egyetemre. Részmunkaidőben vállalt munkát, hogy fizetni tudja iskoláztatását, és az egyetem elvégzését követően azonnal dolgozni ment ahhoz az értékpapírokkal foglalkozó vállalathoz, ahol most is alkalmazzák. Felesége és két gyermeke van, egy fiú meg egy lány. Akabanében élnek, állami lakásban. A férfi mindkét szülője továbbra is Yamagatá-ban lakik. Apja egy helyi vállalatnál dolgozott, de már nyugdíjba ment. A vállalatnál Takei teljesítményének minősítése nem volt éppen kiemelkedő, de soha nem támasztott problémát, és nem került sor vele kapcsolatban vitára sem.

Tíz napig a gyilkosságiak alapos vizsgálódással azon voltak, hogy valamiféle kapcsolat jelét deríthessék ki Takei és akár Ogura, akár Rumiko között. Végül képtelenek voltak bármivel is előhozakodni. Be kellett látniuk, hogy Takei vallomása hihető, és ennek következményeként arra a következtetésre kellett jutniuk, hogy Ogura is ártatlan. Amikor közölték Ogurával, hogy kezdenek hinni ebben, az csak némiképpen tűnt megkönnyebbültnek. Vállát még mindig lógatta, és úgy tűnt, továbbra is érez némi lelkiismeret furdalást a történtek miatt.

– Helyes – siránkozott. – De mi lesz majd velem a munkahelyen? Vagy elbocsátanak, vagy nyugdíjaznak.

Bármi is történjék, jó nem lesz. Ez rettenetes.

*

Hét hónappal később a gyilkosságiak, mint megoldatlant zárták le a Mérgezett Ivólé ügyét. Nem merült fel semmiféle újabb nyom, és feltételezték, hogy a szoba valamelyik előző lakója volt a találomra ölő gyilkos.

November végén, egy szombat este, Yazawa felügyelő történetesen Shinjukuban tartózkodott, egy osztálytalálkozón. Utána pedig, néhány régi barátjával kiruccant egy kicsit, és amint Shinjuku szórakozónegyedének egyik zsúfolt utcáját járták, hirtelen feliratot pillantott meg egy báron, ami felkeltette a figyelmét. Egy-két másodpercbe tellett, mire rájött, miért ismerős neki valahonnan: ez az a bár, ahol Sato Rumiko a haláláig dolgozott.

– Próbáljuk ki ezt a helyet, és nézzük meg, milyen – mondta két barátjának, akik örültek, hogy elkísérhetik, mivel néha a rábízott ügyekkel szórakoztatta őket. Nagyon örültek, hogy valami belső sztorit hallhatnak.

A mama-san, aki a bárt vezette, körülbelül Yazawával volt egykorú. A nő szeme elégedetten csillant fel, amikor a férfi belépett az aprócska bárba. A nőnek soványka arca volt, és világos színű kimonót viselt. Úgy tűnt, azonnal emlékszik, ki is Yazawa.

– Nos, rég volt – mondta a férfi mosolyogva, de figyelmét nem kerülte el a másik arcán megjelenő, töprengő kifejezés. – Ma este nem hivatalosan vagyok itt.

– Mindig szívesen látjuk – volt a válasz.

Valahogyan sikerült hármuknak bezsúfolódniuk az emberekkel teli bárba, sőt, még széket is kaptak a bejárati ajtó közelében, a pult mellett. A vendégeket a mama-san szolgálta ki, meg egy húszas éveiben járó lány, nyilvánvalóan az, akit Rumiko helyett vettek fel.

Amikorra a három férfi mindegyike elfogyasztott már pár pohár whiskyt, a beszélgetés fonala áttolódott a rendőrségi nyomozásról más témára. Ezen a ponton Yazawa lecsúszott a székéről, és a mosdó felé tartott. Amikor kijött onnan, a mama-san friss, forró törülközővel

várta, hogy megtisztíthassa arcát és kezét. A bár végét korábban zsúfolásig megtöltő vendégek elmentek, tehát magukra maradtak.

– Történt-e valami új fejlemény Rumiko halálával kapcsolatban? – kérdezte csendesen a mama-san.

– Nos, attól félek, nem tisztázódott – ismerte be a férfi. Tovább ment és elmagyarázta, hogy a Rumiko testén végzett boncolást követően átadták azt feltehetően a rokonoknak, de mivel apja ágyhoz kötött, anyai nagynénje jött el Tokióba a japán északi részén levő Hakusekibeli otthonából, hogy elintézze a hamvasztást, majd hazavigye magával a hamvakat Hakusekibe.

Igen, mondta a mama-san, az idő alatt ő maga is segítségére igyekezett lenni a nagynéninek.

– Tény az, e hónap elsején Sendaiban voltam üzleti úton, utána pedig tovább mentem Hakusekibe, hogy lerójam tiszteletemet Rumiko sírjánál. Manapság már nagyon kényelmesen lehet utazni azon a területen, mert az ország északkeleti részén is megnyitották az expresszvonat hálózatot. Körülbelül két órába telik csupán, hogy az ember Sendaiból Tokióba érjen.

Yazawa bólintott rá.

– És egy ilyen hely, mint amilyen Hakuseki is, tényleg érdekes. Az ottani állomás olyasminek látszik, mintha épp akkor pattant volna ki a rizsföldek közül. Máris néhány üzlet meg házacska kezdett feltünedezni az állomás körül, sőt, még egy kisebb lakónegyed is a közelben.

Ha Rumi egy kicsit később született volna, talán érdemesnek találja, hogy ott maradjon.

– Igen – mondta a mama-san – nem hiszem, hogy rájött volna, milyen most ott az élet. A telekárak ott is az eget ostromolják.

– A telekárak? Miről beszél?

– Nos, én még sosem jártam ott, így az első dolgom volt, hogy felkerestem a nagynénje házát. Ő maga mondta nekem,

mindenképpen kukkantsak be és látogassam meg, ha valaha arra járnék. Így is tettem, és akkor tudtam meg, hogy Rumi apja szeptemberben elhunyt.

Yazawa felügyelő nem szakította félbe ezt a hirtelen támadt kijelentést, így hát a nő folytatta.

– Múlt év júniusában megműtötték, és rájöttek, hogy rákja van. Nem csináltak belőle titkot, az öregember mégis utált a kórházban lenni, és mivel semmiképpen sem volt gyógyítható a betegség, hagyták, hogy úgy tegyen, ahogy akar, és hazaküldték. A nyár folyamán elég jó állapotban volt, és egymaga éldegélt. De amint fordult az idő, az ő helyzete is rosszabbodni kezdett.

– De mi köze van ennek az eget ostromló telekárakhoz?

– Amikor meghalt, felügyelő úr, több hektárnyi földet hagyott hátra az új vasútállomás közelében, és figyelembe véve a mai telekárakat, az egész jóval többet ér manapság egy milliárd yennél. Mindez Rumié lett volna, ha él addig.

Yazawa még emlékezett az áldozattal kapcsolatos tényekre. Rumiko volt az egyetlen gyerek. Akkor született, amikor apja negyvenes éveit taposta, anyja pedig azalatt hunyt el, amíg Rumiko középiskolába járt. Apja gyorsan talált magának másik feleséget, de Rumiko sosem jött ki mostohaanyjával, és el is ment Tokióba, amikor főiskolára került. Két évvel ezelőtt meghalt a második feleség, és attól kezdve az öregember egymagában élt.

– Másszóval, azt mondja, hogy Rumiko örökölte volna egymaga az egész földet?

– Igen. *Ha* megérte volna. Rumiko keményen dolgozott, és félretette a pénzt, de az egész dolgon nem nagyon izgatta volna magát. Bárki láthatta, hogy apja úgy is nemsokára meghal, de akkoriban, amikor elment itthonról, még csak nem is kezdtek hozzá az expresszvonat kiépítéséhez. Akkoriban itt csak mezőgazdasági

terület volt, és ezért nem akart soha hazamenni. Nem hiszem, hogy valaha is eszébe jutott volna a gondolat, hogy övé lehet a föld.

– Értem. De ez esetben, ez azt jelenti vajon, nem maradt senki, aki örökölte volna a földet?

– Nem. Van egy unokaöccs. A lány apjának nővére férjhez ment Yamagatába, és úgy hallottam, van egy fia. Ő lenne Rumi unokatestvére. Ha Rumi élne, ő örökölte volna az egész földet. De mivel meghalt, az egész birtok helyette az unokaöccsére száll.

– Úgy érti, hirtelen örökölt egy egész vagyont, amiről valószínűleg még azt sem tudta soha, hogy létezik? – Már amikor kimondta, Yazawa érezte, hogyan kezd dörömbölni a szíve a mellkasában.

– Pontosan – bólintott rá a mama-san. – Az unokatestvér körülbelül harminc éves lehet, és kávézót vezet Yamagatában, de még azután is, hogy Rumi apja ágynak esett, nem nagyon törődött vele, hogy eljöjjön meglátogatni az öregembert. Még anyja is úgy érezte, hogy a fiú viselkedése hálátlanság, és nagyon zavarta, hogy mégis övé lesz az ingatlan, de hát a törvény az törvény. Ha az kimondja, hogy neki van joga a földre, hát úgy legyen.

– Azt mondja, körülbelül harminc éves, és Yamagatában él – motyogta Yazawa, felidézve Takei Makoto vonásait, aki szintén harminc éves lehet, és Yamagatából származik.

*

Rumiko unokatestvérét, aki apjának egész, birtokát örökölte, Sato Yoshiónak hívták, és éppen harminc éves volt. Puszta véletlen, hogy ugyanaz a vezetékneve, mint Rumikónak. A Sato elég gyakori név Japánnak ezen a részén. Szülei Yamagata külvárosában gazdálkodtak, de mindketten meghaltak már.

A főiskola elvégzése után Yoshio, mivel utálta a földművelést, elment, hogy a városban egy kis vállalatnál dolgozzon. Három évvel ezelőtt a vállalat elbocsátotta, ugyanakkor pedig a férfi eladott egy kis darabka földet, amit a szüleitől örökölt. Az abból kapott és az ezenkívül általa még fölvett kis további pénzből nyitott Yamagatá-ban egy kávézót. Nem bizonyult azonban nagyon jó gazdálkodónak, és nyilvánvalóan úgy döntött, semmi egyebet nem tehet, csupán minden lehetséges eszközzel megszerzi nagybátyja birtokát.

Végül megörökölte a nagybácsi földjét, saját nevére íratta az okiratokat, és már el is adta egy részét, körülbelül ötszázmillió yenért.

Ezután került napvilágra, hogy Sato Yoshio és Takei Makoto osztálytársak voltak a Yamagata Főiskolán. Őket, Ogura Masaakival együtt, a rendőrség hozta be, és kérdezte ki külön-külön.

Elsőnek Takei tört meg.

– Tavalyelőtt nyáron látogatóban jártam Yamagatá-ban, és elmentem Sato kávézójába, hogy megnézzem, hogy megy. Azon az estén, mi ketten együtt iszogattunk. Sato közölte velem, hogy egy hónappal korábban nagybátyja gyomorfekély-műtéten esett át, vagyis inkább, hogy azt mondták a nagybácsinak, fekélyről van szó, pedig tulajdonképpen rák. Öreg volt, de úgy gondolták, nem fog túl gyorsan továbbterjedni. Sato azt is mondta, az orvosok közölték az öreggel, körülbelül egy éve van hátra.

Nagybátyjának egyetlen lánya volt, Rumiko, aki otthagyta otthonát, és elsodródott hazulról. Állítólag Shinjuku szórakozónegyedében dolgozik. Több, mint tíz éve már, hogy nem kereste fel apját, mégis ő fogja örökölni az egész vagyont, ha egyszer az öreg végül meg talál halni. De, ha történetesen Rumiko halna meg előbb, akkor mindent Sato Yoshio örököl, az öregember unokaöccse.

Többhektárnyi föld volt, ami Sato becslése szerint több, mint egymilliárd yent ért. Úgy számolta, hogy az örökösödési adó meg minden egyéb költség kifizetése után még mindig körülbelül

négyszázmillió yenje volna. Az bántotta, hogy ez az egész pénz ott van kihasználatlanul, és mind az övé lehetne, de nem láthat belőle egyetlen yent sem, mindaddig, amíg Rumiko életben van.

Miután visszajött Tokióba, Takei felkeresett egy nyomozóirodát, hogy megnézze, vajon ki tudna-e deríteni bármit Rumiko hollétéről. Nem volt számukra különösen nehéz kinyomozni, hol dolgozik a lány Shinjuku szórakoztató negyedében. Ezután pedig, további kis nyomozást igényelt csupán, hogy kiderítsék a tényt, miszerint havonta egyszer-kétszer Rumiko felkeres egy shibuyai garniszállót, mégpedig egy Ogura Masaaki nevű férfivel, akit a Császári Udvartartás alkalmaz.

– Én vettem rá Ogurát – közölte Yazawával Takei. – A bűntény végrehajtásának módszere is tőlem származik. Előzőleg sosem találkoztam Ogurával, és nem volt vele semmi kapcsolatom, így aztán, amikor visszamentem Satóhoz, őt ajánlottam neki, mint a tervhez alkalmas harmadik felet. Úgy számoltunk, hogy mint a Császári Udvartartás alkalmazottja, valószínűleg gyanú fölött állna. Mellesleg, gondoltam, mégha a rendőrség keresne is valami kapcsolatot Rumiko és én közöttem, úgysem találnának semmit. Végtére is, egészen más helyről jött, mint jómagam.

Bárhogy is van, javasoltam Ogurának, hogyha helyettem megmérgezi Rumikót, oda adom neki a felét a kétszázmillió yennek, amit Sato fizet majd nekem.

Egészen megdöbbentem, milyen könnyen ráállt az ajánlatra. De feltételezem, figyelembe véve munkahelyi beosztását, ő is tudta, mit tartogat számára a jövő. Miután naponta hat vagy hét évig továbbra is csak régi könyveket foltozgat, eléri majd a kötelező nyugdíjkorhatárt, és kap egy kicsinyke nyugdíjat, ami lehet, hogy eléri talán a kettő-hárommillió yent, miközben, amit én ajánlottam neki, hozhatna könnyedén százmilliót is. Ha kiderülne, hogy Ogura bárhölgyet vitt a garniszállóba, és ezáltal megsértette a Császári

Udvartartás méltóságát, mint nem különösebben fontos személyt, csupán valamelyik körzeti irodába helyeznék át. Így hát ráállt.

*

Amint Takei vallott, sem Satónak, sem Ogurának nem állta meg a helyét a vallomása. Mint várható volt, Ogura elvesztette állását, mint szekciófőnök, és át is helyezték tényleg egy körzeti irodába.

– Tényleg megégettem magam, amiért Rumikóval bolondoztam. – Ogura mélyen ülő szemei összehúzott szemöldöke alatt csillogtak. – Első látásra annyira kedvesnek és naivnak látszott, de aztán, amennyire csak tudott, megvágott. Minden egyes alkalommal, amikor megpróbáltam otthagyni, előjött valamivel, hogy megakadályozzon. Fenyegetőzött, hogy kitálal a főnökömnek, meg ilyesmi. És éppen akkor keresett meg Takei. Az ő ötlete volt, hogy használjunk mezőgazdasági vegyszert.

A gyilkosság napján elment egy lánnyal a Castle Motelbe, akinek fogalma sem volt róla, mi folyik. Kivették a 305-ös szobát. Betett egy kis mérget az egyik ivólés palackba, és otthagyta az üreset, amikor távozott. Kiszámítottam, hogy körülbelül mennyi időbe telik, amíg rendberakják a szobát. Azután mentem be Rumikóval.

Rumikónak szokása volt, hogy minden egyes alkalommal azután, hogy szeretkeztünk, jó sokáig fürdött, majd megivott egy kis narancslét. Amíg a fürdőben volt, fogtam a mérget, amit Takei adott nekem, és beleöntöttem két palack ivólébe. Úgy gondoltam, még ha gyanakodnának is rám, hogy meg akartam ölni Rumikót, bizonyos, hogy valaki az én helyzetemben sosem próbálkozna meg ilyesmivel egy garniszállóban. Úgy érveltem, feltételeznék, hogy mivel a Császári Udvartartás számára dolgozom, sosem tennék semmi ehhez hasonló közönségeset…

Mellesleg pedig… – simított végig ősz bajuszán Ogura Masaaki –, nagyon untam már szakadatlan azt hallgatni, mennyire fontos a Császári Udvartartás méltósága.

Robert B. Rohmer
angol fordítása nyomán

ELIZABETH PETERS

A LEZÁRT SÍR TITKA

Aránylag kevés az ókori Egyiptomba helyezett detektív történet. Természetesen a leghíresebb Agatha Christie „Végül jön a halál” című írása. Ezt az általa 1944-ben írott elbeszélést körülbelül Krisztus előtt 2000-be helyezte. Itt pedig Elizabeth Peters a Krisztus előtti 14. évszázadba kalandozik vissza, egy olyan elbeszélés kedvéért, amit John Dickson Carr is megirigyelhetett volna. Akár Elizabeth Peters-ként, akár Barbara Michaels-ként ír, a szerző sosem mulasztja el, hogy szórakoztató legyen. Az olvasóknak pedig mindenképpen fel kellett figyelniük a Viktória korabeli archeológusról, Amelia Peaboby Emerson-ról írott elbeszélés sorozatra. Talán csak a Peters-hez hasonló szerző, aki egyiptológiából doktorált, írhatta meg ezeket, valamint az itt következő elbeszélést.

*

Senebtisi temetése beszéd tárgya volt Théba déli részén. Természetesen a közelébe sem jött a Nagyok meg a Fáraók temetésének, akiknek örökös nyughelyét arannyal, finom lenvászonnal és drágakövekkel díszítették, de hát a mienk nem az a negyed, ahol túlontúl sok nemes él. Az ottaniak kézművesek és kiskereskedők, akik csak kamrás sírboltot és koporsót engedhetnek meg maguknak, meg néhány varázsigét, amivel el lehet űzni a

Nyugati Út veszélyeit. Ennél semmiképpen sem többet. Soha nem láttunk még az öregasszonyéhoz hasonló temetést. A temetés utáni éjszakán Nehi ivójának vendégei semmi egyébről nem tudtak beszélni. Jól emlékszem még arra az estére. Egyrészt épp akkor neveztek ki először templomi írnoknak. Alig vártam, hogy egy kicsit dicsekedhessek, és esetleg fizethessek egy rund sört, ha barátaim megfelelően méltányolják jó szerencsémet. Amikor megérkeztem, a többiek közül hárman már az ivóban voltak. Lenvászon sálam szorosan magam köré tekertem. Az idő még a télhez képest is hideg volt, kegyetlenül száraz szél fújt, ami a test minden nyílásába homokot hajtott.

– Gyorsan csukd be az ajtót – szólalt meg Senu, az ács. – Micsoda idő! Kíváncsi vagyok, vajon a nyugati utazás lesz-e ilyen csontfagyasztóan hideg.

Ez aztán Renneferből, a takácsból azonnal mocskos megjegyzést csalt elő, mégpedig Senebtisi bizonyos létfontosságú szerveinek megfagyasztását illetően.

– Nem mintha bárki észrevenné a különbséget – tette hozzá. – Soha nem is volt semmi melegség a vén csoroszlyában. Miféle anya az, aki minden tulajdonát magával viszi a túlvilágra, és egyetlen fiát pénz nélkül hagyja itt?

– Igaz ez? – kérdeztem, jelezve Nehi felé, hogy hozzon egy korsó sört. – Hallottam olyan történeteket…

– Mind igaz – válaszolta Baenre, a fazekas. – Igazán kár, hogy nem vehettél részt a temetésen, Wadjsen. Óriási volt!

– Te elmentél? – érdeklődtem. – Kedves volt tőled, mivel a temetéshez szükséges kellékek közül ő maga semmit sem rendelt tőled.

Baenre ritkahajú, csontos, kicsiny kis ember. Azt mondják róla, otthon igazi zsarnok, és hogy a felesége igencsak meghúzza magát,

ha férjura az ivóból nagy lármával hazaérkezik, de amikor velünk van, hangja majdnem suttogásnak hat.

– Az én durva konyhaedényeim nem lennének elég jók a sírba magával vitt bor és linóm olaj befogadására. Wadjsen, látnod kellett volna azokat a dobozokat, edényeket, és kosarakat. Mindegyikből tucatnyi volt. Azt mondják, arany maszkot csináltatott. Olyat, mint amit a gazdagabb nemesek viselnek, és tömör aranyból készült minden díszítés rajta.

– Igaz – vágta rá Rennefer. – Ismerek valakit, aki ismeri Bakenmut egyik szolgáját, az aranyművest, aki a díszeket készítette.

– És hogyan fogadta ezt a fia? – kérdeztem. Csak felületesen ismertem Minmosét. Félénk, komoly ember volt, aki apja nyomdokát követte a kőfaragás mesterségében. Anyja egész életében együtt lakott vele, zsugori módon kuporgatva annak bevételét, bár neki is volt saját pénze, amit a szüleitől örökölt.

– Nos, ahogy vártuk – mondta vállvonogatva Senu. – Hallottátok-e valaha, hogy hangos szava lett volna bárkihez, még kevésbé az anyjához? Az a nő egy öreg nősténykecskéhez hasonlított leginkább, aki úgy bánt vele, mint valami kisfiúval, akinek nem vágták még le a pajeszát. Ő mégis mindig csak azt mondogatta: „Igen tisztelt anyám” vagy „ahogy mondtad, tisztelt anyám”. Soha nem engedte volna meg neki, hogy megnősüljön.

– Hogyan fog megélni?

– Ó, övé a műhely meg az üzlet vitele, úgy ahogy van. Ő pedig szorgalmas. Túl fogja élni.

A rákövetkező hónapokban hébe-hóba hallottam valamit Minmoséról. Azt suttogták, nagyon jól megvan, mivel ráérő idejét többnyire a helyi bordélyban tölti. Ez pedig olyan elfoglaltság, amit soha nem mert volna élvezni, amíg az anyja életben volt. A legszebb és legdrágább lány, Nefertity volt vágyának tárgya. Rennefer meg is jegyezte, hogy a lánynak igencsak jó szíve lehet, merthogy magasabb

árakat szokott felszámolni, mint amit Minmose meg tudott fizetni. Azonban, amint telt-múlt az idő, elfeledkeztem Minmoséról és Senebtisiről, meg a gazdag temetésről. És egészen egy évvel azutánig nem is gondoltam rájuk.

Az újságot a piactéren kezdték suttogni, az áradás végén, amikor a víz elborította a mezőket, és a parasztok tétlenül üldögéltek. Nagyon élvezték ezt az időszakot. Nem úgy a városi rendőrség! A tétlenség bűncselekményhez vezet, és a legnépszerűbb a sírok kirablása volt. Kisebb méretekben mindig is folyt, de amikor a Fáraó erős és könyörtelen, a törvényeket pedig szigorúan betartják, akkor nagyon kockázatos vállalkozás. Ha elkapják, az ember annak teszi ki magát, hogy egy kézzel vagy füllel megrövidítve kerül ki az ügyből. Még az elkárhozást is megkockáztatja, ha maga is sírba kerül. De néhányukból egyszerűen hiányzik az Istenek megfelelő tisztelete.

A király, Nebmaatre (örökké éljen!), akkoriban járt hatalma csúcsán. Így aztán egy ideig nem volt sírrablás, vagy legalábbis senki sem vette észre. De, amint pletykálták, Théba nyugati részéből származó három embert kaptak azon, hogy megpróbáltak eladni különböző díszeket, amiket a halottal együtt szoktak eltemetni. Ez egyszer kiderült, hogy a hír igaz. A férfiakat a talpukon vallatva kezdték kihallgatni, azok pedig bevallották a több sír kirablását is.

Természetesen mindenkit felkavartak ezek a hírek, akiknek valamilyen hozzátartozóját a nyugati parton temették el. S ez szinte mindannyiunkra vonatkozott. A közvetlen szomszédságunkhoz tartozó ideges matrónák fele sebtében átgázolt a folyón, hogy megbizonyosodjon róla: a családi sírok épek-e. Egyáltalán nem lepődtem meg, amikor hallottam, hogy a kötelességtudó fiú, Minmose, szintén úgy érezte, neki is feladata megbizonyosodni róla, hogy anyja nyugalmát nem zavarták-e meg.

Meglepődtem azonban az engem fogadó híren, amikor legközelebb kerestem fel Nehi ivóját. Amint beléptem, a többiek

azonnal beszélni kezdtek. Mindegyik első akart lenni, aki közli a megdöbbentő tényeket.

– Kirabolták? – ismételtem meg, amikor végre ki tudtam hámozni valamit a hangzavarból. – Komolyan beszéltek?

– Nem tudom, miért kellene kételkedned benne – mondta Rennefer. – Az öregasszony temetésének gazdagságát városszerte beszélték, vagy nem igaz? És pontosan ezt szeretik a sírrablók is! Szépen elvitték az összes aranyat, a szegény, öreg boszorkány múmiáját pedig cafatokká tépték.

Ezen a ponton csatlakozott hozzánk egy újabb törzsvendég, Merusir. Fontoskodó, kövér férfi, aki mindannyiunk fölé képzeli magát, mivel néha bírósági pletykákat is hall. Azon az estén nyilvánvaló volt, hogy majd meg pukkad az izgalomtól. Fölényes vigyorral figyelt, amíg elmondtuk neki a szenzációs híreket.

– Tudom, tudom – affektálta. – Sokkal régebben hallottam, mint ti. Mellesleg pedig, a többi híreket is, amit csak a palota bennfentesei ismernek.

Szünetet tartott, látszólag azzal foglalatoskodva, hogy a poharát kiürítse. Természetesen pont úgy reagáltunk, ahogyan remélhette. Könyörögtünk neki, hogy ossza meg velünk is a titkát. Végül hajlandónak mutatkozott, hogy tájékoztat bennünket.

– Nos, a leglenyűgözőbb az egészben nem maga a rablás, hanem az, ahogyan csinálták. A sír bejárata érintetlen volt, a temetői pecsétek sértetlenek. Maga a sír egy darab sziklából lett kifaragva, és a legkisebb repedés sem mutatkozott a falakon vagy a padlón vagy a mennyezeten. Mégis, amikor Minmose belépett a sírkamrába, nyitva találta a koporsót. A múmiát meg megcsonkították, az arany dísztárgyakat pedig ellopták.

Tátott szájjal bámultunk rá.

– Igencsak figyelemreméltó történet – mondtam.

– Hazugnak nevezhettek, ha úgy tetszik – mondta Merusir, aki pontosan olyan jól ismeri az udvarias sértések nyelvét, mint jómagam. – Volt ott egy tanú is, sőt, kettő, ha magát Minmosét is annak számítjátok. Vele volt Wennefer, a pap.

Ez lecsendesítette a kritikus hangúakat. Wennefert mindannyian ismertük. Théba déli részén nem volt nála nagyobb tiszteletnek örvendő férfiú. Még Senebtisi is kedvelte, márpedig ezt nem sok emberről lehetett elmondani. A nő temetésén is ő misézett.

Közlésének hatását élvezve, Merusir tehát a lehető legfontoskodóbb módon folytatta.

– Maga a király is érdeklődött az ügy iránt. Amenhotep Sa Haput kérte fel a vizsgálat lefolytatására.

– Amenhotepet? – kiáltottam fel. – De hisz' jól ismerem.

– Tényleg? – Merusir lottyadt tokája még jobban leesett, mint az éles késsel kiszúrt hólyagok.

Nos, az idő szerint Amenhotep nevét nem mindenki vette a szájára, bár akkoriban már túl volt a kezdő lépéseken megdöbbentő karrierje során, ami aztán a Fáraó bensőséges barátjává tette. Amikor először találkoztam vele, szegény, jelentéktelen papocska volt az egyik helyi szentélynél. Engem küldtek, hogy hozzam el a házhoz, ahol mesterem szúrott sebbel, holtan feküdt. Valószínűleg meggyilkolták. Amenhotep hírneve azzal az üggyel indult, mert kiderítette az igazságot, és megmentett egy ártatlant a kivégzéstől. Azóta több egyéb ügyet is kiderített már, ugyanilyen sikerrel.

Felkiáltásom azonnal kifogta a szelet Memsir vitorlájából. Remélte, hogy le tud nyűgözni bennünket, ha közöl velünk valamit, amit nem tudtunk. Helyette én voltam az, aki felvilágosította a többieket Amenhotep diadalmas nyomozásairól. De amikor végeztem, Rennefer csak a fejét rázta.

– Ha ez a bölcs férfiú mindaz, amit mondtál róla, Wadjsen, olyan lenne ez az egész, mintha oroszlánt hívnának meg, hogy űzze ki az

egereket a házból. Egyszerű magyarázata van az egésznek, és erre majd ő is rájön. Nincs kétség, a tolvajoknak felülről vagy oldalról kellett bejutniuk a sírkamrába, miután alagutat fúrtak a sziklában. Minmosét és Wennefert túlságosan megrázhatták a történtek, így aztán nem vették észre a lyukat a falban. Ez minden.

Egy ideig még elvitatkozgatunk, egyre jobban felhevülve, amint fogyott a korsóból a sör. Ostoba vita volt, mivel egyikünk sem ismerte a tényeket. Ismeret nélkül érvelni olyan, mintha fonal nélkül próbálnánk meg szőni.

Ez az igazság egészen addig nem is jutott eszembe, amíg a hideg éjszakai szellő ki nem tisztította a fejem. De akkor már félúton voltam hazafelé. Úgy döntöttem, meglátogatom Amenhotepet. Legközelebb, amikor az ivóba megyek, én leszek az, aki a legújabb hírekkel szolgálhat, Merusir pedig csak nézhet!

A becsületes háztulajdonosok java része már nyugovóra tért, de égett még pár lámpa a bordélyok utcájában, meg néhány ivóban. És égett egy annak a háznak az egyik ablakában is, ahol Amenhotep lakott. Mint a bagoly, amelyre hasonlított is egyébként, mivel kampós orra volt és nagy, közel ülő szemei. Igencsak szeretett éjszaka dolgozni.

Az ablak a földszinten helyezkedett el, tehát kopogni tudtam a fa zsalugáteren, ami természetesen zárva volt, hogy távol tartsa az éjszakai démonokat. Pár másodperc múltán azonban kinyílt, és mögüle megjelent az ismerős orr. Megmondtam a nevem, Amenhotep pedig kijött ajtót nyitni.

– Wadjsen! Milyen régóta nem láttalak már – kiáltott fel. – Kérdezzem meg, mi hozott ide, vagy mutassam be látnoki képességeimet, és mondjam meg neked?

– Feltételezem, nem igényel különösebb tehetséget – válaszoltam. – Senebtisi sírjának ügye már beszéd tárgya az egész körzetben.

– Fel is tételeztem. – Intett, hogy foglaljak helyet, és jó vendéglátó módjára a sarokban álldogáló boroskorsóra mutatott. Megráztam a fejem.

– Túl sok sört ittam már az egyik ivóban. Sajnálom, hogy ilyen későn zavarlak…

– Mindig örömmel látlak, Wadjsen. – Nagy sötét szemei visszatükrözték a lámpa fényét, így aztán olyannak tűntek, mintha csillagot rejtegetnének valahol a mélyben. – Nagyon hiányzott a segítség, ami igencsak elkelt az igazság kiderítéséhez első ügyem idején.

– Nagyon keveset segítettem én neked akkor – mondtam mosolyogva. – És ez esetben még inkább tudatlan vagyok. Az egész dolog merő titokzatosság, csak az Istenek ismerik.

– Nem, nem! – Összecsapta kezét, ami szokás volt, ha hallgatóságának ostobasága bosszantotta. – Nincs olyasmi, hogy titokzatosság. Tudom, ki rabolta ki Senebtisi sírját. Az egyetlen probléma, bebizonyítani azt, hogyan csinálták.

*

Amenhotep javaslatára az ő házában töltöttem az éjszakát, így el tudtam kísérni, amikor a rákövetkező reggelen hozzálátott, hogy megkeresse a szükséges bizonyítékot. Vajmi kevés sürgetésre volt csak szükségem, mert igencsak tüzelt a kíváncsiságom. Bár egyre csak kérdezgettem, többet nem volt hajlandó közölni, csupán jámbor módon megjegyezte:

– Az ember saját romlását siettetheti a nyelve miatt.

Ha elsietve hangzik el egy futó megjegyzés, és azt tovább is adják, csak ellenségeket szerzel magadnak.

Alig vitathattam e bölcsességet, viszont Amenhotep kiguvadó, fekete szemében látható csillogás igencsak gyanakodóvá tett, hátha kaján módon örömét leli elképedésemben.

Reggeli sörünk és kenyerünk elfogyasztása után Khonsu templomához mentünk, ahol Wennefer, a pap, már dolgozott az irattárban. Számlákat másolt át égetett cseréplapokról papiruszra, ami az ölében feküdt. Minden írnoknak hajlott a háta, mert örökké írásaik fölé görnyednek. Wennefer szinte kétrét görnyedt, arca csupán centiméterekre volt a papirusz felületétől. Amikor Amenhotep megköszörülte a torkát, az öregember felpillantott, és elkente a tintát. Félresöpörte mentegetőzésünket, és egy darab vászonnal felitatta a papiruszt.

– Nem akartatok kárt okozni, és nem is okoztatok – mondta ziháló, szinte csiripelő hangján. – Hallottam már felőled, Amenhotep Sa Hapu. Megtiszteltetés számomra, hogy találkozhatok veled.

– Én is alig vártam már, hogy találkozhassam veled, Wennefer. Nagy kár, hogy az alkalomnak ilyen szomorúnak kellett lennie.

Wennefer mosolya azonnal eltűnt.

– Ah, a Senebtisi sír ügye. Micsoda tragédia! Legalább a szegény asszonynak most megrendezhetik a megfelelő újratemetést. Ha Minmose nem ragaszkodott volna a sír kinyitásához, a nő *ba*-ja az örökkévalóságig étlen és szomjan maradt volna.

– Ezek szerint a sírbejáratot tényleg érintetlenül és lezárva találták? – kérdeztem kétkedve.

– Én magam vizsgáltam meg – válaszolta Wennefer.

– Minmose megkért rá, hogy kísérjem el munka után, és épp akkor értünk a sírhoz, amikor a Nap lenyugodott. De még mindig jó volt a megvilágítás. Mint tudjátok, én vezettem Senebtisi esetében a temetési szertartást. Magam láttam, hogyan zárják le és vakolják az ajtónyílást, a saját kezemmel segítettem rányomni a temetői

bélyegzőt a nedves habarcsra. Minden úgy volt, ahogyan egy évvel ezelőtt otthagytam.

– Mindazonáltal Minmose ragaszkodott hozzá, hogy nyisd fel a sírt? – kérdezte Amenhotep.

– Nos, megegyeztünk, hogy ennek meg kell lennie – válaszolta jámboran az öregember. – Mint tudod, a rablók néha felülről vagy oldalról alagutat vájnak, és ezáltal nem bolygatják meg a bejáratot. Minmose hozta a szerszámokat. Ő maga végezte a munka java részét, mivel ezek az öreg kezek jobban elvannak a tollal, mint egy vésővel. Amikor pedig feltárult a bejárati nyílás, Minmose lámpát gyújtott, és mi beléptünk. Átmentünk a bejárati folyosón túli előcsarnokon, amikor Minmose óriásit üvöltött. „*Anyám, anyám*” – kiáltotta. Ó, milyen szörnyű volt hallani! Aztán én magam is megpillantottam. Azt az egész nagy felfordulást a padlón…

– Feltételezem, a múmiáról beszélsz – vágta rá Amenhotep. – A tolvajok kivonszolták a koporsóból egészen az előcsarnokig?

– Ahol aztán kifosztották – suttogta Wennefer. – A méltóságteljes holttestet torkától az ágyékáig feltépték, a halotti leplen és a pólyán meg a húson át.

– Furcsa – mormolta Amenhotep, többnyire magának. – Mondd meg nekem, Wennefer, milyen a sír alaprajza?

Wennefer ecsetjét a festékes tálkába mártotta, és rajzolni kezdett az egyik cserép hátlapjára.

– Szép sír ez, Amenhotep, úgy ahogy van, egy sziklából kivájva. A bejáraton túl lépcsőforduló van meg egy rövid folyosó, ez vezet egy hosszú, kétoszlopos, szélesebb csarnokba. Azon túl pedig újabb, rövid folyosó következik; majd maga a sírkamra. Itt feküdt a tiszteletreméltó múmia. – A második folyosó elejéhez szép kis kört rajzolt.

– Aha. – mondta Amenhotep, a tervet tanulmányozva. – Igen, igen, értem már. Folytasd, Wennefer. Mit csináltál ezután?

– Én magam semmit – mondta egyszerűen az öregember. – Minmose keze annyira remegett, hogy elejtette a lámpát. Sötétség szakadt ránk. Szinte éreztem a démonok jelenlétét, akik megszentségtelenítették a halottat. Nyelvem a szájpadlásomhoz tapadt és…

– Rémes – mondta Amenhotep. – De hát nem voltatok messze a sír bejáratától. Nem tudtatok kitalálni?

– Igen, igen, csak pár lépés volt csupán. Azonnal elmentem, hogy odahozzam a temetőőröket. Amikor visszatértünk a sírhoz, Minmose újra meggyújtotta a lámpáját…

– Mintha azt mondtad volna, hogy eltört.

– Leejtette, de szerencsére nem tört el. Minmose kinyitotta az egyik olajosedényt, Senebtisi mellett sok ilyen volt a sírban, mindenből a legjobb, és azzal töltötte fel a lámpát. Visszatette a múmiát a koporsóba, és ott találtuk, mellette térdelve imádkozott. Soha nem láttam még ennyire jámbor fiút!

– Azután, feltételezem az őrök végigkutatták a sírt.

– Mindent végignéztünk – mondta Wennefer. – A sírkamra rémes állapotban volt. Felnyitották a dobozokat és a kosarakat, a tartalmát pedig szétdobálták. Elloptak minden tárgyat, ami nemesfémből készült, beleértve a testen található amuletteket is. –

– És mi van az olajjal, a lenvászonnal és a többi értékkel? – kérdezte Amenhotep.

– Az olajat és a bort nagy edényekben tárolták, lehetetlen volt könnyen mozgatni őket. A többiről nem tudok semmit; óriásinak látszott a felfordulás – és nem is tudom, mihez lehetett volna fogni elsőnek. Még Minmose is bizonytalankodott. Anyja maga töltötte meg és zárta le a legtöbb dobozt. Viszont tudom, mit vettek le a múmiáról, mivel láttam a ráhelyezett arany amuletteket és díszeket, amikor a balzsamozók bebugyolálták. Nem szeretek senkiről sem rosszat mondani, de tudod, Amenhotep, hogy a balzsamozók…

– Igen – egyezett bele savanyú arccal Amenhotep. – Én magam is végignéztem atyám beburkolását. Nincs más módja, hogy meg lehessen bizonyosodni, a díszek tényleg rákerülnek a múmiára, nem pedig a balzsamozókat gazdagítják. Minmose ezt nem így csinálta az anyjánál?

– Dehogynem. Engem kért meg, hogy én is vegyek részt benne, én pedig örömmel igent mondtam. Ő a legjámborabb…

– Ezt már hallottam – mondta Amenhotep. – Mondd el újra, Wennefer, milyen volt a múmia állapota. Megvizsgáltátok?

– Az én feladatom volt. Ó, Amenhotep, én mondom, szomorú látvány tárult elém! A halotti lepel még mindig szorosan a test köré volt csavarva; a tolvajok egyenesen átvágták, csakúgy, mint az alatta lévő pólyákat, így tárva fel a testet magát. A karcsontokat eltörték, annyira durván húzták le róluk a tolvajok a nehéz arany karpereceket.

– És a maszk? – kérdeztem. – Azt mondták, hogy tömör aranyból volt a maszkja.

– Az is hiányzott.

– Rettenetes – mondta Amenhotep. – Wennefer, elég sokáig feltartottunk már a munkádban. Csak még egy kérdést. Honnan veszed, hogy a tolvajok bejuthattak a sírba?

Az öregember földre szegezte szemét.

– Miattam – suttogta.

Döbbenten néztem Amenhotepre. Az figyelmeztetőleg rázta meg a fejét.

– Nem a te hibád volt – mondta, megérintve Wennefer hajlott hátát.

– Dehogynem. Minden tőlem telhetőt megtettem, de bizonyára kihagytam a rítus valamely fontos részét. Milyen más módon juthattak volna be a démonok a sírba?

– Ó, értem már. – Amenhotep megsimogatta állát. – Démonok.

– Nem lehetett semmi más. Az ajtón érintetlenek voltak a pecsétek, a vakolat szintúgy. A legkisebb törést sem lehetett felfedezni a falak, a mennyezet vagy a padlózat kövében.

– De hát… – fogtam bele.

– És még valami. Amikor feltárult a bejárat, és bejutott a fény, a por ugyanúgy ott feküdt a padlón. Semmi másnak a jeleit nem lehetett felfedezni rajta, csupán a söprűét, amivel Minmose, ahogyan a szokás előírja, felsöpörte, mikor a temetési szertartás végeztével távozott.

– Amon óvjon minket – kiáltottam fel, érezve, hogy a hideg fut végig rajtam.

Amenhotep szeme Wenneferről rám vándorolt, majd vissza.

– Ez elég meggyőző – mormolta.

– Igen – mondta felnyögve Wennefer. – És én vagyok az oka, én, egy pap, aki feladatának teljesítésekor kudarcot vallott.

– Nem – válaszolta Amenhotep. – Nem a te hibád. Vidulj fel, barátom. Más magyarázata van ennek.

Wennefer elkeseredetten rázta a fejét.

– Minmose is ugyanezt mondta, de csak kedveskedni akart. Szegény ember! Annyira az egész hatása alá került, hogy alig tudott járni. Az őröknek a karjánál fogva kellett vezetniük, hogy elvigyék a sírtól. Én vittem a szerszámokat. A legkevésbé sem…

– A szerszámok – szólt közbe Amenhotep. – Zsákban voltak vagy táskában?

– Nos, egyik sem. Csak véső és egy kalapács volt vele. Én vittem őket kézben, amikor végzett.

Amenhotep újból köszönetet mondott neki, és ezzel távoztunk. Amikor átmentünk az udvaron, vártam, hogy megszólal, de csendes maradt továbbra is. Egy idő után pedig nem tudtam már magam tovább türtőztetni.

– Még mindig azt hiszed, tudod, hogy ki rabolta ki a sírt?

– Igen, igen, eléggé nyilvánvaló.

– És a démonok voltak?

Amenhotep úgy pislantott rám, mint a naptól elvakult bagoly.

– A démonok maradnak legutoljára.

Olyan magabiztos ember kinézetét keltette, aki úgy gondolja, most valami okosat mondott. De megjegyzése számomra úgy tűnt, az eretnekség mellékízét hordozza, ezért kételkedve néztem rá.

– Ugyan, ugyan – csattant fel. – Senebtisi önző, zsugori öregasszony volt, és ha van igazság a túlvilágon, ahogyan a mi hitünk hirdeti, az Alvilágon való átkelés nem lesz könnyű. De minek játszanának múmiájával az ördögi erők, amikor megkínozhatják a lelkét? A démonoknak nincs szükségük aranyra.

– Nos, viszont…

– Régen nem volt ennyire tompa az eszed. Mit gondolsz, mi történhetett?

– Ha nem a démonok voltak…

– Nem ám.

– Akkor valakinek be kellett oda törnie.

– Nagyon ügyes – vágta rá vigyorogva Amenhotep.

– Már úgy értem, hogy kellene lennie egy nyílásnak a falban vagy a padlón, amit Wennefer nem vett észre.

– Wennefer, az meglehet. A temetőőrök azonban észrevették volna. A sírkamrát tömör sziklából vájják ki. Lehetetlen volna ilyen felületen álcázni egy repedést, mégha a sírrablók vették is volna a fáradságot, hogy kitöltsék, amit, tudomásunk szerint, még sosem csináltak.

– Akkor pedig a tolvajoknak a bejáraton keresztül kellett bejutniuk, és újból be kellett zárniuk. Lehet, hogy egy becstelen kézműves másolatot készített a temető pecsétjéről…

– Helyes. – Amenhotep megütötte a vállam. – Látom, kezdesz már gondolkodni. Ügyes elgondolás, de téves. A sírrablók sebtében

dolgoznak, mert félnek a temetőőröktől. Nem nagyon töltenék azzal az időt, hogy .eredeti állapotába állítsák vissza a köveket és a vakolást meg a pecséteket is.

– Akkor nem tudom, hogyan csinálták.

– Ah, Wadjsen, de ostoba vagy! Egyetlen személy van csak, aki kirabolhatta volna a sírt.

– Gondoltam már rá – mondtam mereven, sértett a gúnyolódása. – Minmose utolsónak hagyta el a sírt, és elsőnek lépett be oda. Jó oka volt rá, hogy megkívánja az aranyat, amit neki kellett volna örökölnie. Viszont, Amenhotep, egyik alkalommal sem rabolhatta ki a múmiát; nem volt ugyanis rá ideje. Te is tudod, csakúgy mint én, milyen a temetési rítus. Amikor a papok és a gyászolók elhagyják a sírt, együtt távoznak. Ha Minmose, akár csak percekig, de ott időzött volna a sírkamrában, felfigyeltek volna késedelmére.

– Ez így igaz – mondta Amenhotep.

– Ezenkívül – folytattam –, az arany egyrészt nehéz, másrészt nagy tömegű volt. Minmose nemigen tudta volna anélkül elvinni, hogy felfigyeljenek rá.

– Megint csak igazat szólsz.

– Akkor, ha csak Wennefer, a pap, nem játszott össze Minmoseval…

– Ez a jóravaló, egyszerű férfiú? Meglepetést okozol nekem, Wadjsen. Wennefer annyira becsületes, mint maga az Igazság Úrnője.

– Démonok…

Amenhotep rekedt huhogással szakított félbe, ami az ő esetében a nevetés volt.

– Hagyd már ezt az ostoba fecsegést a démonokról. Rajtam kívül egyetlen ember van, aki tudja, hogyan szentségtelenítették meg Senebtisi sírját. Gyerünk, és keressük fel őt.

Felgyorsította a lépteit. Szandálja csak úgy csattogott a porban. Én meg követtem, és közben gondolkodni próbáltam. Gúnyos

megjegyzései súlyosak voltak, amik mintegy szétfeszítették, kitolták gondolkodásom határait. Kezdtem a közelébe kerülni a csiklandós igazságnak, de számomra nem volt semmi értelme. Nem mondtam hát semmit, még akkor sem, amikor befordultunk a templomtól délre levő utácskába, ami Minmose házához vezetett.

Az ajtónál nem várt a szolga. Minmose maga jött elénk. Én köszöntöttem, és bemutattam Amenhotepnek.

Minmose meglepődve emelte fel mindkét kezét.

– Megtiszteled a házam, Amenhotep. Lépj be, és foglalj helyet.

Amenhotep a fejét rázta csak.

– Nem maradok soká, Minmose. Csak azért jöttem, hogy közöljem veled, ki szentségtelenítette meg anyád sírját.

– Micsoda? – bámult rá Minmose. – Máris tudod? De hogyan? Óriási titokzatosság ez az egész, túlmenően azon…

– Te tetted, Minmose.

Minmose halottsápadt lett. De ebben nem volt semmi különös; még az ártatlanból is kiszaladna a vér ilyen vád hallatán.

– Te megőrültél – mondta végül. – Bocsáss meg, a vendégem vagy, de…

– Nincs más lehetséges magyarázat – válaszolta Amenhotep. – Elloptad az aranyat, amikor két nappal ezelőtt beléptél a sírkamrába.

– De hát, Amenhotep – kiáltottam fel. – Wennefer vele volt, és Wennefer látta, hogy kirabolták már a múmiát, amikor…

– Wennefer nem látta a múmiát – válaszolta Amenhotep. – A sírkamra sötét volt; az egyetlen fény egy kis lámpától származott, amit Minmose azonnal leejtett. Wennefernek rossz a látása. Nem figyelted meg, mennyire ráhajol arra, amit ír? Mielőtt kialudt volna a fény, csak egy pillanatra kapta el valami fehér alak képét, ami mérete, alakja szerint lehetett akár a becsomagolt múmia is. Amikor utána Wennefer megpillantotta a múmiát, az a koporsóban feküdt, és utána már az egész képet színesebbé tette a felkavart, borzalmas emlék,

amiről azt hitte, hogy látta. Nagyon kevés ember igazán jó megfigyelő. Azt látják, amit látni szeretnének.

– Akkor viszont, mit látott? – makacskodtam. Minmose, mintha ott sem lett volna. Amenhotep vigyázott, hogy ne nézzen rá.

– Egy darab vásznat, ami körülbelül emberi alakot utánzott, és ezt az a személy rendezte el így a padlón, aki utoljára hagyta el a sírt. Egy pillanatig tartott volna csak neki az egész, mielőtt felkapta a söprűt és egymaga felsepert.

– Szóval, lepecsételték és bezárták a sírt – kiáltottam fel –, és majdnem egy évig várt…

– A sírrablások következő sorozatáig. Minmose jól gyanította, hogy előbb vagy utóbb úgy is bekövetkeznek. Mindig így van ez. Úgy vélte, elég okos, ha megkéri Wennefert, hogy kísérje el. Wennefer a megkérdőjelezhetetlen jellemű tanú, aki aztán igazolhatná, hogy érintetlen volt a sír bejárata. Valójában nagyon is gondosan járt el, hogy elkerülhesse a lebukást. Ilyen körülmények között még akkor is kételkedtem volna benne, ha a tények logikája nem vezet el egyenesen hozzá. Ugyanezt az erényes férfiút kérte fel, hogy legyen jelen a múmia becsavarásának felügyeletekor, nehogy gyanakodhassanak rá, összejátszott a balzsamozókkal. Aztán itt van ez a dolog, ahogyan eljátszotta, hogy szaladt ki belőle az erő. Így aztán a temetőőröknek kellett támogatniuk, és azok aztán meg is esküdhettek volna akár, hogy ő nem rejthette el sehová saját testén az aranyat. Csak a bűnös aggódik érte ennyire, hogy ártatlannak tűnjön. Mégis, óvatoskodásának megvolt a maga oka. Valamikor a közeljövőben, amikor ez a szerető fiú, Minmose, felfedezi majd a házában elrejtett egész aranyraktárat, ami elkerülte anyja figyelmét… néha az öregek feledékenyek… akkor, mivel az embereknek gonoszak a gondolataik, szükségessé válhat Minmose számára, hogy a kétely árnyéka se vetődhessen rá annak bizonyításakor, hogy nem tette rá kezét anyja temetési kincseire.

Minmose néma maradt, szemét a földre szegezte. Én voltam az, aki helyette kérdeztem és kifogásoltam egyben.

– De hogyan távolíthatta el az aranyat? Az őrök és Wennefer végigkutatták a sírt, így ott nem lehetett elrejteni, ideje pedig nem volt rá, hogy odakinn eltemethesse.

– Nem, viszont bőségesen volt ideje, hogy megtegye, amit meg kellett tennie a sírkamrában, miután Wennefer eltotyogott, hogy odahozza az őröket. Felfordította a dobozokat és a kosarakat, felnyitotta a koporsót, vésőjével áthasította a múmia pólyáit, végül levette róla az aranyat. Nem tarthatott nagyon sokáig, különösen olyasvalakinek, aki pontosan tudja, hová tették az egyes dísztárgyakat.

Minmose beesett arca egyenesen olyan volt, mint maga a beismerés. Nem is nézett fel, meg sem szólalt, még akkor sem, amikor Amenhotep egyik kezét a vállára tette.

– Nagyon sajnállak, Minmose – mondta sötéten Amenhotep. – Annyi éves odaadás és önmegtagadás után azt látni, hogy saját magad fosztod meg magadat az örökségtől… És ott volt Nefertiry. Titokban mindig felkerested, még mielőtt az anyád meghalt volna, igaz? Ó, Minmose, emlékezned kellett volna a mondásra: „Ne keress fel olyan nőt, aki idegen; nagy bűn az, érdemes a halálra.” – És így is lett, ő hozta el neked a halált, Minmose. Tudtad, a lány elfordulna tőled, ha anyád nem hagy rád semmit sem.

Minmose arca már egészen szürke lett.

– Ezek után feljelentesz? Meg fognak verni, hogy kicsikarják a vallomásomat.

– Bárki vallana, ha megverik – mondta Amenhotep, ajkát csücsörítve. – Nem, Minmose, nem ítéllek el téged. A bíróság tényeket akar, nem elméleteket, te pedig nagyon ügyesen tüntetted el a nyomokat. De az igazságszolgáltatást nem kerülheted el. Nefertity úgy fogja felélni az aranyadat, ahogyan a sivatag homokja

nyeli el a vizet, majd ki fog dobni téged. Anubis, a Halottak Kalauza, és Osiris, az Isteni Bíró mindvégig várni fognak rád. Megeszik majd a szíved, Minmose, a szellemed pedig az örökkévalóságig fog éhezni és szomjazni majd. Azt hiszem, a büntetésed már el is kezdődött. Álmodsz, Minmose? Láttad múlt éjszaka anyád arcát, ráncosan és összeaszottan, beesett szeme téged vádolt, ahogy rád nézett, amikor letépted róla az arany maszkot?

Hosszantartó remegés futott végig Minmose testén. Úgy tűnt, még a haja is reszket, és égnek áll. Amenhotep intett felém. Távoztunk, otthagytuk Minmosét, aki olyan arccal bámult utánunk, mintha maga a halál lett volna.

Kicsivel arrébb megszólaltam:

– Még valamit tisztáznunk kellene, Amenhotep.

– Nagyon sok mindent tisztázni kell még – sóhajtott fel Amenhotep. – A jó emberről, aki rosszá vált. A két nőről, aki különbözőképpen ugyan, de a bűn felé hajtotta őt. A vékony vonalról, ami az erényes embert elválasztja a bűnöstől…

– Nem erről beszélek. Nem is akarok erre gondolni. Furcsa érzésem van azonban… Az arany, Amenhotep, hogyan tudta Minmose elcipelni az aranyat az anyja sírkamrájából?

– Az olajos korsóba rejtette – mondta Amenhotep. – Abba, amit kinyitott, hogy friss olajat keressen a lámpájához. Ki törődne vele, ha felkavart állapotában, jókora mennyiségű olajat csöpögtetett a padlóra? Mostanra már bizonyára eltávolíthatta. Bőven volt rá lehetősége, miközben többször is fordult a kijavítandó vagy pótlandó tárgyakkal.

– És mi van azzal a vászondarabbal, amit letett a földre, hogy úgy nézzen ki, mint a múmia?

– Mint jól tudod – válaszolta Amenhotep –, a múmia bepólyálásakor használt vászon mennyisége bámulatos. Összegyűrhette volna és bedobhatta volna az elszakadtak közé. De

azt hiszem, valami mást tett. Hideg téli este volt azon a napon, és Minmosénak vászonköpenyt kellett volna viselnie. Ugyanolyan módon vitte ki a szövetet, mint ahogyan behozta. Ki figyelne fel rá, ha a válla körül valamivel több vásznat bevisz oda?

Pontosan tudtam, hogy Minmose a bűnös, mivel ő volt az egyetlen, akinek lehetősége nyílt rá. Viszont nem értettem, hogyan sikerült neki egész addig, míg Wennefer meg nem mutatta nekem, hol feküdt a feltételezett múmia. Nem volt semmi oka rá a rablónak, hogy ilyen messze elvonszolja azt a koporsótól és a sírkamrától. Másrészt Minmose nem engedhette meg magának, hogy Wennefer akár csak egy pillanatra is, de megpillanthassa a sírkamrát, ami akkor még érintetlen volt. Azután jöttem rá, hogy az öregember egyáltalán nem a múmiát látta, hanem helyette valami mást.

– Akkor Minmose elkerüli a büntetést.

– Mondtam már, bűnhődni fog. Igazat szóltam. – Amenhotep ismét nagyot sóhajtott.

– Nem jelented fel a Fáraónak?

– Közlöm majd urammal az igazságot. De ő amellett dönt majd, hogy nem csinál semmit. Nem lesz rá szükség.

Többet nem szólt már. De hat héttel később Minmose testét a folyóban találták meg. Oda jutott, hogy nagyon rászokott az ivásra, és azt mondták róla, véletlenül fulladt bele. De én tudom, másként volt ez. Anubis és Osiris megették a szívét, pont úgy, ahogyan Amenhotep megmondta.

A szerző megjegyzése: Amenhotep Sa Hapu létező személy volt, aki a Krisztus előtti tizennegyedik században élt. A későbbi generációk, mint tudóst és bölcset tisztelték. Úgy tűnik, logikus jelölt az ókori egyiptomi detektív szerepére.

JAMES POWELL

SIRATÓÉNEK BOHÓCVÁROSÉRT

A kanadai író, James Powell, aki jóméhány éve pennsylvaniai lakos, mind ez idáig csak elbeszéléseket írt, a misztikus történetekkel összeforrt huszonhárom éves karrierje során. Szinte minden elbeszélése – eddig körülbelül nyolcvan látott napvilágot – megjelent az EQMM-ben, bár publikált már a Playboy-ban is. Powell egyszer azt írta: önmagát a humoros fikció olyan írójának tekinti, aki vonzódik a misztikus történetekhez. Munkájának tökéletes példája az itt következő elbeszélés, amely az év kiemeltjeként az EQMM olvasói díjának nyertese.

*

Csingiling-csingiling! – szólalt meg az ágy melletti telefon. Amikor a férfinak végre sikerült kihalásznia a villák közül a hallgatót, a vonal másik végén egy ismerős hang közölte vele:

– Felügyelő úr, időszerű áldozatunk van. Pagliacci terasz, háromhetvenegy, 2/c lakás.

Miközben elnyomott egy nyögést, ami valami olyasmire hasonlított: máris indulok, nagynehezen lábra állt, és a fürdő felé imbolygott. Amíg a mosdó porcelánját kétmarokra fogta, egy hosszú pillanatig belebámult a lefolyóba. Majd felemelte a fejét, és megpillantotta magát a tükörben. Jézus Isten, pont olyan rosszul nézett ki, mint ahogyan érezte magát! A halottsápadt bőr, az a széles,

istenverte vigyor, a nagy kerek krumpliorr, a szemöldökök tökéletes, fekete háromszöge, a megint csak halottsápadt koponyatető, kétoldalt a világos, narancssárga hajfürtökkel. Itt állt ő, Bohócváros legjobbika, a gyilkossági csoport Bozo felügyelője.

Végigfuttatta remegő ujjait az arcán. Régóta esedékes lenne már felkeresni a sminkest. Nos, ennek most várnia kell. Amikor a gyilkosságiak azt mondják, időszerű témájuk van, ez mindig azt jelenti, hulla van a dologban.

Arcára vizet fröcskölt, aztán visszasietett a hálóba. Az ágy melletti kisasztalon az órás rádió délelőtt 11:15-öt mutatott. Buggyos nadrágjába bújt. Válla fölött áthúzta a nadrágtartót, majd leült az ágy szélére, hogy felvegye hosszú, sárga cipőit. (A cipő hossza jelezte a rangot a bohócvárosi erőknél.)

Ezután jött a magas celluloid gallér, a nagyméretű, foszforeszkáló, narancssárga csokornyakkendővel és a bíbor színű, világító gombokkal. Majd belecsusszant a mindenféle övvel és szárnyakkal, fülekkel és gombokkal felszerelt, méregzöld színű, kockás kabátjába, és feltette hajtókájára a másfél kilós, sárgarézből készült rendőrjelvényt. Megütögette a zsebeket, hogy megbizonyosodjon róla, nála van revolvere és kerékpár-dudája, majd a bejárati ajtó felé tartott. Levette a kalaptartóról drága, gyöngyszürke, puha kalapját, gondosan és kellőképpen beállítva feltette, majd kilépett a hallba.

Évekkel ezelőtt, amikor saját maga tervezte meg egész ruhatárát, választhatott volna egyet azok közül a kis esernyők közül is, amiken gyönyörű alakban elhelyezkedő vízköpőnyílások vannak vagy akár egy fröcskölő virágot is, utolsó adalékként. Helyette azonban ezt a tökéletes kalapot választotta ki. Úgy érezte, hogy az ellensúlyozza eltúlzott kosztümének többi részét. Igen, mindent összevetve, átkozottul jó számot állított össze. És miért kezdett most mégis szétesni?

Amint átment az előcsarnokon, Bozo vidám üdvözléseket váltott kürtje segítségével az épület házfelügyelőjével. Odakinn, a nyomásra működő seprűkkel felszerelt bohócok csapata éppen a reflektorfényeket kezdték kisöpörni a járda menti lefolyókból. A szombat reggeli utca hűvös volt és szeles. Bohócváros szele már-már legendás, ahol is újságpapír kering minden sarkon, és odafenn a zászlók úgy csapdosnak, mint a sátorponyva. December elején megérkezett a nyirkos hideg.

Bozo úgy döntött, gyalog megy. A Pagliacci Terasz nincs különösebben távol, és amúgy is szüksége volt rá, hogy kitisztítsa a fejét. Miközben fellépett az egyik járdára, meg is botlott és érezte, orra elmozdult. A fenébe, csak nehogy megint ugyanaz legyen. Majdnem húsz évet lenyomott már a rendőri erőknél, és ez a legjobb orr, amit megengedhetett magának. A Mr. Snoot-tól származó, bizonytalanul álló, postán megrendelhető darab volt. Múlt hónapban, miközben lefelé jött Vice-ból pár haverral a városháza zsúfolt lépcsőin, ez az izé egyszerűen leesett.

Senki sem nevetett. Zavarba jött barátai úgy csinálták, mintha nem vettek volna észre semmit. Őméltósága és a rendőrfőnök, meg a többiek a parancsnokságról, mind másfelé néztek. Mindannyian nagy csodálói voltak apjának, a Nagy Bozónak, aki révén a család neve és a bohóc szó közé egyenlőségjel került. De Bozo azt is tudta, hogy nemsokára suttogni fognak arról, hogyan ment neki a Nagy Bozo fia az üvegnek, hogyan megy folyamatosan tönkre, és válása óta hogyan került dugóhúzóba.

Nem, Bozo nem hagyhatta, hogy ez újból bekövetkezzen. Magában megjegyezte, hogy orrát igen is rendbe kell hozatnia a következő sportüzletben. Ugyanazok csinálják az orr visszaillesztését, mint akik megrendelésre lyukakat fúrnak a tekegolyókba. És mindig megpróbálnak neki eladni egyet azok közül az új, divatos, japán orrok közül, amit a magukra valamit is adó, fiatal

bohócok mind viselnek. Viszont, amióta a kaucsuk kartell emberei szervezetten lépnek fel, az orrok ára az egekbe szökött.

*

Bozo odaért a Pagliacci Terasz megadott címére, és kettesével szedte a lépcsőket. A lakás ajtaját őrző, egyenruhás bohócrendőr tisztelgett, gumibotját tartó kezét használva, és közben fejbevágta magát. Egészen félrebillentve ezzel magas, kék sisakját. Jó mutatvány volt, és Bozo még látta fél szemmel, mennyire büszke is rá.

A halott bohóc hátán feküdt a padlón, lábujjai a mennyezet felé meredtek, arcán egy egész túrótorta romhalmaza. Az elítéltek széles, vízszintes, fekete-fehér csíkos egyenruháját viselte, meg karima nélküli sapkájukat, és egyik lábára fekete műanyagból készült, láncos golyót erősített. Az áldozat tárcáját keresgélve Bozo megtalálta a férfi szakszervezeti kártyáját. Felismerte a fényképről rábámuló, menyétarcot. Igen, nagyon is jól ismerte Bunco bohócot. – Pár egyéb bohóchoz hasonlóan, akik a törvény árnyékos oldalán voltak, Bunco, a piti szélhámos és csaló, rászokott az elítéltek ruhájának viselésére, mintha nyíltan kihívná a társadalmat és annak becsült értékeit. Bozo ismét a kártyára pillantott. Ma volt Bunco születésnapja. Régi szokásnak számított már Bohócvárosban, hogy a barátok születésnapján azok arcába túrótortát dobáltak.

Arrébb, a sarokban, a rendőrségi orvos éppen fekete táskájába gyömöszölte vissza óriási húsvágó bárdját, akkora mészároskését, mint egy jókora handzsár, és óriásira méretezett fecskendőstűjét.

– Nos, doktor? – kérdezte hűvösen Bozo, mialatt letérdelt, hogy eltávolítsa a túró egy részét, és megbizonyosodhasson róla, tényleg Bunco van a massza alatt. Sose törődött különösebben a rendőrségi orvossal. A férfi nem sokkal azután menekült el Bohócvárosból, hogy

végzett az Emmett Kelly orvosi egyetemen. A börleszkkel próbálkozott, kicsit csetlett-botlott a színpadokon, és közönséges, komikus rutindarabokban szemezgetett a nőkkel. Amikor kihalt a börleszk, visszasomfordált, hogy rendőrorvosként meg tudja keresni magának a levesre valót. Látszatra úgy tűnt, egy darabból van buja szemöldöke, szemüvege, vörös orra és bajusza, és úgy sétált, mintha nyakkendőjét bekapta volna sliccének cipzára. Bozo számára a férfi körül mindig ott fog lengeni a rá jellemző seggbekúrás-szag.

– Sztrichnin – közölte az orvos. – Jó kis adag a születésnapi tortában. – Miután leolvashatta Bozo arckifejezéséről a hitetlenkedést, megengedett még magának egy *„ha tetszik, úgy is jó, ha nem, úgy is”* vállrándítást, és az ajtó felé indult. A válla fölött még odalökte. – Odabenn vár rád a boyszolgálat embere.

Bozo abba az irányba ment, amit a rendőrorvos mutatott neki, vagyis a hálószoba felé, ahol egy rendkívül kétségbeesett kinézetű, világossárga kifutófiú-egyenruhát viselő bohóc várt rá, az ágyon üldögélve. Mellét nagy sárgaréz gombok díszítették, és ellenző nélküli, kis kerek sapkájára a következő sárga feliratot nyomtatták: MIDWAY BAKING COMPANY.

– Mi a fene történt itt? – érdeklődött Bozo.

– Motozzon meg – közölte a boyos, ideges, elcsukló hangon. – Ez volt a mai nap majdnem legutolsó szállítása. A teherautót az utcán hagytam. Feljöttem ide, és betülköltem neki a kulcslyukon. Amikor ajtót nyitott, ott álltam, hátam mögött a tortát szorongatva, „Bunco bohóc?„ kérdeztem. „Igen, mi van?„ mondta rá. „Boldog születésnapot”, válaszoltam én, és egyenesen az arcába vágtam. Tudja, a mi munkánknak az a titka, hogy soha ne vegye le az ember a szemét a célpontról.

Viszont vicces a reakció, amit azalatt a másodperc töredéke alatt kap az ember, míg a torta a levegőben van. Az egyik bohóc kellemesen meglepődik. A másik bohóc mogorván fogadja, már

annyit kapott az arcába, hogy még nem is mosta ki a füléből a túrót. De itt, ez a Bunco valahogy úgy nézett rám, amit nem gyakran láthat az ember. Hirtelen megvilágosodást láttam a szemekben, olyat, mint amikor valaki arra emlékezik, milyen régen is volt, amikor utoljára megemlékezett valaki a születésnapjáról. Aztán puff, jött a torta. – A boyos tehetetlenül nézett Bozóra.

– Utána meg csak úgy feldobta a talpát.

– Az orvos azt mondja, mérgezett volt a torta – mondta Bozo. – Ami azt is jelentené, túró jutott a szájába vagy fel az orrába. Nos, ezt én nem veszem be. – Egyike az első dolgoknak, amit egy bohóc megtanul, hogyan fogadja megfelelőképpen az arcába zúduló túrótortát. Mielőtt odaérne, az ember szorosan becsukja a száját, és az orrán keresztül kilélegez.

– Higgyen nekem, az ujjmozdulat volt, ami kicsinálta – makacskodott a boyos.

Josef Schtick, a nagy bohóc, a sok kis rutinmozdulat kidolgozója, amit a bohócok még ma is használnak, ő találta fel a kérdéses mozdulatot, mintegy lezárójaként annak, ha valakit eltalál egy ilyen torta. Ott állt, mint maga az elhagyatottság, a nevetség tárgya, és arcán csakúgy folyt le a massza. Aztán felkanalazott egy darabot mutatóujjára belőle, kíváncsian megszemlélte, megízlelte, elmosolyodott, cuppantott egyet, és enni kezdte. Bozo átkozta saját ostobaságát. Hát persze, az ujjmozdulat. Természetesen.

Bozo hazaküldte a boyost, miután megbizonyosodott róla, az nem tudhatta előre, hogy a torta mérgezett volt. A bohócok egyszerűen képtelenek rá, hogy valaki másnak közvetlenül testileg ártsanak. Ez persze nem azt jelenti, hogy egy bohóc nem követhet el gyilkosságot. Csupán közvetlenül képtelen rá.

Bozo jó egy órát fordított a lakás átkutatására, hogy találjon valamit, ami kezébe adhatná a fonalat, és elvezethetné a gyilkoshoz. Nem talált semmit, amíg majdnem hogy az utolsó helyet is végig nem

nézte. A telefonasztal fiókjának aljára ragasztva felfedezett egy barna csomagolópapír-borítékot. Benne pedig a Bonco számára készített bútorra és egyéb háztartási kellékekre kiállított blokkok egész halmazát. Gyorsan átfutott rajtuk. Mind elég drágának tűnt, és nem látszott belőle semmi sem, hogy ott volna a lakásban. *Fura.*

De ami még furább: miért rejt el egy ember blokkokat? Bozo a borítékot egy tubusba tette, majd zsebre vágta. Úgy hagyta el a lakást, hogy nem volt biztos benne, mit is tesz ezután. De amint újra kint járt az utcán, szemben megpillantott egy Dinero hamburgerest. Bunco frizsiderjében semmi egyebet nem talált csak megszáradt citromot és egy kis penészes írót. Nos, a fickónak csak kellett ennie valahol. Ez aztán mindjárt eszébe juttatta Bozónak, ő is hasznát tudná látni egy adag kajának.

A lány a pult mögött szürke parókát viselt, divatos orrt, óriási zsírfesték adta mosolyt, és uniformisa alatt, ugyancsak óriási, felfújható melleket. Úgy tűnt, a bal oldali egyes egy kicsit ereszt. Amikor Bozo bejött, a lány letette a *Big Top TidBits* egy példányát, amit éppen olvasott, és rögtön a kávéfőző mögé bújt. A férfi biztos volt benne, kerékpárpumpa nyomkodásának zaját hallotta többször is, mielőtt a nő újra megjelent volna, most már teljesen feljavítva.

– Mit kér? – kérdezte.

Bozo hamburgert rendelt; és leült. Végignézte, hogyan készíti el a pincérnő. Nagyon jól ismerte ezt a típust. A fiatal lány, aki éppenhogy csak végzett Pratt Fallsban, lejött ide Bohócvárosba. Csillagok ragyogtak a szemében, annyira biztos volt benne, hogy gyorsan munkát talál magának a cirkuszban. Szinte máris érezte a vattacukor szagát. A férfinak szinte fájt, ahogy végiggondolta az egészet. Saját volt feleségére, Calliopéra emlékeztette. Ő is új volt itt a városban, amikor első alkalommal találkoztak, és pokolian hajtott, hogy ismertté tegye magát a cirkusz világában. Micsoda látvány volt

akkoriban! Répavörös hajával, amit összefont, meg nagy szeplőivel, és azzal ahogy igaz, nagyon ízlésesen, de befeketítette egyik fogát.

Házasságuknak azok az első évei egybeestek Bohócváros óriási változásaival. Egész addig a város határozottan munkásközösség, volt. Rengeteg bohóc dolgozott Ringmeisternek, a belvárosi sörfőzde tulajdonosának, vagy a bohócvárosi Lamé és Flitter Textilüzemeiben. De a nagyobbik egyike felvásárolta Ringmeistert, és bezáratta, a japánok pedig a szart is kiszámítógépesítették a flitteriparból. A belváros haldoklásnak indult, és a bohócok kezdtek kimenekülni a külvárosokba, Carneyville-be és Highwire-ba.

Bozo és Calliope nem költözött. A férfi örült, hogy nem tették meg. Végignézte, hogyan cserélik fel a külvárosi bohócok megszokott nagy cipőiket drága tornacipőkre, buggyos nadrágjaikat pedig farmerokra. Ezenkívül láthatta pirosorrú arcukat a külvárosi vasutak ablakaiban, odafenn a magasban húzódó pályákon. Szomorú látványt nyújtottak, nem a bohócok megszokott szomorúságával, hanem a merev, magányos, háromrészes öltönyös szomorúságot. És tudta, hogyan ér majd véget történetük. Minden évben egyre kisebb méretű orrot vásárolnak maguknak, amíg aztán eljutnak oda, hogy nem lesz nagyobb egy mérges kelésnél. Egy reggelen majd úgy érkeznek a munkába, hogy kötés van az orrukon, és közlik a titkárukkal, hogy felszúrták a kelést. Amikor pedig leveszik a kötést, istenhozzád Bohócváros.

De most, visszatekintve, Bozo tudta már, hogy neki és feleségének családot kellett volna alapítania. Túl sokáig elhalasztották. Aztán hirtelen Calliope saját karrierjét akarta megalapozni. Bozo vitatkozott vele, de Calliope megmakacsolta magát.

– Szinte hallom, hogyan ketyeg az én bohócórám – makacskodott. – Most, vagy soha.

– Akkor soha! – kiáltotta Bozo.

A válás után, Calliope a floridai téli cirkusznegyedbe ment. Bozónak nagyon hiányzott. Megpróbált nem gondolni rá. Elképzelte, hogy a nő nem egyéb egy újabb nagy, vörös mosolynál, – a sokezer nagy vörös mosoly közepette, aki csak a nagy szünetre vár. Hébe-hóba kapott tőle egy-egy lapot is. Ő pedig néha küldött neki pénzt. De tudta, soha nem látja viszont.

Megérkezett Bozo kajája. Óvatosan fogyasztotta el, nem volt egészen biztos a saját gyomrában, és közben hozzálátott, hogy megpróbálja rendbe szedni gondolatait az üggyel kapcsolatban. Szóval, hogyan is állunk eddig? Az, ahogyan a torta érkezésekor a bohócok az orron keresztül kilélegeznek, szinte kereskedelmi titoknak számít. Tehát a gyilkosnak bohócnak kellett lennie, olyan bohócnak, aki elég jól ismerte Buncót, hogy tudja: még mindig megcsinálja az ujjmozdulatot.

És mi van az elrejtett boríték körül? Bozo előhúzta, és ismét megvizsgálta a tartalmát. Egy számla a Crystal Palace Furniture-től, ami hálószoba- és nappali garnitúrákat árult. Egy másik pedig az S-T Molding and Shelvingtől, egy kandalló-párkányról. Egy harmadik pedig a PlexiGrandi-nek nevezett vállalattól, egy zongoráért. És mindegyiken a különleges utasítás, hogy a vevő a raktárban veszi át ezeket. Miért volt az ilyesmi annyira fontos Buncónak, hogy el is rejtse? És vajon összekapcsolódik-e mindez a gyilkossággal?

Bozo egy pillanatig tétovázott, majd odahívta a pincérnőt, és megmutatta neki Bunco szakszervezeti kártyáját.

– *Látta* itt valaha ezt a fickót?

A nő megnézte a képet.

– Őt és a láncos golyóját? Hát hogyne, rendszeresen előfordult itt – válaszolta. – Első nap, amikor ide jöttem dolgozni, rögtön rám dudált, és azt mondta, ha jól játszom ki a kártyáimat, bemutat majd a cirkusznál néhány nagyfejűnek. Micsoda marhaság. Rögtön közöltem is vele, hová menjen.

– Hát most valaki közölte vele, hogy hová menjen, de véglegesen – mondta Bozo. – Buncót meggyilkolták. – Kivárt egy kicsit, mielőtt tovább kérdezett volna. – Előfordult, hogy valaki mással jött?

Mielőtt válaszolt volna, a nő elgondolkodva pukkantgatott rágógumijával.

– Ott volt Waco. A rodeós bohóc, bíbor színű nadrágtartó, szőrös nadrág, vörös flanelből készült, hosszú alsó, cowboy-kalap, elöl felhajtott karimával, az egész volt vagy tíz méteres. A Brahman bikákat kellett elterelnie a levetett lovasoktól, ez volt az egész élete, amíg a rodeó a bölények felé nem fordult. Rendes fickó volt ez a Waco. Túl rendes is, hogy bármi köze lehessen Buncóhoz. Mindig azt gondoltam. Odaát, a sarokboxban szoktak üldögélni meg beszélgetni. Nem láttam már Wacót… mióta is? Két hónapja? Hat hete?

Egy pillanatig újra elgondolkodott.

– Egyszer hagytam, hogy este elvigyen. Ó, nem volt valami nagy szám. Kis pénzbe botlott, és meg akarta ünnepelni. Elvitt az egyik olyan új borozó helyre, ahová a pantomimesek jártak. Mi baj lehet abból, ha az ember vagy egy órát ott álldogál, és úgy csinál, mintha fogyasztana?

Bozo nem volt egészen biztos benne. Nem is oly régen, amikor megpróbálta csökkenteni saját italfogyasztását, felkeresett egy ilyen borozót, amit pár pantomimes nyitott, és ahol régebben a Trapenzio's, a régi, jó olasz bohócétterem volt valamikor. Kellemes estének bizonyult. A nő-pantomimesek közül páran igazán óriásiak lettek volna, ha legalább szép, nagy, piros orruk van. És az ital csakúgy folyt. Aztán viszont nemigen kellett megjátszania a másnaposságot a rákövetkező napon, ébredéskor.

Az elmúlt pár év során, a pantomimesek kezdtek bejönni Bohócváros belvárosába, egyre-másra lakásokat bérelve, és helyreállítva a villákat. Ma már megszokott látványnak számítanak

minden hétköznap reggelén, amint munkába sietnek, a rájuk oly jellemző, szűk kezeslábast, csíkos szvettert viselve, arcuk elölről fehér, ovális, kalapjukat meg dróton elhelyezett virág vagy pillangó díszíti. És mind-mind hajthatatlanul halad szemben azzal a széllel, amit csak ők érezhetnek. Sok bohóc neheztelt a pantomimesekre.

– Hű, Waco tényleg imádta nézni, hogyan járkálnak azok a pantomimesek, nagy lépteikkel… hogyan ülnek fel a bárszékekre, ami nincs is ott, vagy hogyan támaszkodnak neki az üres levegőnek, mintha az volna a világon a legtermészetesebb dolog – közölte a pincérnő. – *„Láttam a jövendőt, és úgy tűnik, működik”* mondta a férfi, miközben kisétáltunk az ajtón. Utána felmentem hozzá, itt lakott a sarkon. Nem is próbálkozott semmivel. Ittunk egy kávét, és mutatott néhány képet a kölykeiről.

– Hol volt ez? – érdeklődött Bozo.

– A Pantaloon és a Rigoletto sarkán – jött a válasz. – De ne pazarolja az idejét. Jó pár hónappal ezelőtt volt. Azt mondta, éppen költözik. Azt mondta, lakásának tulajdonosa fel akarja újítani és ki akarja adni a helyet jó pár dolcsiért a pantomimeseknek. Hé, meglehet, hogy otthagyta az új címét a háziúrnál.

Egy pillanatig gondolkodott, aztán így szólt:

– Még egy fickóval láttam Buncót, egy ilyen széles arcú, hordómellű bohóccal, aki piros keménykalapot és szoros, narancssárga ruhát viselt.

– Kemény kinézetű vendég, bal kezén a koponyával és lábszárcsontokkal? – kérdezte Bozo.

Amikor a nő rábólintott, a férfinak már be is ugrott, ki az a bohóc. Az egyetlen hiba, hogy Mugo az elmúlt tíz napban börtönben tartózkodott, mégpedig pantomimesek megverésének vádjával. Viszont vannak barátai. Mugo elrendezhette onnan bentről, hogy megölesse Buncót.

A pantomimesek megverése mindennapos bűncselekménynek számított mostanában a divatot szorosan követő bohóc bűnözők körében. Ronda egy dolog volt, mert az áldozatok békés természetűek voltak. Ahogyan a bohócok képtelenek voltak ártani másoknak, tudott dolog volt a pantomimesekről, hogy ők sem tudnak. Kivéve, természetesen önmagukat.

Sajnálatos módon, a bohócok egy gyalázatos rétege erre is trükköt talált ki. Az utcákat éjszaka járták, orrukat pedig zsebrevágták, hogy később ne lehessen őket felismerni a rendőrségi azonosításkor. Ha pantomimessel futottak össze, felé lendülve megijesztették. Persze gondosan jártak el, hogy jó hat hüvelykkel célt tévesszenek. Viszont a pantomimeseknek, akik nem tudják megtagadni önmagukat, hátra kellett kapniuk a fejüket, mintha nekiugranának a legközelebbi falnak vagy levetnék magukat a következő lépcsőfordulóig. Az elmúlt hónapban Mugo és pár barátja négy pantomimest szemelt ki, egész addig ütögetve feléjük, amíg azok az eszméletlenségig vagdosták fejüket a falba. Majd a bohócok levetkőztették őket, és otthagyták meztelenül, vérükbe fagyva az utcán. Szerencsére, két áldozat képes volt azonosítani tetoválásáról Mugót. Vajon Mugo lenne a gyilkos? Miért akarná megölni Buncót?

– Hé – mondta a pincérnő, lepillantva Bozo üres tányérjára. – Még friss, nem akar egy szeletet a túrótortából?

*

Bozo a Pantaloon és Rigoletto utca felé indult. De a következő háztömbnél megpillantott egy sportáru szaküzletet, és úgy döntött, megveszi az orrot, amire rászánta magát.

A sötét, ódivatú üzlet bőr- és gyantaszagot árasztott. Bozo tülkölésére valaki az üzlethelyiség hátsó részéből válaszolt, és egy pillanattal később öreg bohóc jelent meg, kunkoriszürke bajuszával,

csikós köténybe törölgetve drótkeretes pápaszemét. Azonnal észrevette, mi Bozo problémája, és egy hang nélkül terelte máris a felügyelőt egy kis, lefüggönyözött fülkébe.

Ott Bozo átadta az orrát, és leült. Kezét lemeztelenített érzékszervére téve. Az öregember pedig szeme elé ékszerész lupét helyezett, és megvizsgálta a gumiorr belsejét. Felsóhajtott, és már azon volt, hogy nekilát a jónak ígérkező üzlet feldicsérésének, amikor észrevette Bozo nevét bevésve a lyuk peremére.

– Felügyelő úr – kérdezte áhítattal teli hangon –, nem az Ön apja volt véletlen a Nagy Bozo?

Bozo bólintott. Apja a bohóc-haditengerészetnél háromcsillagos tábornok volt. Ő volt minden parádé csúcspontja, amikor büszkén lépdelt acélkék egyenruhájában, melynek ujján ott volt az összes létező aranysujtás és – csíkozás, és óriási pomponos csákójában, elit-bohóc csapatának élén. A csapat összes botlását, valamint mellélépését a tökéletességig koordinálták. Amikor az egyik masírozó bohóc elcsúszott egy banánhéjon, száz másik tett ugyanígy.

– Hadd rázzam meg a kezét – mondta az öreg kis bohóc, és így is tett. – Ahogyan én látom, a Nagy Bozo és csapata jó száz évvel vetette vissza a háborúzást. Végső soron vajon nem a háborúzás-e, ami a katonaság egyetlen dolga? – Majd visszatért az eredeti témához. – Felügyelő úr, az Ön orrát már túlontúl sokáig használták. Most még meg tudom javítani, de tulajdonképpen amire szüksége lenne…

– Egy új orr? Felejtse el – vágta rá Bozo. – Szóba sem kerülhet, figyelembe véve a rendőrfelügyelői fizetést.

– Talán valami szép kis használt árura gondoltam – válaszolta az orr-fúró mester.

Bozo csak a homlokát ráncolta. A kaucsuk kartell jelentkezése óta komoly mértékben megugrott a viszont-eladásra szánt orrok eltulajdonításának száma. Még azt is beszélték, hogy kísértet

bohócok járják éjfélkor a temetőket, hogy megszentségtelenítsék a nemrégiben elhunytak sírját.

Az öregember fehér bársonnyal bélelt kis dobozkát vett elő. Abban pedig egy helyes, vörös orr lapult.

– Mintha magára szabták volna – mondta. – Egyenesen egymásnak születtek. Magánál az orr alsó része igazi tülök. Ez a kis édes az Ön egyik kisorrú, rodeós bohócáé volt. Nagyon szépen ki lehet majd fúrni.

Bozo csak pislogott, és felkapta az orrot. Belül a peremek köré a *Waco* nevet vésték.

– Hogy jutott hozzá?

– Múlt héten egyszerűen besétált az utcáról, csak úgy cowboy-kalapban és bőrnadrágban ez a rodeós bohóc – magyarázta az öregember. – Azt mondta, ez a tartalékja, ami semmire sem jó, csupán porfogó. Azt is mondta, nagyon tudna örülni a készpénznek. Így hát üzletet kötöttünk. Bízzon bennem. Mint mondottam már, nagyon szépen ki lehet fúrni.

Az öregember nyilvánvalóan csalódott, amikor Bozo közölte vele, hogy e tekintetben hajthatatlan. Vállat vont hát, és nekilátott, hogy megjavítsa a régi orrot.

Bozo türelmesen üldögélt, átgondolva, hogyan alakulnak a dolgok. Itt volt az a rodeós bohóc, Buncónak az a barátja, aki kis pénzhez jutott, majd eltűnt a láthatárról. Pár hónappal később Waco ismét felbukkan a nagy semmiből, hogy eladjon egy tartalék orrot. Vagy úgy egy héttel később megölik Buncót. Mi az istennyilát jelentsen ez az egész? Bozónak fogalma sem volt róla. De miközben a javítási munkáért fizetett, úgy döntött, hogy meglobogtatja Bunco képét.

– Látta errefelé ezt a fickót?

Az öregember úgy nézett rá, mint aki viccel.

– A szerelés egészen más, természetesen – közölte –, de esküszöm rá, hogy a Waco nevű személyről van szó, akiről éppen most beszéltem.

*

Bozo az utcákat járta az újabb fejleményeket mérlegelve. Azután közeledő szirénahangra figyelt fel, és megállt, hogy megnézze, miként vágtat végig az utcán Bohócváros tűzoltóságának lépcsős kocsija, az igazi járműnek valamiféle karikatúrájaként, amint róla bohóc-tűzoltók potyognak le, és veszik utána üldözőbe mindkét oldalon. Bozo elmosolyodott, miután tudta, az ügyetlenkedés meg az együgyűség mind része a bohócszakmának. Ez a lépcsővel ellátott tűzoltókocsi ugyanolyan gyorsan, ha nem gyorsabban ér majd oda a tűzhöz, mint bármely, nem-bohóc megfelelője. És, igen, a vödörszám hajigált konfetti, amit a tűzre dobnak, ugyanolyan hatékonyan oltja azt, mint bármely modern vegyianyag-keverék. A bohócok büszkék is voltak rá.

Miközben folytatta a sétáját, Bozo azon tűnődött, miért is utálja néhány bohóc annyira a pantomimeseket. Azt hitte, tudja a választ. Nemrégiben történt vele, amikor ebédjét éppen egy padon ülve fogyasztotta el. Arra jött az a pantomimos, a széllel szemben haladt, és vele szemben ült le, mintha ott is volna egy pad, persze nem volt. Képzeletbeli, barna zacskóból előhúzta képzeletbeli szalvétáját, és az álla alá igazította. Utána jött a képzeletbeli szendvics, amit gondosan kicsomagolt, és amire rámosolygott, mielőtt látható jó étvággyal elfogyasztotta volna. A morzsákat pedig igazi galamboknak szórta szét.

Majd meghámozott és megevett egy ugyancsak láthatatlan banánt, miközben figyelte, hogyan gyűlnek lába köré a madarak.

Amikor ezzel is végzett, fogta a szendvics papírját meg a banán héját, és betette a papírzacskóba, amit képzeletbeli golyóvá gyúrt, és bedobott egy tőle húsz lábnyira levő, drótból készült szemetesbe. A pantomimes aggódó arca mindent elmondott Bozónak az eldobott tárgy útjáról. Tudta, egyszer, kétszer, háromszor meg-megpattant a célon, mielőtt beleesett volna. Erre aztán elégedett arcot vágott, felkelt, és boldogan ment újra abba az irányba, amelyről jött, továbbra is a széllel szemben járva-kelve.

Ott üldögélve, és saját, üres szendvicsén nyammogva, ami most már hamuízű volt, Bozo úgy döntött, a bohócok nem azért haragszanak a pantomimesekre, mert a galambok előnyben részesítik azok képzeletbeli kenyérmorzsáit a bohócok igazi morzsáival szemben, vagy azért, mivel egy pantomimos láthatatlan könnyei nagyobbnak látszanak, néma nevetése pedig hangosabb, mint a bohóc bánata vagy öröme. Nem, végül amellett döntött, hogy a pantomimesek idézik elő, hogy a bohócok nehézkesnek, túlságosan is e világinak és végül is földhözragadtnak érzik magukat.

Nem mintha ez igazolhatta volna a pantomimes-verést.

*

Waco régi lakásánál az épület téglahomlokzatát homokfúvással kezelték. Klassz, új előtető nyúlt a bejárati ajtó fölé, arra pedig kurzív betűkkel azt írták: *Pierrot Plaza.* Amíg Bozo ott álldogált a járdaszegélyen, érkezett egy pantomimes pár, gyermeküket képzeletbeli babakocsin tolva. Miközben további pantomimesek érkeztek, illetve hagyták el az épületet, Bozo felfigyelt a cilinderes, zsakettes, meg csíkos, buggyos nadrágot viselő, kövér bohócra, aki a közelben álldogált, és széles, piros mosolyával figyelte a jövés-menést, míg élénken dörzsölte össze kesztyűbe bújtatott kezét. A

férfi a húszas és harmincas években népszerű, öreg plutokrata bohóc megtestesítője volt. Maga a bohóc-kapzsiság állt itt előtte, egészen a nevetségességig vitt zsugoriság. Ő volt ugyanis a Pierrot Plaza háziura.

Dudáját tülköltetve és hüvelykujjával kabátjának hajtókája mögül jelvényét kivillantva, Bozo most előlépett.

– Engem Bozónak hívnak, a játék neve meg gyilkossági csoport – mondta. – Megpróbálok utánajárni a maga egyik régi bérlőjének, egy Vaco nevű, rodeós bohócnak.

A háziúr-bohóc halottsápadt lett. Gyorsan balra meg jobbra pillantott, majd a könyökénél fogva vezette Bozót a járdán a következő épületig.

– Ha már gyilkosságról beszélünk – mormolta akkor a konkurencia épülete előtt csináljuk. Az erőszak rendkívüli módon idegessé teszi a pantomimosokat. Viszont Waco nem hagyott hátra semmiféle címet, ha azt keresné. Úgy hiszem, valahol a drágább környékre költözött. Tudta, hogy pár hónappal ezelőtt beütött nála a szerencse azokkal a pónikkal? A fogadáskor feltette egész vagyonát. „Játssza meg az ötödik futamnál az Animal Actet”, mondta nekem. Bárcsak megtettem volna. Egész köteggel fizetett.

Bozo elkeseredett arcot vágott. Új cím híján hová mehetne innen?

– Nem feltételezem, hogy megvan Önnek azoknak a neve, akik a bútorát szállították? – kérdezte.

– Azt a szemetet? – kérdezte a háziúr. – Az egészet odaadta a Szegény Lelkek Védelmi Missziójának. Azok szoktak ilyesmit viszonteladás céljából helyrehozni, a pénzt meg arra használják, hogy segítsék vele a csavargó és leszakadt bohócokat. – Megrázta a fejét. – Fiam, micsoda nagy rakás begyepesedett fazont küldtek át érte! Azok a bohócok útközben összetörték a felét az egésznek, nem számítva, hogy mit tettek a lépcsőházi festéssel.

A háziúrnak még az emlékekre is összerándult az arca. Majd kuncogni kezdett.

– Akar valami tényleg vicceset hallani? Egy hónappal később, amikor rendbe akartam tetetni a helyet az új bérlőknek, odalenn voltam a hallban, amikor ez a pantomimes, ez a Pip, akinek Waco régi lakását kiadtam, négy pantomimes haverjával együtt idehajtott egy teherautón, és valami nagy halandzsába fogtak, hogy lerakják a láthatatlan bútorokat, és felviszik a lépcsőn. Nevessen rajtam, de azt hittem, meghalok. De aztán kellemes csalódás ért. Ezek a pantomimesek, a pokolba is, sokkalta gondosabb bútormozgatók, mint az igazi, bohóc-szállítómunkások, nem számítva, hogy az egész csak az ő fejükben létezett.

Nem, uram, nincs semmi panaszom a pantomimesekre. Pokolian udvariasak. Mintha skatulyából vették volna ki őket. Meglehet, hogy egy kicsit érzelmi beállítottságúak, viszont nem beszélik le az ember fejét a nyakáról. Nem szemetelnek az épületben. És időben fizetik a lakbért.

Visszatérve kedvenc témájára, máris hozzátette:

– Nézze, én pontosan akkora bohócfelhajtó vagyok, mint akárki más. De a cirkusz itt nem áll meg már. Nekünk is együtt kell haladnunk az idővel. Az egyszer biztos, Waco rendes fickó volt, és szerencséje lett. Jó neki. Viszont sosem végzett az égvilágon semmiféle munkát.

Semmit! Kivéve, hogy egész nap a lakásban búslakodott, vagy kinn lógott a lóversenypályán. Ezek után vegyük sorra a pantomimeseket. Hetente öt reggel mindenki elmegy itthonról, mindenki a banknegyed felé tart, mindegyikük úgy jár, mintha széllel szemben tenné. Munka után pedig, szépen mind hazajön, megint csak széllel szemben.

Bozo tudta, hogy a pantomimeseknek nagyban kedvez a pénzügyi közösség. A bankok és a tőzsdeügynökházak

becsületességük miatt kedvelték őket. Ahogy a mondás tartja, *nincs zseb a pantomimes ruhán.*

A háziúr elengedett egy vakkantásszerű, rövid nevetést.

– Nem, amit most mondtam, valójában nem igaz, ha jobban meggondolom. Együtt jönnek és mennek mindannyian, kivéve, ezt a Pipet, akiről már beszéltem. Odalenn dolgozik a banknegyedben csakúgy, mint a többiek, de nála az ember sosem tudja, merrefelé fog menni, amikor eljön a munkából, vagy, hogy merre fog visszajönni. Fura, nem igaz?

– Nos, meglehet, hogy az – mondta elgondolkozva Bozo. – Nem a nagy bohóc-filozófus, Plato, mondta-e, hogy az egyetlen dolog, amit az ember biztosan elmondhat a szélről, hogy nem fúj mindig ugyanabból az irányból.

Úgy hagyta ott a megdöbbent háziurat, hogy az a fejét vakarta, majd bement az épületbe, és liften az ötödik szintre, ahol az útmutató szerint ez a Pip nevű fazon lakott. Tételezzük fel, hogy a fickó nem pantomimes? Tételezzük fel, hogy nem tudná megjátszani a szél ellen járást? Tételezzük fel, hogy tényleg a széllel szemben kellett járnia? Ez néha azt jelentené, hogy más irányban kellene tartania, mint a többiek. De, ha a fickó nem pantomimes, akkor micsoda? Bozo úgy gondolta, tudja a választ.

A Pip lakásába vezető ajtó szélesre volt tárva. Az egészben nem volt egyáltalán bútor. A szoba közepén, a levegőben üldögélt, a szokásos pantomimes öltözékben egy tömpe orrú férfi, aki látszatra beletemetkezett egy nem létező gyerekzongorán való játékába. Bozo udvarias tülkölésére a pantomimes felpattant, és komikusan odapillantott.

– Én Bozo felügyelő vagyok a bohócvárosi rendőrségtől, Mr. Pip – mondta Bozo. – jegyeket árulok az éves rendőrbálunkra.

Pip arcán széles mosoly jelent meg, és fejével bólintott egyet. Átment a szobán, úgy tűnt, mint aki leül egy képzeletbeli

íróasztalhoz, kihúz egy képzeletbeli fiókot, kivesz belőle egy ugyancsak képzeletbeli csekk-könyvet, és látható, határozott kézmozdulattal kitölt egy láthatatlan csekket, amit aztán átnyújt.

– Maga rendkívül bőkezű, Mr. Pip – mondta a rendőrfelügyelő. Amikor a pantomimes szerényen lehajtotta fejét, Bozo folytatta:

– Majd postán kapja meg a jegyét, uram. – Udvariasságból aztán hozzátette: – Nagyon jó helyet kap majd.

A pantomimes egészen felragyogott, és miután felkelt, kinyújtotta könyökét, és tökéletes könnyedséggel dőlt neki a Bozo számára láthatatlan kandallópárkány bizonytalan peremének.

*

A liftbe visszatérve Bozónak be kellett látnia, hogy Pip egyike az általa látott legjobb pantomimeseknek. Istenem, az a kandallós mutatvány, az valami csodás volt! Bozo a homlokát ráncolta, és elgondolkodva rángatta világos színű csokornyakkendőjének végét. Zsebébe nyúlva előhúzta a blokkokat tartalmazó barna borítékot, és egészen addig olvasgatta őket, amíg az általa keresett szóhoz nem ért. Amikor kinyíltak a liftajtók, odament a hall telefonjához, és átfutotta a hirdetéseket a telefonkönyvben, több helyen is megállva. Majd feltárcsázta a rendőrségi tartalékerők számát.

Mikor újra csatlakozott az utcán álldogáló háziúrhoz, Bozo azt kérdezte:

– Azok közül a pantomimesek közül, akik segítettek Pipnek költözni, az egyiknek nem volt a kezére halálfej és lábszárcsont tetoválva?

– Most, hogy említi, az egyiknek volt ilyen. Fura. A pantomimesek nem nagyon vannak oda a tetoválásért. Miért kérdi?

– Rendkívül egyszerű – válaszolta Bozo. – Akik a nem létező bútort szállították, nem voltak pantomimesek. Bohócok voltak, lopott pantomimes ruhában, akik igazi bútort vittek fel a lépcsőn.

Úgy tűnt, a háziúr begurult.

– Oké – mondta Bozo. – Tudja, mit jelent az S-T Furniture Company nevében az S-T? See-Through, vagyis átlátszó, ennyi. Átlátszó otthoni berendezéseket készítenek, mint például: tűzhelyek meg kandallók. És a Crystal Palace Furniture csak üveg asztalokkal meg székekkel és ilyesmivel foglalkozik. És, most lepődjön meg, a PlexiGrandi Company pedig plexiüveg zongorákat gyárt.

– És mégis, miről beszél most?

– Arról, hogy a maga régi bérlője, Waco, a bohóc, azonnal visszaköltözött ide, mint Pip, a pantomimes. Számára a bohóckodás zsákutca volt már. Arról álmodozott, hogy gyerekeit pantomimes iskolába küldi, és így elsajátíthatják az alapelemeket. Persze, a dolog neheze, mint például széken ülni és kandallónak támaszkodni, azért ott el nem sajátítható. Ez egyben azt jelentette, el kellett adnia magát, mint pantomimes. Az átlátszó bútorzat tűnt a legkönnyebb megoldásnak.

– Szóval, azt akarta, hogy a kölykeinek jobb jövője legyen, mint ami neki jutott – mondta a háziúr. – És mióta bűn ez? Csak magunk között szólva, és az esetben, ha nem vette volna észre, már az sem a régi, ha valaki bohóc. Szóval, nem nagy dolog az egész. Figyeljen ide, maga nem mond senkinek semmit Wacóról, én sem fogok.

– Bár csak ilyen egyszerű volna – mondta Bozo. – Nézze, Waco, egy Bunco nevű, kétes hírű bohócnak fizetett, hogy előkészítse számára az egész műveletet, úgymint: hozzájutás a pantomimesek szakszervezetének hamis kártyájához, a bútorokhoz és ugyancsak a pantomimesek álszállítóihoz. Úgy tűnik, Waco ennek a Buncó-nak ezért a sok segítségért fizetségként bohócorrát adta oda. És a bohócruhát is. Végtére a továbbiakban nem volt már szüksége rá. De

Buncónak eszébe ötlött egy kis megvágási lehetőség. Úgy számította, Waco valamilyen pantomimes munkát szerez majd, ahol sok a pénz vagy pedig belső emberként információhoz jut. Nos, e tekintetben igaza volt. Ahol viszont tévedett, az az, hogy úgy vélte, Waco egész életében üldögélve hagyja majd, hogy zsarolják. Waco úgy döntött, hogy megöleti a másikat, mégpedig túrótortával.

Miközben beszélt, kicsiny, fluoreszkáló-sárga kocsi hajtott oda a járda mellé, amelynek ajtajára nagy csillagot rajzoltak. Megérkezett Bozo rendőri támogatása. Tizennégy egyenruhás rendőr pattant ki, és sorakozott fel, magasság szerint, a hét láb magas paszulykarótól egészen a három lábnál nem magasabb törpéig. Azokban a szép időkben, amikor még nem éreztette hatását a költségcsökkentés a rendőrségi költségvetésben sem, tizenkilenc embert is ki tudtak állítani ugyanabból a kocsiból.

Okos pillantású bohóc-csoport volt, mindannyian felszerelve bicikli- és egyéb dudákkal, alig várva, hogy elvégezhessék a rájuk bízott feladatot. Bozo két csoportra osztotta őket. Egyikük a lépcsőn ment fel. Volt azonkívül saját támadó csapata, ami a liftet választotta. Bozo jelére, a rendőrök egyszerre csak elkezdtek saját lábukban megbotlani, beleütköztek egymásba, és nekiláttak, hogy egyszerre jussanak át az épület bejáratán. Igazi elit egység volt. Még úgy is, hogy a kötelező bohóckodás tetejében egyéb hülyéskedéssel szolgáltak, rekordidő alatt a helyükön voltak.

*

Az álpantomimes lakásába vezető ajtó be volt zárva. Azért, hogy embereinek jelezze, hogy maradjanak távol, Bozo a kulcslyukon keresztül bedudált, és elkiáltotta magát.

– Nyissa ki, Waco, itt a rendőrség! Vége a játéknak!

Belülről egy hang így kiáltott:

– Nincs itt senki, akit Wacónak hívnának! Én Pip vagyok! Én… – majd, felfedezve, hogy elárulta magát, Waco kihívóan kiszólt: – Gyertek, és kapjatok el, zsaruk!

Bozo hallotta, hogyan nyílik az ablak. Jelt adott embereinek, hogy törjék be az ajtót, és ő is követte őket. Később majd mosolyogva fog emlékezni rá, milyen rútul csörtetett át a bohócvárosi rendőrség az átlátszó bútorzattal zsúfolt szobán, de akkor a látvány döbbenettel töltötte el. Emberei úgy néztek ki, mint valami rakás kétbalkezes. Alaposan leverték sípcsontjukat a kristály kávézóasztalon, belerohantak a plexiüveg zongorába, és átestek a pamlagon meg a székeken.

Bozo összegyűjtötte embereit, és Waco forró nyomát követve, kivezette őket az ablakon, fel a tetőre. Éppen időben értek oda, hogy lássák, amint a menekülő bohóc egy keskeny pallón átmegy a szomszéd ház tetejére. Amilyen gyorsan csak nagy cipőitől sprintelni tudott, Bozo pont akkor ért a tető szélére, amint Waco lerúgta a két épületet áthidaló deszkát. Bozo tudta már, nincs lehetőség rá, hogy elkapják.

Waco is tudta, persze. Egy pillanatig ott állt, miközben Bozo emberei futva jöttek felfele.

– Az egyetlen hiba az volt a részemről, hogy túl nagyban csináltam a dolgokat! – kiáltotta. – Legközelebb üveg kártyaasztallal és összehajtható székkel csinálom meg, maximum! Majd a padlón fogok aludni! A gyerekeket pedig a pantomimesek bentlakásos iskolájába küldöm! Nem mondom meg nekik az igazságot az apjukról egészen addig, amíg elég idősek nem lesznek hozzá, hogy megérthessék! Aztán mindvégig a mi kis titkunk marad!

– Sosem úszód meg szárazon! – kiáltotta oda neki komolyan Bozo. – Minden alkalommal, amikor leülsz, az maga hazugság lesz! És miféle élet volna az a kölyköknek, mindig félniük kéne, amikor

meghívják otthonukba a barátokat, mindig el kéne rejteniük a sötét titkot, hogy az apjuk bohóc volt?

– Nem vagyok bohóc! Sosem voltam bohóc! Pantomimes vagyok! – Waco dühében szinte üvöltött már. Majd, mintha rájött volna, dühe mintegy meghazudtolja saját szavait, végül nyugalmat erőltetett magára. – Egész életemben kívülállónak éreztem magam – közölte. – Azt mondtam magamban, azért van, mivel rodeós bohóc voltam egy olyan világban, ahol nagyon kevés a rodeó. De mélyen, valahol a csontjaimban, mindig tudtam, hogy pantomimes vagyok. Azt hiszem, talán a cigányok lophattak el egy pantomimes bölcsőjéből, és bizonyára eladtak egy kedves, gyermektelen rodeós bohócházaspárnak. Oké, magamra nézve nem tudom bizonyítani a pantomimes örökséget, de az egyszer holtbiztos, a gyerekeknek tudni fogom.

– Erre nézve minden lehetőséget elvesztettél, amikor megölted Buncót – mondta Bozo.

– Bunco megérdemelte, amit kapott! – kiáltotta Waco, elfordulva a tető peremétől, és a fémlétra teteje felé indult, amely a vészkijárati vaslépcső, egyben pedig a biztonság felé vinné. – Szárazra csavart volna, mint valami citromot! Aztán kezdte volna a kölykeimen is! Nem bánom, amit tettem!

Hideg volt ott fenn a tetőn. A Nap úgy kukkantott csak át a tompa, téli égbolton, mint valami sárgarézből készült orr. Nem is oly régen, csak egy nyárral ezelőtt, ugyanez a Nap nyugodott le bármelyik bohócvárosi utcán, ez a tökéletesen illeszkedő, puha, meleg és piros valami. Tudta, mit kell tennie. – Be kell, hogy vigyelek, Waco! – szólalt meg végül.

A gyilkos továbbra is a létra felé tartott.

Bozo emberei felsorakoztak a tető peremén. Felé fordultak, várták az utasításait, idegesen tülkölve a dudáikkal. Bozo abban reménykedett, hogy idáig azért nem fajul a dolog, de a rendőrségi

előírások erre nézve egyértelműek. Tudta, hogy mit kell tennie. Előhúzta fegyverét.

– Állj vagy lövök, Waco! – kiáltotta.

A menekülő bohóc már elérte a tető mellvédjét, keze rajta volt a létra fémlépcsőjén. Lenéző pillantást vetett Bozóra, és az előhúzott fegyverekkel álldogáló többi rendőrre, majd a fejét rázta.

Bozónak nem volt más választása. Bármilyen megalázó is lesz, meghúzta a ravaszt, a cső végén pedig máris kiugrott a kis zászló. PUFF! – mondta a zászló. A rákövetkező pillanatban minden bohócrendőr tüzelni kezdett, és mindannyiuk pisztolyának végén megjelent ugyanezzel a felirattal ugyanez a kis zászló! Az egyik rendőrnél géppisztoly volt. Ennek hosszabb zászlaja azt hirdette: RATATA! Mi más fegyvert is adhattak volna a bohócoknak, akik természetüknél fogva képtelenek rá, hogy bárkinek is közvetlenül ártsanak?

Waco tudta ezt, ezért menekülnie kellett volna, de amikor megjelentek a csövekből a zászlócskák, teste hirtelen nagyot ugrott, és megpördült, mintha csomó golyó találta volna el. A megrémült bohócok csendben figyelték, hogyan engedik el Waco ujjai egyenként a létrát egész addig, amíg alá nem zuhan a lenti utcára vezető, hosszú ürességbe.

Bozo szomorú csodálkozással figyelte. Lehet, hogy Waco szülei tényleg pantomimesek voltak? Vagy, hogy annyira erős lehetett benne a vágy a pantomimessé válás iránt, hogy amikor eldördült a zászló-sortűz, azt tette, amit bármely másik, igazi pantomimes tett volna, mégha az életébe is kerül?

*

Bozo ott ült bevetetlen ágya szélén, óriási, csupasz bal lábát masszírozva, ami bütykös jobb térdén nyugodott. Állandóan a nap eseményei jártak az eszében. Most viszont már gondolatai Calliope felé szálltak, aki bohóccsillagokkal a szemében ott lóg a cirkusz téli szállása körül. Számára úgy tűnt, a nőnek igaza volt, hogy elment, és megpróbálta. És neki magának is igaza volt, hogy itt maradt, hogy végignézze, a maga módján, hogyan adnak és kapnak a bohócok egy nekik kijáró kézszorítást. Végtére is, az igazság nem ugyanolyan ritka, mint a sztárrá válás?

És ha nagyon erőltetjük a dolgot, a pantomimeseknek is igazuk van. Egészen a leglényegesebb dolgokig lefaragtak mindent, a szűk overallig, a kalapig, a képzeletbeli virágokig és pillangókig. Úgy nézett ki, mint az a fajta viselkedés, amire a világnak ma szüksége van. Meglehet, igazuk van a végítélet hirdetőinek is. Talán a bohócok napjai meg vannak számlálva már. Talán túl kemény kézzel játszották a játékot.

Nos, a pokolba is, bohóc vagy pantomimes, vajon nem ugyanattól a bolond ősházaspártól származnak-e mindannyian. Az egyik a karját összefűzi, a másik meg a Holdat szeretné kihorgászni egy vödörből?

RUTH RENDELL

EGY PÁR SÁRGA LILIOM

Ruth Rendell egyike azon ritka misztikus történetíróknak, akik egyformán ügyesen mozognak mind a regény, mind pedig az elbeszélés terén. Még most sem lett hűtlen az elbeszélésekhez, amikor hírneve egyre nő, és sorra jelenik meg a bestseller-listákon. Az antológiakészítő legnehezebb feladata általában, hogy a legjobbat válassza ki az évente publikálásra kerülő két vagy három kitűnő történet közül. Én magam úgy találtam, hogy az „Egy pár sárga liliom", különösen ami befejezésének módját illeti, igazán kielégít minden igényt.

*

Még mindig fiatal, híres tervezőként, aki először akkor vált közismertté, amikor egy hercegnő esküvői ruháját állította össze, arra készült, hogy előadást tartson annak a nőkből álló körnek, melynek titkára Bridget Thomas volt. Ő lesz a második felszólaló az őszi programban, amit a sikernek szentelnek, és annak, hogyan érték el ezt a nők. Sajnos, Bridget hiába kérte Annie Cartertől, hogy küldjön önéletrajzot, mert annak segítségével a tagoknak érdekes háttérinformációval szolgálhatna. Kényelen volt tehát saját kutatást végezni. Felkereste a közkönyvtárat, hogy utánanézzen Annie Carternak a *Ki kicsodában.*

Bridget-nek bizonytalan állása volt egy kicsiny, és nem különösebben virágzó könyvkereskedésben. Harmincas éveinek közepét taposta. Elég csinos arca volt, de gyakran látszott aggódónak és megviseltnek. Úgy gondolta, hogy talán tanulhatna valamit ebből a most futó előadássorozatból. A siker titkai ugyanis átadhatók. Még le is rövidítheti az utat a boldogulás felé. Sosem volt elég pénze, sosem tudta, mi az a biztonság. Nem is álmodhatott róla, hogy Annie Carter konfekcióruhái után vágyakozzon! Még akkor sem, ha az ilyesmiket a kiárusításkor kétszer is leárazták.

A könyvtárban senki sem figyelt fel rá. Nem volt az a nő, akit kétszer is megnéznek. Ezen a szerda estén, amikor a könyvkereskedés a szokásos időben bezárt, a könyvtár pedig a szokásosnál később, láthatták, hogy hosszú szoknyát visel, kicsit más árnyalatú fekete trikót (legalább ötvenszer ki lett már mosva) és sötétcsíkos, pamutból készült mellényt. Cipője fekete bársony, kínai papucscipő, a rüsztnél füllel ellátva, ezenkívül egy lyuk éktelenkedett türkizkék harisnyanadrágján, bár ő erről nem tudott. Bridget haja csutkaszerű volt, hosszú és szőke, melyet felfűzve viselt. Óriási, fekete bőrtáskát cipelt, amely nehéz volt és nagy befogadóképességű, és tele mindenféle szükségtelen dologgal.

Ezen az estén a táska számos összegyűrt papírzsebkendőt, néhány pirosat, néhány fehéret tartalmazott, és kis üveg kifújós Wild Musk kölnit, három golyóstollat, egy körömvágó ollót, egy körömcsípőt, egy a londoni metróra érvényes bérletet, egy British Telecom telefonkártyát, egy címjegyzéket, egy kifestőceruzát, az After-Midnight Blue névre hallgató árnyalatban, egy csekkkönyvet, egy noteszt, egy képeslapot az egyik Bretagne-ban nyaraló barátjától, egy kalkulátort, egy zsebkönyvet Vasaritól a következő címmel: *A művészek élete,* valamint egy kis tubus orr-spray-t, egy kulcscsomót, egy levél gyufát, zöld kővel, valószínűleg onix-szal díszített, ezüst gyűrűt, egy fácántollat, amit az alatt szedett össze,

míg egyik víkendjét valakinek a hétvégi házában töltötte Somerset-ben, majd egy tábla tejcsokoládé háromnegyedét, egy napszemüveget és a tárcáját, amiben benne volt a birtokában levő egyetlen hitelkártyája, bankbetét-csekk kártyája, könyvtári olvasójegye, a soha még igénybe nem vett jogosítványa és végül, öt-valamint tízfontos bankjegyekben úgy hetven font. Volt ezen kívül négy font apró.

Az előző estén Birdget elment meglátogatni a nagynénjét. Ezért kellett ilyen sok pénzt magával vinnie. Bridget nagynénje, Monica, idős nő volt, aki sosem volt férjes, és akiről annak fiútestvére, Bridget apja, pimasz érzéketlenséggel úgy szokott csak megnyilvánulni, hogy: *„A kisasszony”.* Bridget mindezt felháborítónak találta, és kifogásolta is apja viselkedését, de képtelen volt rávenni, hogy az bármiféle sértőt találjon ebben a kifejezésben. Bár Monicának sosem volt férje, sikeresnek bizonyult az élet egyéb területein. Az okosan befektetett, örökölt pénz megfelelő jövedelmet biztosított, és mindezt csak tetézte közszolgálati nyugdíja. Így majdhogynem gazdagnak lehetett mondani.

Bridget-nek nem nagyon volt ínyére, hogy elfogadja Monica Thomas pénzét. Vagy legalábbis magában ezt mondta! Tulajdonképpen úgy gondolta, hogy nagyon is kedvére való ez a pénz, de megalázva érezte magát, hogy pénzt fogad el egy idős embertől. Monica az ilyen látogatások alatt elég gyakran megkérdezte tőle, hogyan alakul a sora.

– Ki tudsz jönni, ugye? – ez volt általában a kérdezősködés formája.

Bridget e szavak hallatán mindig egy kis izgatottságot érzett. Mivel tudta, hogy ez az adakozás előjele. Ugyanakkor szégyellte is magát, hogy ennyire tűzbe hozza a dolog. Úgy képzelte, így érezhetik más asszonyok, ha szeretkezés előtt vannak vagy felfedezik, hogy

terhesek, vagy hogy előléptetik őket. Izgatottságot érzett, mivel idős nagynénje ötven fontot készül adni neki.

Monica jellegzetes módon készítette elő a terepet.

– Akár most is odaadhatom, és akkor nem kell kivárnod, amíg végleg elmegyek.

Bridget pedig mosolyogni fog, és félrenéz, vagy, ha elég bátorságot érez magában, közli a nagynénjével, hogy ne beszéljenek a halálról. Egyszer már odáig merészkedett, hogy azt is közölte:

– Nem azért jövök ide, amit adsz nekem, tudod te jól, de amint szavakba öntötte, tudta: pontosan így van. Monica mogorván vágta rá.

– Én meg ezeket a kis ajándékokat nem tekintem úgy, mintha a látogatásaidért fizetnék. – Bár tudnia kellett, hogy a lány pontosan ezért jön, és az ajándékok pontosan ezért vannak, és mindketten részesei egyfajta kereskedelmi tranzakciónak, ami eléggé kiszámított, viszont bűntudattal és szégyenérzettel terhelt.

Monica ezúttal további huszonöt fonttal toldotta meg a már-már kötelezőnek számító ötvenet.

Öt fontot költött el a lány a nap folyamán. A többinek is nagyon megvolt a helye, és akkor még nem is beszéltünk arról az egyszerű, sötét kabátról és szoknyáról és a rózsaszínű együttesről, amit Monica javasolt. Ott volt például a gázszámla, és végre az a lehetőség, hogy rendezhesse hitelkártya-tartozását, ami után éppen huszonegy százalék kamatot fizetnek. Nem mintha Bridget nem álmodozott volna gyönyörű dolgokról, amiket birtokolni szeretne, és, ami a legvalószínűbb, persze soha nem fog.

Mindig csak a szemét meresztgette, és vágyakozott, mint most is, a *Ki kicsoda* egyik példányát maga elé téve az asztalon, és egy csodálatos zakó hátán legeltette a szemét. Utána pedig, azt sem tudta volna megmondani, vajon férfi vagy nő viselte-e. Talán annyit megkockáztatott volna, hogy az illető farmerban volt. A farmeros

személyt eléggé odapréselték a tudományos-fantasztikus kiadványok polcához, így az ominózus zakó háta, teljes szépségében és valóságában a lehető legelőnyösebben látszott. A zakó kék farmeranyagból készült, és rajta a mintát applikálták. Bridget tudta, hogy ezt hívják applikálásnak, mivel ő maga is elsajátított valamit ebből a technikából az egyik iparművészeti órán, mely mind része volt a horizontot tágító, életet szebbé tevő programnak, mellyel megpróbálta leküzdeni a magányt.

Annie Carter *Ki kicsodája* az elején megemlített egy könyvet, amit ő maga írt a nyolcvanas évek elején a divatról. Bridget úgy vélte, érdemes lenne megismerkednie vele. Szolgálna talán valamivel, amiről beszélhetnének, ha ő és a bizottság az előadás utáni vacsora közben el akarják szórakoztatni a tervezőt. A *Ki kicsodát* nyitva hagyta az asztalon, táskáját meg az asztallábak és az egyik székláb közé tette be. Ezután eltűnt, hogy konzultáljon a könyvtár számítógépével, hogy vajon a könyv megtalálható-e ott.

Utólag, akármilyen halványan is, de emlékezett néhány emberre, akit aközben látott, amíg átment a könyvtáron, hogy felkeresse a számítógépet. Egy öregember, sötétbarna ruhában újságot olvasott, két öregasszony sárgásbarna esőkabátban és pudingforma kalapban, egy gyermek pedig, anyja fenyegetéseit és kéréseit figyelmen kívül hagyva, körbe-körbe futkosott. Az anya körülbelül Bridget-tel egyidős nő volt, nagyon kövér, sötét színű, göndör hajjal és dagadt lábakkal. Voltak ott még mások is, kevésbé emlékezetesek. A számítógép közölte vele, hogy a könyvet a könyvtár tartja, de ki van kölcsönözve. Bridget visszament tehát az asztalához, és újra helyet foglalt. Még egyszer elolvasta a *Ki kicsoda* ritkán szedett bevezetését, megjegyezve, hogy Annie Carter érdeklődési területe a bobozás és a netsuke névre hallgató japán ruhacsíptető gyűjtése. Utána a táskájáért nyúlt, hogy kihalássza belőle a noteszét.

A táska eltűnt.

Az érzés, ami Bridget-en végigszaladt, ahhoz volt hasonlítható, amikor valaki elveszít valami fontosat, vagy azt hiszi, hogy elveszítette. Szinte fizikailag megfogalmazható érzés, mintha egyenesen átzuhant volna valami a testén. Azonnal azt mondta magában; az nem lehet, hogy elveszítette volna a táskát, ilyen nem létezik! El sem lophatták, ki lopta volna el itt a vállalaton belül? Bizonyára magával vitte a számítógéphez az előbb. Bridget tehát visszament a géphez, de a táska nem volt ott. Szólt a két segédkönyvtárosnak, majd magának a könyvtárosnak is, és mindannyian tűvé tették a táskáért az egész könyvtárat. Bridget-nek úgy tűnt, hogy ekkorra már mindenki, aki eddig a könyvtárban tartózkodott, valahogy elsomfordált. Mindenki, azaz, kivéve az újságot olvasó öregembert.

A könyvtáros rendkívül kedvesnek bizonyult. Éppen zárni készültek már, és azt mondta: nagyon szívesen elmegy Bridget-tel a rendőrségre. Bridget továbbra sem tudott szabadulni a veszteségérzet hatása alól. Szinte a rosszullétig munkált testében az egész, és felváltva kínozta a pánik és a hitetlenkedés.

– Ilyen nem történhetett – mondogatta állandóan a könyvtárosnak. – Egyszerűen nem hiszem, hogy azalatt a pár másodperc alatt, amíg távol voltam, ilyesmi történhetett.

– Attól félek, megtörtént – válaszolta a nő, aki túl illemtudó volt ahhoz, hogy bármit is mondjon Bridget ostobaságát illetően. – Semmi közöm hozzá, de volt benne pénz?

– Nagyon sok. Igen, nagyon sok. – Majd alázattal tette hozzá: – Nos, legalábbis nekem sok.

A rendőrség vajmi kevés reménnyel kecsegtette a pénz megkerülését illetően. A táska, mondták neki, és tartalmának egy része esetleg előkerülhet. Közben pedig, Bridget-nek nem volt semmije, amivel bejuthatott volna saját szobájába, semmije, amivel akár csak a hitelkártyákat kibocsátó bankot felhívhatta volna, hogy

értesítse őket a lopásról. A könyvtárosnak, akit Elizabeth Derwentnek hívtak, mindenre volt gondja. Bridget-et saját otthonába vitte, és a telefonhoz vezette, majd elment vele egy lakatoshoz is. Ez volt tulajdonképpen a kezdete tartós barátságuknak. Meglehet, hogy Bridget nagyon sokat elvesztett az általa legdrágábbnak tartott világi javaiból, de amint ettől fogva Monica nagynénjének mondogatni szokta, legalább ennek révén szerezte meg Elizabeth barátságát is.

– Gonosz szél az, ami senkinek sem hoz semmi jót – mondta Monica, és tízes bankjegyekben ötven fontot nyomott Bridget kezébe.

De ne menjünk az események elébe. Azon az első estén, Bridget-nek meg kellett békélnie a hetven font, a jogosítvány, a hitelkártya, a csekk-könyv, a *Művészek élete* című könyv, a címjegyzéke és a valószínűleg onix-kővel díszített ezüst gyűrű elvesztésével. Nyomorultul bánkódott, rémület és hitetlenség gyűrte maga alá, amit csak tetézett az elkerülhetetlen bizonyosság, hogy valaki szándékosan lophatta el a táskát. Több csésze erős, forró tea kicsit megvigasztalta.

*

A hét végén csomag érkezett. Benne volt a tárcája (a könyvtárjegy kivételével teljesen üresen), az ezüst gyűrű, a címjegyzéke, a notesza, a körömollója és a körömcsípője, a kifestőceruzája és legtöbb egyéb vacak, amit elveszített, kivéve a pénzt és a hitelkártyát meg a csekkkönyvet, a jogosítványt, a Vasari-zsebkönyvet és magát a táskát. Levél is jött vele. Ez pedig a következőket közölte: „ *Kedves Miss Thomas, ez a név és cím állt a noteszban. Remélem, mindez az Öné, és hogy el is jut Önhöz. E dolgokat műanyag zacskóban találtam a Kensington Church Street-en egy szemeteskuka tetején. A tárca miatt*

gondoltam, nem olyasmiről lehet szó, amit valaki el akart volna dobni. Attól félek, ez minden, amit ott találtam, bár van egy olyan érzésem, pénz is lehetett a tárcában meg egyéb értékesebb holmi. Tisztelettel. Patrick Baker."

A papírlap tetején ott állt a férfi címe és telefonszáma. Bridget pedig, aki általában nem volt meggondolatlan, azon nyomban túláradó boldogsággal és az emberi természetbe vetett hittel vette fel a kagylót, és tárcsázta a számot. Kellemes hang volt, tanult férfié, eléggé lassú és megfontolt a szavak kiejtésekor. Fiatalember hangja. A nő rázúdította egész háláját. És a férfi mennyire kedves volt! Mennyi mindenhez vette a fáradtságot! Nemcsak, hogy megtalálta mindezt, hanem haza is vitte, becsomagolta, kifizette a postaköltséget, sorban is állt a postahivatalban! Hogyan viszonozhatná neki? Hogyan hálálhatná meg?

– Jöjjön, és igyunk meg együtt valamit – válaszolta a férfi.

– Nos, természetesen, hogyne, természetesen. – Megígérte neki, hogy így lesz, és megegyeztek a helyben meg az időben is, bár már a vége felé inába szállt a bátorsága. Konzultált tehát Elizabeth-szel.

– Az, hogy egy kiskocsmában a Kensington High Street-en iszol egyet valakivel, senkinek sem fog ártani – mondta mosolyogva Elizabeth.

– Tulajdonképpen nem nagyon szoktam ilyesmit csinálni. – Az az igazság, mindenesetre, hogy évek óta tényleg nem is került sor ilyesmire. Tulajdonképpen két éve már, hogy Bridget utoljára elment valahova férfival, mivel a házas könyvelővel évről-évre csak elhúzódó, szomorú kapcsolata véget ért. És akkor sem volt nagyon jellemző rájuk, hogy kocsmákba jártak volna. Néha előfordult, hogy lopva és gyorsan szeretkeztek a piciny irodában, ahol az ügyfelek adózási adatait tartották.

– Azt hiszem – közölte –, kellemes változást hozhat az életemben.

*

Kinézetre Patrick Baker, aki a legtöbb nő számára különösen vonzó lett volna, ha nem is taszította Bridget-et, de mindenképpen lelombozta. Neki túlságosan is jól nézett ki a férfi. Valójában sugárzóan szép volt, mint egy angyal, vagy egy fiatal svéd teniszező.

Azonkívül azt se nagyon tudta, mit mondjon neki. Szerencsére, a másik alig várta már, hogy részletesen beszámolhasson, hogyan fedezte fel a nő dolgait a Kensington Church Street-en, a kukák között. Bridget pedig nagyon jól tudott hallgatni. Elmesélte neki azt is, hogyan vesztette el ő maga egyszer az aktatáskáját a metrón, meg hogyan lopták el egy barátja tárcáját a New Yorkból Philadelphiába tartó vonaton. Ezektől a kedves, bár nem túl eredeti történetektől felbátorítva aztán Bridget mesélt neki arról az esetről, amikor nagynénjénél, Monicánál, betörők jártak, *és* elloptak egy smaragd nyakéket, ami szerencsére biztosítva volt. Ez mindjárt felkeltette a férfi érdeklődését, úgy, hogy rögtön további kérdéseket tett fel a nagynéni tekintetében. .Bridget azon kapta magát, hogy egész jó mulatság így felidéznie Monica pénzügyi vállalkozásait. Nem látta be, miért ne mondaná el a férfinak az ellopott pénz eredetét, és úgy tűnt, amazt érdekli is, amikor közölte vele, hogy Monicáé volt a pénz, akinek megvan az a jó szokása, hogy ilyen összegekkel halmozza el őt.

A férfi megkérdezte, nem akar-e vele vacsorázni. Bridget azonnal ráállt, csak közölte, nem szabad sem drágának, sem túl elegánsnak lennie. Megkérdezte Elizabeht-től, mit viseljen. Nagyon benne voltak éppen a ruhákban, merthogy aznap este került sor Annie Carter előadására.

– Ami őt illeti, egyáltalán nem öltözik szertartásosan – mondta Bridget. – Pont a fordítottja. – Közben ugyanis még egyszer találkoztak már egy ital erejéig. – Olyan szafári öltönyt viselt, tudod,

bíborszínű inggel. De, ó, Elizabeth, csodálatos csak ránézni is. Talán túlságosan is, ha tudod, mire gondolok.

Elizabeth nem tudta. Közölte, nincs olyasmi, hogy valaki túl jó nézhet ki. Bridget azt válaszolta rá, tudja, milyen ostoba, de őt egy kicsit az egész zavarja.

– Kölcsönadom neked a fekete csipkémet, ha akarod – ajánlotta fel Elizabeth. – Jól állna neked, és mindenképpen alkalmas mindenhová.

Bridget nem akarta elfogadni a fekete csipkét. Visszautasította, hogy bárki más színeiben pompázzon. Nem fogadná el Monica nagynéni smaragd nyakékét sem, azt, amit az a betörők által elvitt pótlására vásárolt. Nagyon jól meg fogja tenni majd a fekete szoknyája és a bársony felsőrész, amit attól a hammersmith-i használtruha kereskedőtől vásárolt.

Monica úgy beszélt, mintha Patrick Baker lenne az első férfi, akivel Bridget valaha is négyszemközt maradt, és úgy is, mintha a házasság lehetősége még a távolinál is csekélyebb volna. Bridget mindezt türelmesen hallgatta végig, miközben azon tölte a fejét, milyen szörnyűséges volna, ha beleszeretne Patrick Bakerbe, és rabja lenne a férfi szépségének. Aztán szenvedhetne, ha szétmennek.

Még aközben is, hogy ezen gondolkodott, szinte maga előtt látta annak arcát, sólyomszerű vonásait és arcának lágyságát, a csodálatos ajkat és a nagy, távolülő szemeket, a hajat, ami szőke volt és tömött, meg a bőrt, ami sima és barna. Látta még izmos alakját, ami karcsú volt és kecses, mégis erős, hosszú kezét meg hegyes ujjait, és a nőből feltört valami régóta elnyomott, tüske módjára szúró vágy, ami legbelül nagyon kicsit máris marcangolta. Ettől sóhajtva vette a levegőt.

*

Az étterem, ahol vacsoráztak, nem volt sem nagystílű, sem pedig drága. Az étkezés végeztével Patrick hirtelen felfedezte, hogy otthon maradt a csekk-könyve, és Bridget kénytelen volt kifizetni a vacsorát abból a pénzből, amit Monica adott neki, hogy estélyi ruhát vehessen magának. A férfi, rendkívül hálásnak mutatkozott. Meg is csókolta odakinn a járdán. Így mentek vissza a taxin a férfi lakására.

Bayswaterben, egy ház tetején csinos kis lakása volt, ami nem nézett pontosan a parkra, de majdnem. Érdekes volt látni, mi történik Bridget-tel. Többnyire ki tudott lépni önmagából, és tökéletesen elvonatkoztatva tudta szemlélni saját szándékos tetteit. Ki akarja élvezni a férfit, hiszen annyira csinos, meg akarja kapni, és ennyi. Az ilyen férfiak nem neki jutottak sohasem, legfeljebb, ha egyszeri vagy kétszeri alkalomra. De ha életében egyetlen egyszer megkaphatja egyiküket egy-két alkalomra, miért ne? Miért ne?…

Amikorra Patrickkel hazaértek, a nő már elég részeg volt. Persze, nem volt elég részeg ahhoz, hogy ne tudja, mit csinál, de ahhoz viszont igen, hogy ne törődjön vele! Eléggé részeg ahhoz, hogy ledobja gátlásait, miközben éppen eléggé józan is volt, hogy tudja, vannak gátlásai, örömmel bújt tehát Patrick karjaiba, nyughatatlan izgatottsággal és eltökéltséggel, hogy végre maga is kiélvezi azt, ami mindenképpen bekövetkezik, de csak egyetlen egyszer. Vele az ágyban legkevésbé sem volt olyan, mint azzal az irodakukaccal, a házas könyvelővel az adónyilvántartási irodában. Tudta előre, nem is lesz olyan, és hogy épp azért van ott. Az éjszaka folyamán kikapcsolt a központi fűtés, és valami kisebb elégtelenség folytán, nem is indult be újra. Hideg lett, de Bridget, Patrick Baker karjaiban egyáltalán észre sem vette.

*

A nő ébredt fel elsőnek. Bridget az a fajta, aki mindig elsőnek ébred fel. Egy kicsit feküdt még az ágyban, elhúzódva Partrick Bakertől, és azon tűnődött, micsoda csodálatos estében volt része meg, hogy ennyi elég is, és többé nem kellene látnia a férfit. Veszélyes is lehetne, s azt pedig nem engedheti meg magának. Tüstént fel is kelt, és közölte Patrickkel, aki egy kicsit nem tudta még, hol van, és a maga barátságos módján igyekezett megcirógatni a nőt, hogy készít neki egy csésze teát.

Patrick erre kidugta orrát a paplan alól és megszólalt, hogy hideg van, kikészült a központi fűtés, mindig elromlik valamiért.

– Nehogy megfázz – mondta álmosan. – Keress magadnak valamit, és vedd fel. Nézz körül a szekrényben.

Mégha a trópusokon is lettek volna, Bridgetnek álmában sem jutna eszébe, hogy ruha nélkül mászkáljon egy férfi lakásán. Tehát felöltözött. Amíg forrt a teavíz, érdeklődéssel nézett körül Patrick dolgozószobájában. Előző este egyáltalán nem volt rá lehetősége. Rendetlen embernek látszott, meg is jegyezte magában, és az ízlése sem volt tökéletes. Látni lehetett, hogy a képeket készen keretezve vehette az Athena Arttól. Nem volt különösebben sok könyve sem, és ami volt, annak java része is tudományos-fantasztikus irodalom. Így aztán meglepetéssel fedezte fel köztük Vasari *A művészek élete* című könyvét, puhafedelű kötésben, egy akciós fantáziakötet meg egy John Wyndham klasszikus között.

És most már tényleg fázni kezdett. Ráébredt egyfajta, hirtelen, kellemetlen borzongásra. Jólesett érezni keze között a kanna melegét. Elkészítette a teát, és bevitt egy csészével, letette az éjjeliszekrényre, mivel a férfi újra elaludt. Most már egyenesen borzongva kinyitotta a gardrób ajtaját, és odabenn körülnézett. Látszatra úgy tűnt, a férfinek nagyon sok kabátja és zakója van. A nő sorba tologatta el szeme előtt a sínen az akasztókat, egymás után jött a tweed és a selyemszövet, és a len, meg a vadselyem. A férfi ruhatára

óriási volt és rendkívül sokoldalú. Nagyon sokat kellett, hogy költsön magára. A pillangós zakó hirtelen bukkant elő, mintha a sors láthatatlan keze lökte volna oda. Minden összejátszott, hogy az egész drámai hatását még csak fokozhassa, maga a Nap is, ami most előbukkant, és váratlan sugarait a tárva-nyitva álló gardróbra vetette. Bridget döbbenten meredt a farmerkabátra, pontosan úgy, ahogyan egyszer már hasonló csodálkozással és vágyakozással megtette.

Alig tétovázott, amikor levette az akasztóról, és magára húzta. Óriási volt. Emlékezett még rá, hogy ez volt az első szó, ami eszébe jutott, amikor megpillantotta, És istenem, mennyire vágyott rá, hogy az övé lehessen, és mennyire nem mert utána újra odanézni, pedig a vágyódás szinte fájdalmas lett és nevetséges! Fejét egy kicsit oldalt billentve megállt Patrick fölött, és eltűnődött, vajon köszönjön-e el tőle egy csókkal. Talán nem, talán jobb, ha nem. Végül is, aligha venné észre.

Csendben távozott. Úgysem találkoznak újra. A nő már csendben kiegyezett magában ezzel a méltányosnál is jobb cserével. Boldognak érezte magát, rendkívül könnyű lett a szíve. Úgy szaladt le a lépcsőn, ki a reggeli levegőre.

HENRY SLESAR

BIRTOKLÁS

Több, mint harminc éve már, hogy Henry Slesar elbeszéléseit olvasom, és nagy örömömre szolgált, hogy végre találkozhattam önálló kötetével, a Tévés halál-lal, amit múlt évben adott ki a Southern Illinois University Press. Slesar történetei sosem okoznak csalódást az olvasónak, és gyakorta, mint a mostani elbeszélés esetében is történik, van a végén még egy kis ráadás is, ami további gondolkodásra készteti az embert. Egyetlen bánatom, hogy régóta tartó tévés karrierje nagyon kis időt enged a hasonló elbeszélések írására.

*

A sakktáblát már felállították, mire Skip megérkezett szülei stromville-i házába. Mint mindig, apja a feketét választotta, és ezzel neki engedte át a kezdés előnyét. Skip figyelmen kívül hagyta efölötti enyhe neheztelését. Huszonkilenc éves volt, nyomozó és az apjánál jobb sakkozó.

De ma este valahogy másként volt. Vacsora után, Joe Landis ravaszul és sokat kockáztatva játszott, ami rendszerint messze nem felelt meg Skip célratörő, erőteljes stílusának. Ma este a fiú nem tudott koncentrálni. Két futó csapdájába szorult, és fel is adta. Apja nem húzta, nem is kötekedett vele. Tudta, hogy milyen nagy súly nehezedik azokra a szőke, hajfürtökre. A szomorúság terhe ott ült a

széles vállakon. Huszonkilenc éves? Apja és anyja egyaránt csak egy kínlódó tizenkétévest láttak, aki beleroskadt a kárpitozott karosszékbe.

– Szóval, még semmi eredmény? – kérdezte Joe, és a pipájáért nyúlt, amit pedig már eltiltottak az orvosok. – Még mindig nem kaptad el azt a fickót, mi?

– Még nem, Papa.

– Annyi rohadt huligán van odakinn. Túl sok ahhoz, hogy ki lehessen kapni közülük. Nem kellene semmi egyebet tenned, csak összeszedni vagy ötvenet, esetleg százat ezekből a gazfickókból. Aztán odaülteted mind szépen a villamosszékbe. Valószínűleg köztük lesz, akit keresel.

– Így nem működne a dolog, Papa!

– Tudom, tudom – sóhajtott az öreg. – Hé, ismersz engem, az öreg liberálist. De, ha olyasmikről hallok, mint ami a barátoddal, Mitch-csel is történt…

– Értelek, Papa – válaszolta Skip, és azon tűnődött, hogyan közölje tapintatosan az anyjával: nem kívánja a csokis pudingot, amit pedig az máris megtetézett egy jó adag tejszínnel. Végül úgy döntött, hogy egyszerűbb lesz vita nélkül elfogyasztani. Minél hamarabb fejezi be ezt a kötelességszerű látogatást, annál hamarabb mehet vissza a parancsnokságra, és megtudhatja, hogy vajon a gyilkosságiak vagy akár a különleges csoport talált-e már valamit. Telefonálhatott volna, de nem akart szembenézni az azonnali csalódással.

A desszert édes, puha, érzelgős íze kicsit enyhített a belső feszültségén. Természetesen tudta: azért hívták meg, mert a szülei tudnak róla, mennyire mélyen érintette őt annak az embernek a meggyilkolása, aki első társa, egyben tanítója és legjobb barátja volt. Egy este meghívta hozzájuk Mitch Rodriguezt, és szüleit megdöbbentette a nagydarab spanyol látványa, majd elbűvölte őket,

amikor Chopint játszott a zongorán, és mesélt nekik a saját családjáról.

Hat évnyi barátság után, Mitch most halott. Foglalkozásának áldozata. Skip szülei a határás hírekből szereztek róla tudomást. Ő személyesen is ott volt. Látta, hogyan rakják be a mentőbe az arc nélküli holttestet, és élénken emlékezett rá, hogyan üvöltött tehetetlen kínjában. Aztán jött a mérhetetlen szomorúság. Ott sírt az ajtó előtt, amikor elment, hogy közölje Mitch feleségével, Rosával a végzetes hírt. Majd újra feldühödött. Olyan volt, mint a tűzvihar. Különösen azután hogy a gyilkosságiak és az összes többi részleg semmit sem tudott felmutatni a hirtelen felcsattanó puskalövések magyarázatára. Semmi motívumot, egyetlen gyanúsítottat sem! Semmit, kivéve a fájóan elégtelen következtetést, hogy egy, a zsarukat gyűlölő pszichopata gyilkolt találomra.

– Mosogatsz vagy törölgetsz?

Skip az anyjára pillantott, aki futó mosolyt engedett meg felé.

– Nem hagyom már, hogy az apád segítsen az edényeknél – válaszolta. – Nem szabad neki talpon lennie. Óriási alibi ez az ő visszérgyulladása!

Amikor egyedül maradtak a mosogató mellett, várta már az anyai aggódás megnyilvánulásait, de anyja a következőkkel lepte meg:

– Tudom, mit gondolsz a South Street-i barátaimról, de talán az egyikük a segítségedre lehetne.

A fiú nyögéssel válaszolt, abban a reményben, hogy talán ez elég lesz, de anyja tovább makacskodott.

– Nem mondom, hogy bármi is biztos, mindig nem képesek kapcsolatot teremteni. De ha most mégis sikerülne! Ha egyikük el tudna jutni a barátodig… Ki tud ennél jobbat? Most ő tudná a legpontosabban megmondani, hogy ki tette vele ezt a szörnyűséget? Ne nevess!

Skip nem nevetett. Grimaszolt. Mégis úgy döntött, hogy nem mutatja szokásos fintorgását, amire mindig sor került, valahányszor anyja felvetette a „barátok” témáját. A spiritiszta „tanácsadókét”, ahogyan manapság önmagukat nevezik. A „kapcsolattartókét”, akik mindig örömmel nyújtották „interurbán” szolgáltatásukat, hogy anyja számára elrendezzenek egy kis beszélgetést annak elhunyt apjával vagy fiútestvérével, Bernnel, vagy szeretett nagymamájával, aki a síron túlról ugyanazon a rekedt hangon rikácsolta kedveskedő szavait, mint Madame Plotzky… vagy bárki legyen is, akié jelenleg a South Streeten a spiritiszta koncesszió.

– Ő nem a South Streeten lakik – közölte anyja, mintha olvasna fia gondolataiban. – Akiről most beszélek, az a városban él.

– Kicsoda?

– Neve Carmen Lopes. Az East Sixteenth Streeten lakik. Mrs. Fitzmaurice beszélt vele. Az közölte, hogy úgy gondolja; tudna tenni egyet s mást az ügyben.

– Értem már – válaszolta Skip. Máris felfedezett egy diplomatikus menekülési útvonalat. – Egyike azoknak a pszichikai nyomozóknak, igaz? Sajnálom, Mama. A rendőrségnek megvan a maga szigorú irányelve azokról az emberekről. –

– Nem mondom, hogy nyomozó. Egyszerűen csak médium, mint Mrs. Fitzmaurice, csak egy kicsit túl érzékeny. Néha anélkül jutnak el hozzá a dolgok, hogy bárki megkérné erre.

– Azt tudom, hogy valaki már megint a zsebedbe akar nyúlni, Mama. Miért akarod apa nyugdíját ilyen szédelgőkre pazarolni?

– Nem engem akar látni – válaszolta nagykomolyan az anyja. – Téged!

A dühkitörése már ott volt a fiú száján, de most lenyelte.

– Az egész rendőrségnek fogalma sincs róla, ki lőtte le Mitch-et. Azt akarod beadni nekem, hogy ez a nő tudja?

– Nem – közölte az anyja, és közben egy nedves cukortartót nyújtott felé. – Én csak azt mondom, *Mitch* tudja. Annyira sértené a büszkeségedet, ha felkeresnéd, azt az asszonyt? Ha ennyire sokat jelentett neked, vajon mit számíthat a büszkeséged?

*

A rákövetkező reggelen, Ray Eberhart, a legjobb gyilkosságis, akivel Skip valaha is találkozott, ott üldögélt az ő íróasztalán, és kérdésére kemény válasszal szolgált.

– Nem – mondta egyenesen –, ezt az egyet nem fogjuk tudni megfejteni, ha csak nem vagyunk kivételesen szerencsések. Valakinek egyenesen be kell sétálnia ide, és közölnie kell velünk, hogy ki lőtte le Mitchet.

Amikor Ray elment, Skip a telefonkönyvért nyúlt. Miközben tárcsázta Carmen Lopes számát, hangosan a következőket mondta:

– A legnagyobb marhaság, amit valaha csináltam.

Carmen Lopes hangja kellemesen lágy volt.

– Köszönöm, hogy felhívott – mondta. – Ön valószínűleg gyűlöli az én egész elgondolásomat, de nagyon kérem, keressen fel engem! Bármikor. Egész este itthon vagyok.

Tíz perccel hét előtt érkezett hozzá. Le kellett mondania három vacsorameghívást. Mitch halála óta olyannak érezte magát, aki most kelt fel a betegágyból. De az East Sixteenth Streeten, Carmen Lopes villájának kopott lépcsőin mendegélve, ezenkívül még átkozott bolondnak is titulálta magát.

Dohos lakást várt, ahol nagy kendő van a zongorán, meg mindenütt hímzések. Helyette azonban a társalgó egyszerű volt, szinte kopár bútorzattal. Carmen Lopest nem lehetett semmilyen típusba besorolni. Fiatalabb volt, mint amennyinek Skip gondolta,

talán, ha harmincas éveinek elején járhatott. Nagy, sötét szemei voltak, melyek uralták kicsiny, gyenge vonásait. Látszatra úgy tűnt, fél a férfitól.

– Mindig tudom, ha valaki nem hisz nekem – mondta a nő, halvány mosollyal. – Az ön esetében már a hangján lehetett érezni.

– Igaza van, Mrs. Lopes, nem hiszek az ilyesmiben.

– Nem vagyok házas. És egyáltalán nem lep meg, ha nem hisz benne. Néha magam sem hiszek. Néha úgy tűnik, lehetetlen az, ami velem megesik.

– Viszont jövedelmező?

Könnyedén ejtette ki, de a kérdés úgy tűnt, megdöbbenti a nőt.

– Én nem kérek pénzt. Azt gondolta, kérek?

– Végül is üzletről van szó, vagy nem?

– Nem – válaszolta. – A Duane-on egy ügynöknek dolgozom. Ezt pedig csak barátoknak szoktam csinálni, vagy olyankor, ha meg kell lennie! – Látszott, nagyon szeretné megszerezni a férfi jóváhagyását, de Skip kezdett nyugtalan lenni.

– Miért nem csináljuk meg végtére is rögtön? Közölje velem, mi az, amit Ön szerint tud Mitchell Rodriguez lelövéséről.

– Nos, semmit sem – jött a válasz. – Nem tudok semmit sem erről. Csak van egy megérzésem. Aznap éjszaka jött, amikor a tévében hallottam róla. Nagyon erős volt. – Becsukta a szemét. – Úgy gondolom, el akar nekem mondani valamit.

– Akkor miért nem teszi?

– Eddig még nem tudtam elérni. Tulajdonképpen képtelen vagyok rá, csak akkor, ha jelen van valaki, akit ő el szeretne érni. Érti már?

– És úgy véli, hogy ez a valaki én lennék?

– Láttam Önt a hírekben. Láttam, azt az interjút. Önnek könnyek ültek a szemében. Tudom, közel állt Önhöz. Szóval, amikor Mrs. Fitzmaurice közölte, hogy ismeri az Ön anyját… nézze, semmi egyebet nem kérek, csak annyit, hogy próbáljuk meg!

– De hát pontosan mit is próbálnánk meg? – kérdezte Skip. – Egy szeánszot?

– Feltételezem, hogy így is lehet nevezni. De ne aggódjon: nem lesznek jelen mások, nem üljük körül az asztalt és fogjuk meg egymás kezét. Én csak ülök a sötétben, és várok. – Ön és én, együtt fogunk várni. Ha az Ön barátja el akarja érni, el is fogja. Rajtam keresztül szólal meg majd. Így működik a dolog. Illetve nem működik. Egyszerűen nem tudom előre megmondani, amíg ki nem próbáljuk.

Úgy tűnt, hogy a hosszú beszélgetés kimerítette. Leült egy egyenes támlájú székbe, és ölébe tette mindkét kezét.

– Megkínálnám egy itallal – mondta –, de nem tartok a házban semmiféle szeszesitalt, még spirituszt sem. – Most elmosolyodott. – Anyánk szokta mondani, egyfajta tréfaként. Ő is csinálta.

Most Skip szólalt meg:

– Szóval, ezt úgy örökölte… mármint az adottságot?

– Hatéves korom óta voltak transszerű megnyilvánulásaim. Az orvosok csak úgy hívták őket, „amnéziás rohamok”. Anyám engem nem használt fel. Ennyit mindenképpen a javára lehet írni. Utána mindig lázam volt, néha rángatóztam is… Akkor kezdhetnénk, kérem? Még mielőtt elvesztem a türelmem?

Skip máris izgatottabb volt, mint a nő. Alig várta, hogy túl legyenek rajta. Valami azonban jobban zavarta, mint maga a kapitulációja. Az az érzés, hogy ez a nő itt akár lehetne őszinte is. Még az az öröme sem lehetett meg, hogy egy csalót leplez le, hogy egy kicsit kiönthetné a mérgét. Skipnek szüksége volt arra, hogy valakire dühös lehessen, és Carmen Lopes, mint aki hasznot húz Mitch halálából, nagyon jól megtette volna.

A nő megkérte rá, hogy üljön le egy műbőrből készült, szögletes székbe. Azután felkelt, hogy eloltsa a lámpát. A sötétség annyira teljes volt, hogy Skip nem is látta, hogyan megy vissza egyenestámlájú székéhez. Pedig ott volt. A férfi hallotta

kiegyensúlyozott lélegzését. Ez volt a szobában az egyetlen hallható hang, kivéve a lakás másik részén lapuló óra szinte kivehetetlen ketyegését. Skip éppen eleget volt éjszaka szolgálatban ahhoz, hogy szeme megszokhassa a gyors átállást. Így nemsokára fel tudta fedezni a nő halvány körvonalát. Látszott, hogy a teste annyira merev, mintha magához a székhez tartozna.

Ott ültek csendben, meghatározhatatlan ideig. Skip utólag biztos volt benne, nem lehetett több három-négy percnél. Carmen végre felnyögött.

– Mi az? – kérdezte Skip. – Jól van?

A nő ismét nyögött, és Skipet bosszantotta, hogy gerincén kicsit végigszaladt a jeges borzongás. Természetesen mindez benne volt a tálalásban. Színpadiasság. Ő maga sem volt érzéketlen a sötétség sajátos pszichikai hatásaira, de zokon vette, hogy azokat mesterségesen szítják. Amikor Carmen elnyomta a torkából feltörő zokogást, a férfi majdnem felállt, hogy megkeresse a villanykapcsolót. Végül visszafogta magát, amikor meghallotta a hangot, természetesen a nő hangját, de mégis más volt, módosult valahogy, félúton volt a suttogás és… mi között is? Nem volt biztos benne. Annyira visszafogottnak tűnt! Tisztán ki tudta venni. A nő az ő nevét mondta ki, de ez is valahogy másképp hatott.

– *Kapitány, Kapitány…*

Csak a szülei hívták Kapitánynak, annak eredményeként, hogy tíz éves korában megnyert egy csónakmodellversenyt, és maga Mitch választotta neki a nevet. Carmen Lopes is azt a félig-meddig suttogás-szerű hangot használta, mely halványan emlékeztette Mitch-re.

A vér Skip fejébe szaladt. A düh fojtogatta. Fel akarta rángatni székéből ezt a nőt, és belekiabálni az arcába elkeseredettségét, de valami visszatartotta, és arra kényszerítette, hogy figyeljen.

– Kapitány – mondta a hang. – Kérdezd őt. Kérdezd *őt.*

– *Miről* kérdezzem?

Nem volt válasz.

– Miss Lopes – szólalt meg hangosan Skip –, mit kellene kérdeznem magától?

– Kérdezd *őt* – szólalt meg újból a hang, most már rekedten a sürgetéstől. – Rosa. *Rosa.*

– Rosa! – ismételte Skip, megdöbbenve, hogy ezt a nevet hallja a sötét szobában. Alig ismerte társa feleségét, Mitch ritkán beszélt családi életéről, saját magának tartotta meg. – Mi köze volt ehhez Rosának? – kérdezte. – Mit kellene kérdeznem tőle?

Kis szünet következett, majd újból megszólalt a hang:

– Hogy miért vagyok halott.

Majd az asszony zokogni kezdett, saját hangján. Egyenesen szívszaggató volt. Szinte ösztönösen cselekedett, Skip gyorsan felkapcsolta a villanyt.

Carmen Lopes nem volt már annyira merev. Teste előredőlt, feje majdnem az ölében volt, keze elfedte az arcát. Skip nem tudta, mit tegyen. Előzőleg mondott valamit a transzot követő, lázas reakcióiról, meg a rángatózásokról. Vajon beteg? Vajon ez egyfajta okkultista gyász? Vagy egyszerűen része a mutatványnak? Bármi is legyen, a könnyek valódiak voltak. Annyira, hogy kifolytak a nő ujjai közül. A férfi egy tétova lépést tett felé, de aztán a nő felpillantott, koromfekete szeme még nagyobbnak hatott.

– Mit mondtam? – kérdezte. – Kérem, mondja meg! Mit mondtam arról a férfiról?

– Őt nem is említette – vágta rá Skip. – Csak a feleségét. Azt mondta, nekem kellene valamit kérdeznem tőle, de nem tudom, mi lenne az.

A nő egyszerűen csak visszabámult rá. Skip rájött, nincs semmi további mondanivalója a számára. Valahogy azt a hatást keltette most, mintha lemeztelenítették volna, és ennek észrevétele némiképp zavarta. Ideje volt távozni.

Két üzenet várta az üzenetrögzítőjén. Egyik anyjától származott, aki arra kérte, tegye meg, amit már úgyis megtett. A másik pedig Enidtől, a színész-pincérnőtől, akivel járt. A nő megadott egy számot, ahol elérhető. Helyette azonban Rosa Rodriguez számát tárcsázta, és megkérdezte tőle, vajon átmehetne-e. A nőt látszatra meglepte a kérés, mintha egy részvétlátogatás már éppen elég lett volna, de azért közölte, hogy mehet.

*

A Rodriguez-lakás rendkívül jó helyen található. Kilátás a folyóra és jó közbiztonság. Talán csak az épületek és a környék állagának romlása rontott ezen valamit. Rosa Rodriguez jól illeszkedett ehhez a környékhez. Amikor Skip első ízben találkozott vele, viruló fiatalasszony volt, egy flamenco-táncos testével. Most meg csípőben elhízott, és arcán a ráncoknak semmi közük sem volt a nevetéshez.

A látogatás, ha lehet, még kényelmetlenebb volt, mint az előző. Akkor legalább volt valami közölnivalója, és az érzelmek diktálták a forgatókönyvet. Most viszont bizonytalanul kerülgették egymást. Skip udvariasan megköszönte az italt és a széket, amit felkínáltak neki. Már azelőtt megválaszolta a nő első kérdését, mielőtt megfogalmazódott volna.

– Ezidáig semmi – mondta. – Még a nagy áttörésre várunk. Általában az történik, valaki berúg egy bárban és kotyogni kezd, valaki meg kihallgatja. Tud a jutalomról?

– Nem. – válaszolta Rosa.

– Azt a kiadó tűzte ki. Huszonötezer dollárt ajánl annak, aki információjával elvezeti a bűncselekmény elkövetőjéhez. Az első nap két tucatnyian jelentkeztek, de egyik sem ért semmit.

– Azt olvastam, hogy feladják a további kutatást…

– Ne higgye el. Sosem zárnak le egyetlen gyilkossági ügyet sem. Különösen akkor nem, ha zsaruról van szó. Viszont egy dolog igaz: nem hoznak be úgy embereket, mint eleinte tették.

– Igen, még Luist is – fűzte hozzá Rosa. Skip meglepetten pillantott rá. – Luis a testvérem. Most már három hete, hogy benn tartják, semmiért. Talán Ön tudna tenni érte valamit.

Skipnek még arról sem volt fogalma, hogy van fiútestvére a nőnek.

– Mi volt a vád? – kérdezte.

– *Birtoklás.*

Az ember okkultizmusra gondolna. De természetesen a nő kábítószer birtoklásra gondolt.

– Az egész egy nagy tévedés – mondta Rosa. – Még az is meglehet, hogy csőbehúzták. Na persze, nem a zsaruk – tette hozzá sietve. – Valaki, akit ismert… egy féltékeny barátnője, úgy gondolom. – Mosolyogni próbált. – Luis, ha nőkről van szó, megvadul. Megy az egyiktől a másikig, mint valami pillangó… Utánanéz, mit tehetne, Skip?

– Hogyne, Rosa, természetesen – mondta. – Mi is a teljes neve?

– Luis Madrid – válaszolt a nő.

– Mitch sosem említette, hogy van sógora, jól kijöttek?

– Ó, igen – válaszolta Rosa. – Már úgy értem, különösebben nem látták gyakran egymást, de amikor én magam sem láttam túl sokat Mitch-et, nem igaz? Ó, maguk zsaruk!

Amikor a férfi elment, a nő kikísérte, és így szólt:

– Mondja meg Skip, mit gondol igazából. Mit hisz? Milyenek a lehetőségek arra, hogy megtalálják azt, aki tette?

Egyenesen a nő szemébe nézett, és így válaszolt.

– Az igazságot? Nem túl jól hangzik. Ha lett volna egy kis nyomunk, mostanra már elkaptuk volna. Ezt gondolom, de meglehet, hogy tévedek.

Az utcán aztán nyugtalankodni kezdett. A nő túl jól fogadta a rossz híreket. Még csak nem is tombolt. Ha Mitch legjobb barátja kitörő dühöt érzett, miért nem volt így a feleségénél is?

*

A rendőrőrszobán egy Spier névre hallgató kábítószerszakértővel beszélgetett el, aki mindenféle problémától mentesen hozta be Luis Madridot. Egy előre betervezett razzia éjszakáján gyűjtötték be az egyik kokóstanyán. Aztán jött a féltékeny barátnő sztorija.

Egyetlen tény hívta fel magára Skip figyelmét. A letartóztatásra pont azon az éjszakán került sor, amikor Mitch-et lelőtték. Mintha nem lett volna éppen elég, ami azon az éjszakán Rosa férjére zúdult. Mégis, szerető elnézéssel nyilatkozott Luisról.

Skip azon az estén Eniddel volt valahol. A nő egy village-i zsúfolt kis színházba vitte, hogy együtt nézzenek meg egy felemelő verses darabot. Enid mindig is megpróbálta javítani a férfi „kultúrális szintjét”, de számára a darabnak az égvilágon semmi értelme sem volt. Nem is figyelt oda. Gondolatai másutt jártak. Más kérdéseket próbált megválaszolni, mint amiket a darab írója tett fel. Hirtelen olyan gondolata támadt, ami igencsak telibe talált.

Miért nem említette Rosa a *dátumot*, amikor a testvérbátyját elkapták? Be kellett volna vésődnie az agyába, mivelhogy ott volt Mitch sírkövén is. Hogy lehet, hogy semmit sem mondott Skipnek erről a szomorú egybeesésről?

Enid nagyon meg volt elégedve Skip mélyen elgondolkodó arckifejezésével. Amikor kiléptek a színházból, bizonyos volt benne, hogy a darab indította meg.

*

Reggel a fogda látogató helyiségében kereste fel Luis Madridot. Saját adatait úgy diktálta be, mintha sógorának egy barátja lenne. Luis még akkor is gyanakodva szemlélgette, amikor Skip közölte vele:

– Nem lesz olyan nagy ügy. Első alkalommal törvényszegésről van szó. A legrosszabb, amit kaphat, hogy rávágnak a kezére.

– Így is, már három hete vagyok itt – szólalt meg keserűen Luis. – Ki fog engem kártéríteni ezért a három hétért? – Csinos volt, beképzelt, s talán tíz évvel idősebb a húgánál. Ha őszre festené a haját, akár az apja is lehetne. Ugyanezt el lehetne mondani rendőri nyilvántartásáról is: sárga lapja üres volt, de Luis Madrid alig egy éve tartózkodik ott az országban. Ki tudja, mit csinálhatott odahaza?

Amikor Skip megkérdezte, miért hozták el, Luis csak a vállát vonogatta. Ő maga nem él kábítószerrel. Kidolgozott izomzata volt. Jó munkát talált egy tetőfedő és szigetelő vállalatnál. Azon az éjszakán egy kicsit berúgott a haverokkal. Hiányzott neki a társaság.

Az viszont nem illett a letartóztatási jegyzőkönyvhöz, hogy a kokótanyán tartózkodó egyik vendég sem ismerte a másikat. Skipet a nap hátralevő részében nem Luis Madrid szavai, hanem Carmen Lopesé kísértették. „Őt kérdezd, miért vagyok halott.”

Öt órakor Skip értesült róla, hogy Luist szabadon fogják engedni. Átsétált Rosához, hogy közölje vele a jó hírt, de a nő elment otthonról. Már ő is indulni készült, amikor zenét hallott a szomszéd lakásból, és eszébe jutott a nyomozók első aranyszabálya: mindig beszélgess el a legközelebbi szomszéddal. Megnyomta a csengőt. Egy ötvenes éveinek végét taposó, vastag szemüveget viselő nő dugta ki a fejét. Nem nagyon ijedt meg a rendőrjelvényre, amit felmutatott neki, és be is engedte. Boldog volt, hogy történik vele valami. Mrs. Fuchsnak hívták, és csupán három macska képezte számára a társaságot.

– Hogyne, jóban vagyok Mrs. Rodriguezzel. Kedves, csendes asszony. Nem mintha olyan nagy csend uralkodna errefelé az *utóbbi időben.* – Felütötte fejét, és bölcs mosolyt engedett meg a férfi felé.

– Mit ért ezalatt, Mrs. Fuchs?

– Nos, tudja, gyakran volt kiabálás meg verekedés. Persze, spanyolul, így hát ne kérdezze meg tőlem, hogy mi miatt.

– Már úgy érti, Mrs. Rodriguez és a férje?

– Nem, nem ő. Ő gyakorlatilag hat hónapja nem is fordult itt elő. Hát nem szörnyű, ami történt?

– Igen – válaszolta Skip. – Szóval, ha nem a férje, Mrs. Fuchs, akkor kivel veszekedett a szomszédasszony?

– Az embereknek azt mondogatja, hogy a bátyja.

– Az egyik macska a nő melletti párnára telepedett. Arckifejezésük tökéletesen azonos volt.

– Ha Luis Madridra gondol… hát ő tényleg a bátyja.

– A másik most pislogni kezdett vastag lencséi mögött, nyilvánvalóan elkeserítette saját elméletének kudarca.

De, amikor Skip elment, neki is megvolt a saját változata, amitől viszont egész teste borsózni kezdett.

*

Átment a túloldali kávézóba, és megpróbált legyűrni némi marhapörköltet, de az étvágya már elszállt. Felhívta hát Rosát, és végül sikerrel járt. A vonal másik végén felvették a kagylót. Közölte vele, hol van, és megkérte, maradjon veszteg, várjon rá.

A nő egész biztosan szó szerint vette az utasítást. Amikor megérkezett hozzá, kikiabált neki, hogy az ajtó nyitva van. Ott ült a konyhaasztal mellett egy széken, előtte pedig egy pohár tea hűlt.

Mindent elmondott neki Luisról, de úgy tűnt, hogy mindent tud. Ezért nem is reagált. Majd a nőt a lövöldözés éjszakájáról kérdezgette.

– Nem találta furcsának, hogy a bátyját pont ugyanakkor kellett letartóztatni, mint amikor a férjét megölték?

– Én csak későbbi időpontban értesültem róla – közölte Rosa.

– És nem lepődött meg Luis miatt? Az Ön bátyja nem használ drogokat. Vagy igen?

– Nem, sose tett ilyet. De ő itt még újnak számít. Nem tudja, milyenek a szomszédok, a környék.

– De egy dolgot azért tudott, igaz? Hogy tudniillik Mitch elköltözött. – Nem jött válasz. – Én magam sem tudtam egészen ma estig. Mitch nagyon ritkán beszélt a családról. Miért költözött el, Rosa?

A nő felvette a poharat, és szürcsölni kezdte a teát, Skip meg hirtelen rájött: neki magának kell megválaszolnia a saját kérdéseit.

– Úgy hiszem, valamit magamnak is észre kellett volna vennem – mondta. – Mitch-nek volt valakije, igaz? Másik nő?

– Mondtam neki, hogy költözzön el – mondta kertelés nélkül Rosa. – Megmondtam neki, vagy ő, vagy én. Őt választotta.

– Ez akkor volt, amikor Luis itt megjelent? Amikor ő is hallott a dologról? – A nő nem mondott nemet. – Ön írt Luisnak egy levelet, ő pedig megjelent itt, egészen fel volt zaklatva amiatt, hogy mi történt a kishúgával. Ő jelenti magának az egész családot, igaz? A fiútestvért és az apát egyszerre. Idejött hát, hogy rendbe tegye magának a dolgokat. Így volt, Rosa?

– Mondtam neki, hogy ne tegye – válaszolta Rosa. – Nem nagyon érti a dolgokat, már ahogyan itt történnek.

– Tehát a bátyja megpróbálta rávenni Mitch-et, hogy dobja a másik nőt, de Mitch nem is figyelt oda. Így hát egy este megfenyegette. Valószínűleg, ennél többet nem is akart tenni.

Csakhogy, az ember nem nagyon állhat oda egy olyan férfi elé, mint amilyen Mitch, fegyverrel hadonászva, mert az elveszi tőle. Ezt próbálta Mitch is, és így lelte halálát. Luis meg megijedt, beszaladt a házba, és letartóztatta magát, ami jó alibit jelentett neki.

Az ajtó kinyílt. Luis Madrid jelent meg a konyhaajtóban. Meglátta Skipet, és azon nyomban felfogta, mi is történik. Az ellenkező irányba fordult. Amikor Skip keze a szolgálati fegyverért nyúlt, és így szólt:

– Hé, nyugi! – Aztán kihúzta az egyik fiókot. Skip rákiáltott, hogy ne moccanjon. Kiderült: fegyvert rejtegetett a fiókban, azt a fegyvert, amivel eltette láb alól Mitch Rodriguezt.

*

A nő közölte, minden este otthon lesz, és így is volt. Amikor Skip odaért, Carmen Lopes a nappaliban tévét nézett. Azonnal kikapcsolta, amikor belépett hozzá.

– Gondoltam, hogy maga csak a kristálygömböket vizsgálgatja – mondta Skip.

– Igaz, amit a telefonban mondott? Valakit letartóztattak?

– Igen – válaszolta Skip. – Kiderült, hogy nem is valami utcai pszichopata volt, aki megölte Mitch-et. Családi vita volt. De maga természetesen tudta ezt, igaz? Közölték a szellemek.

– Nem emlékszem, hogy ilyesmit mondtam volna.

– Ne szerénykedjen. Kérés nélkül is leült. – Ha nem arról volna szó, amit Mitch feleségéről mondott, soha nem tudtam volna kinyomozni. Már úgy értem, nem lett volna semmi okom rá. Tudtam, hogy Rosa otthon volt akkor este, amikor Mitch meghalt. Soha sem jutott volna eszembe, hogy közte és Mitch között problémák merültek fel; hogy volt egy másik nő is.

– Ha valahogy segíthettem, örülök neki – válaszolta Carmen.

– Már hogyne segített volna nekem. Elejétől fogva segíteni akart a rendőrségnek. Csak, hogy elég nehéz lett volna azzal a gyanúval felkeresni bennünket, hogy Rosa Rodrigueznek valami köze van a férje halálához, bár, ami azt illeti, közvetlenül nem volt. Annál inkább a bátyjának.

– Köszönöm, hogy eljött – mondta Carmen. – Örülök, hogy vége már. Most egy kicsit fáradt lettem.

– Tudni akarom, jobban érzi-e magát most, hogy megkapta, amit akart. Jól kellett eljátszania a szerepét, de sikerült.

– Nem játszottam!

– Egyszerűen nem akarta megmondani nekem az igazat, hogy maga Mitch barátnője.

– Ennek ehhez semmi köze!

– Pontosan ezért sikerült olyan jól a mutatvány Mitch hangjával. Tényleg úgy hatott, mintha ő beszélt volna, Carmen, de hát végül is éppen eleget hallhatta a hangját.

A nő most sötét szemeit a férfira függesztette.

– Nem hamisítottam meg semmit. Amit hallott, az úgy volt. Minden, amit magamról mondtam, úgy igaz. Hat éves korom óta igaz. Hogy miként éreztem Mitch iránt, hogyan gondolkodom a halála felől, mindez nem számít. Az viszont igen, hogy vannak alkalmak, amikor a halottak rajtam keresztül szólalnak meg.

Skip víziója elmosódott lett, és rájött, hogy a dühe is visszatérőben van. Bár most már az egésznek vége volt.

– Rendben – mondta végül. – Rendben, hajlandó vagyok hinni benne. Még arra is hajlandó vagyok, hogy újra megpróbálkozzunk vele, ha Ön is így gondolja.

A nő meglepett arcot vágott.

– Újból megpróbálni? Elérni Mitch-et?

– Nem – vágta rá Skip. – Mitch nyugodjon csak békében. Én valaki mást akarok elérni, valakivel mindig is szerettem volna újból beszélni. Valaki, akit nagyon szerettem,

– Ki az?

– Apám.

Carmen csak bámult rá. A férfi ünnepélyes arckifejezést öltött. Majdnem sikerült neki könnyeket csalni a szemébe. Saját teljesítményétől egészen el volt ragadtatva, a nő úgyszintén.

– Nem tudom, képes vagyok-e rá.

– Azt mondta, hogy az eltávozottaknak akarniuk kell elérni Önt. Azt hiszem, az én apám így tenne. Nagyon is. Legalább megpróbálná? Nem gondolja, hogy tartozik nekem ennyivel, Carmen?

A nő tétovázott, majd a villanykapcsolóhoz ment.

Majdnem öt percig ültek a sötétben. Azután hallani lehetett a nő légzését, úgy mint első alkalommal, meg az óra távoli ketyegését.

Majd Carmen felnyögött, és a sötétség leple alatt Skip alig tudott elnyomni egy cinikus mosolyt.

Egy egész újabb perc múlt el, mire valamilyen hang tört fel a nő torkából. Még több, magashangú suttogás, mint az első alkalommal, de meglepően tiszta volt és hallható, és ugyanilyen érzelemmel teli, miközben kimondta a férfi nevét, a nevet, melyet Mitch bizonyára megemlített neki.

– *Skipper… Skipper…*

– Te vagy az, Apa? – kérdezte Skip megfelelőképpen visszafogott hangnemben. – Te vagy az?

– Skipper – válaszolta a hang, szinte elviselhetetlen szomorúsággal – vigyázz anyádra. Vigyázz magadra.

– Igen, Papa – válaszolta Skip. – Békében nyugodhatsz. Vigyázok a Mamára. Számíthatsz rám.

*

Régóta alig várta már, hogy felkereshesse a stromwille-i házat. Tudta, szülei meg lesznek lepve. Feltételezik majd, azért jött, hogy megossza velük a győzelmét. Ehhez járul majd az öröm, hogy elmesélheti nekik Carmen Lopesnek és a nő legutóbbi szeánszának történetét.

A ház majdnem sötét volt, amikor megérkezett. Úgy tűnt, szülei egyre korábban és korábban térnek nyugovóra.

Amikor az anyja ajtót nyitott neki, azt hitte, hogy hálóingben lesz, de az teljesen felöltözve fogadta. A karjaiba zuhant, és könnyek között ölelte át.

– Azt hiszem, hallottad már az újságot – mondta. – Elkaptuk a fickót végül. Vége az egésznek.

Anyja elhúzódott tőle, és a szemét kereste.

– Ezért jöttél ide? – kérdezte. – Nem azért, mert Te hallottad a hírt?

– Mit hallottam volna?

– Üzenetet hagytam a rögzítődön, hogy hívj fel azonnal, hogy megmondhassam neked. Skipper, apád ma reggel álmában meghalt. Olyan csendesen, hogy észre sem vettem. – Kitárta a karját, és a fiú belépett a meleg, vigasztaló ölelés nyújtotta körbe, de fázott, nagyon, nagyon fázott…

DONALD E. WESTLAKE

TÚL SOK A SZÉLHÁMOS

Ritka év az olyan, amikor a kiemelkedő elbeszélésnek járó Edgar Díjat az MWA egy humoros történetnek ítéli oda. Talán eddig még nem is fordult elő ilyen, de ha van egyáltalán mai krimi író, aki eredeti humorú, Edgar-nyertes, akkor az Donald E. Westlake. Következzenek tehát Dortmunder és barátai, akik igazi meglepetésre találnak egy bank páncéltermében.

*

– Hallottál valamit? – suttogta Dortmunder.

– Csak a szelet – válaszolta Kelp.

Dortmunder egészen megfordult ültében, és egyenesen a térdeplő Kelp szemébe világított elemlámpájával.

– Miféle szélről beszélsz? Alagútban vagyunk.

– Vannak föld alatti folyók – válaszolta hunyorogva Kelp így meglehet, hogy vannak föld alatti szelek is. Átjutottál már a falon?

– Még két ütés – mondta Dortmunder. Aztán elemlámpájának fénycsóváját Kelp mögé, az üres alagútba irányította. Ebbe a kanyargós, mocskos garatba, aminek javarésze három lábnál kisebb átmérőjű volt. Sziklákon és görgeteg-köveken meg ősrégi szemétdombokon tekergett keresztül. Talán negyven lábnyit halad a bezárt cipőbolt alagsorának végétől a sarki bank faláig. A térképek tanúsága szerint, melyet Dortmunder a vízművektől szerzett be, miután közölte, hogy állítólag a szennyvizeseknél dolgozik, valamint

azok szerint a térképek szerint, amit viszont a szennyvizesektől szerzett be, miután közölte, hogy a vízügyeseknél áll alkalmazásban, ennek a falnak a másik oldala már a bank központi páncélterme. Még két ütés, és ez a nagydarab, ormótlan betonnégyzet, amit Dortmunder és Kelp már jó ideje kapargatott, végre rázuhan a benti padlóra. Akkor majd feltárul előttük a páncélterem.

Dortmunder tehát odacsapott.

Aztán Dortmunder mégegyszer odacsapott.

És a betonblokk tényleg rázuhant a páncélterem padlójára.

– Ó, hál'istennek – mondta valaki.

Micsoda? Dortmunder tétován és félve átdugta a fejét a nyíláson. Körbetekintett odabenn…

Odáig rendben is volna, hogy ez a páncélterem. Csak tele emberekkel!

Egy öltönyös férfi kinyújtotta a kezét, és megragadta Dormundert. Sőt, meg is rázta a kezét, miközben áthúzta a nyíláson.

– Szép munka volt – mondta. – A rablók odakinn vannak.

Dortmunder eddig azt hitte, hogy ő és Kelp a rablók.

– Tényleg?

Egy nadrágos, kerekfejű nő meg egy Buster Brown gallér ezek után közölte:

– Öten vannak. Géppisztolyokkal.

– Géppisztolyokkal – mondta rá Dortmunder.

Egy bajuszt és köténytviselő, valamint egy lapos kartont cipelő kifutófiú, akinél négy kávé, két koffeinmentes kávé meg egy tea leledzett, így szólt:

– Mindannyian túszok vagyunk, jóember! Engem például el fognak bocsátani!

– Mennyien vannak odaát? – kérdezte az öltönyös férfi, Kelp idegesen mosolygó arcára pillantva.

– Csak ketten – válaszolta Dortmunder, és tehetetlenül szemlélte, amint a mohó karok áthúzzák Kelpet is a nyíláson.

– Kearney vagyok – mondta az öltönyös férfi a bankigazgató, és nem is tudom szavakba foglalni, mennyire örülök, hogy itt fogadhatom Önöket.

Ez volt az első alkalom, amikor egy bankigazgató ilyesmit mondott Dortmundernek, aki viszont csak annyit tudott kinyögni:

– Ühüm, ühüm – és bólogatott hozzá, majd kissé pontosabb magyarázattal szolgált: – Én vagyok, izé, Diddums rendőrtiszt, ez pedig itt Kelly rendőrtiszt.

A bankigazgató a homlokát ráncolta.

– Azt mondta, Diddums?

Dortmunder nagyon dühös lett magára. Miért kellett magam pont Diddumsnak elkeresztelni? Nos, nem tudhattam, hogy álnévre lesz szükségem egy bank páncéltermében, vagy igen? Hangosan pedig így válaszolt:

– Ühüm, Diddums. Walesi név.

– Aha – vágta rá Kearney. Majd újból elvigyorodott. – Maguknak még fegyvereik sincsenek!

– Nos, nincsenek – mondta Dortmunder. – Mi vagyunk a… izé, *túszkiszabadítók;* nem akarjuk, hogy akár csak egy lövés is eldördüljön, mert ezzel növelnénk maguknak… izé… civileknek a kockázatát.

– Nagyon okos – egyezett bele az igazgató.

Kelp, akinek a szeme megüvegesedett és a mosolya az arcára ragadt, végre megszólalt:

– Nos, emberek, talán most már távozhatnánk innen, egyszerűen szépen, rendezetten menjünk át a…

– Jönnek! – sziszegte oda a páncélterem ajtajában álló, elegáns nő.

Mindenki megmozdult. Lenyűgöző volt: mindenki azonnal odébb ment egy kicsit. Néhányan úgy álltak, hogy eltakarják a falon keletkezett nyílást; néhányan pedig úgy, hogy távolabb kerüljenek a páncélterem ajtajától. Mások viszont Dortmunder mögé álltak, aki hirtelen azon kapta magát, ő áll legközelebb odabenn ahhoz a nagy, kerek, nehéz fémajtóhoz, ami méltóságteljesen és tökéletes csendben kinyílt.

Három férfi jött be. Fekete símaszkot, fekete bőrdzsekit, fekete munkásnadrágot és fekete cipőt viseltek. Uzi géppisztolyaikat maguk elé tartották. Pillantásuk hidegnek és elszántnak hatott, kezük a fegyvereken babrált, lábuk pedig idegesen táncolt. Olyan kinézetük volt, hogy bármi szokatlanra azonnal és gyorsan reagálnak.

– Pofa be! – üvöltötte egyikük, bár senki sem mert megmukkanni. Végignézett a túszokon. – Kell valaki… szóval, lépjen ki valamelyikük… meglátjuk, meg lehet-e bízni a zsarukban! – Szeme, ahogyan azt Dortmunder már előre érezte, rajta állapodott meg. – Te – szólította meg.

– Ühüm – válaszolta Dortmunder.

– Mi a neved?

Miután mindenki hallotta már, hogyan mutatkozott be, mi mást csinálhatott volna?

– Diddums.

Ez talált. A rabló még símaszkján keresztül is Dortmunderre meredt.

– Diddums?

– Walesi név – adta meg újfent a „kielégítő” magyarázatot.

– Aha – bólintott a rabló. Uzijával egy mozdulatot tett. – Kifelé, Diddums.

Dortmunder előre lépett. Látta, hogy mindenki őt nézi, és tudta: minden átkozott szarházi nagyon örül, hogy nem őt választották. Még Kelp is! Dortmunder kilépett az ajtón, amit az a sok, ideges,

géppisztolyos félőrült vett körül. Velük ment végig a folyosón, majd egy ajtó következett, és eljutottak a bank központi részébe, mely felfordulás és csatatér volt.

Éppen délután 5 óra 15 perc volt, amint ezt az oldalfalon álló óra is megerősítette. Mindenkinek, aki a bankban dolgozott, már haza kellett volna mennie. Ez volt az elmélet, és ebből indult ki Dortmunder és Kelp is. A rideg valóság viszont az volt, hogy közvetlenül a háromórás zárási idő előtt, amikor Dortmunder és Kelp már az alagútban tartózkodott, ahol keményen dolgozott, és fogalma sem volt a felszínen zajló eseményekről, ezek az ideges ripacsok géppisztolyaikkal hadonászva megrohamozták a bankot. Nemcsak hadonászhattak persze, mivel a falakat és a pénztárospultot lövések lyuggatták át. Néhány felrúgott szemeteskosár és egy cserepes fikusz hevert a földön. Szerencsére holttestnek nyoma sem volt. További két feketébe öltözött rabló kuporgott itt, az egyik az alacsony kamatokat hirdető poszter mögött, a másik pedig a magas IRA kamatok poszterje alatt. Az utcára bámultak, ahonnan jól hallhatóan szűrődött be a hangosbeszélő hangja.

Mindebből Dortmunder éles elmével felfogta, hogy a fegyveres „kollégák" rajtaütése csak részben sikerülhetett. Valamelyik seggnyaló alkalmazott, aki előléptetésben reménykedett, működésbe hozta a riasztót. Így szirénázó rendőrök, mesterlövészek, túszszedés… stb. Úgy, mint a filmekben. És most mindenki feszülten vár.

A főrabló Uzijának csövével taszigálta, és közben faggatta:

– Mi a keresztneved, Diddums?

Jaj, csak nehogy Dan-t mondj, könyörgött magában Dortmunder. Kérlek, kérlek, valahogy, akárhogy, próbáld meg, és nehogy Dan-t mondj. Szája kinyílt.

– John – hallotta saját magát. Agya ebben a szükséghelyzetben kétségbeesetten fordult utolsó menedékéhez: az igazsághoz. A megkönnyebbüléstől remegni kezdett a térde.

– Oké, John, ne szarj be! – mondta a rabló. – Rendkívül egyszerű, amit csinálnod kell. A zsaruk azt mondják, tárgyalni akarnak, csupán tárgyalni. Hát jó! Részünkről oké… Szóval, te fogsz kiállni a bank elé, és mi megnézzük: vajon lelőnek-e a zsaruk, vagy tényleg tárgyalni akarnak.

– Aha – válaszolta Dortmunder.

– Kifelé.

A rablók egyike, akinek az idegességtől már vörös volt a szeme a símaszkja alatt, közel hajolt Dortmunder-hez, és ráüvöltött:

– Azt akarod, hogy először a lábadba lőjek? Mászva akarsz kimenni?

– Megyek már – közölte vele Dortmunder. – Látja? Már megyek is!

– Csak addig mész, amíg a járda tart, ez minden. Ha csak fél lábbal is lelépsz róla, lerobbantjuk a fejedet – tette hozzá az előző, viszonylag nyugodtnak látszó rabló.

– Értettem – biztosította Dortmunder, és átcsörtetett az üveghalmon, majd kipillantott a félig nyitott ajtón.

Az utca túloldalán egész sor busz, rendőrkocsi, rendőrségi teherautó parkolt. Mind csupa kék meg fehér, piros bigyóval a tetején. Mögöttük fegyveres zsaruk egész siserehada.

– Ühüm – nyugtázta a látványt, majd visszafordult a viszonylag higgadt rablóhoz. – Feltehetőleg nincs fehér zászlójuk vagy ilyesmi, igaz?

A rabló Dortmunder oldalának nyomta az Uzi végét. – Kifelé – mondta.

– Rendben – válaszolta Dortmunder. Mindkét kezét magasba emelte, és kilépett.

Egyszeriben nagyon sokan figyeltek rá. Az utca túloldalán álldogáló összes kék-fehér kocsi mögött feszült arcokat látott. A vörös téglás lakóházak tetején mesterlövészek kezdtek megismerkedni teleszkópos nézőkéiken keresztül Dortmunder barázdált homlokának vonásaival. Balra és jobbra a háztömb végét szorosan egymás mögé parkolt buszokkal zárták le. Ezeken túl mentőkocsik és izgatottan rohangáló, fehér ruhás alakok látszottak. Mindenünnen pisztolyok és puskák idegesen mozgó csöve meredt rá. Az adrenalin csak úgy vágtatott mindenkinek az ereiben.

– Nem vagyok közülük való! – kiáltotta Dortmunder. Remegő lábbal kacsázott át a járdán. Reménykedett, hogy ez a bejelentés nem fogja túlságosan felzaklatni a mögötte levő hisztériás fegyveresek csapatát.

Mögötte nem történt semmi, előtte viszont megjelent egy kézi megafon, amit egy rendőrautó tetejére helyeztek.

– *Maga túsz?* – dörrent a gépi hang.

– Naná, hogy az vagyok! – üvöltötte Dortmunder.

– *Mi a neve?*

Ó, csak ezt ne, gondolta Dortmunder, de tehetetlen volt.

– Diddums – mondta.

– *Micsoda?*

– *Diddums!*

Rövid szünet következett:

– *Diddums?*

– *Walesi név!*

– Aha.

Újabb szünet jött, miközben valaki, aki a kézibeszélőt üzemeltette, a társaival tanakodott.

– *Mi a helyzet odaát?* – szólalt meg újra a megafon.

Miféle kérdés az ilyen?

– Nos, ühüm – válaszolta Dortmunder, de miután eszébe jutott, hogy hangosabban és értelmesebben kell beszélnie, hozzátette: – Tulajdonképpen eléggé feszült.

– *Valamelyik túsz megsérült?*

– Izé. Nem. Határozottan nem. Ez egy… egy… ez egy *erőszakmentes konfrontáció.* – Dortmunder nagyon remélte, hogy ezt a fogalmat sikerül elültetnie mindenkinek az agyában. Különösen reménykedett ebben, ha arra gondolt, hogy még sokáig kell ott álldogálnia a két szembenálló csapat között.

– Bármi változás a helyzetben?

– Változás?

– Nos – válaszolta Dortmunder – én nem régóta vagyok itt, de úgy tűnik, mintha…

– Nem régóta? Mi van magával Diddums? Már több mint két órája, hogy odabenn van abban a bankban!

– Ó, igen! – Dortmunder leengedte karját, és előre lépett, egészen a járdaszegélyig. – Így igaz!… Két órája már! Több, mint két órája! Már jó ideje!

– Lépjen előre, távolodjon el a banktól!

Dortmunder lepillantott. Látta, hogy lábujjai máris túl vannak a szegély peremén. Fürgén hátralépett.

– Ezt nem szabad megtennem!

– Figyeljen, Diddums! Ideát egy csomó ideges férfi meg nő van. Mondom magának, menjen távolabb a banktól!

– Odabenn a fickók – magyarázta Dortmunder – nem akarják, hogy lelépjek a járdáról. Azt mondják hogy… izé… nos, egyszerűen csak nem akarják.

– Pszt. Hé, Diddums!

Dortmunder nem is figyelt a mögüle jövő hangra. Túlságosan arra koncentrált, ami előtte történik. Azonkívül nem is nagyon szokott még hozzá az új nevéhez.

– Talán jobb volna, ha feltennéd újból a kezed.

– Ó, igen! – Dortmunder karja villámgyorsan repült a magasba. – Tessék!

– Diddums, az isten verje meg, rád kell lőnöm, hogy idefigyelj?

Karjait leejtve Dortmunder megpördült.

– Sajnálom! Egyszerűen nem… én csak… tessék, itt vagyok!

– Tedd föl az átkozott kezeidet!

Dortmunder oldalvást fordult. A karjait annyira magasra tartotta, hogy az szinte már fájt. Odaszólt az utca túloldalán tartózkodó tömegnek.

– Uraim, most odabentről beszélnek hozzám. – Majd a bankra pillantott. Az eddig nyugodt rabló egészen az eltört ajtókeretig kúszott. Most már ő is ideges volt, amikor megszólalt.

– Most pedig közölni fogjuk a követeléseinket… Rajtad keresztül.

– Rendben – válaszolta Dortmunder. – Rendben. Csak nem tudom, miért nem a telefont veszi inkább igénybe? Már úgy értem, ez a szokásos módja…

A vörös szemű rabló, rá sem hederítve a mesterlövészekre, dühödten furakodott oda a viszonylag nyugodt rabló mellé. Dortmunderre üvöltött:

– Szóval, az orrom alá dörgölöd, igaz? Oké, hibáztam! Izgatott voltam, és szétlőttem a telefonközpontot! Akarod, hogy megint izgatott legyek?

– Nem, nem! – kiáltotta Dortmunder. – Elfelejtettem! Egyszerűen elfelejtettem!

A többi rabló mind odagyűlt, hogy megfékezze a vörös szeműt, aki már Dortmunder irányába célzott, miközben üvöltözött.

– Itt mindenki előtt tettem meg! Mindenki előtt aláztam meg magam! És most viccet csinálsz belőlem!

– Elfelejtettem! Sajnálom!

– Te egyszerűen nem felejtetted el! Soha, senki nem fogja elfelejteni!

A többi rabló a vörös szeműt végre elvonszolta a bejárattól. Beszéltek hozzá és megpróbálták megnyugtatni. Dortmunder és a viszonylag nyugodt társuk folytatta az eszmecseréjét.

– Sajnálom – mondta Dortmunder. – Egyszerűen elfelejtettem. Az utóbbi időben kicsit szórakozott vagyok. Újabban…

– Te itt a tűzzel játszol, Diddums – szólt rá a rabló. – Most közöld velük, hogy megkapják a követeléseinket.

Dortmunder bólintott, és fejét az utca irányába fordította, majd elüvöltötte magát:

– Most fogják közölni a követeléseiket. Már úgy értem, én fogom közölni az ő követeléseiket. Az övéiket. Nem az én követeléseimet. Az ő…

– *Hajlandók vagyunk végighallgatni, Diddums, de csak addig, amíg a túszok mindegyike sértetlen.*

– Helyes! – egyezett bele Dortmunder, és fejét a bank irányába fordította. – Ez ésszerű, tudja, nagyon is ésszerű! Ez a legjobb dolog, amit mondhatnának.

– Pofa be – állította meg a rabló.

– Helyes – nyugtázta Dortmunder.

A rabló elkezdte:

– Először is, vigyék el a fegyvereseket a tetőről.

– Jó, akkor már mondom is – közölte vele Dortmunder, és odakiáltott az utca túloldalára: – Azt akarják, hogy parancsolják le a tetőkről a fegyvereseket!

– *És még mit?*

– Még mit?

– És szüntessék meg az utca egyik végén a torlaszt, a… melyiken is?… az északi végén.

Dortmunder egyenesen a keresztezést elzáró buszok felé grimaszolt.

– Nem kelet van arra? – kérdezte.

– Akármi is – válaszolta a rabló. Kezdte elveszíteni a türelmét. – Azt a végét, ott balra.

– Oké. – Dortmunder megint elfordult, és így kiáltott: – Azt akarják, hogy szüntessék meg az utca keleti végén a torlaszt! – Mivel mindkét keze fenn volt, így állával bökött a megadott irányba.

– *Nem észak az?*

– Jól tudtam – morogta a rabló.

– Igen, azt hiszem – válaszolta Dortmunder. – Azt a balra eső végét.

– *Már úgy érti, a jobbra esőt.*

– Igen, így van. Nekem balra, maguknak jobbra. Nekik is balra.

– *És még mi?*

Dortmunder felsóhajtott és újra befelé fordította a fejét.

– Mi, és még mi?

A rabló rábámult.

– Én is hallom a kézibeszélőt, Diddums. Hallom, amikor azt mondja: ,,És még mi? ,, Nem kell mindent megismételned, amit mond. Elég legyen a fordításból.

– Helyes – válaszolta Dortmunder. – Értettem. Nincs több fordítás.

– Szükségünk van egy kocsira – közölte vele a rabló. – Egy kombira. Három túszt magunkkal viszünk, tehát nagy kocsi kell. És senki sem követ bennünket.

– Tyűha – mondta kétkedve Dortmunder. – Biztos benne?

A rabló csak bámult.

– Biztos vagyok-e benne?

– Nos, tudja, hogy van ez – közölte vele Dortmunder, hangját visszafogva, hogy a másik csapat az utca túloldalán nehogy

meghallhassa. – Mondjuk odatesznek egy kis rádiót a kocsi aljára, így aztán nem kell követni, mégis pontosan tudják, hol vannak.

A rabló újból türelmetlen lett.

– Jó, hát közöld velük, hogy ilyesmit ne tegyenek. Semmi rádióadó, különben megöljük a túszokat.

– Azt hiszem… – kezdte megint kétkedő hangon Dortmunder.

– Mi a baj már megint? – érdeklődött a rabló. – Istenverte válogatós vagy te, Diddums; pedig csak közvetítőnek választottalak. Azt hiszed, jobban tudod csinálni a munkámat, mint jómagam?

Pontosan így van, gondolta magában Dortmunder, de nem tartotta volna bölcs dolognak, hogy hangosan is kimondja. Inkább magyarázatba fogott.

– Én csak azt szeretném, hogy a dolgok simán menjenek, ez minden. Nem akarok semmi vérontást. És azon gondolkodom, hogy a New York-i rendőrségnek… nos, ön is tudja, helikopterei vannak.

– A francba is – mondta a rabló. Egészen lekushadt a mindenfélével teleszórt padlóra. Rövid idő után újra felpillantott Dortmunderre. – Oké, Diddums, te nagyon okos vagy. Tehát, mit tegyünk?

– Azt akarja, hogy én találjam meg a kiutat? – pislogott Dortmunder.

– Gondold csak magad a mi helyzetünkbe – ajánlotta a rabló. – Gondolkodj el ezen.

Dortmunder bólintott. Kezét feltartva az eltorlaszolt útkereszteződésre meredt, és a rablók helyzetébe képzelte magát.

– Hűha, jóember – közölte végül. – Maguk aztán jól benne vannak a slamasztikában.

– Ezt mi is tudjuk, Diddums.

– Nos – közölte Dortmunder –, azért elmondanám, mit lehetne csinálni. Követelni kellene, hogy adják át az egyik buszukat, amivel eltorlaszolják az utat. Ha odaadják az egyik buszukat rögtön, akkor

már nincs elég idejük arra, hogy beletegyenek bármit is… mint például időzített kioldású könnygázgránátokat meg ilyesmit…

– Ó, Istenem – nyögte a rabló. Úgy tűnt, hogy még fekete símaszkja is elsápadt egy kicsit.

– Akkor fogják az összes foglyot – közölte vele Dortmunder. – Mindenki felszáll a buszra. Az egyik emberük vezet, és elmennek valahová, ahol jó nagy a zsúfoltság.

Mondjuk a Times Square-re, majd leállnak, és szabadon engedik az összes foglyot.

– Igen? – kérdezte a rabló. – És mi a jó nekünk ebben?

– Nos – közölte Dortmunder –, maguk eldobják a símaszkot, a bőrdzsekiket meg a fegyvereket, és szintén futásnak erednek. A túszokkal együtt húsz, harminc ember egyszerre kezd futni a buszból mindenféle irányban a Times Square kellős közepén, csúcsforgalomban. Mindenki elvegyül a tömegben. Beválhatna.

– Jézusom, meglehet… Oké, mondd el nekik!

Mielőtt azonban elkezdhette volna, a rablók izgatott tanácskozásba kezdtek. A „főnök” végül visszahívta.

– Gyere vissza ide, Diddums!

– De hát akkor nem akarja, hogy…

– Gyere vissza ide!

– Ó – válaszolta Dortmunder. – Jó, akkor közlöm velük odaát, hogy mozogni fogok.

– Csak gyorsan – dörrent rá a rabló. – Ne szarakodj itt velem, Diddums. Amúgy sem vagyok valami jó hangulatban.

– Oké. – Fejét a másik irányba fordította, és miközben egyáltalán nem volt ínyére, hogy háttal van a banknak és a rablóknak így kiáltott: – Azt akarják, hogy menjek most vissza a bankba. Csak egy percre. – Keze még mindig fenn volt, így oldalazott végig a járdán. A bejáratnál a rablók elkapták, és bependerítették.

Majdnem elvesztette az egyensúlyát. Amikor megfordult, mind az öt rabló felsorakozott, és rámeredtek. Arckifejezésük olyan volt mint sorban álló macskáké, akik a halasüzlet ablakára merednek.

– Most ő az – közölte az egyik rabló.

– De hát nem tudják! – fűzte hozzá a másik.

– Nemsokára meg fogják tudni – szögezte le a – harmadik.

– Tudni fogják, amint senki sem száll fel a buszra – közölte a főnök. – Sajnálom, Diddums. Az elgondolásod nem válik be.

– Hogyan lehet az? – kérdezett vissza.

– Rajtad kívül az összes túsz megszökött. Így lehet.

– Az alagút! – vágta rá Dortmunder gondolkodás nélkül.

Hirtelenjében nagyon nagy csend lett a bankban.

– Az alagút? – ismételte meg lassan a főnök. – Te tudtál az alagútról?

– Nos, bizonyos szempontból – ismerte be Dortmunder. – Már úgy értem, a fickók kiásták, éppen akkor értek oda, amikor bementem, és el is kaptak rögtön.

– És meg sem említetted.

– Nos… nem éreztem úgy, hogy közölnöm kellene. A vörös szemű mániákus előre furakodott. Megint izgatottan lóbálta a géppisztolyát, és közben üvöltött:

– Te vagy az alagutat készítő fickó! A Te alagutad!

– Dortmunder orra alá dugta az Uzi remegő csövét.

– Nyugi, nyugi! – kiabált rá a főnök. – Ő az egyetlen túszunk! Csínján kell vele bánni!

A vörös szemű mániákus vonakodva engedte le Uziját, de a többiekhez fordult:

– Senki sem fogja elfelejteni, amikor szétlőttem a telefonközpontot. Soha, senki nem fogja. Ő itt sem volt!

Dortmunder a saját helyzetén elmélkedett. Meglehet, hogy túsz, de egyáltalán nem szokásos túsz! Egyben az a fickó is, aki alagutat

ásott a páncélterembe, és ehhez volt ott vagy harminc szemtanú, aki azonosítani tudná. Egyszóval, nem elég, hogy meg kell szabadulnia ezektől a bankrablóktól; hanem még meg kell szabadulnia a rendőröktől is. Méghozzá többezertől.

Szóval, azt jelenti, hogy össze van kötve ezekkel a másodosztályú pancserokkal? Saját jövője valójában attól függ, hogyan tudnak kiszabadulni ebből a patkánylyukból? Elég rossz hír! Ha a saját eszközeikre hagyatkoznak, ezek az emberek kénytelenek elmenekülni akár egy ringlispilről is. Felsóhajtott.

– Oké – közölte. – Először is, azt kell tennünk, hogy…

– Nekünk? – kérdezte a főnök. – Mióta vagy te benne ebben?

– Amióta belerángattatok – közölte vele Dortmunder. – Először is neki kell látnunk, hogy…

A vörös szemű mániákus megint nekirohant az Uzijá-val, és kiabált:

– Nekünk te ne mondd meg, hogy mit tegyünk! Mi tudjuk, mi a dolgunk!

– Én vagyok az egyetlen túszotok – emlékeztette Dortmunder. – Velem csínján kell bánnotok. Ezenkívül most, hogy láttam már, mennyire vagytok profik, én vagyok az egyetlen reményetek, hogy kijuthassatok innen. Szóval, ezúttal figyeljetek rám. Először is be kell csuknunk és le kell zárnunk a páncélterem ajtaját.

A rablók egyike kínosan felnevetett.

– A túszok elmentek mind – közölte. – Nem hallottad? Bezárni az ajtót, miután a túszok már elszeleltek. Ez olyan, mint az eső utáni köpönyeg, nem?

– Kétirányú alagút – közölte csendesen Dortmunder.

A rablók rámeredtek, majd mind odafutott, hogy ellenőrizze a bank hátsó végét. Dortmunder úgy gondolta: most már egészen nyugodtan kisétálhat a bank elé. Még hallotta, hogy a páncélterem ajtaja nagy csattanással becsukódott. Elegánsan átlépett a kettőbe

tört bejáraton, ki a járdára. Szem előtt tartotta, hogy a karját felemelje.

– Halló! – kiáltotta, és igyekezett úgy helyezkedni, hogy a mesterlövészek jól láthassák az arcát.

– Halló, én vagyok újra! Diddums! Walesi név!

– Diddums! – üvöltötte a bank mélyéről egy dühödt hang. – Gyere vissza!

Figyelmen kívül hagyta a felszólítást. Állandó mozgásba lendült, de a pánik jele nélkül, karját feltartva, arccal előre, szemével mindenfelé figyelve. Közben így kiáltott:

– Újra kijövök! És most már *menekülök!* – Előrehajolt, összegörnyedt, és futott, mint a nyúl az utat elzáró buszok irányában.

Erre igencsak ösztönözte a géppisztolytűz is! Hirtelen sorozatok kaszáltak mögötte. Csak úgy kopogtak. Aztán másfajta fegyverektől származó komplett szimfónia következett. Dortmunder száguldott, véges-végig az utca közepén. A buszok sorfala pedig egyre közeledett.

– Ide! Ide be! – Egyenruhás zsaruk tűntek fel mindkét járdán. Neki integettek, menedéket kínáltak, de Dortmunder csak menekült. Mindentől.

És jöttek a buszok. Szinte kilőtte magát. Keményen nekiütközött az egyiknek, és odacsúszott a következő alá. Gurult, gurult, gurult. Fejét, könyökét, térdét meg fülét és orrát és különböző egyéb testrészeit sorban beleütötte mindenféle kemény, piszkos tárgyba. Majd túljutott azokon is, és végre lábra állhatott. Kicsit imbolygott. Rábámult egy sereg kigúvadt szemű mentősre, akik a kocsijaik mögött álldogáltak.

Dortmunder balra fordult. A mentősök nem fogják üldözni, gondolta. Megbízatásuk nemigen terjed ki erre. A zsaruk pedig nem tudják addig üldözni, amíg el nem távolítják útjukból a buszokat…

Dortmunder. tehát újból nekilendült… Azt kívánva, bár csak tudna repülni.

Balján már elhagyta a bezárt cipőboltot, az alagút másik végét. A menekülésre szánt kocsi, amit odatettek az üzlet elé, természetesen már régen másutt volt. Dortmunder egyre csak futott és futott.

Három háztömbnyivel arrébb, egy cigány taxis elkövette azt a bűnt, hogy felvette, bár előtte nem telefonált a diszpécsernek. New Yorkban csak a speciálisan ilyen engedéllyel bíró taxik vehetnek fel olyanokat, akik az utcán intik le őket. Dortmunder, aki istentelenül zihált az ormótlan hátsó ülésen, úgy döntött, nem fogja feljelenteni a fickót…

*

Hűséges társa, May, akkor jött ki éppen a nappaliból, amikor Dortmunder kinyitotta lakásának bejárati ajtaját, és belépett oda.

– Hát itt vagy! – szólalt meg a nő. – Hála Istennek. Már mindenütt benne van a rádióban és a tévében is.

– Lehet, hogy soha többet nem megyek ki a házból – közölte vele Dortmunder. – Ha Andy Kelp még egyszer felhív, és azt mondja, hogy valami óriási ötlete van, ami könnyű, olyan, mint a mesében, egyszerűen közlöm vele, hogy nyugdíjba vonultam.

– Andy itt vár – mondta May. – A hallban van. Akarsz egy sört?

– Igen – válaszolta Dortmunder.

May kiment a konyhába, Dortmunder pedig betámolygott a hallba, ahol Kelp egy doboz sört szorongatott és vidám vigyorral az arcán üldögélt a pamlagon. Előtte az asztalon egy nagy rakás pénz hevert. Dortmunder csak bámulta.

– Ez micsoda?

Kelp még jobban elvigyorodott, és megrázta a fejét.

– Régóta nem voltunk már nyerők, John – közölte.

– Már fel sem ismered a lét. Ez itt pénz.

– De… a páncélteremből? Hogyan?

– Miután téged azok a fickók elvittek, én közöltem mindenkivel, aki odabent tartózkodott, hogy a pénz biztonságba helyezésének legjobb módszere, ha mindet kihozzuk magunkkal. Így is tettünk. Majd úgy döntöttem, legjobb, ha betesszük az egészet a *megkülönböztető jelzés nélküli rendőrautóm* csomagtartójába. Így aztán elvihetem megőrzés céljából az őrsre, miközben mindannyian hazamehetnek, hogy kipihenjék a fáradalmakat.

Dortmunder a barátjára nézett.

– Rá tudtad venni a túszokat, hogy kivigyék a pénzt a páncélteremből.

– Sőt, még be is tették a kocsiba – vágta rá Kelp. – Igen, pontosan ezt csináltam.

Bejött May, és odaadta Dortmundernek a sörét. Az nagyot húzott belőle, miközben újra Kelp szólalt meg.

– Természetesen, keresni fognak téged. De más név alatt.

May így szólt:

– Ez az egyetlen dolog, amit nem értek. *Diddums?*

– Walesi név – közölte vele Dortmunder. Majd rámosolygott az előtte heverő pénzhalomra. – Nem is rossz név – döntötte el végül. – Lehet, hogy megtartom.